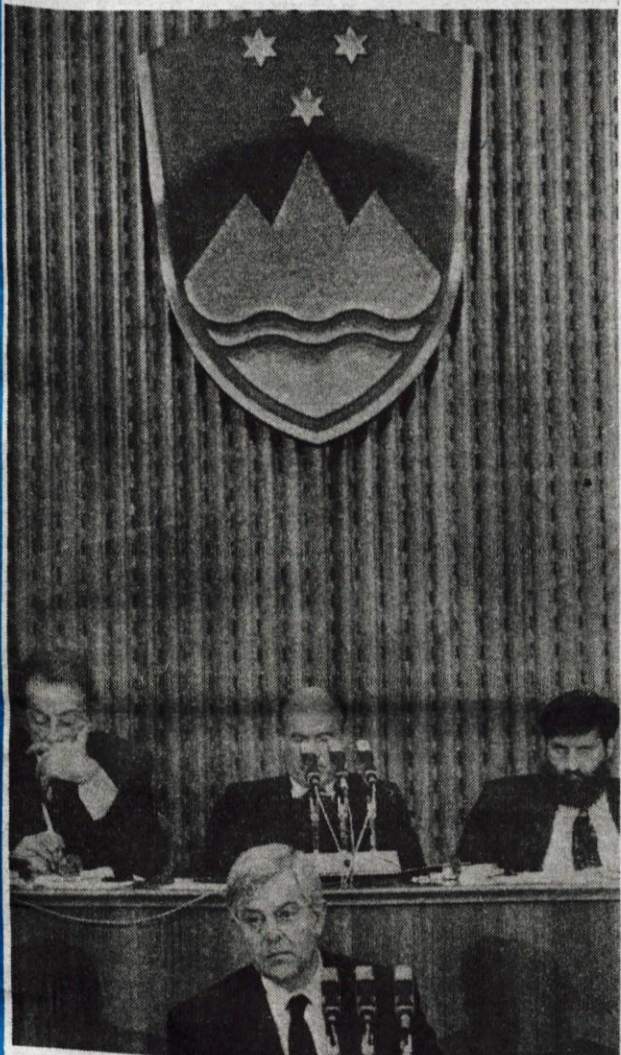


Evropska skupnost je izpolnila obljubo in nas sprejela med samostojne države

Slovenija je priznana

Priznanje večine najpomembnejših evropskih držav ni nikakršno milostno darilo Evrope Sloveniji. Priznanje smo si zaslužili, ker smo uspeli v nevarnih časih zgraditi državo po meri Evrope, sedaj pa je na nas, da presežemo samozadostnost in se vključimo v glavne evropske in svetovne organizacije. Zahtevnost tega opravila ne bo manjša, kot je bil boj za mednarodno priznanje.



Slovenski parlament tudi v najkritičnejših trenutkih osamosvaja-nja ni klonil in je ohranil enotnost.

Predvsem zaradi tega nas ne smejo pretirano zanesti čustva, ampak moramo še naprej ravnati praktično, organizirano, strpno in učinkovito, doma in navzven. Sedaj smo polnoletni in prihaja čas, da zrastemo v zrelo državo. Tega smo sposobni, kar smo dokazovali leta nazaj, ko so pritajene želje po samostojnosti postale glasne zahteve

po begu iz jugoslovanskega prisilnega jopiča in vzpostavitvi samostojne, suverene in enakopravne evropske države. Premagali in dobili smo vojno in prepričani bodimo vase, da smo sposobni živeti in sobivati z drugimi tudi v miru. Spomin uhaja v sredino osemdesetih let, ko smo začeli razdirati poroko z Jugoslavijo in jugoslovansko partijo

in potem složno, brez pretresov, kar je edinstven primer v socialističnih državah, prešli iz enopartijskega sistema v parlamentarno pluralistično demokracijo. Z vojno so nam jo sicer hoteli vzeti, vendar smo Slovenci zmagali. Državljeni Slovenije, če je sedaj čas za ugibanja, kdo ima za mednarodno priznanje več ali manj zaslug, smo za samostojnost glasovali na plebiscitu in dajali političnemu vodstvu podporo pri iskanju mednarodnega priznanja. 25. junija lani smo razglasili samostojnost in uradno zaprosili za mednarodno priznanje.

Prva nas je priznala Hrvaška, takrat tudi še sama mednarodno nepriznana. Julija, avgusta in septembra so nas priznale Gruzija, Latvija in Estonija, 12. decembra nas je priznala Ukrajina, 19. decembra pa Švedska, Nemčija in Islandija. Konec lanskega leta je Slovenijo priznala tudi Belorusija. Decembrski sestanki ministrov Evropske skupnosti je bil za slovensko priznanje odločilen. Ministri so sklenili, da bo osnova za priznanje ocena arbitražne komisije pod vodstvom francoskega ustavnega sodnika Banditerja, priznane pa bodo tiste republike, ki bodo to želele in bodo izpolnjevale pogoje. 15. januarja naj bi sledilo avtomatsko priznanje. Priznanje Slovenije ni bilo nikdar v resnici sporno, kar so poudarjali evropski državniiki, vendar so imeli še vedno v mislih obnovitev nekakšne nove Jugoslavije, čeprav je bila Slovenija več ali manj za kakršnokoli novo skupnost zgubljena. Arbitražna komisija je bila v torko jasna: pogotje za mednarodno priznanje izpolnjujeta le Slovenija in Makedonija, Hrvaška pa je bila postavljena pod vprašaj zaradi zaščite srbske manjšine. Vendar je v Bruslju odločila politika. Evropska skupnost je priznala Slovenijo in Hrvaško, ki pa se je morala

obvezati, da bo ustavno bolj zaščitila manjšine, Makedonijo pa je v bistvu blokirala Grčija, ki ima resne ugovore zoper ime Makedonija. Bolgarija je Makedonijo priznala, kar je že povzročilo hudo kri v Grčiji.

Sreda, 15. januarja, je bila dolgo negotova. Šele popoldne je iz Lizbone, Portugalska je predsedujoča Evropske skupnosti, in iz Bruslja prišlo sporočilo, da je 12 držav Evropske skupnosti priznalo Slovenijo in Hrvaško. Potem so sporočila o priznanju začela prihajati v Ljubljano. V sredo popoldne in zvečer so nas priznale Danska, Avstrija, Švica, Malta, Belgija, Velika Britanija, kar je presenetljivo, Nizozemska, Luxemburg, Španija, Bolgarija, Madžarska, Norveška, San Marino, Nova Zelandija, Avstralija, Kanada in Poljska. Izredno pomembno je bilo priznanje Vatikana, ki je bilo sporočeno že 14. januarja. Priznala nas je tudi Českoslovaška federacija.

Kaj bodo storile Združene države Amerike? Se vedno imajo v mislih nekakšno mini Jugoslavijo. Vendar bo prišlo tudi ameriško priznanje, saj, če verjamemo njihovemu stališču, da bodo upoštevale stališče Evrope, se bo zgodilo tudi to. Seveda pa bo morala Slovenija tudi tjakaj usmeriti svoje korake. Napovedan je obisk predsednika Kučana v Združenih državah Amerike, na svojo stran, če bomo hoteli v OZN in druge organizacije, pa bo treba obdržati, razen Evrope, tudi afriške in azijske države, ki imajo v svetovni organizaciji pomembno, čeprav kdaj samo glasovalno vlogo.

Dve evropski državi sta z nami že vzpostavili redne diplomatske odnose. To sta Nemčija, ki je veleposlaništvo tudi že odprla, in Avstrija, ki bo veleposlaništvo odprla v kratkem. Ljubljana bo postala tudi mesto diplomatov in tudi na to se bomo morali pripraviti. ● J. Košnjek

stran 9

Upajmo, da bomo kmalu postali gospodarska država

Zamenjava v Komelu

Kranj, 16. januarja - V vodstvu podjetja Komel, ki je na dražbi kupilo begunjski Elan, je prišlo do zamenjave, namesto Matjaža Vuge ga zdaj vodi Hrvoje Gombič, poslovodni odbor Elana pa Petar Pečina, oba sta na teh položajih vršilca dolžnosti.

Do zamenjave je prišlo pred dnevi, Matjaž Vuga nam je danes po telefonu povedal, da bi temu težko rekel odstop, temveč je prišlo do zamenjave, do katere je prišlo zaradi spremenjene narave dela. Doslej je bilo namreč delo predvsem tehnične narave, poslej bo vsebinske, saj so bile včeraj cenitve opravljene in v kratkem naj bi bila registrirana delniška družba. Dodal je, da ima dovolj drugega dela, saj je že dobro leto direktor Iskre Sysen v Ljubljani, o zamenjavi v vodstvu Komela pa so se pogovarjali že prej, vendar so zaradi znanih zapletov s stečajnim upraviteljem Elana Igorjem Trillerjem nekoliko počakali. ● M. V.

Nove podražitve

Dražje mleko, živina, meso in izdelki

Mleko, živina, meso, mesni in nekaj mlečnih izdelkov se je podražilo približno za 20 odstotkov, nekateri mlečni izdelki pa tudi do 32 odstotkov.

Kranj - Nova odkupna cena mleka, ki jo je določil republiški odbor za mleko, je sprožila val podražitev. Že včeraj se je podražilo sveže mleko in mlečni izdelki; ker pa je povprečna odkupna cena mleka tudi osnova za odkupno ceno živine, so se danes, v petek, podražili tudi živina, meso in mesni izdelki.

Rejci bodo za januarja oddano mleko prejeli sredi februarja povprečno 16,90 tolarja za liter. Za rejce je podražitev 20-odstotna, za mlekarne pa 30-odstotna, ker je republika s 16. januarjem ukinila nadomestilo za pokrivanje cenovne razlike. Mlekarne so sveže mleko podražile toliko, kolikor jim je omogočila lani sprejeta vladna odredba (približno za 20 odstotkov), medtem ko so izdelke podražile od 20 do 32 odstotkov. Danes, v petek, se je podražila tudi živina, s tem pa tudi meso in mesni izdelki. V škofojških Mesozidelnih so nam povedali, da se je vse podražilo za toliko, kolikor je "poskočila" odkupna cena mleka - za 20,71 odstotka. Rejci bodo po novem za kilogram mladega pitane goveda extra kakovostnega razreda prejeli 118,30 tolarja oz. 211,25 tolarja za kilogram mesa. ● C. Z.

MERKUR
JANUARJA
10 % POPUSTA

Priznanje Afisu

Ljubljana, 15. januarja - Gospodarska zbornica Slovenije je podelila priznanje nemški firmi Afis, ki že dvajset let sodeluje s tržiškim Pekom.

Nemška firma Afis je bila v zadnjih dvajsetih letih eden največjih uvoznikov obutve v Nemčiji, sodelovanje s tržiškim Pekom je bilo v nenehnem vzponu, obseg poslovanja v zadnjih sedmih letih se je sukal od 23 do 28 milijonov mark. Peko je stike z Afisom navezal že leta 1969, leta 1975 je kot prvi jugoslovanski izdelovalec začel samostojno, pod imenom Peko-Afis, nastopati na največjem evropskem sejmu obutve v Düseldorfu. ● M. V.

REMOOT
MESEC AVTOPLAŠČEV

Izredna seja občinskega parlamenta o usodi RUŽV

RUŽV znenada jedrski objekt?

Ločani imajo na vladni zakon o zapiranju rudnika niz ugovorov

Škofja Loka, 16. januarja - Po poldrugem letu, kar so v Rudniku urana Zirovski vrh morali takorekoč čez noč nehati kopati in predelovati uranovo rudo, je republiška vlada končno prišla na dan z osnutkom zakona o trajnem prenehanju izkoriščanja uranove rude in preprečevanju posledic rudarjenja v RUŽV. Ločani, ki so v tem času večkrat terjali zakon ter pred dobrim letom republiški skupščini predlagali celo svoj osnutek, so zakon sprejeli z olajšanjem, vendar pa imajo na besedilo vrsto konkretnih pripomb.

Bode jih nenadna prekvapila fukacija RUŽV v jedrski objekt. Vsa leta so jih namreč močje iz republike in rudniškega vodstva prepričevali, da rudnik ni jedrski objekt, z osnutkom zakona o zapiranju rudnika pa naj bi postal prav to. V Škofji Loki temu nasprotujejo, saj v ozadju vidijo možne posledice; da se v rudniku rudnik nameni za skladišče nizko in srednje

radioaktivnih odpadkov, za katerega v Sloveniji že več let neuspešno iščejo primeren prostor, v "najboljšem" primeru pa za skladišče posebnih odpadkov.

Slednjo možnost je na ponedeljkovi seji skupščinske komisije za varstvo okolja in naravne dediščine v Ljubljani, ki je obravnavala osnutek zakona, potrdil tudi minister za varstvo

okolja in urejanje prostora Miha Jazbinšek. RUŽV je primerjal s spečo Trnuljčico. Rudniški objekti namreč sodijo med najkakovostnejše objekte v Sloveniji, grajene potresno varno za deveto stopnjo po Mercalliju in za najzahtevnejše tehnologije. Te prednosti bi kazalo izrabit, kot je dejal Miha Jazbinšek, morda tudi za odlaganje inertnih, trdih ostankov, ki so končni proizvod incineracije (sežiganja) posebnih odpadkov. Morebitni predelavi in skladiščenju posebnih ali celo radioaktivnih odpadkov v RUŽV v Škofji Loki odločno nasprotujejo (stališče skupščine in vseh političnih strank).

Ugovarjali so tudi na ponedeljkovi seji skupščinske komisije ter ob podpori zelenih dosegli, da predlagatelj osnutka zakona pojasni, kaj pomeni preimeno vanje RUŽV v jedrski objekt šele ob njegovi trajni ustavitvi. Glede na to, da bo zakon o gospodarskih javnih službah sprejet prej kot zakon o zapiranju rudnika, po katerem bo RUŽV javno podjetje, bo imela namreč država večje možnosti za odločanje o tem, kaj se bo v RUŽV poslej dogajalo.

Škofješko izvršni svet je v torek izoblikoval pripombe na vladni osnutek zakona o zapiranju rudnika ter predlagal izreden sklic občinskega parlamenta, ki naj bi jih verificiral. Na sejo bodo Ločani povabili tudi odgovorne ljudi iz republike ter jim pojasnili svoja stališča. Več na 28. strani. ● H. Jelovčan



Najvišje vojaško priznanje posmrtno za Petra Petriča

Po priznanje prišla žena Irena in sin Matjaž

Kranj, 15. januarja - Prvi mož slovenske teritorialne obrambe, general Janez Slapar, je danes v učnem centru TO v Kranju izročil Ireni Petrič, ženi pokojnega Petra Petriča, najvišje vojaško priznanje, častni vojni znak teritorialne obrambe RS.

Slovenci nimamo veliko herojev. Peter Petrič, ki je izgubil življenje v lanski desetdnevni vojni, ko je njegova enota 28. junija na letališču Brnik napadla oklepne transporterje in tanke Jugoslovanske armade, je eden od njih. Njegovo pogumno dejanje je zgled obnašanja pripadnikom teritorialne obrambe, če bi se kdaj morali braniti Slovenijo, za družino pa je seveda velika tragedija.

Peter Petrič je zapustil nezaposleno ženo in tri šoloobvezne otroke. Po tragičnem dogodku so družini z denarjem pomagali tako teritorialci kot kranjski občinski ljudje. Otroci dobivajo po očetu družinsko pokojnino, žena Irena pa se poteguje za službo pri republiškem obrambnem ministrstvu. General Janez Slapar je obljubil, da jo bo zagotovo dobila. To je vsekakor najboljša pomoč Petričevi družini. ● H. Jelovčan

Pomoč za slovensko Karitas

Včeraj ob enajstih dopoldne je iz Podrožce pripeljala skozi karavanski predor na našo stran kolona osmih tovornjakov s pomočjo Sloveniji v hrani, zdravilih in oblačilih. Predstavniki odbora za pomoč Sloveniji iz dežele Hessen, ki deluje v okviru kulturnega kluba Sava iz Frankfurt, so predali pomoč slovenski Karitas. Pomoč so prispevali tudi slovensko hessensko združenje, mesto Wiesbaden, ki je pobrateno z Ljubljano, in malteška karitativna organizacija. ● H. J.

Proti samovolji birokratov v občini Kranj

Izvršni svet SO Kranj je na sejah 6. 11. 1991 in 12. 12. 1991 sprejel sklep, da se stanovanja, ki so namenjena opravljanju službenih dolžnosti in so v stavbah osnovnih šol, vrtcev in zdravstvenih domov ne prodajo.

OO LDS Kranj je bila dostavljena dokumentacija, iz katere je razvidno, da se citirani zavrnitveni sklep brez pravnega pouka pošilja tudi imetnikom stanovanjske pravice oz. uporabnikom stanovanja.

V stanovanjskem zakonu (Ur. l. RS 18/91) ni nobene pravne podlage za takšen sklep, IO OO LDS Kranj protestira proti samovoljnemu tolmačenju zakonskih določil in očitnem kršenju zakonitosti.

Pozivamo vse prizadete, da razmislijo o sproženju pravde o upravičenosti enostranske zavrnitve kupoprodajne pogodbe o odkupu stanovanj pri Temeljnem sodišču Kranj. Opozorjamo, da je zakonski rok za morebitno vložitev vloge le 16 dni po prejemu zavrnitvenega dopisa.

IO OO LDS Kranj

Nevarnost drobljenja kmetij po denacionalizaciji

Škofja Loka, 16. januarja - Komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Škofja Loka je dala občinski vladi pobudo o zaščiti vseh kmetij, ki so zaradi nacionalizacije izgubile pogoje za status zaščitene kmetije. Postopke naj bi upravni organ opravil pred začetkom postopkov o denacionalizaciji, da bi tako preprečil drobljenje kmetij.

Pobuda je vsekakor umestna, je na torkovi seji menil izvršni svet, vendar pa sedanja zakonodaja ne omogoča vključitve družbenih (nacionaliziranih) zemljišč v sklop zaščitene kmetije. Zakon o dedovanju obravnava le zasebne površine oziroma kmetije. Zato bo mogoče sprožiti postopek za vključitev omejenih površin v sklop zaščitene kmetij šele potem, ko bodo le-te spet prešle v zasebne roke, torej po končanem postopku denacionalizacije. Zato je izvršni svet sklenil, naj upravni organ ob sprejemu vloge za vračilo odvzetih kmetijskih zemljišč oziroma kmetij vlagatelje seznani z možnostjo preveritve statusa kmetije v dednem postopku oziroma s prednostmi zaščitene kmetije. Te so v njeni nedeljivosti in izplačilu le nujnih dednih deležev, ki bremenijo prevzemnika pri njenem dedovanju. ● H. Jelovčan

Kako naprej

Socialdemokrati Trziča vabijo na socialdemokratski večer v soboto, 18. januarja 1992, ob 19. uri v gasilskem domu Trzič. Gost večera bo dr. Jože Pučnik s temo »Kako naprej?« Pridružite se družabnemu srečanju s plesom.

T. T.

Na ustavnem sodišču

Alkohol tudi v slaščičarnah?

Slaščičar z Bleda je dal Ustavnemu sodišču Republike Slovenije pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti razdvojnega odloka o javnem redu in miru.

Radovljica, 15. januarja - Republiško ustavno sodišče je lani presojalo ustavnost in zakonitost štirih odlokov, ki jih je sprejela radovljiška občinska skupščina: odloka o ustanovitvi javnega podjetja za komunalno dejavnost, o določitvi pomožnih objektov in naprav, ki se lahko gradijo brez lokacijskega dovoljenja, o javnem redu in miru v občini Radovljica in o ustanovitvi javnega podjetja - Agencije za razvoj kulture in komunikacij Razor Radovljica.

Skupščina je že na junijemskem zasedanju popravila sporne določbe odloka o ustanovitvi javnega podjetja za komunalno dejavnost in jih uskladila z odločbo ustavnega sodišča, na decembrskem zasedanju pa je razveljavila tudi odlok o ustanovitvi javnega podjetja - agencije Razor in s tem izpolnila pogoj, da je ustavno sodišče ustavilo postopek. Skupščina pa ima s sprejetjem nove slovenske ustave možnost, da ustanovi agencijo za

kulturno dejavnost kot družbo z omejeno odgovornostjo. Pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti odloka o določitvi pomožnih objektov in naprav, ki se lahko gradijo brez lokacijskega dovoljenja, je dal občinski urbanistični inšpektor, ki navaja, da odlok nima ustrezne pravne podlage, da ni opredeljeno, katera inšpekcija nadzira uresničevanje odloka, da je z odlokom določeni odkod od meje pri medposestnih ograjah neustrezen in da mora investi-

tor tudi za gradnjo takih objektov predložiti posebni načrt, ki ga lahko napravi le za to usposobljen strokovnjak. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo le delno. Meni, da je pravna podlaga odloka pravilna in da v odloku ni treba posebej navajati inšpekcije, ki bo nadzorovala uresničevanje odloka; določbe o medposestnih ograjah in o predložitvi posebnih načrtov pa bo proučilo in ocenilo, ali so ustavne in zakonite.

Slaščičar z Bleda je junija lani dal ustavnemu sodišču pobudo, da presodi ustavnost in zakonitost tistega dela odloka o javnem redu in miru, ki določa, da je zaradi varstva javnega

reda in miru "prepovedano čiti alkoholne pijače v obratnih družbenih prehrani, prostori organizacij, kjer servirajo prodajajo kruh, slaščice in prvenstveno temu namenjene Slaščičar meni, da je dejavno vsakega podjetja prosta in občina nima nobene pravice, da določa, kaj bo kdo prodajal. Ker odlok vsebuje številne zapovedi in prepovedi, za katere nima ustrezne zakonske podlage, ampak je sprejet v izvršni pristojnosti občine, je občina decembra zaprosila ustavno sodišče, da preizkusi ustavnost in zakonitost celotnega odloka in ne samo določbe, za katero je dal predlog blejski slaščičar. ● C. Zaplotnik

Seja jeseniškega izvršnega sveta

Malo kreditov za kmetije

Jesenice, 16. januarja - V jeseniški občini je največ Slovencev, sledijo pa Muslimani in Srbi. Delo svetovalne službe je obsežno in uspešno. Vrniti del sredstev v občino.

V zadnjih šestih mesecih se število stalno prijavljenih ljudi v jeseniški občini zmanjšuje. Iz občine se več občanov odseli kot priseli. To je prvič v zadnjih štirih letih, vzrok pa je v tem, da so s potekom moratorija začeli veljati zakoni in predpisi, ki pogosto stalno prijavo občanov na podlagi državljanstva Republike Slovenije. Tako je danes v jeseniški občini okoli 24.000 Slovencev ali 74 odstotkov, 7 odstotkov je neopredeljenih, 6 odstotkov so Muslimani, 5 odstotkov Srbov, 3 odstotki Hrvatov, en odstotek Makedoncev in zanemarljivo število ostalih.

Jeseniški izvršni svet je obravnaval tudi poročilo o delu svetovalne službe, ki je prej delovala v okviru kmetijskih združenj, v skladu z družbenimi in gospodarskimi spremembami pa se je reorganizirala kot javna služba. Za jeseniško območje je zadolžen inž. Pavel Razinger, ki je posredoval poročilo o svetovanju na področju poljedelstva, živinoreje, travništva, pašništva, agrarnih operacij, gradnje, zaščite rastlin, svetovanja dopolnilne in ostalih dejavnosti.

Svetovalna služba je svetovala zlasti krmljenje goveda pri prehodu s hlevske krme na pašo in s pašo na zimsko prehrano, spremljala rejo, sodelovala pri reševanju problema bruceloze v ovčjih tropih dajala napotke za ukrepe na travnju, spremljala potek paš in svetovala način dobrega gospodarjenja. Komisij-sko sta bila pregledana pašnik Belo polje in planina hruščanska Rožca. Svetovalna služba je sodelovala tudi pri izvedbi agromelioracij na Blejski Dobravi in pri drugih agrarnih delih v Podkorenu, na Dovjem na Kamnah in v Javorniškem Rovtu. Izdelala je tri programe za modernizacijo in obnovo hlevov, program za izdelavo sušilne komore za demografsko ogrožena območja in spremljala gradnjo hlevov v Ratečah, Kranjski Gori in v Zgornji Radovni. Druge gradnje v občini zaradi neugodnih kreditov oziroma tega, ker ni več nepovratnih sredstev, lani ni bilo.

Člani jeseniškega izvršnega sveta so poudarili izjemen pomen svetovalne službe in sklenili, da je treba zagotoviti sredstva za delo svetovalne službe tudi tako, da pristojno ministrstvo vrne del sredstev občinam za spodbujanje svetovalne dejavnosti, program dela svetovalne službe pa bo izhodišče za sestavo občinskega proračuna.

Izvršni svet je tudi sklenil, da vse komunalne organizacije in Dominvest analizirajo cene in spremembe cen pošljejo na ministrstvo, saj je republiški izvršni svet ob koncu decembra z odlokom zamrznil vse cene komunalnih storitev.

Na Bledu iščejo novo poročno dvorano

Poroke z dodatnim programom

Radovljica, 15. januarja - Ker je radovljiška Almira pred nedavnim grad Grimšče prodala, je v občini, predvsem pa na Bledu nastal problem, kje naj bi pari odlede sklepal zakonske zveze. Čeprav se novi lastnik gradu Grimšče, avstralski Slovenec, doma iz Podkorena, doslej še ni izjasnil, ali namerava pristati na to, da bi bile v gradu še naprej poroke, ki ga je priprava uprava za notranje zadeve, predvideva pet možnih objektov oz. dvoran: v Vili Bled, v vili Beli dvor, na Blejskem gradu, v Festivalni dvorani ali v prostorih krajevnih skupnosti. Noben od teh objektov ni idealen, vsak ima določene prednosti in pomanjkljivosti. Na Blejskem gradu naj bi bili pozimi problemi z dostopom, s kurjavo in z gostinsko ponudbo. Prostor krajevnih skupnosti Bled in Festivalne dvorane naj bi bili premalo imenitni in slovesni. V Vili Bled in v vili Beli dvor, ki jo je lastnik, Hotel Toplice pred kratkim dal v najem holdingu Napoleon v Ljubljani, pa so pripravljeni organizirati sklepanje zakonskih zvez le parom, ki bi ob poroki plačali tudi dodatni program. ● C. Z.

Javna dela v tržiški občini

Lani uspešen začetek

Trzič, 15. januarja - Javna dela so v tržiški občini stekla že koncem julija lani, zato so uspeli uresničiti več kot polovico načrtovanih del. Poleg poročila o opravljenih delih je tržiški izvršni svet na včerajšnji seji sprejel tudi program javnih del za leto. Priporočila, naj za vsako nalogo posebej pripravijo predračun, pri cenah ponudbah pa naj delo prepustijo podjetjem.

Zgodnji začetek del je uvrstil tržiško občino, kot je poudarila načelnica tamkajšnjega oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti Jana Primožič, med redke nosilce nalog, ki so uspeli uresničiti več kot polovico načrtovanega. Kljub ugotovitvi o visokih stroških za javna dela, lani se jih je nabralo za več kot 1, milijona tolarjev, je njihova prednost v manjših izdatkih za socialne pomoči in predvsem v občutku nezaposlenih ljudi, da so lahko koristni.

Udeleženci javnih del so lani najprej odkopavali ostanke ruševin v nekdanjem ljubeljskem taborišču in čistili okolico. Zatem so urejali divje odlagališče smeti v Zvirčah in čistili pobore Pirmanec ter okolico vrtca Grad. Razširili so tudi pot pod Kamnikom in čistili obrežja. Obenem so se lotili čiščenja industrijskega kanala in odvoza naplavin. V planirane naloge in dela za odpravo posledic neurja so vložili blizu 8000 delovnih ur.

Letošnji program javnih del je še obširnejši. Vrsto nalog predlaga kar 11 različnih organizacij; le za predlog kranjskega cestnega podjetja za vzdrževanje kategoriziranih cest so v tržiškem izvršnem svetu ocenili, da ne sodi v ta program. Druga del bodo objavili na natečaj, po opravljeni izbiri v republiki pa bodo odvisno tudi od razpoložljivega denarja v občini, koliko del bodo lahko uresničili. Strinjali so se, da je potrebno za vsako nalogo določiti ustrezno število delovnih ur in to tudi finančno ovrednotiti. V primerih, ko bi bila javna dela dražja od podjetniških ponudb, se je treba odločiti za ugodnejšo izvedbo. Pri izvajanju javnih del bodo dali prednost tistim predlagateljem, ki bodo imeli možnost za pokritje materialnih stroškov. ● S. Saje

Vračanje denacionaliziranega premoženja

V Trziču precej zanimanja

Trzič, 15. januarja - V tržiški občini, kjer imajo registriranih okrog 140 primerov denacionalizacije premoženja prebivalcev, so se odločili za imenovanje dveh komisij za denacionalizacijsko prašanja. Prva bo delovala za primere s področja kmetijstva, druga pa jo bo Majda Vogelc, ekonomistka v oddelku za gospodarstvo tržiške občine. Predsednica komisije za denacionalizacijo na področju gospodarskih podjetij, stanovanjskih hiš in stanovanj, poslovnih stavb in prostorov ter stavbnih zemljišč bo Sonja Rozman, pravnik v oddelku za prostor in okolje tržiške občinske skupščine. V obeh komisijah bodo, kot je včeraj potrdil tržiški izvršni svet, poleg predsednika po štirje člani, med njimi tudi nekateri strokovnjaki iz drugih občin.

Predsednik izvršnega sveta Frančišek Meglič je udeleženi seje seznanil, da je med zainteresiranimi prebivalci velik pritisk za čim hitrejšo reševanje njihovih primerov. Kot je ugotovil, zaradi zapletenosti postopkov reševanje trajalo dalj časa. Po opravljenem seminarju za vse komisije konec januarja v republiki, bodo tudi pri njih lotili dela. Vsaj enostavnejše primere bo treba rešiti po Megličevi sodbi hitro, predvsem vrnitev nekaterih kmetijskih zemljišč, da bi na njih morda že spomladaj lahko delali novi lastniki. Zlasti pri zemljiščih na Kriškem polju, ki jih je zadnja dala v najem, pa bo treba upoštevati tudi s pogodbnimi sklenjene roke. ● S. Saje

Sprejemljiv samo Drnovšek

Ljubljana, 14. januarja - Vodstvo Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke je na sestanku ugotovilo, da je stranka vedno spoštovala vse dogovore, ki jih je sprejela. Od sedanje vlade terja večjo učinkovitost. Če v parlamentu ne bo dobila podpore, bo stranka za oblikovanje nove vlade pod vodstvom dr. Janeza Drnovškega, vendar ob dogovorjenem programu glavnih nalog. Morebitni drugi mandatar podpore stranke ne more pričakovati. Volitve pa naj bodo čim prej. ● J. K.

I Z SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Slovenska skupščina neprizanesljiva do predlagateljev zakonov

Devizni zakon padel

Zbor občin in zbor združenega dela zavrnila predlog zakona o spreminjanju deviznih vlog občanov v javni dolg republike, pa tudi ostali predlogi zakonov so bili deležni kritike poslancev. Pred sprejemom je tudi zakon o prometnem davku, ki naj bi začel veljati 3. februarja.

Ljubljana, 17. januarja - Zbor občin in zbor združenega dela sta se sestala že v torek in obravnavala zamujeno z decembrskih sej. Oba zbora sta sprejela zakon o prometnem davku z dopolnili, kar je pred tem že storil zbor združenega dela. Zbori so zakon sprejeli, sedaj pa je potrebno še usklajevanje. Zbor občin je zavrnil zakon o lekarniški dejavnosti, ker je menil, da je preozek in preveč celoviti, prav tako pa one-

mogoča uvedbo zasebne prakse tudi v lekarništvo. Zbori so sprejeli, sicer v različnem besedilu, paket zdravstvenih zakonov, ki morajo sedaj v usklajevanje. Zbor občin je pri zakonu o zdravstveni dejavnosti sklenil, da imajo zdravniški pravico do ugovora vesti, kar pa druga dva zbora nista sprejela. Tako v torek kot v sredo je bila najbolj razgreta razprava o novem vladnem predlogu o spreminjanju deviznih vlog ob-

čanov v javni dolg republike. Poslanci, predvsem kranjski inž. Vitomir Gros, so takemu zakonu ostro nasprotovali in terjali, naj se problematika javnega dolga rešuje celovito, pred tem pa naj banka položi račun, kdo je dobil te devize, vladni možje pa so rotili, da je zakon dober kompromis, da ga je treba sprejeti, da pa bi bilo izplačilo vseh deviz za državo pogubno. Zbor občin je sklepanje o tem zakonu odložil, zbor združenega dela pa ga je zavrnil.

Poslanci so razpravljali tudi o letošnji gospodarski politiki in osnutku proračuna. Končno sodbo naj bi izrekli danes, največ očitkov pa so deležna sredstva za obrambo, policijo in državno upravo. Družbenopolitični zbor je tudi začel razpra-

Dr. Voljč namesto dr. Bohove

Skupščina je v sredo razrešila dosedanje ministrice za zdravstvo dr. Katjo Boh, ki odhaja za slovensko predstavnico na Dunaj. Na njeno mesto je imenovala dr. Božidarja Voljča, ki je bil doslej predsednik skupščinskega odbora za zdravstvo.

vljati o osnutku zakona o socialnem varstvu, o predlogu za izdajo zakona o družinskih davkih in o predlogu za izdajo zakona o zaposlovanju tujcev. Danes naj bi uskladili zakon o zadržanju in pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Vroča pa je bila tudi razprava o memorandumu o soglasju med Slovenijo, Hrvaško in Italijo o zaščiti italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem in o zaščiti Slovencev v Italiji. Slovenija zaradi protestov poslancev, predvsem v zboru občin, kjer je bil najostrejši inž. Vitomir Gros, ni podpisala. Memorandum namreč ne daje garancij za enako raven zaščite Slovencev v Italiji, kot jo imajo Italijani v Sloveniji.

• J. Košnjek

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Marko Jenšterle

MARKO JENŠTERLE

Vse poti vodijo v ZDA

Priznanje, ki je v Slovenijo prišlo s strani Evropske skupnosti, je plod dolgotrajnega in napornega dela nove slovenske diplomacije, ki se je v zadnjih mesecih še posebej kalila ob povsem praktičnih reakcijah in odločitvah naših sosednjih in tudi drugih evropskih držav. Nauk teh reakcij je bil predvsem v tem, da je vsakdo na račun Slovenije in Hrvaške najprej trzil zase, šele v drugem planu pa ga je zanimala usoda obeh republik.

Tako se je na primer pokazalo, da se italijanska politika lahko spremeni čez noč, če v sestrskem helikopterju opazovalne misije umrejo njeni ljudje, pred tem pa lahko na tedne dolgo hladnokrvno spremlja pokole, ki divjajo po vsem ozemlju nekdanje Jugoslavije. Podobno je bilo z drugimi državami. V Avstriji je na primer problematika priznanja Slovenije sprožila celo vladno krizo, na koncu pa se je pokazalo, da tudi nad posameznimi obstaja nekaj širši in močnejši interes, proti kateremu države vendarle ne upajo nastopiti egoistično. Gre za interes Evropske skupnosti, ki pa se spe postavlja v odnos do drugega - interesa Združenih držav Amerike. V smislu spoštovanja tega evropskega interesa in zavezništva se tako na primer Italiji ne splača zaostrovati problematike s Slovenijo zaradi spoštovanja manjšinskih pravic, slovenska politika pa lahko v svojem taktiziranju sprevidi ravno to, da si Italija najbrž v ključnem trenutku ne bo privoščila drugačnega stališča od ostalih članic Evropske skupnosti, ker bi to vodilo v njeno izolacijo.

Ko torej Slovenija žanje svoje prve plodove na evropskem polju, se mora hkrati zavedati, da čas za veliko slavo še vedno ni primeren. Svetovna politika se ne kroji samo v Evropi, temveč na različnih koncih sveta. Eden od pomembnejših faktorjev so bile že od nekdaj ZDA, ki postajajo naslednja tarča slovenske diplomacije. Tako kot Organizacija združenih narodov, ki je sicer na videz samo lokacijsko umeščena v New Yorku, vendar je že dalj časa jasno, da Amerika s tem pomembno vpliva na svetovno organizacijo. Če se ob tem zavedamo še tega, da imajo pomemben vpliv v OZN tudi nekdanji nevrščeni, potem nam je pot, ki jo bo morala v prihodnje prehoditi slovenska diplomacija toliko jasnejša. Nevrščeni so zgodovinsko povezani z Jugoslavijo in njeno vizijo mednarodne politike, ki ni bila vezana na ameriški ali sovjetski blok. Ker je vpliv Sovjetske zveze danes v svetu popolnoma zane-marljiv, je nesmiselna tudi nevrščena politika.

V prihodnje se bo morala slovenska diplomacija najprej res posvetiti ZDA, vendar nikakor ne bo smela zanemarjati tako imenovanega »tretjega sveta«. Pa ne samo zaradi tega, ker ga bo treba prepričati o »izgubljenih iluzijah«, ampak tudi zato, ker je ta svet realnost, čeprav ni tako bogat, kot sta Zahodna Evropa ali ZDA. Tem našim nekdanjim partnerjem je treba dopovedati, da samoupravljanje ni znalo zaživeti in da tudi v komunizmu ni obljubljene dežele. Vendar nas ne bo prav nič stalo, če bomo znali prislutiti njihovim življenjskim vizijam, katerih glavna značilnost je, da niso vezane na materialne, ampak na duhovne vrednote. Na ta način si lahko Slovenija najde zaveznike tudi v tistih državah, ki trenutno še ne morejo dojeti nove realnosti svetovne politike.

Hkrati pa je to zelo domiselna pot do vpliva na ameriško politično mnenje, saj so časi, ko je bila Amerika glavni in edini kreator svetovne politike dokončno minili z začetkom združevanja Evrope. Pridobiti naklonjenost ZDA ne bo enostavno. Najprej zato, ker Amerika zaradi svojega položaja ni ravno pripravljen na popuščanje, pa tudi zato, ker je doslej svet vedno spreminjala po svoji zamisli (samo spomnimo se na primer njenih hitrih reakcij na Grenadi ali v Panami), zdaj pa se mora sprijazniti z dejstvom, ko mora le potrditi dejansko stanje.

Slovenija je vse bližje dnevu, ko jo bo ves svet priznal kot novega mednarodnega partnerja in potrdil nove evropske meje, med katerimi je zarisana samostojna Slovenija. Tudi zaradi tega, ker se je ves čas resno in formalno pripravljala na osamosvojitve. Vsi tisti, ki so doslej oklevali, pa bodo morali na uresničitev njihovih zamisli čakati nova desetletja.

je javno mnenje močno zmanipulirano in boleha na slabem zgodovinskem spominu. Igor Bavčar ima zelo malo možnosti, dr. Drnovška pa cenimo, vendar se čudimo, da bi poskušal kaj takšnega, saj ni možnosti, da bi kaj dosegel - s tem pa se bo samo umazal. Nove volitve bodo pokazale razpoloženje ljudi, le pravilno bomo morali razložiti nevarnost, ki jo zmaga leve koalicije lahko pomeni za normalizacijo Slovenije. Tudi pri priznanju se lepo vidi, koliko je katera od strank resnično naredila, saj imamo prav z državami, kjer je na oblasti levica, največje težave. Za nas je najpomembnejše, da nas priznajo tiste države, s katerimi gospodarsko sodelujemo. »

Čimprejšnje volitve

Mirjam Jan Blažič, predsednica občinskega odbora Stranke socialno demokratske prenoje Škofja Loka: »V vsakem primeru se v SDP zavzemamo za čimprejšnje volitve, saj menimo, da mora Slovenija dobiti čimprej kompetentnejšo vlado, ki bo zmogla zagotoviti pogoje za razvoj, stabilnost in socialno pravičnost. Zato je v tem času nujna ekspertna vlada, saj bodo imeli strankarski prvaki delo predvsem v predvolilni kampanji. Do konkretnih imen se nismo opredeljevali, vse nadaljnje dogovore pa bomo temeljili na prej omenjenih izhodiščih. V zvezi z mednarodnim priznavanjem Slovenije pa delimo razpoloženje ljudi. Zelo nas je razočaralo včerajšnje stališče Avstrije, vendar kljub vsemu upamo, da se bodo dane obljube izpolnile. Poudarim naj, da je ta proces izrednega pomena za naše nadaljnje sodelovanje s tujino, kjer sedaj v povsem gospodarskih stikih - to govorim iz lastne izkušnje - naletimo na politične ovire, in če se bo priznanje odlašalo, me je strah, kako bomo preživeli. Za mnoge v tujini smo Jugoslavi, torej država z vojnim rizikom, s katero sodelovanje ni zaželeno.«

Dr. Drnovšek in strokovnost

Miro Bajt, predsednik občinskega odbora Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke Trzič: »Do vlade predvsem mislim, da bi morali biti bolj strpni. Upoštevati bi morali razmere in možnosti, v katerih dela. Tudi mi smo kritizirali ministra Ostrea, pa je le treba vedeti, da iz prazne vreče ni kaj jemati. Če bo prišlo do sprememb, ima po našem mnenju veliko prednost dr. Drnovšek in strokovnost v vladi, saj po političnih korakih naprej, rabimo gospodarske strokovnjake. To nam sedaj »poginja«. Pri mednarodnem priznavanju Slovenije pa je značilen primer izsiljevanja Italije, ki misli, da lahko za ceno priznanja pozabimo na naše Slovence v zamejstvu. Mislim, da je vsa Evropa še vedno pod vplivom Beograda in Miloševićeve mašinerije.«

Danes ponovni dogovor o roku novih volitev

Se bodo stranke odločile za junij

Današnji sestanek parlamentarnih strank naj bi bila zadnja priložnost za dogovor o predčasnih volitvah, sicer bo nujna zamenjava vlade. Po sedanjem predlogu bi bilo volitve mogoče izvesti 7. ali 28. junija.

Ljubljana, 17. januarja - Do takrat bo moral parlament sprejeti zakon o volitvah v državni zbor, zakon o volitvah v državni svet, zakon o volitvah predsednika republike, zakon o evidenci volilne pravice in zakon o volilnih enotah. Če bi hoteli voliti junija, bi morali že imeti osnutke teh zakonov, naslednji teden pa dogovor o načinu volitev, merila, katere stranke lahko sodelujejo na volitvah in način prijavljanja kandidatur za predsednika republike. 3. februarja bi morali biti izdelani predlogi zakonov, 25. marca bi jih skupščina sprejela, 30. marca pa bi predstvedstvo volitev razpisalo. Položaj je trenutno tak, da za tak tempo že kasnimo, ujamemo pa ga lahko le v primeru, če strajšamo obvezni trimesečni rok med razpisom volitev in volitvami samimi. Kdaj bomo volili, naj bi bilo znano danes, ko je sklicana koordinacija političnih strank, za katero pravijo, da je zadnja priložnost za dogovor o predčasnih volitvah, sicer bomo volili šele jeseni. To bi povzročilo tudi nujno zamenjavo vlade, o čemer se sedaj veliko govori.

Zeleni Slovenije: Volitve ali nova vlada

Predstavniki Zelenih Slovenije dr. Dušan Plut, Vane Gošnik, dr. Peter Tancig in inž. Miha Jazbinšek so v sredo časnikarjem dejali, da so ob politični volji in soglasju volitve konec maja ali junija še možne. Čeprav so že junija skupaj s socialdemokrati in Slovensko demokratično zvezo postavljali pod vprašaj zaupnico Peterletovi vladi zaradi slabe učinkovitosti in organiziranosti sedaj tega, če bodo do poletja volitve, ne terjajo. Ne zdi se jim smiselno postavljati nove vlade, ki se bo nekaj mesecev ogrevala, nato pa se vključila v volilni boj in od nje spet ne bi bilo učinka. Zato je bolje pohiteti z volitvami, ki bi dale vlado s podporo parlamenta, ta pa bi bil odraz novih političnih razmerij v Sloveniji. Če pa volitev do poletja ne bo, potem je nujna nova strokovno in politično kompetentna vlada s podporo večine strank v parlamentu. Mandatar bi moral dobiti vsaj

dvetretjinsko podporo, predstaviti pa bi se moral z uravnoteženim proračunom, s kompromisnim programom lastninjenja in razvojno usmeritvijo, ki bo selektivna za razliko od sedanjega, ko se podpira tovarne brez meril. Za stranko je prvi tak kandidat dr. Janez Drnovšek, drugi pa Igor Bavčar. Za Zelene sta sposobna oba, vendar ima Drnovšek več možnosti za podporo parlamenta.

Liberalna stranka: Vlada naj ostane do volitev

Inž. Franc Golja, inž. Vitomir Gros, Danijel Malenšek, Ingo Paš in Viktor Brezar so na sredini časnikarski konferenci povedali, da so na Demosovem sestanku v Dolskem, kjer se je koalicija razšla, predlagali prednostne naloge, ki bi se jih morala lotiti vlada, vendar za ta program niso dobili pretirane podpore. Glede volitev in sedanje oziroma morebitne nove vlade so dejali, da ostajajo še naprej dosledni in načelni, vendar bodo v začetku februarja

ocenili, kako ravna drugi v bivšem Demosu in na osnovi tega bodo izbirali prihodnje korake. Glede morebitnega novega mandatarja ne bodo podpirali nikogar od sedaj predlaganih, ampak imajo svoj predlog. Nesmiselno je za 2 ali tri mesece izbirati novo vlado, potem pa bodo spet volitve. Bolje je čim prej razpisati volitve, do takrat pa pomagati sedanjim vladim. Vitomir Gros je ob tem dejal, da bodo volitve takrat, ko bo zmanjkalo družbene lastnine, ki se kljub opozorilom stranke še naprej divje kraje, zato je treba sprejeti lastninsko zakonodajo ali vsaj zakon o lastninjenju malih podjetij, ki ga je predlagala Liberalna stranka. Na časnikarski konferenci so opozorili na blokade pri delu skupščine in tudi vodstva skupščine, dejali so, da nasprotujejo vladnemu modelu reševanja javnega dolga, ki ga je po njihovih izračunih za okrog 8 milijard dolarjev in se ga je treba lotiti celovito, ne pa parcialno, pred tem pa raziskati, komu je banka delila ta denar. Drobno gospodarstvo je še vedno odrinjeno, vlada pa nima selektivnega pristopa do velikih podjetij. Denar daje bolnikom, ki ga potrebujejo za plače, ne pa zdravim. Za slaba podjetja je treba dogovoriti načrtovan likvidacijski postopek.

• J. Košnjek

STRANKARSKÉ NOVICE

Gorenjske stranke o novi vladi in mednarodnem priznanju

Potrebujejo gospodarske strokovnjake

Kranj, 15. januarja - Kot smo že v prejšnji številki najavili, bomo v prihodnje, ko se nam na tak ali drugačen način bližajo volitve, pogosteje povpraševale gorenjske stranke o posameznih aktualnih problemih, saj se prav na tak način v dobri meri pokažejo pogledi in razlike, ki bodo omogočale izbor. Tokrat se je naše vprašanje nanašalo na njihov odnos do poskusov sestaviti novo slovensko vlado, pri čemer smo konkretno omenili dve najpogostejše omenjeni imeni za mandatarstvo: Igorja Bavčarja in dr. Janeza Drnovška. Spraševali smo tudi, kaj mislijo o mednarodnem priznavanju Slovenije, pri tem pa naj poudarimo, da smo se pogovarjali ves dan, torej tudi dopoldne, ko je za priznanje več držav še slabo kazalo.

Nujna je nova koalicija

Andrej Novak, predsednik občinskega odbora Liberalno demokratske stranke Škofja Loka: »Po naši oceni je nova vlada nujno potrebna, če ne zaradi drugega, zaradi konkretne priprave novih volitev. Izkazalo se je, da so Peterletova zagotavljanja o pripravah povsem neprimerne, saj se je izkazalo, da ni bilo storjenega še ničesar. Nujna je nova koalicija, ki ne bo imela tako velikih razlik, kot jih je imel Demos in pričakujemo, da bosta imeli pri tem najpomembnejšo vlogo Demokratska in naša stranka. Od omenjenih konkretnih imen ima več možnosti Drnovšek, čeprav tudi Bavčar ni brez njih. Govoriti o izključni ekspertni vladi, mislim, da ni povsem umestno, saj bo tudi ta prehodna vlada potrebovala strankarsko podporo in delovala po programu določene koalicije. Glede priznanja sem optimist in mislim, da tudi kanjanje ne priznanje ključne države - ZDA, ne bo predolgo. Prepričan sem, da se v ozadju dogajajo »velike zgodbe«, vendar zaupam našemu zunanemu ministrstvu.«

STRANKARSKÉ NOVICE

Vladne napake udarile obrtništvo

Alojz Grmek, predsednik občinskega odbora Liberalne stranke Kranj: »Kljub dogovorom v Dolskem in našem članstvu v Demosu se naša podpora sedanjim vladim zmanjšuje, saj je vlada storila vrsto napak, ki so močno udarile obrtništvo (npr. odlok o zamudnih obrestih). Jasneje stališča do novega mandatarja še ne želimo dokončno izreči, zaupam pa lahko, da se nagibamo na stran dr. Drnovška. V razmerah, v kakršnih je naše gospodarstvo, je nujno reševanje te problematike, zato je potreben pri sestavljanju nove vlade strokovni poudarek prav na ta področja. V zvezi z mednarodnim priznavanjem Slovenije, je to izjemnega pomena zaradi nujnih čimprejšnjih možnosti za dotok tuje kapitala, dr. Rupla pa, kljub začetnim napakam, ki jih je delal zlasti v Ameriki, zaupamo.«

Veliko za priznanje, malo za gospodarstvo

Milan Svetlin, predsednik občinskega odbora Socialistične stranke Slovenije Jesenice: »Če hočemo ocenjevati slovensko vlado, potem moramo ocenjevati posamezna ministrstva in na podlagi tega ugotoviti, ali naj se vlada poslovi, ali ne. Mislim, da je bilo ogromno storjenega za priznanje Slovenije, vlada pa je zatajila na področju gospodarstva. Ni prišlo do stika posameznih področij in že to je zadostni razlog, da dobimo novo ekspertno vlado. Davna želja vseh Slovencev živeti v svoji državi se uresničuje z današnjim zgodovinskim dnem kot rezultanta različnih zgodovinskih silnic. Veselimo se tega, s spominom na tiste, ki so k temu največ prispevali.« • S. Z.

Javno mnenje je vsiljeno

Jana Primožič, predsednica občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov Trzič: »Očitno je, da sta Demokratska stranka in SDP izkoristili naivnost novih, vendar dobronamernih politikov, ki so si s predsednikom Peterletom na čelu prizadevali za uresničitev najvišjih ciljev Slovencev po osamosvojitvi in spremembi sistema iz realističnega v normalni sodobni tržni sistem. Pri tem kaže opozoriti, da



Drago Vizjak in predsednik Vladimir Černe

Drago in Ulrich iz Nemčije

Prijatelji pomagajo

Radovljica, 15. januarja - Ne le prijetno srečanje, pravo doživetje, je bil v sredo jutraj pogovor v sobi predsednika občinske skupščine Radovljica Vladimirja Černeta z Dragom Vizjakom, ki sicer že 24 let živi v Ginsheim - Gustavsburgu blizu Wiesbadna oziroma Mainza v Nemčiji. 58-letni Drago Vizjak je bil rojen sicer v Ljubljani, zdaj, po upokojitvi v tovarni MAN, pa postaja občan občine Radovljica in krajan Ljubna. Zadnja desetletja je bil nekakšna prijateljska vez med Radovljico in občino Ginsheim - Gustavsburg. In tudi tokrat je Drago prinašalec prijateljskih pozdravov iz Nemčije. Njegov obisk, ko je v nedeljo prišel v Radovljico, pa je povezan s pošiljko zdravil, ki so jo z RK Radovljica že izročili za begunce jeseniški bolnišnici.



Novinar in prijatelj Ulrich Zink

"V naši in sosednjih občinah v Nemčiji se je decembra začela velika akcija za pomoč beguncem. Tokratna pomoč v zdravilih, ki jih je darovala Apoteka Burg v Gustavsburgu, je pravzaprav bolj priložnost za seznanitev s potrebami, ki so zaradi številnih beguncem. Na območju v Nemčiji, kjer sva vsa leta živela in delala z ženo Ljubico, namreč potekajo najrazličnejše zbiralne akcije in celotno pošiljko bomo pripeljali nekako sredi prihodnjega meseca. Človeku se naravnost milo stori, ko ugotovi, koliko prijatelj tega dela Slovenije na Gorenjskem je na območju Mainza oziroma Wiesbadna. Zasluge za to pa ima novinar in sedanjí namestnik šefa redakcije v časopisu Wiesbadener Tagblatt g. Ulrich Zink. Skozi njegovo pisanje ob obisku pred leti, so ljudje spoznali Radovljico in druge kraje v tem delu Slovenije. In zdaj je tudi prav g. Zink organiziral slikanje božičnih razglednic, izkupiček od prodaje le-teh pa namenil za vojne begunce. Ne vem, kako naj se mu zahvalim v imenu odbora sveta tujcev, pri katerem delam v Gustavsburgu, še za druge akcije, ki prav zdaj potekajo za zbiranje pomoči. Morda bo objava njegovega portreta v vašem časopisu, da ga ljudje spoznajo, saj bo februarja morda prišel zraven, le skromna in primerna pozornost, v imenu vseh, ki delamo pri tej pomoči."

Pogovor z Dragom Vizjakom in predsednikom Vladimirjem Černetom je bil pravzaprav nazadnje že kar klepet; kot da se poznamo že leta in leta. Topel notranji nemir pa je nekako narekoval občutek zahvale Dragu, Ulrichu in številnim drugim, za vse, ki so ta hip v stiski. ● A. Žalar

Zbor krajanov v Poljanah - Poljane - Vodstvo krajevne skupnosti Poljane v nedeljo, 19. januarja, ob 8.30 sklicuje zbor krajanov v veliki dvorani kulturnega doma v Poljanah. Poročilo o delu občinske skupščine v minulemu letu bo podal delegat iz krajevne skupnosti v občinski skupščini, nakar bodo obravnavali lansko delo v krajevni skupnosti in program za letos. Posebej pa bodo govorili tudi o gradnji kanalizacije, ki naj bi se začela letos. ● (až)

Trata na svoje - Škofja Loka - Krajevna skupnost Trata v škofjeloški občini se poslej ne bo več povezovala v skupno strokovno službo dosedanjih štirih mestnih krajevnih skupnosti v Škofji Loki. Skupaj torej ostanejo še krajevne skupnosti Stara Loka - Podlubnik, Škofja Loka - Mesto in Kamnitnik. Vse krajevne skupnosti pa bodo poslej tudi same razporejale denar. Tako imenovanega skupnega programa torej ne bo več, vendar pa se bodo še vedno dogovarjali za posamezne skupne akcije in reševanje skupnih problemov. Na zadnjem sestanku Koordinacijskega odbora pa so tudi menili, da v prihodnje v KS ne bi več imeli tajnikov marveč strokovne delavce. ● (až)



Trgovsko podjetje KOKRA, p. o., Kranj
Poštna ulica 1, Kranj

razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

DIREKTOR PRODAJE NA DEBELO

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- diplomant visoke ali višje šole
- pet let delovnih izkušenj
- sposobnost organizacije dela in poslovanja.

Kandidat bo imenovan za dobo štirih let.

Delovno razmerje se sklne za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj vložijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni od objave na naslov: Trgovsko podjetje Kokra, p. o., Kranj, Poštna ulica 1.

O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v skladu z veljavni predpisi.

Komunala v jeseniški občini še kar v drugem planu

Še dve sivi lisi

S približno polletno zamudo je bil v jeseniški občini uresničen srednjeročni program telefonije, ostala področja komunale pa je pestilo pomanjkanje denarja.

Jesenice, 16. januarja - "Za komunalo je bilo minulo leto v jeseniški občini slabo, saj je bila podrejena omejitvam zaradi pomanjkanja denarja. Za letos ne kaže nič bolje, vendar bomo morali začeti uresničevati vsaj lani začetno. Glavni poudarek pa bo na varstvu okolja," ocenjuje Jože Svetina, strokovni sodelavec za komunalo cestno gospodarstvo pri sekretariatu za urejanje prostora v občini Jesenice.



Jože Svetina

Čeprav, kot ugotavlja Jože Svetina, je bilo sodelovanje s krajevnimi skupnostmi zelo dobro, so le-te morda še najbolj nezadovoljne zaradi neuresničenih programov na večjih vzdrževalnih delih. Pomanjkanje denarja je pravzaprav lani prizadelo vsa komunalna področja. Pa vendar se v občini na štartu v novo poslovno in delovno leto lahko tudi pohvalijo, da so z vključenimi 600 novimi telefonskimi priključki, s poletno zamudo sicer, izpolnili ob zelo dobrem sodelovanju s PTT podjetjem Kranju srednjeročni program na tem področju.

"Mojstrana in Rateče bosta letos dokončani in dopolnjeno bo tudi telefonsko omrežje na Plavžu. Tako bosta za naprej sivi telefonski lisi le še Kranjska Gora in Blejska Dobrava, ki pa nista bili v srednjeročnem planu."

Sicer pa je bil lani poudarek v občini predvsem na rednem vzdrževanju, zato pa so izpadle skoraj vse načrtovane investicije. Uspelo jim je le s sodelovanjem Karavanške poslovne skupnosti in Sklada stavbnih zemljišč dopolniti opremo na Plavškem travniku z izgradnjo povezovalne ce-

Zagate tržiškega Avto-moto društva

Bo inštruktorjem zmanjkalo učencev?

Tržič, 8. januarja - V AMD Tržič, kjer se že od leta 1948 samostojno ukvarjajo z izobraževanjem voznikov, je lani zelo upadlo število kandidatov. Na 10 tečajih so našli skupaj le 85 udeležencev. Vodstvo društva meni, da je v Tržiču naenkrat preveč šol za voznike, čeprav jih večina nima niti učilnic z opremo za pouk.

Člani Avto-moto društva Tržič so se v dobrih štirih desetletjih dela privadili vzponom in padcem pri svoji dejavnosti. Radi se spominjajo petdesetih let, ko so sloveli po prirejanju motociklističnih dirk na ljubljanski cesti. Tudi šestdeseta leta, v katerih so z motokrosom ponesli ime Tržiča v svet, so bila plodna. Poleg republiških in državnih tekem so organizirali kar 11 prireditev za svetovno prvenstvo v tem športu.

»V letih razcveta je društvo imelo več kot 1100 članov,« se spominja Janez Plajbes, predsednik AMD Tržič, ki še ugotavlja: »Danes jih je več kot pol manj, samo 518. Toda hujše od tega je društvo prizadelo naglo upadanje števila kandidatov za voznike v lanskem letu. Naenkrat ugotavljamo, da so vse naše skrbne naložbe v razvoj šole za voznike v temeljih ogrožene; učilnice so vse bolj prazne, za tri inštruktorje ni več zadosti dela, od šestih vozil smo obdržali le še tri. Vse to je prinesel zakon o zasebnih avto šolah. Ne branim se konkurence, vendar je 7 šol, skupaj z našo, za tržiško občino odločno preveč!«

S predsednikom se strinja tudi sekretar AMD Tržič Janko Justin, ki pove, da so poprej priredili vsak mesec tečaj za voznike in na leto izučili tudi več kot 360 voznikov. Lani je 10 tečajev obiskalo komaj 85 kandidatov, a še ti niso vsi opravili voženj z njihovimi vozili. Čeprav na Gorenjskem velja dogovor med avto šolami o enotnih cenah, se vsi tega ne drže. Medtem ko društva obremenjujejo najemnine za pro-



Sekretar Janko Justin (levo) in predsednik Janez Plajbes se boji, da bo bogata tradicija AMD Tržič pretrgana. Foto: S. Saje

store in drugi obratovalni stroški - tržiški AMD jih bo imel letos kar za okrog 20 tisočakov na mesec, pa zasebne šole lahko delujejo celo brez učilnic. Če v AMD Tržič ne bi opravljali storitev za zavarovalnico, bi že lahko odslužili zaposlene in zaprli vrata šole za voznike.

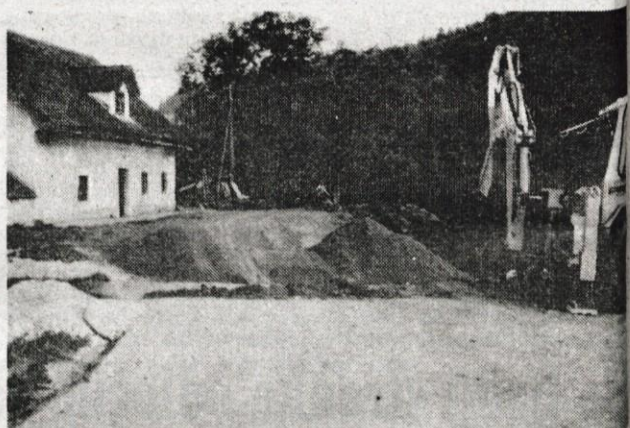
Izvršilni odbor AMD Tržič vidi rešitev v nagli spremembi sedanjih razmer in tudi v skrbnejšem nadzoru dela voznikov šol. Vodstvo obenem meni, da jim v občini ne bi smelo biti vseeno, ali bo dolgoletna društvena tradicija pretrgana. Ne nazadnje tudi zato, ker ima AMD Tržič še sposobne motokrosiste in druge tekmovalce, ki bi ob večji podpori z uspehi ponesli ime Tržiča naokrog. ● S. Saje

"Konec sveta" na Kokrici - Kokrica - Pogovor na Čajanki, prvi v letošnjem letu, ki jo pripravlja Turistično društvo v krajevnih skupnosti Kokrica v kranjski občini, bo na temo Konec sveta. Gost zanimivih Čajank v Kulturnem domu na Kokrici bo tokrat Joško Mavrič iz Nove Gorice, govoril pa bo o starih prerokovanjih, prerokovanjih iz Biblije in o novih zapisih, ki prihajajo. Razlagalec in prireditelj bodo veseli, da udeleženci srečanja pripravijo čimveč vprašanj. Seveda tudi tokrat ne bo manjkalo čaja in domačega peciva. Srečanje ob čaju in pecivu z zanimivim sogo- vornikom pa bo jutri (sobota), 18. januarja, ob 17. uri v Kulturnem domu na Kokrici. ● (až)

naj bi "pripeljal" odplake na g vno čistilno napravo, vse bolj pa kaže tudi potreba po večjih vzdrževalnih delih na vseh komunalnih napravah. Redna ne zadoščajo za normalno delovanje. To še sebnost velja za obstoječe kanalizacijske naprave."

Pri preskrbi s pitno vodo poudarek v Kranjski Gori (za tje pri Jurežu prek Martuljke Kranjske Gore) in na obnovi dograjevanju omrežja. Problema je tudi razširitev pokopališča na Blejski Dobravi. Breznici Planini pod Golico.

"Ob dobrem sodelovanju PTT, Karavanško poslovno skupnostjo, komunalnimi delovnimi organizacijami in s KS smo podprli denarju na komunalnem področju v občini lani še kar nekaj speljali. Mislim pa, da kljub letnim slabim obetom v tem trendu ne neodločljive stvari in dela ne smeli čakati še eno leto. Slednje kaže nenazadnje tudi v program krajavnih skupnosti za letos, pravzaprav ponavljajo lanske naloge. ● A. Žalar



Kljub pomanjkanju denarja je bilo lani v KS v občini kar precej del. V Kamni Gorici so na primer uredili cesto skozi naselje.

Predsedniki KS podpirajo izhodišča

Načrti za letos

Radovljica, januarja - Na posvetu minuli teden s predsednikom vršnega sveta občine Radovljica Jožetom Resmanom predsedniki krajevnih skupnosti iz radovljiške občine niso oporekali predprijetju, da bodo imele letos pri financiranju iz občinskega proračuna sredstev za krajevne skupnosti prednost tiste naloge, ki so bile načrtovane in opredeljene v programih že lani, ali so bile lani začete in še niso dokončane.

Takšnih nalog je v občini kar precej, saj je Jože Resman poudaril, da je bilo ob bojznosti, kako bo "preživela" v lanskem proračunu celotna infrastruktura, s sodelovanjem in prizadevanjem krajevnih skupnosti oziroma krajanov narejenega precej več, kot so na nekaterih področjih sploh upali pomisliti. Res pa je tudi, da praktično nobena začeta investicija ni bila v celoti dokončana.

Ob "tihem" odobravanju predsednikove razlage pa so predsedniki povedali predvsem stvari, ki jih načrtujejo letos. V Bohinjski Bistrici bi radi rešili preskrbo s pitno vodo v Bitnjah in na Radovljici bi se odločili, ali bodo odlagališča smeti. Pitna voda odlagališča so problem tudi v KS Koprivnik - Gorjuše. Z javnosti deli pa bi v tej krajevni skupnosti, po mnenju predsednika Korošca, morda lahko uredili cesto Koprivnik - Goreljek. V Lescaju je še posebej potrebna ureditev ceste Hlebce - Hraše, nemočni pri urejanju starih objektov in zaradi pojavljanja gostinskih loklov v spalnih naseljih. Pa tudi na signalizacijo in bankine imajo pripombe. V KS Srednja Dobrava se zavzemajo za razširitev ovičkov na cesti Mišče - Zgornja Dobrava - Lipnica. V Gorjah se jim obeta, da bodo odpravljene občasne presahitve in zaradi pomanjkanja pitne vode v vodovodu Grabče - Laze. Pogrešajo pa tudi ustrezne kažipotke za Gorje na cestah. Problem s pitno vodo imajo tudi v Praprošah v KS Ljubno. Tudi njim pa primanjkuje denarja za tako imenovano skupno rabo. V KS Bled ugotavljajo, da bi vsak dan v letu morali imeti svojega komunalnega darja, problem pa so tudi odplake, ki se iz Gorji in Zasipa izlivajo v jezero. V Kamni Gorici opozarjajo, naj bo že vendarle enkrat sprejet zakon o varstvu okolja, zanima pa jih tudi prihodnja kalna samouprava. V KS Lencova je Zgornja Lipnica v sušnih obdobjih še vedno brez vode, sanacije pa je potreben tudi potok Lipnica. Na Brezjah že odštevajo dneve, ko mora do leta 1993 Črtnica smetišče. V Radovljici pa terjajo pločnik v podvozu cesti Radovljica - Nova vas, ureditev parkirišča za avtobuse, telefonijo, asfalt v Žagarjevi ulici in boljše urejanje naprav na pokovnih površinah (klopce, drogovi...). ● A. Žalar

PRITOŽNO KNJIGO PROSIM

Prošnja za lasten denar

V resnični stiski in razočarana hkrati se je v začetku tedna po telefonu oglasila naša bralka z Bleda. Potožila je, da se je znašla v brezizhodnem položaju. Plačati mora pogrebne stroške za pokojno mamo in še precejšen račun na servisu za popravilo avtomobila.

Pa nas ni prosila za denarno pomoč, ali za odlog pri plačilu naročnine za Gorenjski glas. Jezila se je, ker je lep čast "shranjevala" devize v Gorenjski banki, zdaj pa kljub predložitvi računov ne more s prihranjenimi devizami (v tolaški protivrednosti seveda) plačati stroškov. Ne razume, da bi morala za plačilo na ta način v banki oddati posebno prošnjo, da bi ji potem odobrili plačilo stroškov z lastnim denarjem. Ne nazadnje tudi pri vlaganju deviz v Gorenjsko banko niso nikdar zahtevali posebne prošnje za sprejem deviz...? ● (až)

Petek, 17. januarja 1992

Kamen na kamen v aktivni politiki zaposlovanja

Javna dela ne bodo rešila brezposelnosti

Lani so se povsod v Sloveniji začela javna dela kot ena od oblik aktivne politike zaposlovanja.

Do konca minulega koledarskega leta je v 135 programih sodelovalo 1248 brezposelnih v Sloveniji. Zažvela so tudi na Gorenjskem. Od poldruga odstotka iskalcev zaposlitve, kolikor so jih zajela za krajše obdobje, ni pričakovati, da bi rešila brezposelnost. Kot pravi mag. Franc Belčič, direktor Zavoda za zaposlovanje v Kranju, pa pomenijo enega od kamenčkov v mozaiku aktivne politike zaposlovanja. O izkušnjah z javnimi deli na Gorenjskem nam je pripovedovala strokovna sodelavka zavoda ANDREJA ŠVEGLJ.

Koliko brezposelnih so lani na Gorenjskem zajela javna dela?

»V enajstih programih javnih del na Gorenjskem je sodelovalo 140 brezposelnih. To je nekaj manj od prej predvidenih, na zmanjšanje pa so vplivali tudi finančni razlogi. Na Jesenicah, denimo, se zaradi teh razlogov izvajanje lanskega programa prenaša v letošnje leto. Sicer pa so se lanske programi s koledarskim letom iztekli in zbirajo se novi na letošnjem natečaju, ki se izteka prav z današnjim dnevom.«

Za kakšna dela je šlo?

»Lani so med javnimi deli prednjačili programi urejanja okolja, gradbeno-komunalna dela, gozdna in kmetijska opravila, v kranjski in škofjeloški občini tudi socialna dela. Z javnimi deli so se lani lotili na primer telefonije v Gorjah, sanacije zemeljskega plazu v Gorenji vasi, odpravljanja posledic poplavi v nekaterih krajih škofjeloške občine, gozdno negovalnih del, urejanja nekdanjega taborišča v Podlublju. Šlo je v pretežni meri za fizi-



čna, strokovno manj zahtevna dela, pri katerih so sodelovali iskalci zaposlitve nižje izobrazbene ravni, kakršni tudi prevladujejo med brezposelnimi. Za malo zahtevnejša dela gre v socialni, kamor je bilo preteklo leto vključenih nekaj primerov nege, v Kranju pa skupinsko svetovanje.«

Koliko nas javna dela stanejo?

»Strošek zavoda za zaposlovanje pri javnih delih je znesek 80 odstotkov zaimenega osebnega dohodka, kolikor ga pripada brezposelnemu (trenutno je to 4810 tolarjev), pri-

spevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje teh ljudi, pokrivanje stroškov prevoza in prehrane med delom ter izobraževanje, oziroma potrebno usposabljanje za ta dela. V trikotniku "zavod za zaposlovanje - izvajalec - izvršni svet" strokovni nadzor in varstvo pri delu pripada izvajalcu, izvršni sveti pa prispevajo stimulativni del nagrade delavcem v javnih delih. Lani je ta znašal tisoč tolarjev, letos pa skušamo doseči, da bi bila diferencirana.«

So prevelika pričakovanja, da bi z javnimi deli rešili brezposelnost?

»Javna dela gotovo ne bodo rešila brezposelnosti, saj zajamejo le peščico ljudi v veliki skupini brezposelnih. Predstavlja pa eno od oblik aktivne politike zaposlovanja, dobrodošlo za tiste kategorije ljudi, ki najtežje pridejo do zaposlitve, ki so na trgu delovne sile iz različnih razlogov manj konkurenčni, bodisi zaradi starosti, nižje izobrazbene ravni in podobno. Pri javnih delih sicer izbiramo med vsemi iskalci zaposlitve, toda tisti, ki že dlje čakajo na zaposlitev in nimajo pri tem pravice do nobenega nadomestila ali denarne pomoči, so takega dela bolj potrebni.

Interes pri treh partnerjih v javnih delih je jasno profiliran, vsi v tem vidijo določeno korist, je menil mag. Franc Belčič. Očitno se javna dela splačajo tudi naročnikom, ker je cena dela nižja kot običajno. Zavodu za zaposlovanje pa je tudi prav, da se "speči potencial" (delovna sila) aktivira na cenen način. Javna dela kot element aktivne politike zaposlovanja ne rešijo, pač pa skupaj z drugimi ukrepi (v smislu kamen na kamen) rešujejo brezposelnost.

Tako so javna dela na eni strani v funkciji socialne (v tem času dobi človek vsaj nekaj sredstev za življenje) in ohranjanja delovnih navad. Lahko je tudi spodbuda posamezniku pri iskanju lastne zaposlitvene možnosti. Pri javnih delih v Škofji Loki so udeleženci, denimo, prišli na misel, da se nekatera komunalna dela lahko opravijo ceneje, kot jih opravljajo tovrstna podjetja in da bi slednjim posameznik kot zasebnik lahko uspešno konkuriral.«

Kako komentirate večkrat izraženo misel o javnih delih kot

blaževem žegnu, o zadevi, ki nas veliko stane, pa malo učinkuje?

»Pri javnih delih ne gre iskati le ekonomskega učinka. V prvi vrsti gre za brezposelne, ki jim na ta način začasno blažimo stisko, pomembno pa je tudi, da je opravljeno neko družbeno koristno delo. Sodeč po informacijah, ki jih imamo od naročnikov javnih del, so tudi ti zadovoljni, o tem pa priča tudi letošnje povpraševanje. Res pa je, da s to obliko ne pomagamo velikemu številu nezaposlenih. Morda je vsebinsko neprimeren tudi naziv "javna dela", saj si pod tem navadno predstavljamo množične akcije, kakršne poznamo iz povojne preteklosti in so res dale delo številnim ljudem. Toda ustreznejša imena še nismo iznašli.«

Kakšen status uživajo brezposelni v času, ko se udeleženci javnih del, in kaj je z njimi, potem ko se delo izteče?

»Če v redu izpolnjujejo obveznosti, so tudi zdravstveno in pokojninsko zavarovani. Ko pa ne sodelujejo več v programu javnih del, so spet med brezposelnimi, žal tudi brez pravice do nadomestila. Kot že rečeno, v javna dela prednostno vključujemo ljudi, ki kot brezposelni nimajo pravice do nadomestila ali denarne pomoči. Toda tudi tistim z nadomestilom vrata niso zaprta. Če delajo v javnih delih, pa imajo za ta čas pravico le do stimulativnega dela dohodka.«

Danes se je iztekel rok novega natečaja za javna dela. Za kakšna dela je zanimanje, katera javna dela lahko pričakujemo letos?

»Nekatera se iz lanskega nadaljujejo tudi v leto 1992. Obeta pa se tudi veliko novih, vsaj je zanimanje veliko. Če-

stno podjetje Kranj napoveduje vzdrževanje lokalnih cest, Komunalno podjetje Kranj iskanje divjih odlagališč odpadkov, Zavod za varovanje kulturne dediščine urejanje pešpoti proti Ljubelju, Gorenjska kmetijska zadruga vzdrževanje pašnih površin, v Trzinu obnovo vrtcev, sanacija kulturnega objekta, v Škofji Loki se za javna dela zanimajo krajevne skupnosti, pa sklad stavbnih zemljišč s potrebo po evidentiranju zemljišč, med socialnimi deli pa naj omenim Društvo za cerebralno paralizo s potrebo po negi.«

D. Z. Žlebir

Četrtnina stanovalcev ne zmore polne stanarine

Škofja Loka, januarja - Ko smo pred novim letom v Škofji Loki obiskali družino, ki živi v družbenem stanovanju, sta nam mlada starša povedala, da stanovanja ne bosta odkupila. Zdaj imata namreč del stanarine subvencionirane, z lastništvom pa bi ta dobrodošla družbena pomoč kajpada odpadla. Visokih stroškov bivanja v Škofji Loki ne more pokriti več kot četrtnina stanovalcev.

Oktober lani je bilo v škofjeloški občini 638 stanovalcev, ki so bili upravičeni do delne nadomestitve stanarin. Visok odstotek (27) je v največji meri pripisati dejstvu, da so škofjeloške stanarine najvišje v Sloveniji in ne morebiti slabšemu socialnemu stanju loškega prebivalstva.

V analizi, ki jo je o delnih nadomestitvah stanarin za decembrsko sejo občinskega izvršnega sveta pripravil škofjeloški Center za socialno delo, so vidne tudi podrobnosti. Največje število upravičencev do te vrste socialne pomoči je doma na Trati, kar 41 odstotkov. Blizu 20 odstotkov jih je v Podlublju, na tretjem mestu so z 10 odstotki Železniki, medtem ko je v drugih naseljih subvencionirana manj kot desetina stanovalcev. Najvišji znesek nadomestitve stanarine je oktobra znašal 2.800 tolarjev, najnižji 210, oktobra pa so v občini v ta namen porabili več kot milijon tolarjev. Analiza se sicer loteva tudi slabosti pri dodeljevanju teh pomoči, saj jo najbrž dobijo tudi tisti, ki je niso najbolj potrebni (ljudje z neprijavljenim popoldanskim zaslužkom, tisti z zemljo ali drugačnim premoženjem v kateri od južnih republik), vendar taki primeri najbrž niso pravilo, temveč izjema.

Sicer pa tudi v drugih gorenjskih občinah precejšnji delež stanovalcev ne zmore v celoti poravnati stanarine. Na Jesenicah je bilo lanskega septembra od 5660 stanovalcev 1400 deležnih subvencije, se pravi tudi četrtnina. V Kranju je bil ta odstotek najnižji na Gorenjskem (14), v Radovljici pa najvišji (45). V Trzinu je bilo subvencije deležnih 21 odstotkov stanovalcev.

Ali se bodo razmere zaradi novega stanovanjskega zakona in privatizacije stanovanj kaj spremenile, bomo še videli. V zasebne roke je prešla kaka polovica družbenih stanovanj. Ker si nakupa po logiki ne morejo privoščiti tisti, ki ne zmorejo niti mesečnih stroškov za stanovanje, bi bilo pričakovati, da so socialno slabše situirani ostali najemniki in bodo v stiski tudi v prihodnje kandidirali za subvencijo stanarine. Možna pa so tudi presenečenja. ● D. Z. Žlebir

VESTI

Nezaposlenost na Gorenjskem

Delo je iskalo 9.648 ljudi

Kranj, 15. januarja - Konec decembra lani je na Gorenjskem iskalo delo 9.648 ljudi, nam je povedal novi direktor Zavoda za zaposlovanje v Kranju mag. Franc Belčič. V jeseniški občini je bilo tedaj 1865 brezposelnih, v Kranju 4476, v Radovljici 1542, v Škofji Loki 636 in v Trzinu 1129. V najslabši koži je nedvomno Trzin, ki se mu je s stečajem BPT lani občutno porušilo ravnotežje med zaposlenimi in brezposelnimi, medtem ko je škofjeloška občina v primerjavi z drugimi še prava oaza zaposlenosti.

Kot nam je danes povedal direktor kranjskega zavoda za zaposlovanje, se je armada iskalcev zaposlitve na Gorenjskem te dni okrepila s »prvim kontingentom« iz Železarne Jesenice. Izteklo se je namreč pol leta, kar so bili opredeljeni tehnološki presežki še na plačilni listi tovarne, zdaj pa postajajo tudi uradno brezposelni. Na zavodu za zaposlovanje bodo zdaj od treh mesecev do dveh let deležni statusa brezposelnosti in nadomestila, odvisno pač od delovne dobe vsakega posameznika. ● D. Z.

Stolpec za upokojence

Kranj, januarja - Društvo upokojencev Kranj prireja v torek, 21. januarja, ob 10. uri v prostorih društva na Tomšičevi 4 v Kranju drugo predstavitev video posnetkov s področja rekreativne dejavnosti društva v letih 1990 in 1991. Udeleženci si bodo lahko ogledali posnetke pohoda upokojencev na Mohor in Šmarno gorjo ter tekmovanja v veleslalomu upokojencev na Krvavcu. Video posnetke je pripravil Tone Resman. Vstopnine ni.

064/211-373

TELEFON ZA KLIC V STISKI
OD PONEDELJKA DO PETKA

OD 19. - 22. URE

OBČINA KRANJ
SKLAD STAVBNIH ZEMLJIŠČ
Slovenski trg 1

OBVESTILO!

Vse uporabnike občinskih zemljišč, ki še nimajo sklenjenih najemnih ali zakupnih pogodb za zemljišča, ki jih uporabljajo, prosimo, da vložijo prijavo za sklenitev ustreznih pogodb najpozneje do 15. 2. 1991 na Občino Kranj, Sklad stavbnih zemljišč, Slovenski trg 1.

V primeru, da uporabniki občinskih zemljišč nimajo sklenjenih ustreznih pogodb, bomo po navedenem datumu oddali ta zemljišča v najem oziroma zakup drugim prosilcem, ne oziraje se na dosedanje uporabnike.

OBČINA KRANJ
SKLAD STAVBNIH ZEMLJIŠČ

Lutkovni četrtki

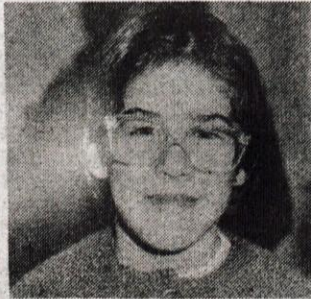
Lutke za najmlajše

Kranj, 9. januarja - Lutkovna igrice za najmlajše je v četrtak popoldne spet privabila malčke in njihove starše v gledališče Cveta Severja v gradu Kieselstein. Z lutkovno predstavo Racman se je predstavila skupina lutkarjev iz Ljubljane, Zoom.

Majhna dvoranica lutkovnega gledališča (le kdaj se bo našel prostor ali denar za kaj večjega) je bila polna, malčki so nestrpno pričakovali, kdaj se bo "začelo" in komaj so našli čas, da so povedali ali imajo radi lutke.



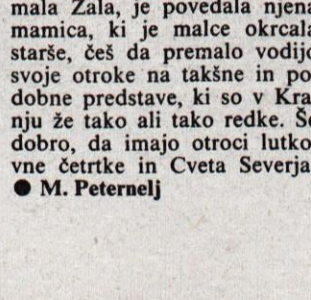
Jure, 4 leta: "V gledališče sem že hodil, ker imam zelo rad lutke. Vedno pridem skupaj z mami."



Tanja, 7 let: "V tem gledališču sem bila že dvakrat. Najraje imam velike lutke. Za predstavo mi je povedala mami. Seveda bom še prišla."



Manja, 5 let: "Prvič sem tukaj, lutke imam rada. Mamica je slišala po radiu, da bodo lutke. Se bom prišla."



Luka, 8 let: "Lutkovne predstave so mi zelo všeč, danes sem tukaj že drugič. Najraje imam lutke, ki predstavljajo živali. Včasih lutkovno predstavo pogleda tudi mami, med sošolci pa sem tukaj dosedaj videl samo dva."

M. Peternejl

Bivši delavci BPT

Tretja »runda« predilničarjev bo ob nadomestilo

Trzin, 10. januarja - Sredi maja je bilo zaradi stečaja ob zaposlitev okoli 800 delavcev BPT. Na zavodu za zaposlovanje v Trzinu se jih je prijavilo 796. Že sredi avgusta je bilo prvih 24 ob pravico do nadomestila za čas brezposelnosti, prav toliko sredi novembra, 15. novembra pa pride z zavoda za zaposlovanje nova runda, 104 ljudje. Kaj bo z njimi?

Mlajši delavci, se pravi tisti z manj delovne dobe, so krajši čas uživali pravico do nadomestila na zavodu za zaposlovanje. Najkrajši čas, tri mesece, je imelo torej pravico do nadomestila 24 ljudi. Ko jim je ta 15. avgusta prenehala, so se za določen čas, do 30. marca 1992, spet zaposlili v BPT. Tako nam je povedala Nevenka Gradišar z zavoda za zaposlovanje v Trzinu.

»15. novembra se je iztekla pravica do nadomestila tudi 24 predilničarjev,« je dodala Nevenka Gradišar. »14 se jih je zaposlilo za določen čas v BPT, medtem ko jih je 10 ostalo brez dela in so v glavnem uveljavili pravico do denarne pomoči. To pomoč lahko pridobijo tisti, ki jim ugasne pravica do nadomestila za brezposelnost, če njihov dohodek na družinskega člana ne presega 80 odstotkov zaimenega osebnega dohodka. Denarno pomoč lahko ljudje uveljavljajo največ za tri leta. V materialnem smislu vsaj brezposelni iz BPT niso bistveno na slabšem kot v času prejemanja nadomestila, saj je bilo tudi slednje odmerjeno od zaimenega plače. Pač pa je zelo vprašljiva njihova delovna prihodnost.«

15. februarja bo z zavoda za zaposlovanje prišla že tretja skupina trziških stečajnikov. 104 se bo tedaj izteklo nadomestilo. Ali jih čaka zaposlitev ali bodo kandidirali za denarno pomoč, kajti med predilničarji so večinoma taki z nizkimi družinskimi dohodki? Tega nam Nevenka Gradišar ni vedela povedati. Nanizala nam je le številke o trenutnem stanju zaposlenosti v BPT. Pogodbeno dela tam 467 ljudi. To so ljudje s statusom brezposelnosti, ki jim zato teče nadomestilo na zavodu. Ob njih pa v tovarni dela tudi 36 redno zaposlenih za določen čas, glavnina tistih, ki se jim je nadomestilo že izteklo. ● D. Z. Žlebir

Slovenski politiki za Gorenjski glas

Priznanje nam ni bilo podarjeno

JANEZ JANŠA, slovenski obrambni minister: "Najbrž je današnji dan skupaj z dnevi, ki bodo sledili, prelomna točka v slovenski zgodovini. Slovenija stopa prvič enakopravno v mednarodno skupnost, v skupnost enakopravnih držav. Marsikaj bo po teh dneh lažje reševati, še posebej pa vprašanja, ki so bila dosedaj v pristojnosti Beograda in se je slovenski interes vedno filtriral s srbskega vidika. Sedaj bomo nastopali neposredno, enakopravno in bo od nas samih odvisno, kako uspešni bomo. Sedaj odpade tudi izgovor, da drugi odločajo o nas. Tako kot si bomo postlali, tako bomo ležali. Na obrambnem področju se odpira možnost, da postane Slovenija sčasoma del sistema evropske kolektivne varnosti, kar bo pomenilo, da bo stopnja varnosti Slovenije bistveno večja, s tem pa se bo začela zmanjševati tudi obremenitev Slovenije za te potrebe."

Dr. MATJAZ ŠINKOVEC, predsednik komisije za mednarodne odnose skupščine Slovenije: "Posebno zadovoljstvo mi povzroča novica, da nas je priznala Velika Britanija. Pričakoval sem, da se bo to zgodilo nekaj dni kasneje, z nekim zamikom. Čakali smo 1400 let in dočakali smo ta trenutek. Pa to ne zato, ker je pač svet tako prijazen do nas, ampak zato, ker smo pač v Sloveniji z velikim trudom vsega slovenskega ljudstva, pa tudi tega parlamenta, vlade in predsedstva dosegli to, da izpolnimo vse pogoje za normalno državnost. Nič nam ni bilo podarjeno in samo priznanje je bilo tisto, za kar nam je že dolgo šlo. Sedaj se moramo normalizirati kot država. Svojo notranjo zakonodajo moramo prilagoditi Evropi, po drugi strani pa moramo vstopati v tiste mednarodne sporazume, ki jih sklenila Jugoslavija in omogočiti, da bomo pač normalno živeli in se bomo čim prej čim bolj integrirali v Evropo. Svoje prihodnosti ne moremo videti v neki zaprtosti, ampak v odpiranju v Evropo. Moram reči, da kot človek, ki se je razglašal za nacionalista, čutim, da mineva čas, ko moram biti nacionalist. Sedaj, ko je moj narod svoboden, je čas, da postanemo internacionalisti."

IVAN OMAN, član predsedstva Republike Slovenije: "Prav vesel me, da do mednarodnega priznanja prihaja. Mi smo že nekaj časa čakali na to priznanje. Priznanje pomeni za nas tudi to, da se bomo v prihodnje gospodarsko lažje reševali, da bomo lažje izšli iz nekatere blokade, v kateri se sedaj nahajamo. Za nas je predvsem pomembno, kakšno je stanje našega gospodarstva. Vemo pa, da gospodarskega položaja ne moremo izboljšati brez pritoka kapitala od zunaj in mednarodno priznanje nam bo to omogočilo."

Dr. CIRIL RIBIČIČ, predsednik Socialdemokratske prenovne Slovenije: "Zdi se mi pomembno predvsem to, kar poudarjajo tudi vsi, ki nas priznavajo, in to smo tudi mi poudarjali, da cilj osamosvajanja ni bila graditev neke vaze zaprte skupnosti, ampak ustvariti novo državo, ki bo na enakopravnih osnovah in ustvarjalno sodelovala v evropskih integracijah. Tu bomo sedaj nosili veliko večjo odgovornost, kot jo je kdajkoli v zgodovini Slovenija kot neka federalna enota ali še bolj podrejena skupnost. Kar nas zadeva, posebej poudarjamo in se posebej zavedamo te odgovornosti delovati kot odprta skupnost, ki povezuje, ne pa popusti nekaterim pritiskom nacionalističnega duha, ki bi gradil Alpe na vseh straneh. Zelo pomembno je, da smo plebiscitu dosegli soglasje glede ustave, v kateri je dana podlaga za demokratično življenje, čeprav so tudi drugačni nastavki. Zato vidim dve zahtevni nalogi. Ena naloga je zamenjava nesposobne vlade, druga pa ustvariti za naslednje volitve, ki bi morale biti čim prej, takšne pogoje, da po volitvah nihče ne bo v tako slabem položaju, kot smo bili mi kot opozicija, pa naj gre tudi za koga, ki je bil sedaj na oblasti, pa je imel do opozicije podcenjevalni odnos." ● J. Košnjek

Dolga zgodovina boja Slovencev za svojo državo

Odločilni mejniki slovenske državnosti

Veliko dogodkov je zadnja leta vplivalo na graditev slovenske državnosti. Objavljamo pregled najpomembnejših.

V osemdesetih letih se je zgodilo marsikaj pomembnega. Spomnimo se 57. številke Nove revije, kjer so bili objavljeni članki o slovenskem nacionalnem programu. Če je takrat starejši del slovenske politike bentil in rohnel zoper novorevijaše, je mladi val kazal prizanesljivost in tiho podporo stališčem revije, saj je tudi ta del slovenske politike spoznaval, da so staremu sistemu štete ure

in je zadnja priložnost za mirno spremembo oblasti. Mladina je takrat razkrinkala marsikaj mračnega v jugoslovanskem političnem in vojaškem vrhu, najbolj znana parola tega časa pa je bila Mamula, go home, pa za takratne čase hrabra trditve, da je armada, ki se je takrat štela za edino združevalno jugoslovansko silo, v bistvu gnila, kar je kasnejša leta dokazala.

Leta 1989 so vojaške oblasti obtožile in zaprle Janšo, Tasiča, Borštnerja in Zavrla. Slovenija se je dvignila zoper montirani proces in vojaška oblast je morala popustiti, pravo gonjo zoper Slovenijo pa so v drugih delih Jugoslavije uprizorili v primeru štrajka rudarjev v Starem trgu in podpore slovenskega naroda in slovenskega takratnega uradnega in opozicijskega vodstva uporabi Albancev. Istega leta se je od slovenske politike poslovil France Popit, partijske vaje pa je prevzela reformistična Kučanova struja, ki je istega leta zapustila izredni kongres zvezne partije in s tem napovedala razkroj in propad države in njene partije.

Leta 1990 se je poslovila stara republiška skupščina. Aprila je bila izvoljena nova večstrankarska, maja pa je začela vladati nova slovenska oblast. Tega leta smo živeli pod stalnimi grožnjami federacije in armade, vendar smo strpno in pogumno gradili svojo državnost. 23. decembra smo Slovenci na plebiscitu večinsko glasovali za samostojno državo, 26. decembra, ko so bili objavljeni rezultati plebiscita, pa je bila v bistvu rojena nova evropska država.

Leto 1991 je bilo dramatično. 7. marca je skupščina sprejela moratorij nad služenjem slovenskih vojakov v jugoslovanski armadi, 2. junija so zaprli gli slovenski vojniki, 25. junija pa je bila sprejeta temeljna lista o samostojnosti Slovenije, večer kasneje pa je bila nova država javno razglašena. Naslednjega jutro, 27. junija, se je začela vojna. Kruta, brezobzirna. Armada nas je napadla, vendar je bilo to njen pogreb v Sloveniji in trajno slovo. Če niso uspevali predhodni poskusi državnih udarov, je bila tudi vojna intervencija neuspešna.

Julija je začela slovenska državnost dobivati realne osnove in okvire. 7. julija je bila sprejeta Brionska deklaracija. Slovenija je s težkim srcem, vendar modro, za tri mesece počakala z uresničevanjem samostojnosti. 18. julija je bil dogovorjen umik armade iz Slovenije (vojaška se je odločila za častni umik in je s tem oprala, vsaj trenutno, svoje slabo ime zaradi intervencije v Sloveniji, vendar ga je kasneje z vojno na Hrvaškem spet umazala), začela pa se je internacionalizacija jugoslovanskega vprašanja v Evropski skupnosti, Konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi ter v Organizaciji združenih narodov. Začela se je umazana vojna na Hrvaškem. Armada se je odkrito postavila na srbsko stran. Oktobra, tri mesece po Brionih, je Slovenija začela uresničevati svojo samostojnost in uvedla svoj denar, tolar. 26. oktobra je zadnji jugoslovanski vojak zapustil Slovenijo.

Novembra se začena obupen boj za priznanje, pa omarhovanje Evrope, da nas prizna. Najbolj vztrajna glede priznanja je bila Nemčija. Priznanje se je vseeno bližalo in konec decembra in v začetku januarja

Na dan priznanja so povedali

LOJZE PETERLE, predsednik slovenske vlade je povedal, da mu je v posebno čast, da je bil v tem prelomnem času na čelu slovenske vlade. Dejal je, da ima evropska krščanska demokracija velike zasluge, da je dobila naša država mednarodno priznanje.



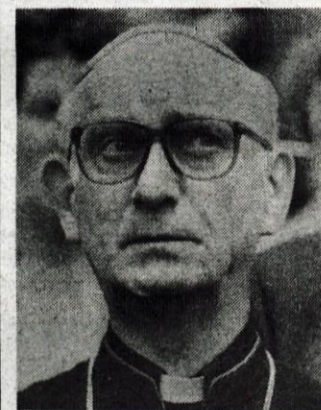
MILAN KUČAN, predsednik predsedstva Republike Slovenije je dejal, da bomo Slovenci znali živeti tudi z mirom, če smo premagali vojno. Dejanje je neponovljivo, vendar je ta trenutek tudi začetek soočanja z našo odgovornostjo za prihodnost. Priznanje Slovenije pomeni ne le dejanski, ampak tudi formalni konec Jugoslavije. Verjel sem, da pogajalska pot, po kateri smo šli skupaj z Evropsko skupnostjo, mora prilejati do priznanja. Pokazalo se je, da je bila ta pot pravilna. Priznanje je največ, kar smo lahko pričakovali, je dejal.



DIMITRIJ RUPEL, slovenski zunanji minister je menil, da je sedaj za Slovenijo pomembna notranja konsolidacija, predvsem v gospodarstvu. Cilj Slovenije je sedaj pridruženo članstvo v Evropski skupnosti in članstvo v drugih mednarodnih organizacijah, s končnim ciljem včlanitev v Organizacijo združenih narodov. Kot posebno zaslužne za priznanje je omenil Milana Kučana, Franceta Bučarja, Lojzeta Peterleta in Janeza Drnovška, vojne pa ne bi dobili, če ne bi bilo opazne vloge Bavčarja, Janše in Kacina. ● J. K.

Izjava Slovenske škofovske konference

Iskrena hvaležnost ljudem in Bogu



služnimi ljudmi so tudi mnogi člani naše Cerkve. S posebno hvaležnostjo se škofje spominjajo prizadevanj svetega očeta Janeza Pavla II za priznanje Slovenije, kar je Vatikan storil že 13. januarja. Pred nami je zahtevna prihodnost. Od vseh nas terja medsebojno spoštovanje, kulturni dialog, odprtost in razumevanje, slogo in pošteno sodelovanje, pravi izjava Škofovske konference. ● J. K.

V izjavi, ki jo je podpisal predsednik Slovenske škofovske konference in ljubljanski metropolit in nadškof dr. Alojzij Šuštar, je zapisano, da je mednarodno priznanje edinstven dogodek v zgodovini slovenskega naroda. Ob mednarodnem priznanju je priznal Slovenijo tudi Bog, zato nanjo kličemo poseben božji blagoslov. Škofovska konferenca se spominja vseh, ki so prispevali k priznanju in darovali tudi življenje, priznanje pa izreka političnemu vodstvu države. Med temu za-

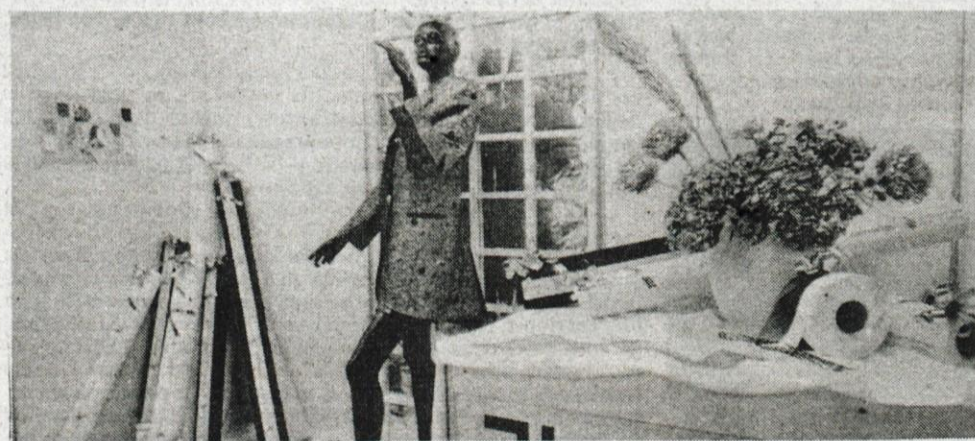
posebno pa 15. januarja, je bilo uresničeno.

Na evropskem zemljevidu je nastala nova država Slovenija. Dovolj odločni in uporni smo bili, da smo uspeli. Boj za mednarodno priznanje je končan in se sedaj spreminja v boj za enakopravno mednarodno sodelovanje, je ob tem dejal predsednik Kučan. ● J. Košnjek

Kučanovo pismo papežu

Vabilo za obisk Slovenije

Predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan se je zahvalil papežu Janezu Pavlu II za prizadevanja za vzpostavitev trajnega miru v Jugoslaviji in v svetu in za pomoč pri mednarodnem priznanju Slovenije. Predsednik Kučan je obnovil vabilo, da papež obišče Slovenijo.



Brez ZVEZDINIH medvlog ne gre - Še vedno izdelujejo lepljive medvloge, le da je zdaj večji poudarek dan pletenim medvlogam, ki so mehkejši in se lepše, bolj ubogljivo prilagajajo osnovnemu materialu. Moda pač zahteva mehko padajoče linije. V dveh širinah izdelujejo v ZVEZDI pletene medvloge, 90 in 150 cm široke. Še vedno pa izdelujejo tudi lepljive trakove - konfekcijske hiše in obutvena industrija brez njih ne more več. Izpad na domačem trgu so zamenjali z intenzivnejšim izvozom. Morda pa bo gorenjske šivilje in krojače razveselila novost: poleti so v tovarni odprli industrijsko prodajalno, kjer so vsi njihovi proizvodi zdaj naprodaj za široko potrošnjo. V prodajalni lahko naročite tudi storitve; v ZVEZDI vam zdaj po novem medvloga na prinesene tkanine tudi strojno fiksirajo. Doma z likalnikom gre težko!

do 20% POPUSTA
za takojšnje plačilo

po lanskih cenah

* PRENOVA OKEN *
* okna * vrata * senčila * obloge *
* hiše * mont. stene * dopolnilni program *

AKCIJSKA PRODAJA
polken in stilnih vrat FOREL

• POTROŠNIŠKO POSOJILO • ORGANIZIRANA MONTAŽA •
• BREZPLAČEN PREVOZ •

JELOVICA

lesna industrija ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
Tel.: 064/631-241, telefax: 064/632-261

predstavništvo KRANJ, Partizanska 26, tel.
211-232

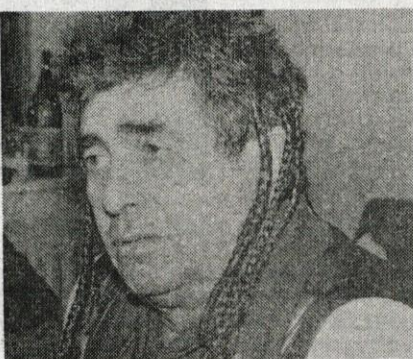
Oživljena gledališka sezona

VENDARLE TUDI ČETRТА
PREMIERA

Kranj - Včeraj so v Prešernovem gledališču Kranj imeli prvo vajo za novo gledališko premiero. Režiser in avtor groteske Slastni mrtvec Matjaž Zupančič je zbral ekipo devetih igralcev, ki bodo premiero naštudirali do 5. marca. To bo tudi uvodna predstava Tedna slovenske drame 92 v Kranju.

Potem ko je Prešernovo gledališče sredi novembra lani objavilo, da prekinja gledališko sezono, je vse kazalo, da načrtovane četrtje premiere kot uvodne predstave Tedna slovenske drame ne bo. Razlog za takšno odločitev je bilo seveda pomanjkanje denarja. Gledališče se je namreč znašlo v položaju, ko se s prepričnimi sredstvi ni moglo lotiti priprav na novo predstavo. Ustanovitelj, to je kranjska občina, razen moralne podpore in zagotovil, da je Prešernovo gledališče mestu potrebno, pa tudi ni mogel zbrati dovolj za nadaljevanje sezone. Prešernovo gledališče v takšnem položaju seveda ni moglo držati križem rok: razen tega, da so gledališke predstave tekale naprej, vrstila so se gostovanja, so nenehno iskali tudi izhod iz nezavidljivega položaja. In so ga našli.

Denar za novo predstavo je zdaj vsaj deloma zagotovilo republiško ministrstvo za kulturo. Le-to je z delom Prešernovega gledališča seznanjeno, saj gledališče s svojimi gledališkimi načrti seznanja poleg svojega ustanovitelja tudi ministrstvo za kulturo. Že nekaj časa namreč kranjsko gledališče pričakuje, da bo kot poklicno



Igralec Polde Bibič v Hišniku - eni od odmevnejših uprizoritev PG.

gledališče sprejeto v tako imenovani nacionalni gledališki program - s tem pa bi bilo deležno tudi republiške in ne le občinske subvencije. Finančna pomoč, ki jo v pravem trenutku Prešernovo gledališče dobiva, vsekakor še ne pomeni tudi uresničevanja te želje, pač pa nadaljevanje gledališkega programa, ki bi bil brez tega - le ob lastnih sredstvih in s sredstvi zbra-

nimi pri sponzorjih, vsekakor okrnjen.

Okrnjen pa bi bil tudi program Tedna slovenske drame, pregledni festival slovenske gledališke ustvarjalnosti, ki ga že po tradiciji uvaja organizator in gostitelj svojo predstavo - slovensko noviteto. Za zdaj kaže, da tradicija ostaja. Kot je povedal direktor Prešernovega gledališča Milan Marinič, bodo začetek tedna slovenske drame predstavili za 14 dni na začetek marca, do tega časa pa bo tudi kranjska predstava pripravljena. Tudi sicer je za festival vse pripravljeno, selektor Aleš Berger si je ogledal vseh osemnajst predstav slovenske dramatike v poklicnih in tudi nepoklicnih gledališčih, in bo organizatorju v kratkem predstavil svoj izbor.

Še nekaj o predstavi, ki jo od včeraj pripravljajo v Prešernovem gledališču. Avtor in režiser Matjaž Zupančič je k predstavi poleg petih stalnih igralcev Prešernovega gledališča povabil še štiri "zunanje" - Jožefa Ropošo, Ludvika Bagarija, Milana Štefeta in Aleša Valiča. Noviteta, besedilo je že bilo objavljeno v reviji Sodobnost, sodi v tako imenovano zvrst gledališča absurda. ● Lea Mencinger

Kakšna so nova slovenska berila?

BERILO JE VEČ KOT UČBENIK

Res malo založb, ki izdajajo učbenike, le-te predstavljajo na tiskovnih konferencah. Kot da bi bili učbeniki stvar, za katero se javnost ne zanima. Zanima se sicer pred začetkom vsakega šolskega leta, vendar pa ne toliko za vsebino kot za ceno, dostopnost in pravočasnost izidov itd.

Tokratna predstavitev štirih beril za višje razrede osnovne šole pa je bila namenjena prav temu. Avtorja dr. Gregor Kocijan in mag. Stanko Šimenc sta se namreč pred petimi leti lotila projekta prenove slovenskega berila: čeprav bi pričakovali, da bi začeli z berilom za peti razred, pa je nanese, da je leta 1987 izšel učbenik Vezi med

ljudmi za 7. razred, dve leti kasneje so osmošolci dobili novo berilo z naslovom V nove zarje, predlani so prišli na vrsto šestošolci z berilom O, domovina, ti si kakor zdravje in lani je za 5. razred izšlo berilo Pozdravljeno, zeleno drevo. Projekt prenove beril, manjka še didaktični priročnik za učitelje, je bil uresničen po zamisli

obeh avtorjev. V sedanjih oziroma že dolgoletnih razmerah na tem področju, ki očitno boleha na neorganiziranosti, je seveda take vrste avtorska pobuda mogoča in seveda tudi hvalevredna. Prenove tako pomembnih učbenikov, kot so slovenska berila, sta se pač lotila avtorja, ki sta znala upoštevati strokovnost, estetskost, zmogljivost učencev in kar tudi ni nepomembno, skušala sta se kar v največji meri izogniti kakršnikoli ideologiji. Nastala so nova berila, ki so sicer v določeni meri ohranila celo vrsto starih avtorjev in sestavkov, dopolnila pa sta učbenik z novimi avtorji in sestavki ter pri tem upoštevala, da berilo ni antologija pisateljev in pesnikov, pač pa tudi učbenik. Glede na takšno razmerje so nastala povsem nova berila, ki seveda ne prenesajo oznake, da so prenovljena. Avtorja sta na tiskovni konferenci tudi povedala, da so tudi tako pripravljene učbeniki ob ponatisih občutljivi za nove spremembe. Učbeniki imajo tudi tako imenovani spremni instrumentarij, ki z

vprašanji spodbuja učenca k razmišljanju o prebranim in navajata vsaj delno k ustvarjalnemu pisanju.

Izkušnje obeh avtorjev, ki sta se lotila zahtevnega dela, vsekakor kažejo na to, da bi podobno usodo morali doživeti še ostali učbeniki. Žal pa je prav to področje učbenikov pri nas neurejeno, saj sta avtorja teh beril načela in izhodišča za slovenska berila morala pripraviti kar sama. Zato bo treba na izhodišča, po katerih naj bi se spreminjali še ostali učbeniki, še počakati. Dotlej pa so avtorji prepričani - kadar se javljajo na razpis za učbenike - svoji iznajdljivosti. Ob tem pa ni nepomembno tudi to, da ne obstajajo niti standardi o knjižnih vezavah učbenikov, o kvaliteti papirja itd. Skratka - v pričakovanju vsebinskih usmeritev in oblikovanja učbenikov pri nas, bo morda mililo še kakšno desetletje. Najmanj toliko časa se namreč nobena institucija pri nas ni lotila tega dela sistematično. To pa za tako pomembno področje, kot je znanje otrok, pač ni dobro. ● L. M.

PRIPRAVE NA PRAZNIK

Kranj - Če bi sklepali samo o okvirnih prireditvah, ki se pripravljajo ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarju, se jih že sedaj pripravlja toliko, da za vse morda niti ne bo prostora na tradicionalnem plakatju. Le- tega organizator ZKO Kranj letos pripravlja v sodelovanju z Likovnim društvom Kranj.

Prireditve ob 8. februarju so v Kranju že tradicionalne. To velja tako za pevski del, ki ga APZ France Traderen začel na grobu Franceta Prešerna, nadaljujeta pa pevski zbor Iskra in zbor Janeza Bleiweisa pred Prešernovo hišo in pred spomenikom pri Prešernovem gledališču. Med likovnimi prireditvami je stalnica razstava o Prešernovih nagajenih, tokrat bodo predstavljeni nagajenci iz obdobja 1986 - 88. Novost pa bo vsekakor ex tempore na temo Poezija in Prešeren, ki ga bo pripravilo Likovno društvo Kranj. V načrtu je tudi nekaj predavanj, med drugim bo gotovo vzbudila zanimanje predavanje prof. dr. Jožeta Pogčnika o aktualnosti Slomškovega dela in pa predavanje prof. Franceta Pibernika. V gradu Kieselstein pa bodo predstavili gimnazijski almanah o poeziji v glasilih kranjske gimnazije in pa predstavitev novega romana o Prešernu pisateljice Mimi Malenškove. Do 20. januarja pa bodo na ZKO Kranj zbirali še vse druge prireditve, ki jih bodo imela kulturna društva po krajevnih skupnostih, da bi jih po možnosti vključili v seznam prireditvev natisnjenih na lepaku. Že zdaj pa se zdi, da bo lepak kar pretesen za vse, kar se bo dogajalo ob dnevu kulture in še ves mesec. ● L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava ilustracij akad. slikarja Andreja Trobentarja. V galeriji Mestne hiše razstavlja Jože in Zlata Volarič. V galeriji Bevisa razstavlja akad. slikar Nikoja Omersa.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava Pragozdovi naša naravna dediščina. V razstavnem salonu Dolik bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli razstavo slik slikarja Leona Gaierja iz Gorice. Ob otvoritvi bo pel Ženski pevski zbor Milko Škoberne. V bistroju Oaza bodo jutri, v soboto, ob 20. uri odprli razstavo fotografij - Porušeni Zadar.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše je na ogled drugi del razstave razstave Iz zgodovine osnovne šole v Radovljici. V Pasaži radovljske graščine je na ogled razstava fotografij Vojna v obektivu; razstavlja člani Foto kluba Sloboda - Vis iz Varaždina. V avli občine Radovljica razstavlja olja, akvarele in reliefe slikarka Draga Soklič z Bleda.

BLEJ - V Atlasovi galeriji Sebastijan so na ogled male plastike akad. kiparja Toneta Demšarja.

ŠKOFJA LOKA - Na osnovni šoli Poljane je v počastitev 50-letnice poljanske vstaje in dražgoške bitke odprta razstava olj in grafik slikarja Iveti Šubica na temo NOB. Razstava je odprta vsak dan, razen sobote in nedelje, do konca januarja. V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikarka Klementina Golija. V galeriji Fara razstavlja slike Mira Narobe. V galeriji ZKO - Knjižnica je na ogled klubska razstava fotografij FKK Anton Azbe Škofja Loka. Zbirke Loškega muzeja so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. V Mini galeriji občine Škofja Loka razstavlja oljne slike Janko Logar iz Žirov.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: PREDSTAVA FEYDEAUJA - V Prešernovem gledališču bodo danes, v petek, ob 19.30 uprizorili Georgesa Feydeauja Do-re-mi-fey-deau (tri komedije) - za pokrovitelje in izven.

ŠKOFJA LOKA: UMETNIŠKI VEČER - V dvorani Loškega odra bo danes, v petek, ob 18. uri umetniški večer s scenaristko, pesnico in slikarko Ano Rajh. V večeru, ki ga organizira ZKO Škofja Loka, bo Rajhovo kot slikarko predstavil prof. Andrej Pavlovec, njene pesmi bo brala Tina Terzan, po projekciji slovenskega celovečernega filma Eva (iz l. 1983) pa se bo z Ano Rajh, avtorico scenarija, pogovarjal Marko Črtalič.

JESENICE: GODBENIKI SLOVENIJI - V dvorani Gledališča Tone Čufar bo jutri, v soboto, ob 19.30 Pihalni orkester jeseniških železarjev ponovil novoletni koncert. Tokratno glasbeno prireditev so namenili kot napitnico svobodni mednarodno priznani Sloveniji. (J.R.)

JEZERSKO: SVATBA MED GORAMI - V nedeljo, 19. januarja, bo v domu Korotana nastopila ljudska igralska skupina iz Predvdora z domačo igro starih običajev, pesmi in plesa - Večer med gorami.

KOMENDA: ZA DUBROVNIK - V Kulturnem domu Komenda bodo jutri, v soboto, ob 20. uri pripravili recital za Dubrovnik z naslovom nečisti čas. Nastopili bodo člani Društva umetnih kulturnikov Komenda.

ALPE ADRIA GIOVANI

Tržaška organizacija Arci Nova, italijansko združenje za kulturo in prosti čas razpisuje skupaj z ZKOS, Slovensko pevsko zvezo iz Ljubljane in Evropsko hišo iz Budimpešte skladateljski natečaj. Udeležijo se ga lahko do 30 let stari glasbeniki z doslej še neizvedenim ali objavljenim komornim delom, ki ni daljše od 10 minut za zasedbo do 4 izvajalcev. Mednarodna žirija (iz Slovenije sodeluje skladatelj Jakob Jež) bo izbrala šest skladb, ki bodo v glasbeni sezoni 1991/92 izvedeni na promocijski turneji v deželah Alpe Jadran. Informacije pri ZKOS, Slovenska pevsko zveza, Kidričeva 5 ali na Društvu slovenskih skladateljev.

LJUDSKA UNIVERZA
CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO KRANJ
C. Staneta Žagarja 1
Telefon 217-481

VPIS V IZOBRAŽEVALNE PROGRAME
ZA VEČJE ZAPOSLOTVENE MOŽNOSTI

- OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE (6., 7., 8. razred)
Nikoli ni prepozno za pridobitev osnovne izobrazbe. Osnovna šola je brezplačna, pouk poteka 18 tednov. Začetek: februar 1992

- JEZIKOVNI TEČAJI ZA ODRASLE IN MLADINO
Veljavna potrdila, 30-letna tradicija

NEMŠČINA, ANGLEŠČINA, ITALIJANŠČINA, FRANCOŠČINA, SLOVENŠČINA

Organiziramo:
- 90-urne TEČAJE VSEH STOPENJ

Začetek: 10. februarja 1992

- 40-urni OBNOVITVENI WEEKEND TEČAJI

POSEBNOST

Brezplačni tečaji za nezaposlene v dopoldanskem času. Tečaji po naročilu za potrebe podjetij.

NOVOST ZA DIJAKE:

- intenzivni obnovitveni tečaj angleške, nemške slovnice, za dijake 8. razredov

SLOVENSKI JEZIK:

z izbranim vodstvom, za skladnejše bivanje v novi državi

TEČAJ ZA KUHAJE, NATAKARJE

(za nezaposlene možnost pridobitve brezplačnega vpisa)

VODENJE POSLOVNIH KNJIG za zasebna podjetja, obrt

60-urni STROJEPISNI TEČAJ in oblikovanje pisov

ŠIVILJSKI TEČAJI (začetni, nadaljevalni)

BIO DELAVNICA sadjarstva in vrtnarjenja z g. Ivano Šega in

VAŠI CENJENI PREDLOGI, želje...

Pišite nam ali nas pokličite po telefonu 217-481.

JOŽE IN ZLATA VOLARIČ

Kranj - Kar navadili smo se, da se umetnika samorastnika Jože in Zlata iz Kranja na razstavah praviloma skorajda vedno pojavljata skupaj. Jože Volarič se ukvarja s kiparstvom, Zlata Volarič slika, obadva pa se izražata tudi s pisano besedo.

Slikarstvo je za Zlato Volarič sredstvo za izpovedovanje njene notranje resnice, razpoloženj in spoznanj. V slikah se prepletajo spomini na otroška leta in na prehojeno življenjsko pot (velik del v pedagoškem poklicu). Ne glede na to, ali slikarka upodablja dogodke iz vsakdanjega življenja in dela, prizore iz pravljic, cvetoča polja ali simbolične konje z razvihanro grivo v sanjskih pokrajinah, vsa površina njenih slik je vedno izpopolnjena na skorajda ornamentalen način: vedno in povsod se nekaj dogaja. Zaradi načina, s katerim nam slikarka prikazuje določene motive, bi jim skorajda lahko rekli, da so pravljici. Podani so otroško prisrčno, največkrat še celo tako, kot da bi jih res naslikala otroška roka. Prav zaradi otroškega časa so nam zato blizu in domači. V ciklus slik Zlate Volarič, ki je nastajal skozi lansko leto, pa je, zdi se, da zelo pretresljivo, vdrla tematika vojne na Hrvaškem.

Jože Volarič je v ustvarjalni svet samorastnikov, za katerega je značilno ustvarjanje v lesu, uvedel (podobno kot Tone Svetina) novo tehniko varjenja jekla. Izredno uporen material je hkrati tudi izziv, ki ga je mogoče ukrotiti zgolj z ognjem, zato se le stežka prilagaja ustvarjalčevim željam in hotenjem.

V načinu, kako so zgrajeni Volaričevi kipi, v sledovih umetnikove roke pri varjenju, spajanju posamičnih včasih že izdelanih, a prvotno za drug namen uporabljenih kosov kovine, je pred nami skorajda plastično prikazana težavna pot, ki je vodila do njihovega nastanka. Kapljice raztopljene kovine in slehera sled kiparjevih posegov, sleherne praska, razpoka ali brazda se odsevajo na počrnjeni površini, ki večkrat prehaja v motno svetlikanje »plemenite patine«.

Preprosti ljudje, uklenjeni pod bremenom vsakodnevnega težkega dela, razosebljene gručaste postav, pa tudi šegavi in hudomušni prizori, kot so pijanci in glasbeniki ali zbori pevcev, to je le nekaj izmed številnih Volaričevih motivov.

Likovno so najbolj učinkovite kompozicije z več postavami, združenimi v gručo. Sporočilo, ki ga pri posamičnem kipcu komajda zaznamo, postane v okviru skupinske scene močnejše in intenzivnejše, čeprav čut za govorico posameznih enot v orkestru kompozicije nikakor ni zmanjšal.

Zadnja leta je Jože Volarič svoje ustvarjanje posvetil tudi obsežni seriji skupinskih prizorov z motiviko Križevega pota. Tudi Zlata Volarič je pripravila mapo risb z enako tematiko. Štirinajst postaj Križevega pota Jože Volarič ni natančno upodobil, tako potek kot tudi razporeditev epizod in akterjev Kristusovega trpljenja je umetnik priredil po svoje. Skupinske scene se gibljejo v diagonalah ali krivuljah, ki še dodatno spodbujajo in nadaljujejo prostorske ritme, le pri prizoru Kristusa na Golgoti se proscenij strmo dvigne kvišku.

Damir Globočnik

GOSPODARSKI KOMENTAR

Hah

MARIJA VOLČJAK



Odklenjena vrata v svet

Natančno 388 dni po plebiscitu je država Slovenija mednarodno priznana. Dočakali smo torej veliki dan, čustveno vznemirljivo nekoliko krmi dobro leto dni čakanja, zato so komentari o tem, je priznanje prišlo hitro ali pozno, različni. Kakorkoli, vrata v svet so Sloveniji odklenjena.

Kako široko bodo vrata odprta, je seveda najbolj odvisno od nas samih, seveda pa tudi od tega, kakšna očala si bo za Slovenijo nataknil razviti svet. Naša stvarnost nikakor ni naklonjena gospodarskemu skoku v Evropi, razvojni zaostanek je prevelik, da bi si to lahko privoščili prek noči, naj politični slogani o 'Evropi zdaj' še tako mlo zvene. Ocene, koliko let slovensko gospodarstvo potrebuje, da se bo lahko enakopravno kosalo v svetovni konkurenci, so različne, raztegnjene so od tri do sedem let.

V naročju Jugoslavije je Slovenija doslej imela pri trgovanju z razvitim svetom ugodnosti nerazvitih, z osamosvojitvijo se obneje riše velik vprašanj. Družbeni proizvod Slovenije je namreč veliko višji od bivšega jugoslovanskega povprečja, evropska očala bodo morala biti zelo temna, da nas bodo še naprej merili z vatli nerazvitosti. Nedvomno se bodo mnogi gospodarstveniki globoko oddahnili, ko bo, če bo, dokončno jasno, da ima Slovenija še naprej takšen položaj, kot ga je imela Jugoslavija. Kakor se bodo seveda še dolgo nostalgčno ozirali na hvalne trge drugih republik, kamor je bilo moč prodati tako rekoč vse, z dobrim zaslužkom seveda zlasti stvari, ki smo jih spretno prekopirali od razvitih, ne da bi jim to povedali. S takšnimi, balkanskimi navadimi, v razvitem svetu seveda ne bo moč uspeti, zato je seveda moč pričakovati, da bodo na Balkanu vse nove države veselo trgovale naprej, ko bo vojna vira mimo in bodo prometne poti spet odprte.

Slovensko gospodarstvo se po vrsti šokov zviha v vse globlji gospodarski krizi, zato so odklenjena vrata v svet v tem trenutku vabljiva v smislu povezave s svetovnim kapitalom, ki naj bi si utrl pot k nam, saj se je politično tveganje bistveno zmanjšalo, seveda pa se bo moralo še z nadaljnjo normalizacijo našega gospodarskega sistema. Žeja po kapitalu je v Sloveniji velika, kar je po dolgoletnem investicijskem zatišju in korakih v tržno gospodarstvo seveda razumljivo. Denarja je na Zahodu seveda več kot dovolj, razvojni razkorak je tako velik, da so naše tovarne zanj zaradi cenene delovne sile seveda vabljive. Problem bo torej v tem, v kolikšni meri nam bo uspelo ohraniti gospodarsko samostojnost, kako bomo porabili denar, ki nam ga bodo naklonili bogati. Če ga bomo zadržali tako, kot je bil razmetan v bivši Jugoslaviji, pravega haska ne bo, zato bi bilo pametno, da bi z njim našo deželo infrastrukturalno opremili, sicer pa ga porabili za povsem konkretne programe.

Po velikih političnih spremembah se torej začne čas umnegega gospodarjenja, ki bo zahteval veliko pragmatizma in manj nestrpnih prepričkov.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Obseg proizvodnje pada

Po podatkih slovenskega Zavoda za statistiko je industrijska proizvodnja na Gorenjskem v enajstih mesecih lanskega leta v primerjavi z enakim razdobjem leta poprej padla za 11,7 odstotka, glede na predhodni mesec pa je bila manjša za 10,7 odstotka, v primerjavi z novembrom leta poprej pa je bila manjša za 13 odstotkov. Zmanjšanje je zelo podobno kot v celotni Sloveniji.

V desetih panogah, ki predstavljajo 90 odstotkov industrijske proizvodnje na Gorenjskem, je proizvodnja v enajstih mesecih lanskega leta v primerjavi z enakim razdobjem leta poprej padla v sedmih, povečala pa se je v treh. Padec je bil največji v črni metalurgiji, kjer je padla za 40,9 odstotka, v predelavi kemičnih izdelkov za 28,9 odstotka, v proizvodnji tekstilne preje in tkanin za 26,2 odstotka, v kovinsko predelovalni dejavnosti za 22 odstotkov, v proizvodnji končnih tekstilnih izdelkov za 17,2 odstotka, v proizvodnji obutve za 14,8 odstotka, v proizvodnji končnih lesnih izdelkov za 8,4 odstotka. Povečala pa se je v proizvodnji električnih strojev in aparatov za 13,2 odstotka, v predelavi kavčuka za 8,6 odstotka in v živilski proizvodnji za 4,2 odstotka.

Posle s Slovinom bodo uresničili

Slovenski minister za trgovino Maks Bastl pravi, da bodo posle s Slovinom uresničili in potemtakem napoveduje ugoden razplet afere Slovin. Slovenija sama pridelala 80 odstotkov hrane, zato jo mora uvažati, do osamosvojitve jo je predvsem s Hrvaškega in iz Vojvodine, zaradi razpada Jugoslavije in vojne na Hrvaškem jo moramo kupovati na Zahodu. Zaradi pomanjkanja deviz smo sprejeli Slovinovo ponudbo, pri tem ni šlo za spekulacijo, pravi Bastl. Posel ni bil majhen, saj je na ravni enomesečnega prometa državnih rezerv.

Napoved skorajšnjega razpleta tržiške preje

Predlog za prisilno poravnavo

Upniki Bombažne predilnice in tkalnice že proučujejo dopolnjene dokumente.

Tržič, 15. januarja - Od leta 1985 naprej so se proizvodne niti v BPT Tržič vse bolj zapletale, zato je lani prišlo do uvedbe stečajnega postopka. Stečajni upravitelj Matija Roblek - Majcen v pogovoru za Gorenjski glas napoveduje, da lanski rezultati vendarle obetajo ponovni vzpon firme. Če se ne bo preja še bolj zamotala ob prisilni poravnavi z upniki, bodo letos tovarno preoblikovali v 11 profitnih centrov, za katere že končujejo izdelavo poslovnih študij.

Sredi maja 1991 ste prišli v BPT Tržič. Zakaj ste prevzeli dolžnost stečajnega upravitelja in kakšen je bil vaš koncept reševanja problematike podjetja?

Matija ROBLEK - MAJ-CEN: »V Tržič sem prišel ne pričakovano. To je bila moja druga ponudba za stečajno upraviteljstvo. Samo dan časa sem imel za odločitev. Sprejel sem ponudbo, ker sem iz dokumentacije spoznal, da se da nekaj narediti s to firmo, da je v njej dovolj potenciala za rešitev.

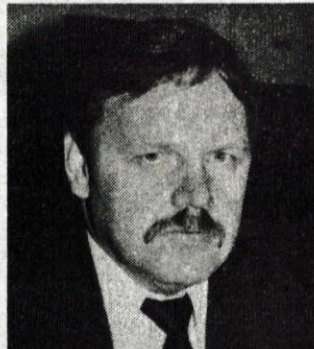
Glede koncepta reševanja je treba najprej povedati, da smo ga morali lani večkrat premisliti in prilagajati razmeram; prvič ob agresiji, drugič ob osamosvojitvi države in tretjič ob ukrepih Evropske skupnosti. Naše glavne usmeritve so bile izvoz, kvaliteta, točnost pri dobavi, sprememba v strategiji trženja in ureditev znotraj firme. Proizvodnjo je bilo treba urediti tako, da bi bilo v njej čimmanj stresov.

V kakšnem obsegu ste ohranili proizvodnjo, s koliko delavci delate, kam in kako prodajate svoje izdelke?

Matija ROBLEK - MAJ-CEN: »Že na začetku smo ocenili, da potrebujemo le okrog 500 delavcev. Sedaj jih je 451 v proizvodnji in 59 v upravi. Delajo vsi obrati; ne sicer s polno zmogljivostjo, ampak na optimalni ravni, glede na povpraševanje po vrstah blaga. Izdelujemo predvsem posteljnino in prte iz kvalitetnejših materialov. Skoraj vso proizvodnjo, nekaj je tudi druge kvalitete, prodamo; od tega gre več kot 60 odstotkov v izvoz. Prizadevamo si, da bi dosegli celo 80 odstotkov izvoza, drugo pa bi prodali v Sloveniji in v sosednjih republikah.

Vam problemi iz preteklosti povzročajo velike ovire pri delu?

Matija ROBLEK - MAJ-CEN: »Problemov tudi v stečaju ni moč enostavno rešiti. To je odvisno od sposobne skupine ljudi, ki morajo vedeti, kaj želijo doseči, predvsem pa je potrebna njihova delavnost. Omenil bi le nekatere probleme, na prvem mestu preskrbo z materialom. To nam je uspelo dokaj dobro urediti, za naprej pa se nameravamo oskrbovati s surovinami direktno od proizvajalca. Problematična je bila tudi prodaja, ki je bila servisna služba večjih prodajnih sistemov. Dejstvo, da je imel BPT na eni strani le tri trgovine in na drugi več kot 600 stanovanjskih enot, govori o napačnem vlaganju. Glede na to smo morali agresivno na trg predvsem z direktno prodajo, pri čemer smo naredili precej velik korak. Obenem smo se lotili izboljšanja plačilnih rokov. V proizvodnji smo ohranili pridne delavce, ki so sposobni izpolniti načrtovane naloge.



Spremembe so bile potrebne tudi pri vodenju, ki je prešlo z več ravni na dve ali tri.

So dali vsi ti ukrepi tudi dobre finančne rezultate?

Matija ROBLEK - MAJ-CEN: »Treba je priznati, da firma v stečaju posluje pod ugodnejšimi pogoji. Ob naporih za sanacijo smo uspeli od 15. maja do konca leta 1991 iztržiti za okrog milijon nemških mark dobička. Če bi poravnali vse družbene obveznosti, bi še vedno ostali na pozitivni ravni, ne bi pa mogli pokriti izgube za nazaj.

Gre to tudi na račun dokaj nizkih plač zaposlenih?

Matija ROBLEK - MAJ-CEN: »Določili smo maso denarja, ki jo je moč izplačati v okviru opravljenega dela. Delavci so razvrščeni v šest rangov, pogodbe pa določajo tudi plačilo po opravljenih urah v enem mesecu. Povprečna plača znaša okrog 4500 tolarjev. Vedeti pa je treba, da smo v prvi vrsti dolžni zavarovati interese upnikov, ki jih moramo tudi poplačati. Da bi to dosegli čimprej, je kašen tolar manj pri zaslužku.

Kdaj torej lahko pričakujemo, da boste razčistili dolgove z upniki?

Matija ROBLEK - MAJ-CEN: »Že konec lanskega leta smo dali predlog za prisilno poravnavo, ki smo ga letos do polnili. Popravljeni predlog upniki proučujejo, vendar je težko napovedati, kakšna bo višina poravnave. Zagovarjam stališče, da morajo upniki dobiti čimveč, vendar v okviru realnih možnosti za preživetje firme. Prav okrog tega nastaja nesoglasje, zaradi česar nas preverjajo razne institucije. Po presoji upnikov glede prisilne poravnave mora svoje reči še sodišče. Predvidevam, da bi to lahko opravili morda že v prvem četrtletju, pri poplačilu upnikov pa računamo delno tudi na pomoč Republike Slovenije.

Ali si po morebitnem uspešnem koncu stečaja obetate napredke firme?

Matija ROBLEK - MAJ-CEN: »Od tega je marsikaj odvisno, vendar se že sedaj pripravljamo na določene spremembe. Obstajajo možnosti, da z enim od treh tujih partnerjev sklenemo dogovor o vlaganju v posodobitev proizvodnje. Ob tem predvidevamo drugačno organiziranost; za 11 profitnih centrov, med njimi je tudi vodstvo, izdelujemo poslovne načrte, s katerimi bo moč doseči pozitivne učinke. V razvojnem planu namenjamo pomembno vlogo tudi firmi Voje, ki naj bi že v prvi polovici leta postala inkubator novih podjetij in njihov svetovalec, obenem pa bi gospodarila s premoženjem BPT Tržič. ● Stojan Sajc

Srečanje tekstilcev

Zagate tekstilne industrije

Torkovega srečanja slovenskih tekstilcev na Gospodarskem razstavišču se je udeležil tudi podpredsednik slovenske vlade, dr. Andrej Ocvirk. Tekstilci niso samo podelili nagrad najboljšim inovatorjem svoje branže v lanskem letu, ampak so kritično ocenjevali tekstilno branžo v našem gospodarstvu in odnos vlade do nje.

Ljubljana, 14. januarja - Dejstva so znana: proizvodnja v tekstilni industriji se je lani občutno zmanjšala, številna velika tekstilna podjetja so se otepla s stečajem, socialnimi stiskami svojih delavcev, k takemu položaju je veliko pripomogel izpad južnih trgov, zlasti srbska blokada. Novopridobljeni posli v tujini imajo predvsem značaj dodelavnih oz. "lonposlov", kar pa ne more biti dolgoročno perspektiva naše tekstilne industrije. V prvih sedmih mesecih lanskega leta so v tekstilni industriji sicer beležili 17-odstotni izvoz, kar jih postavlja na prvo mesto med izvozniki Slovenije, hkrati pa tekstilci sami ugotavljajo, da tekstilna industrija iz leta v leto tehnološko bolj zaostaja. V tem času so si celo Poljaki uspeli nabaviti kakovostnejše in modernije tekstilne stroje, v nekaj letih lahko torej pričakujemo tudi konkurenco z njihove strani. Seveda, če se stvari ne bodo korenito spremenile.

Tako tekstilci. Kaj pa dr. Andrej Ocvirk? Zlasti realna tečajna politika bi morala biti tista, ki bi delno reševala tudi težave tekstilcev, in seveda tudi vseh ostalih gospodarskih panog. Po njegovih besedah banka Slovenije trenutno gradi pravi tečaj, za kar pa je že skrajni čas, saj je tolar od 7. 10., ko je bil postavljen tečaj zdrsle za več kot 50 odstotkov, medtem ko se je hkrati tečaj "popravil" samo za nekaj odstotkov. Pred uskladitvijo stanovanjskega zakona in zakona o javnem dolgu in njunim sprejetjem, pa čeprav direktno ne vplivata na tečajno politiko, pa

realne tečajne politike ne moremo pričakovati. Zakon o javnem dolgu bi menda nekateri celo radi izkoristili za reševanje bančnega sistema. Dr. Andrej Ocvirk računa, da bodo proti koncu januarja skupaj z banko Slovenije uspeli rešiti problem tečaja, s tem pa tudi izvoznike.

Največ razgovorov o trgovinski politiki je bilo v preteklem času opravljenih s sosednjo Hrvaško. Na žalost pa so dejanske razmere pri poslovanju s to republiko najslabša. Že predlagani trgovinski sporazumi s Hrvaško smo morali umakniti. Zatika se nenadno pri istih področjih, s katerimi imamo težave že doma, npr. pri lastninjenju. Vendar podpredsednik slovenske vlade ostaja optimist, z Bosno in Hercegovino ter Makedonijo naj bi v prihodnjih mesecih sklenili trgovinske sporazume. Tudi pri trgovanju s Srbijo, dr. Ocvirk pravi, da ne bi vrgel puške v koruzo, kakršnikoli dogovori z njimi pa bodo mogoče šele, ko se bodo zadeve politično razrešile.

Zaščitna politika naj bi prišla na svetlo že z novim letom, pa s tem ni bilo nič. Vsekakor

Želite kaj sporočiti Gorenjcem in Gorenjcem? Izberite NAJUČINKOVITEJŠI način: OBJAVO v Gorenjskem glasu fax 215-366



Moda 92

Sejemski nagrajenci

Ljubljana, 14. januarja - Letošnja priznanja za dosežke v modnem ustvarjanju so podeljena. Nagrajenci so bili v glavnem znani že v ponedeljek zvečer, prvi dan letošnjega sejma mode.

Revija Jana, ki podeljuje nagrado Zlata Jana, je to nagrado podelila podjetju Almira iz Radovljice za kolekcijo Ekstotik, ki sodi v program za letošnje poletje. Kolekcijo je oblikovala akademska slikarka Vesna Gaberšek - Ilgo. Poleg tega je Jana podelila svoje priznanje Lisci iz Sevnice za kolekcijo spodnjega perila - Demetra.

Strokovna žirija revije Media Marketing je ocenjevala razstavne prostore na letošnjem sejmu in podelila priznanje Zlati MM za celovit nastop Odeji Škofja Loka in Industriji

Usnja Vrhnika. Nagrajeni avtorji so: pri Odeji Škofja Loka oblikovalki Maja Tomažič in Andreja Cegnar, pri UVI pa arhitekt Peter Skalar.

Društvo oblikovalcev Slovenije je nagrado za najbolj oblikovano kolekcijo modnih oblačil letos podelilo oblikovalskemu timu IUUV.

In še nagrade in priznanja, ki jih podeljuje Strokovno združenje tekstilne industrije "Inovator leta tekstilne industrije Slovenije" za leto 1991. Prvo nagrado sta dobila Ivan Virant in Zvone Reberšek iz Tovarne nogavic Polzela, drugo nagrado je prejel Janko Velkavrh iz Tovarne sanitetnega materiala Tosama Domžale, tretjo nagrado pa Gordana Gardašević iz Industrije platnenih izdelkov Induplati Jarše. ● M. P.

Trgovina

ALPROM
d.o.o., TRŽIČ na Gorenjskem sejmu

ponujamo najnižje cene za celotni program slovenskih proizvajalcev pohištva

POSEBEN POPUST ZA GOTOVINSKI NAKUP!

GARANT - Polzela (program VEGA in COMPO) **25 % popust**

MIZARSTVO - Ljutomer (otroške in dnevne sobe, sestavljivi program MOBY) **30 % popust**

TOVARNA POHIŠTVA - Brežice (spalnice, dnevne sobe) **40 % popust**

Odprto do 9. do 11.30 in od 14. do 19. ure.
Informacije po tel. 064/222-268.

France Podnar

Uvodnik

V počastitev petdesetletnice poljanske vstaje, je bilo 10. januarja v Škofji Loki posvetovanje zgodovinarjev, udeležencev vstaje in ljubiteljev novejših zgodovine. V dopoldanskem delu je sodelovalo pet referentov, ki so predstavili razmere decembra 1941 na Slovenskem, Gorenjskem in v Poljanski dolini (povzetke njihovih referatov objavljamo v nadaljevanju). V popoldanskem delu posvetovanja pa je svoje dosedanje izsledke in spomine predstavilo še enajst referentov.

Ivan Jan je opozoril na pomemben datum - 16. december, ko so sinhrono potekali boji za Črni vrh v Polhograjskih Dolomiti, za Dovje in Mojstrano v Zgornjesavski dolini ter boji v Bohinju.

Maks Krmelj - Matija je opisal pripravljalne sestanke s poljanskimi sokolaši in krščanskimi socialisti za pripravo vstaje. Svetko Kobal je podal strateške ocene odločitve pohoda Cankarjevega bataljona z Valterskega in Bukovega vrha mimo Škofje Loke v Dražgoše. Marijan Marterl je utemeljeval 8. december kot pravi datum, ko je bil sestanek pri Kocjanovih nad

Bukovščico, kjer je padla odločitev o poljanski vstaji. Omenjal je tudi priprave na oktobrsko vstajo v Škofji Loki, ki pa potem zaradi visokega snega ni bila izvedena. Tine Zaletel je opisal vlogo borcev z levega brega Sore v poljanski vstaji, njihov preboj iz Ljubljanske pokrajine in vključitev v Cankarjev bataljon. France Filipič je opisal usodo udeležencev decembrske vstaje (tudi poljanske) v Begunjah in nato v Mauthausnu, France Benedik pa streljanje talcev in uničevanje njihovega premoženja in celih vasi (Rašica, Dražgoše). Ivan Franko je spregovoril o naravi NOB in o prostovoljni mobilizaciji za vstajo. France Kavčič je opisal odhod 16 loških prostovoljcev v Cankarjev bataljon ter omenil, da je bilo med njimi kar 9 članov sokolske organizacije. Tone Mlakar je opomnil na delovanje četniške propagande že v starojugoslovanski vojski leta 1940 in 1941.

Ob koncu posvetovanja se je Janez Stanovnik v imenu navzočih Poljancev vprašal, zakaj to posvetovanje ni bilo v samih Poljanih, kjer bi bilo dostopnejše tudi domačinom, ki po njegovem, še marsikaj bolj drugače vedo.



Odprte strani

Peter Hawlina, loški župan:

Pozdravljam pobudo organizatorja tega posvetovanja, da se vrši razgovor o 50 letnici vstaje v taki obliki. Odkar sem na funkciji, je ta tematika kar nekajkrat že bila aktualna, ker je v zvezi z njo povezano tudi občinsko življenje. Jaz bi želel, da bi današnja razprava prispevala k splošnemu oblikovanju pogleda na dogodke. Danes smo priča različnim novim oblikovanjem istih dogodkov, tudi isti avtorji v novih razpravah počasi izpuščajo določene elemente, ki so jih prej poudarjali, in pričakujem, da bo mo danes tu iskali resnico. Mislim, da je od-

več, da bi nekdo danes želel resnico na novo konstruirati. Zato pričakujem predvsem od poznavalcev zgodovine, tistih, ki so se posvetili temu delu, da bodo oni s strokovnega vidika dali svoj prispevek in pričakujem tudi, da bodo vedeli povedati to ali ono iz svojih osebnih izkušenj, prispevali k oblikovanju te slike. Upam, da ta dan, če bomo kaj od tega dosegli, ne bo izgubljen, ampak bo prispeval k našemu skupnemu gledanju na dogodke, ki so neposredno povezani z našo občino, našimi kraji, našo deželo.

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani prinašajo dve temi: posvetovanje zgodovinarjev o poljanski vstaji in dražgoški bitki, ki je bilo konec preteklega tedna v Škofji Loki, in zapis z Glasove preje, kjer so si misli podajali trije ekonomisti: voditelj mag. Viktor Žakelj z doktorjema Jožetom Mencingerjem in Andrejem Ocvirkom.

Prihodnji teden bodo izšla Snovanja.

Leopoldina Bogataj

Dr. Tone Ferenc

Manj evforično in bolj kritično do Dražgoš

Temu, da je do prve širše ali vseljudske vstaje v Sloveniji prišlo na Gorenjskem, se ni čuditi. Med slovenskimi pokrajinami, ki so spomladi 1941 doživele fašistično okupacijo je bila Gorenjska tista, ki je okupatorju povzročala največ preglavic. Še več - podirala mu je načrte, drugega za drugim. Gorenjska z Mežiško kotlino, ki jo je okupator imel ves čas v eni upravnih enoti s šefom civilne uprave, je bila tudi gospodarsko najbogatejša slovenska pokrajina okupirana spomladi 1941. leta. Tukajšnja industrija je bila še toliko bolj pomembna, kolikor bolj se je vojna spreminjala iz tako imenovane bliskovite vojne v daljšo vojno. Bila pa je industrija na Gorenjskem, zlasti še tekstilna - po okupatorjevi sodbi, sodobneje opremljena kot na Koroškem, severno od Karavank. Zato je razumljivo, da je bil v nemških imperia-lističnih pretenzijah do Gorenjske, ki so našle svoj odraz v nekaterih spomenicah celovških nacistov od poletja 1940 navzoč tudi gospodarski interes. Sestavni del nake spomenice o priključitvi velikega dela Kranjske in celo zahodnega dela slovenske Štajerske h Koroški, je namreč tudi elaborat o gospodarstvu, ki sklepa, da je na Kranjskem cela vrsta industrije, ki je Koroška nima, ali pa je ima le malo, bi pa pomenila dopolnitev za njeno industrijo. Če je Hitler pri razkosanju kraljevine Jugoslavije napovedal, da bo najhujša usoda zadela Srbe in Slovence, češ da niso bili nikdar prijazni do Nemcev, se je to kot grožnja še posebej grozno kazalo za Gorenjsko. V načrtu nagle in popolne germanizacije dežele, naj bi po Himmlerjevih smernicah, izdanih aprila 1941 v Celovcu in Mariboru, iz takrat zasedenih slovenskih Štajerske, Gorenjske in Mežiške kotline, v kratkih petih mesecih, od maja do oktobra 1941, izgnali od 220 do 260.000 Slovencev, ali povprečno vsakega tretjega Slovenca v teh pokrajinah. Za Gorenjsko je bil predviden za izgon še večji odstotek Slovencev, celo polovica. In to največ iz pasu ob meji z Ljubljansko pokrajino. Seveda bi na izpraznjena posestva in območja naselili nemške ljudi. V Berlinu so za omenjene slovenske pokrajine predvidevali okoli 80.000, večino bi jih po Himmlerjevih sporočilih iz decembra 1941 in februarja 1942, naselili šele po vojni, ko bi upoštevali predvsem vojake, ki bi se vrnili s fronte. Da si oboja pojavi, to je rastoč pomen gorenjskega gospodarstva in načrt o naglem izgonu prebivalstva, ki so ga izdelali najbrž v pričakovanju skorajšnjega konca vojne, zelo nasprotujeta, so ugotovili že kmalu, tako v Berlinu, v Celovcu in na Bledu. Prizadevanjem za zmanjšanje obsega nasilnega izгона Slovencev z Gorenjskega iz gospodarskih razlogov so se za nacistične razna-rodovalce pridružile še razne tehnične nevednosti (transport, nastanitve, prehrana itd.) pa tudi narodnoosvobodilni boj jugoslovanskih narodov, tako da je slednjič Himmler moral 25. avgusta 1941 množičen izgon Slovencev iz Gorenjske odložiti na poznejši čas.

Slovinci na Gorenjskem so imeli prav, ko niso verjeli, da so se nacisti res odpovedali svojem genocidnemu namenu, ampak so ga odložili le za ugodnejši čas tudi že med vojno samo, če bo za to pač pri-ložnost. To se je pokazalo že spomladi in poleti 1942, ko so obnovili pogovore in priprave za izgon in nemško kolonizacijo. Ko je dr. Rainer izjavil, da bodo prebivalstvo na Gorenjskem zrahljali tako, da bo v de-želi prostora le za 120.000 ljudi in to 80.000 Nemcev in 40.000 Slovencev, oz. Vindišarjev, kajti takrat so se sklenili, da bodo ustvarili to vmesno plast med nemštvom in slovenstvom. Za Himmlerja bi najbrž bilo preveč še tistih 40.000 Vindišarjev na Gorenjskem, saj je junija 1942 ukazal v zloglasni gene-ralni načrt Vzhod - generalplan Ost, ki je predvideval izgon 31 milijonov, predvsem Slovanov iz srednje in vzhodne Evrope za Ural, in naselitev okoli 10 milijonov Germanov, vključiti tudi spodnjo Štajersko, Koroško in Gorenjsko. Približevanje množičnega izganjanja prebi-valstva z deli Gorenjske in Do-lenjske povečane Spodnje Šta-jerske proti Gorenjski, novem-bra in decembra, je po vsej de-želi sprožilo bojazen, da bo okupator nadaljeval množičen izgon na Gorenjskem, o čemer pričajo okupatorjeva poročila.

Novo vznemirjanje je povzročil izgon 35 slovenskih družin iz Dobrave pri Kropi 4. decem-bra, torej tik pred začetkom ne-posrednih priprav na množič-no vstajo. Vroča germanizacija, z najkruzejšimi ukrepi je morala vzbujaati odpor narodno zelo zavednega gorenjskega prebivalstva, za katerega je značilno tudi to, da ni nasedalo nacistični socialni demagogiji, kot se je pojavljala v nekaterih drugih slovenskih pokrajinah, npr. na Dolenjskem, Štajer-skem, celo v Prekmurju.

Tretja značilnost Gorenjske v letu 1941 je ta, da se je v njej bolj kot v kateri drugi sloven-ski pokrajini razvel neposredno-osvobodilni boj. Kaže, da je sa-mo mesto Ljubljana imelo bolj razvito mrežo odborov OF, ka-kor Gorenjska, toda nobena druga pokrajina ni imela tako številne in aktivne partizanske vojske kot Gorenjska, med nji-mi Cankarjev bataljon, vsekor najznamenitejša slovenska partizanska enota iz 1941. leta. Edini bistvenejši stvarni poda-tek, za katerega sem našel nove okupatorjeve vi-re je ta, da je bil silen udarec, ki ga je utrpela nemška policija v Rovtu pod Blegošem 12. decembra 1941 zjutraj, največja nemška izguba na enem mestu, v enem dnevu, 1941. leta na vsem Balkanu. Da je to bil povod za Rainerjev

predlog za šestmesečno odloži-tve formalnopravne priključi-tve Gorenjske in Spodnje Šta-jerske k nemškemu rajhu. Drugi nacistični ukrep je bila ustanovitev policijskega oku-pacijskega štaba Jugovzhod (Südost) na Bledu in prihod večjega števila nemških enot, vojaške tehnike itd. Prišlo je do tedaj največje koncentracije nemških sil in vojaške tehnike za boj proti slovenskim partiza-nom in to pod vodstvom treh generalov.

Iz tega, kar smo uspeli ugotovi-ti doslej, ni nobenega dvoma, da je navodilo, kje napraviti ofenzivo za izbojevanje osvo-bojenega ozemlja, prišlo iz vr-hovnega štaba NO partizan-skih odredov Jugoslavije, oz. CK KPJ. Od dokumentov, ki bi nam še lahko kaj pojasnili v zvezi s tem navodilom, je Tito-vo pismo iz novembra 1941 o vojaških nalogah v Sloveniji, ki ga omenja Kardeljevo pismo 17. oktobra 1941, vendar ga ni najti niti v Zbranih delih Josi-pa Broza-Tita. Glede na značil-nosti Gorenjske v letu 1941 in načelo CK KPJ, da je treba vključiti v NOB tudi delavska središča, se ni čuditi, da je vod-stvo NOB za Slovenijo, izbralo ravno Gorenjsko. Navdušeni nad vzpostavitvijo obveznega osvobojenega ozemlja v zahod-ni Srbiji, t. i. Užijske republike,

je jugoslovansko vodstvo NOB precenjevalo pomen svobodnih partizanskih ozemelj.

Slovensko vodstvo NOB pa je v prizadevanjih za ustvaritev svobodnega ozemlja na Go-renjskem podcenjevalo moč nemškega okupatorja in še bolj njegov trden namen, da tako pomembnega industrijskega območja vsekakor ne izpusti iz rok.

Čas, ki ga je slovensko vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja izbralo za množično vstajo na Gorenjskem je bil deloma ugo-den in deloma neugoden. Ugodna je bila okoliščina, da je bilo takrat na Gorenjskem najmanj oborožene sile, ker sta bila dva policijska bataljona od treh, pri izganjanju Sloven-cev v Posavju in Posotelju in so bile tam, kjer naj bi dvignili vstajo in ustvarili svobodno partizansko ozemlje le šibke orožniške postaje. Neugodne pa so bile snežne in klimatske razmere, to je visok sneg in hud mraz. Množična vstaja je zajela tri različna območja Go-renjske, ki se niso medsebojno stikala in to Poljansko dolino, Bohinjski kot in jeseniški kot (Gorenjesavsko dolino). Po po-datkih, ki jih je v neki anketi IZDG zbral profesor Ivan Križnar, je v vstaji za krajši ali daljši čas, s precejšnjega dela Gorenjske odšlo v partizane 665 novih borcev, in čeprav je bilo med njimi še vedno 356 delavcev, pa je bilo tudi že 175 kmetov. Pestra socialna sestava in raznolika predvojna politi-čna pripadnost upornikov do-kazuje, da so organizatorji pripravljeni vstajo precej vidno.

Okupator je moral priznati, da je bila vstaja »bliskovita in do-bro organizirana«, ter je moral zaradi nje naglo in hkrati opu-stiti 23 orožniških postaj in po-licijskih postojank, česar mu potem v takem obsegu ni bilo treba storiti vse do konca voj-ne. Kaže pa, da posamezni šta-

bi niso imeli načrtov za trajnej-še vojskovanje, to je za primer, če ne bi uspelo z enim zama-hom osvoboditi širših območij, in jih obdržati za daljši čas. Menim, da je bila to ena te-meljnih pomanjkljivosti pri-pravljeni, da se za dalj časa pri-ključijo partizanom in so že okupatorjeve grožnje in obljube, spoznanja, da bo vojna dol-gotrajna, pomanjkanje orožja in opreme, prihod novih nem-ških policijskih in vojaških enot itd., upornike demoralizi-rali, da so odšli domov. Po že zbranih podatkih, so se vrnili 403 uporniki. Manj demoralizacije in omahovanja je bilo v Poljanski dolini, kjer je bil Cankarjev bataljon, in kjer je vstaja trajala dalj časa. Tam se je vrnila domov nekaj manj kot polovica ali 156 novodošlih upornikov, ostali pa so nada-ljevali še v dražgoški bitki od 9. do 11. januarja 1942. leta.

Sodim, da lahko že bolj kritično in manj evforično obravnavamo ta dogodek. Po vojni se je, iz ne-tem kakšnih razlogov, zelo pre-tiravalo z izgubami na nemški strani. To so bile številke preko 1000, preko 500 itd.). Prepričan pa sem, da je 26 oz. 27 padlih nemških policistov 9. in 11. ja-nuarja 1942, nato pokopanih na kranjskem nemškem vojaškem pokopališču, stvaren podatek. Ta izguba je tudi trikrat večja od partizanske, kar ustreza dej-stvu, da ima ponavadi napadalec trikrat večje izgube kot brani-lec.

Vztrajam tudi pri podatku, da so bili pehotni boji prvi in tretji dan dražgoške bitke, o čemer pričata partizanski vir in dej-stvo, da med 26 padlimi Nemci ni nobenega iz 10. januarja. V dopisovanju s predsednikom Zveze luksemburških veteranov, sem razčistil vprašanje udelež-be, oziroma neudeležbe Luk-semburžanov v dražgoški bitki. V pripravah na množično vstajo na Gorenjskem je vodstvo na-rodnoosvobodilnega gibanja upor Luksemburžanov proti nemški policiji pripisovalo pre-tiran pomen. Kot mi je zatrnil,

oni v dražgoški bitki niso sode-lovali, zato se v njej niti niso mogli upreti in nacisti v Sloveni-ji niso ubili nobenega Luksem-buržana. Hvala bogu, da je pro-padla TV nadaljevanka o dražgoški bitki, ki je imela celo epizodo o upor Luksemburža-nov pred Dražgošami in o naci-stičnem maščevanju, zdesetka-nju luksemburških upornikov. Seveda se tudi v zvezi z dražgo-ško bitko pri meni postavlja ne-kaj vprašanj. Ali ne bi bilo bol-je, če bi se Cankarjev bataljon dan prej, to se pravi 10. januarja umaknil iz Dražgoš in morda tako tudi izognil udarcu na Mo-ženjski planini? Je pozicijski boj ustrezen za partizansko bo-jevanje? Ne zadovoljuje me na-mreč takšen način obravnave, kot da je bilo vse, kar se je godi-lo edina možnost in ni bilo no-bene druge možnosti.

Nasplošno sodim, da je bila de-cembrska vstaja na Gorenjskem, zelo pomembna, kljub nekaterim njenim pomanjkljivostim. Če upoštevamo pri njej dogodke 12. decembra in dražgoško bitko, je bil to največji vojaški dogodek v evropskem odporiškem gibanju na interesnem območju nemške-ga rajha (ne mislim tukaj vseh okupiranih pokrajin, ker tukaj so boji v Srbiji prav gotovo večji). Ostala je ta vstaja v zavesti na-rodnoosvobodilnega gibanja in tudi okupatorja kot eden najpo-membnejših dogodkov v vsem ča-su vojne. Bila je, do primorske vseljudske vstaje jeseni 1943, tudi edina množična vstaja na Sloven-skem. Tistim, ki uspehe vojne me-rijo le po številu padlih, je treba povedati, da so bile v času od 12. decembra 1941 do 13. januarja 1942, ki je dejansko obdobje množične vstaje na Gorenjskem, izgube nemškega okupatorja več-je od partizanskih izgub, čeprav upoštevamo že tudi moje navede-no število okupatorjevih padlih v Dražgošah. K pozitivni partizan-ski bilanci spadajo tudi ne ravno majhne izgube nemškega okupa-torja v bojih s Cankarjevim bata-ljonom na južnem robu Poljan-ske doline konec decembra 1941 (Valterski vrh, Bukov vrh itd.).

Mislim, da je poleg politično pro-pagandnega učinka, najpomemb-nejša posledica množične vstaje, odločitev formalnopravne pri-ključitve zasedenih slovenskih po-krajin k nemškemu rajhu. Za Gorenjsko je to odločilo vpoklice v nemško vojsko do jeseni 1942, s čimer se je ohranilo mnogo člo-veških življenj. Ohranjevati člove-ška življenja v vojni pa je tudi ne-ka vrednota.

GLASOVA PREJA GLASOVA PREJA GLASOVA PREJA GLASOVA PREJA

GOSPODARSTVO, KDO BO TEBE LJUBIL?

Upajmo, da bomo kmalu postali
gospodarska država

Voditelj Glasovih prej je tokrat v goste povabil ugledna strokovnjaka, dr. Jožeta Mencingerja in dr. Andreja Ocvirka, bivšega in sedanega podpredsednika slovenske vlade oziroma odstopljenega in vstopljenega, kakor je dejal Žakelj.

Dr. Jože Mencinger je Jeseničan, rojen leta 1941, iz ekonomije je magistriral v Beogradu in doktoriral v ZDA. Dr. Andrej Ocvirk je Celjan, leto mlajši, doktor kemijskih znanosti, prej direktor Petrola, za sabo ima tudi beograjsko izkušnjo, v Mikuličevi vladi. Dr. Mencinger je profesor na ljubljanski pravni fakulteti in gostujoči profesor v Evropi in ZDA, dr. Ocvirk je znani manager. Prehodila sta torej različno življenjsko pot, malo imata skupnega. Vendarle nekaj, še to z zamikom: dr. Mencinger je bivši socialni demokrat, zdaj je prijatelj demokratske stranke, dr. Ocvirk je zdaj član socialno demokratske stranke.

Žakelj: "Če se bo izkazalo, da so vajini pogledi enaki, je nekaj narobe z našim šolskim sistemom. Če dovolita, sta zadnje mesece kdaj sedela takole skupaj?"

Ocvirk: "Sva."

Mencinger: "Seveda, če je on."

Žakelj: "Razen ob novem letu?"

Mencinger: "Včasih se vidiva, podobne poglede imava, kar zmanjšuje zanimivost."

Ocvirk: "Če nisva v isti stranki, še ni rečeno, da se ne videvava. Obnašava se kot advokata, ki se na razpravi prepirata, nato pa gresta na kavo in se zmenita, kako se bosta prepirala naprej."

Žakelj: "Dobro, to je bilo potrebno, da bi znali naravnati vprašanja, ki bodo večinoma namenjena obema. Kaj vama pomeni ekonomija?"

Ocvirk: "Znanost, tudi aplikacijska, ki jo je treba izvajati na mikro in makro ravni, vprašanje je seveda, kako. Mislim, da je povsod po svetu od 100 študentov, ki končajo šolo, deset dobrih, pomembno je torej, da so ti pravilno razporejeni."

Mencinger: "Morda res vsi mislijo, da se nanjo razumejo. Mene zanima funkcioniranje narodnega gospodarstva, zato je slovenska sedanost izživ, saj ima profesor rekdo kdaj priložnost, da sodeluje pri uvajanju fiskalnega sistema, monetarne politike itd."

Žakelj: "Pogosto slišimo, vlada se premalo ukvarja z ekonomijo?"

Ocvirk: "Vlada naj se vmešava čim manj. Ko gradimo gospodarski sistem, izgublamo tržišče, doživljamo šoke iz tedna v teden, se mora, toda samo na makroravni, čim manj na mikroravni."

Mencinger: "Vlada naj predlaga pravila in kontrolira njihovo izpolnjevanje."

Žakelj: "Pa vendar, s čim se mora ukvarjati, kaj bo aktualno v naslednjih mesecih?"

Mencinger: "S fiskalno in zunanjetrgovinsko politiko, ne sme pa se vmešavati v denarno politiko, v normalnih državah je to ločeno. Ker pri nas ni, je položaj vlade specifičen, z ekonomsko politiko mora spreminjati tudi gospodarski sistem. Mislim, da ga je treba s čim manj šokov v gospodarstvu."

Ocvirk: "V razvitih ekonomijah je monetarna oblast ločena od vlade, pri nas moramo usklajevati določene stvari, zdaj izvajanje stanovanjskega zakona in zakona o javnem dolgu, saj vplivata na monetarne agregate."

Mencinger: "Sodelovanje je nujno, ker še nimamo normalnega gospodarskega sistema. Pri stanovanjskem zakonu pa je vlada naredila napako, ker denarni učinki tega zakona niso bili dovolj premišljeni in Banka Slovenije se je znašla

pred dilemo: količina denarja, ki se je prilila, je približno tolikšna kot količina denarja v obtoku. S standardnimi ukrepi tega ni moč nevtralizirati, sodelovanje bi bilo potrebno že prej. Seveda pa je po bitki lahko vsak general pameten."

Ocvirk: "V razpravah je bilo res premalo pozornosti namenjene monetarnim učinkom, mislim pa, da je bila odločitev v redu, da moramo podobno narediti pri podjetjih."

Žakelj: "Kolikšen je priliv od prodaje stanovanj?"

Ocvirk: "Po ocenah Jazbinškovega ministrstva 1 milijardo mark, po ocenah profesorja Mencingerja pa najmanj 600 milijonov do 1 milijarde mark."

Žakelj: "Predlagajte tri ukrepe v dobrobit slovenskega gospodarstva?"

Mencinger: "Uveljavil bi osnovne zamisli zakona o privatizaciji, prav nič drugače ne bi delal kot takrat, ko sem bil v vladi, le hitreje."

Ocvirk: "Zakon o privatizaciji, nujen je zakon o trgovskih oziroma gospodarskih družbah, tretja stvar pa je odnos do bančnega sistema."



Žakelj: "Jože, v čem je bistvo tvojega zakona o lastninjenju in s tem povezano Ribnikarjevega, Andrej, v čem vladnega, ki se mu očitno odpoveduje?"

Mencinger: "Do aprila ni bil prav nič političen, čeprav ne trdim, da ni imel političnih posledic, vendar sestavljali ni-

smo imeli nikakršnih političnih ambicij. Šlo je za povsem gospodarski zakon, osnovna ideja je bila v tem, da imamo zaradi decentraliziranega odločanja prednost pred vzhodnoevropskimi gospodarstvi. Zato vsebuje decentralizirano privatizacijo, v kateri država postavi le pravila in kontrolira njihovo izvajanje. Naslednje načelo je odplačna privatizacija, dajal je tudi zelo različne možnosti privatizacije, ena bistvenih prednosti pa je bila prav dokapitalizacija, ki jo je vladni zakon opustil.

Po raznih peripetijah smo aprila koncept spremenili toliko, da smo pristali na investicijske

družbe, vendar naj bi nastale kasneje. Moj osnovni prigovor vladnemu konceptu je bil, da gre za popolnoma administrativni pristop, ki ruši slovensko prednost pred vzhodnoevropskimi deželami. Moram pa reči, da se nisem oziral, komu daje politično moč, jo bo imela nova politična elita, katere sestavni del sem tudi sam, saj je bilo zame bistveno, da gospodarstvo funkcionira naprej. Zato sem tedaj veljal za nekakšnega zaščitnika 'rdečih' direktorjev, kar pa še zdaleč nisem bil. Priznam, da bi obstoječi managerji imeli določene prednosti, predvsem, ker firmo poznajo. Ker bi v vsaki premoženje ocenili, ker bi bila privatizacija odplačna, bi prišli do teh sredstev s plačilom in tu se mi je zdelo vseeno, kakšna sredstva ima kdo. Očitek, da bomo dajali bogatim, je podoben željam po kapitalizmu, v katerem bi bili vsi enaki. Kot profesor ne bi pridobil delnic, toda, če so ljudje bogati, ni nič narobe, potem bom tudi jaz kot profesor dobil boljše plačo.

Še danes mi ni popolnoma jasno, zakaj se je v tistem času vse spolitiziralo, saj nisem mislil, da je zakon popoln, nare-

jen je bil tako, da bi napake lahko popravljali, da bi se uveljavljal postopno. Ne verjamem, da imajo revolucionarne spremembe prek noči dobre gospodarske učinke. Prav stanovanjski zakon pa dokazuje, da bi z odplačno privatizacijo velik del premoženja ostal v slovenskih rokah."

Ocvirk: "Vladnega predloga nikoli nisem branil, danes to že lahko rečem, ker sem se kot član socialdemokratske stranke moral pokoravati stališčem Demosa, nisem nastopal proti vladnemu konceptu, nisem pa ga zagovarjal. Mislim, da je bilo sploh preveč razprav, kateri model je boljši, saj je ključna izvedba. Vladni predlog je zagovarjala ameriška svetovalna skupina, vendar, med Slovenijo in Ameriko je velika razlika. Vsebuje koncept pravične delitve, pri tem pa smo pozabili, da tako družbeno premoženje lahko zelo razvrednotimo, če ne producira, potem ni vredno nič."



Podobno je tudi pri zakonu o zadrugah oziroma pri delitvi živilske industrije zastavlja vprašanje ekonomske podlage, če tega nima, je to težko zagovarjati. Toliko težje zaradi strahu pred monopoli, ki so za majhno državo toliko bolj nevarni.

Vsekakor je zakon o lastninjenju ena ključnih stvari, dodati bi mu morali tudi zakon o gospodarskih družbah, kar je v povezavi z mednarodnim priznanjem Slovenije toliko bolj pomembno, saj bomo lažje začrtali gospodarski razvoj in razširjeno reprodukcijo, ki doselej zaradi nemogućnosti dolgoročnih posojil ni bila mogoča."

Žakelj: "Andrej, zdaj si ravnal kot profesor, ki pravi, da je bolha skočila na slona in potem poveš vse o slonu. Predsednik Peterle je kolega Mencingerja odstopil, ker se ni strinjal z njegovim konceptom lastninjenja, tebe vstopil, da bi uresničil vladni koncept, kar si s prikritim odporom onemogočil, hkrati pa ste lansirali tezo o krivdi zbora združenega dela?"

Ocvirk: "To si dobro komentiral, s to razliko, da predsednik z mano ni bilo zadovoljen, kar ni ostalo prikrito, in da res ni šla skozi zbor združenega dela."

Žakelj: "Jože, kako s strani opazuješ dogajanje, najprej izrazito odklonilen odnos vlade do obstoječega managementa in iskanje političnih atributov, nato v drugi fazi izredna kritičnost in nezaupanje slovenski ekonomski, pravni in še kakšni stroki, tudi ekonomski inštitut pravne fakultete je nenadoma postal manj zaželen partner vladne večine?"

Mencinger: "Ne bom rekel, da je vsak manager v Sloveniji zelo dober, nekaj jih je gotovo, v preteklosti so bili rekdojke v svetu izpostavljeni takšnim stresom. Mislim, da se v tej črno-rdeči sliki v marsičem pretirava in da ne vem kakšnega odpora ni bilo. Glede odpora do slovenske ekonomske znanosti sem nekoliko kritičen do ekonomske fakultete, ker sem po poreklu pravnik in sem ekonomist postal šele kasneje, nisem bil nikoli izpostavljen marksistični ekonomski misli, zdi se mi, da ekonomska fakulteta vsaj na makro ravni ni učila ekonomije, kakor jo razume svet. Vendar je bilo tudi tam nekaj ljudi, ki so se ukvarjali izključno s stroko in nič s politiko, zato je čudno, da zdaj prav tem, na primer profesorju Ribnikarju, dele očitke o samoupravnih ekonomiji. Na ameriške

nasvete pa se ne gre preveč zanašati, preprosto zato, ker ti svetovalci ne bodo živeli pri nas in občutili posledic ukrepov. Prilete, dele nauke, nas uče, kar sami vemo, ob tem pa ne razlikujejo med Mongolijo in Slovenijo."

Žakelj: "Andrej, kakšen je tvoj pogled na Sachsovo skupino, ki jo pri nas reprezentira dr. Pleškovič, kaj si storil, da bi v projekt pritegnil kredibilni del slovenske pravne in ekonomske znanosti?"

Ocvirk: "Angažiral sem jih zlasti na področju ekonomskih odnosov s tujino in sodelovanja z EGS, na tem zdaj intenzivno delamo, saj vemo, da je to ključna stvar za prihodnost. Glede ameriških strokovnjakov pa mislim, da je največji problem v tem, da prilete, skritizirajo pripravljeno in nato na hitro poskušajo odločiti o posegih v makroekonomski sistem ter pri tem le preslikajo ameriško polje v slovenskega, ne da bi poznali naše razmere. Ko smo, denimo, razpravljali o reševanju deviznih vlog varčevalcev, so rekli, prepustite to Beogradu, to je njihov stvar, takšna stališča so pri nas zanesljivo popolnoma nemogoča."

Žakelj: "V vladi gospodarski del nikakor ne more prevzeti dominantne vloge, tempo diktira državotvorna skupina?"

Ocvirk: "V vseh vladah po svetu so ključni resor finance kot gospodarski resor, v gospodarskih državah seveda, upam, da bomo kmalu postali gospodarska država."

Mencinger: "O vojski se lahko odloča s centra, na gospodarskem področju vlada postavlja samo okvire, rešujejo se podjetja sama."

Žakelj: "Omenila sta že zakon o zadrugah, ki je običal v skupščini, kaj bo zdaj naredila vlada?"



Ocvirk: "Nismo imeli samo kmetijskih, temveč tudi storitvenih zadrug, kooperantske odnose pa ne le v kmetijstvu, temveč tudi v industriji, razlik ne bi smeli delati. Torej ne le kmet, ki je dobavljal mleko v mlekarno, tudi kooperant, ki je opravljal druga pogodbeno dela in delavec v mlekarji naj ima možnost odkupa delnic. Ključni problem pa je v tem, da naj bo lastninjenje rešeno v enem zakonu, torej naj zakon o zadrugah brez tega gre naprej."

Mencinger: "Nobenega ekonomskega opravičila ni, da bi se v prehranbeni industriji lastninjenje opravilo drugače, razlogi so lahko le politični. Sicer bi lahko vsak, ki je železo po nizki ceni prodal predelovalni industriji imel tako pravico, s tem ne pridemo do konca. Navsezadnje bi se lahko pri frižerju, ki me je dvajset let predrago strigel, pojavil kot lastnik. Popolnoma jasno pa je, med prvimi v Sloveniji sem se ukvarjal s problemom slovenske zemljiške strukture, da sta bili z zemljiško politiko uničeni dve generaciji, tega preprosto prek noči ni moč popraviti, zato našega kmetijstva še ne moremo primerjati z avstrijskim."

Žakelj: "Vlada je povzela pobudo o tripartitni socialni pogodbi med delom, kapitalom in delodajalci, gol še ni zabiti, kdo je slabo podal?"

Ocvirk: "Koncept, ki ga podal profesor Bole, je jasen, potrebno je uskladiti gibanje plač in cen kot agregatov, ki vplivajo na gibanje tečaja in monetarno politiko. Model smo v vladi uskladili, sledil je očitek, da brez sindikata in zbornice, sindikat zdaj pripravlja svoj predlog."

Mencinger: "V modelu, ki je naredil profesor Bole, bi se partnerji obvezali, da bodo s svojimi zahtevami zaostajali za stopnjo inflacije, gre za uskla-



ZANIMIVOSTI, RAZVEDRILO, SPOREDI

Moda
in
kvaliteta

Elita

Nekateri so bili že prej pokvarjeni, zdaj pa so še bolj...



Poslanka Socialistične stranke Darja Lavtižar - Bebler: »Neki filozof je dejal: Absolutna oblast pokvari absolutno. Redki so, ki so sposobni ubežati primežu oblasti. Številni so bili že prej pokvarjeni in so zdaj samo še bolj. Toliko sem pa tudi že sama pokvarjena, da recimo razmišljam o tem, da je verjetno marsikomu kar prav, da se razmere slabšajo, saj bi se potem kot odrešenik pojavil z drobtinicami, ki bi jih vrgele ljudstvu...«

Ko smo socialisti v parlamentu postavili vprašanje socialnih razmer, brezposelnosti nasproti oboroževanju in drugemu trošenju sredstev za namene, ki niso bili predvideni, smo bili deležni kritik, da smo proti osamosvojitvi! Mi, Socialistična stranka, ki smo prvi predlagali plebiscit?! (Več na strani 5.)

BMW vlada dirka

Delo je objavilo naslednjo lestvico o nakupu avtomobilov:

Nakup avtomobilov

Republiški organ	znamka avtomobila	vrednost avtomobila
Sekretariat IS Skupščine RS	6 kom Alfa Romeo 1 kom Golf 4 kom R-5 1 kom R-4	Znesek skupaj: 5.889.619,20 SLT
Ministrstvo za trgovino	3 kom R-5 Campus	Znesek skupaj: 688.045,00 SLT
Ministrstvo za planiranje	1 kom BMW 525 I	2.447.380,00 SLT
Ministrstvo za var. okolja in urejanje prostora	1 kom Nissan Terrano 1 kom Nissan Primera	479.669,80 SLT 962.500,00 SLT
Ministrstvo za zunanje zadeve	1 kom Cimos Citroën XM	1.069.000,00 SLT
Ministrstvo za malo gosp.	1 kom Cimos ZX AURA	790.000,00 SLT
Ministrstvo za kmetijstvo	1 kom Lada samara 1500/Sv 1 kom Peugeot I LUX 1 kom R-5 Campus 1 kom IMV Renault 21 GTS 2 kom Subaru Ranger	120.849,00 SLT 580.850,00 SLT 462.000,00 SLT 1.232.880,00 SLT 2.097.542,40 SLT
Servis za protokol. stor.	1 kom R-5 Campus 1 kom R-4 GTL 1 kom R-4 GTL 1 kom Daihatsu 1 kom Daihatsu 1 kom Daihatsu	601.560,00 SLT 323.400,00 SLT 323.400,00 SLT 109.381,50 SLT 109.381,50 SLT 125.721,80 SLT
Ministrstvo za pravosodje in upravo	2 kom R-4	516.255,00 SLT
Kazensko poboljševalni dom IG pri Lj.	1 kom wartburg	155.000,00 SLT
Hidrometeorološki zavod RS	1 kom R-19	1.088.800,00 SLT

Zanesljivo vam je najbolj padlo v oko, da se je v avtomobilsko dirko vehementno in čeprav samo s sredstvi amortizacije vključil tudi Kazensko poboljševalni dom IG pri Ljubljani. Kupili niso nič manj kot 1 komad wartburga po stranski ceni 155.000 tolarjev! Verjetno so v poboljševalnem domu startali na wartburško izvedbo limuzine, da se bodo ja fjakali okoli in vsepovsod vzbujali zeleno zavist! Kaj bi z drobkemeno pomanjkljivostjo, da na spisku ni ministrstva za notranje zadeve, ki je nakupilo toliko avtomobilskega parka, da je vse črno! Natanko tisto alfo, s katero se vozi gospod Bavčar, smo kako že temeljito popljujevali. Z njo se je namreč vozil szdljevec Jože Smole pa smo tedaj njega in alfo opravljali, da se je kar kadilo. Ko je Smoletu alfo BAVČAR vzel in jo tudi ima, je pa ja vse prav, keneda? ● D. S.

VAM NAGRADE, PRILOGI IME

V prejšnji številki naše priloge z zanimivostmi, razvedrilom in sporedi smo vam že sporočili, da razpisujemo natečaj za novo ime naše petkove priloge. Z novim letom smo namreč našo petkovo prilogo na šestnajstih straneh, ki smo jo imenovali GL16AS, položili v njen prerani grob.

Razpisali smo nagradni natečaj za ime naše priloge, ki vsebuje poleg zanimivosti in sporedov TV postaj in radijskih sporedov, tudi redni rubriki za dom in družino in iz šolskih klopi.

Prepričani smo, da vam ne bo težko poiskati kakšnega simpatičnega imena - nekaj predlogov smo že dobili. Komisija, ki smo jo imenovali, bo skrbno pregledala in prehtala vse vaše predloge in se na koncu odločila. Avtorja izbranega imena za prilogo bomo nagradili z darilom v vrednosti 8.000,00 tolarjev, deset dobrih predlogov pa z nagradami v vrednosti po 2.000,00 tolarjev.

Vaše predloge pričakujemo do 22. januarja. Prosimo, da jih pošljete v kuvertah s pripisom: ime priloge.

V R E M E

Vremenska napoved:

Vremenoslovci nam za naslednji teden še vedno ne obetajo padavin, kajti nadaljevalo se bo suho vreme. Po Sloveniji bo pretežno jasno, le ponekod se bo zadrževala nizka oblačnost.

Lunine spremembe

V nedeljo, 19. januarja, bo ščip ob 22. uri in 28 minut. Ker se Luna spremeni zvečer, bo po Herschlovem vremenskem ključu LEPO vreme.

Via Dražgoše!

Kdo bi si mislil, da bo v Dražgoše pridvela vsa politična slovenska elita, saj ni tako dolgo, ko se je borčevskih obletnic spomnil kvečjemu Milan Kučan! Če samo pomislimo, kako žalostno je bilo decembra na Pokljuki, ko so borci počastili spomin na bitko bataljona, ko so Nemci v Lovčevem hotelu pobili vse borce, ranjene pa kasneje ustrelili. Še županov radovljiske in jesenjske občine ni bilo, kaj šele kakšnih strank! Lepo je bilo samo to, da so na Pokljuki vsaj Janševi teritorialci izstrelili častne salve. Vsaj Janša, smo rekli! A predvolilni čas dela čudeže. »Via Dražgoše« - so rekli tudi tisti politiki, ministri in strankarji, ki so se lani samo hahljali, ko so požagali spomenike ob žici okupirane Ljubljane!



Na sliki: borci in Dražgošani pa so tokrat tudi v živo videli delček razvpitega vladnega avtomobilskega parka in mrmrali: »Naj mi penzijo pošiljajo še sto let, se je skupaj ne bo nakapalo za 1 komad vrat Ruplovega Citroena XM...« ● D. S.

V DANAŠNJI PRILOGI PREBERITE:

Glasova preja v sliki

Darja Lavtižar - Bebler:

Sama sem bila žrtev komunizma, zdaj me pa žaliyo in ponižujejo

Sončkov kot

Nagradna križanka in nagradne igre

★★★★★ NOVIC A TEDNA ★★★★★

Ribica za promocijo Slovenije

Slovenska tiskovna agencija je sporočila: »Človeška ribica - proteus bo kot edinstven in značilen primek predstavljala Slovenijo na mednarodnem muzejskem salonu SIME 92, ki se je začel 13. septembra v Parizu. Ob tej priložnosti bo Zveza muzejev Slovenije v Parizu pripravila novinarsko konferenco, na kateri bo predstavila muzejsko dejavnost v Sloveniji.

Proteus je preživel tisoč let v neokrnjeni naravi, kar je tudi eden izmed znakov čiste in zelene Slovenije. Muzealci so se odločili, da bodo človeško ribico mednarodni javnosti predstavili živo in ne nagačeno, kot bi bilo po klasičnem in tradicionalnem pojmovanju muzeja in muzejskega predmeta.

Udeležba na SIME 92 bo hkrati del prizadevanj za mednarodno priznanje Slovenije in predstavitev nove slovenske države. V ta namen so skupaj s kulturno-informacijskim centrom Križanke izdali vodnik slovenskih muzejev in kratko predstavitev proteusa...«

Tako slovenska tiskovna agencija. Mi pa: hvalabogu, da se bomo glede na dosedanje promocijske spodrsjlaje in kikse na tujem enkrat le dostojno predstavili svetu. Kaj boljšega kot RIBICE si sploh ne moremo zamisliti! Ne bo ga sračkala s kakšno spakedrano francoščino, saj niti ust ne bo odprla. Ne bo zahtevala dnevnice in kilometrin, ne bo dirkala po sprejemih in kosilih. Samo plavala bo in simbolizirala tisočletne sanje Slovencev o svoji državi. ● D. S

Naročnikom Gorenjskega glasa!

Danes je pred Vami četrta letošnja številka časopisa, ki bralcem prinaša spet precej novega in aktualnega - uvedene spremembe v Gorenjskem glasu ste nam v pismih in telefonskih pogovorih zelo pohvalili: za Vaša sporočila, predloge itd. iskrena hvala.

Med stvarmi, povezanimi z Gorenjskim glasom, je bil posebno dobrih ocen deležen tudi letošnji koledar, ki ste ga naročniki prejeli v novoletni številki. Mimogrede, spoštovani naročniki: če v silvestrski številki časopisa morda niste prejeli našega koledarja za leto 1992, nas pokličite po tel. 218-463 in Vam ga takoj pošljemo. Zgodilo se je namreč, da je bil koledar nekaterim nenaročnikom tako všeč, da so ga kar vzeli iz sosedovega Gorenjskega glasa!

Prav v povezavi s koledarjem pa smo prejeli ogorčeno pismo nepodpisane naročnika iz Lesc - ker obravnava aktualno zadevo, nanj odgovarjamo (čeprav praviloma nepodpisanih pism ne objavljamo!). Takole nam piše Leščan: »Ko sem si ogledal koledar, sem bil močno presenečen, da imamo sedaj 27. april, napisano - dan upora. Kakšnega upora vendar? Kako to, da ne upate več napisati, da je to dan obletnice ustanovitve OF slovenskega naroda. To je vendar zgodovinski dogodek za slovenski narod in se ne da izbirati. Pa ja niti tu videti Peterletov srednjeveški klerikalizem na pohodu! Zadrževamo, da pojasnite, kako je do tega prišlo in se nam naročnikom opravičite. Poleg tega zahtevamo, da nam natisnete nove koledarje, ker tega bomo vrgli proč.«

Če bi se naročnik iz Lesc podpisal, bi mu poslali odgovor - tako pa potrebno pojasnilo o prazniku 27. aprilu objavljamo v časopisu (ob tem poudarjamo, da smo o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji po sprejetju ustreznega zakona novembra lani veliko pisali). V omenjenem zakonu (Uradni list R Slovenije, 26/91) piše, da so prazniki v Sloveniji: 1. in 2. januar, 8. februar, 27. april, 1. in 2. maj, 25. junij, 1. november ter 26. december. K vsakemu prazniku zakon določa tudi kratek naziv, ki se za 27. april glasi: »dan upora proti okupatorju«. Res je, da smo na našem koledarju zaradi pomanjkanja prostora in ustrezne oblike natisnili le »dan upora...« - vendar pa je jezni naročnik iz Lesc s svojo zahtevo po novem tiskanju koledarjev in dnevu OF kot pravilnem nazivu za ta praznik v veliki zmoti. Predlagamo mu, da koledarja ne vrže stran, ker je uporaben še celih 51 tednov.

Želimo Vam prijetno branje in Vas pozdravljamo!

Gorenjski glas

BOSCH

BOSCH bela tehnika

● BLAUPUNKT TV,video

YAMAHA, KAWAI instrumenti

NESCO TV,video,hifi

VALVOLINE olja

TDK kasete

salon EPRO Gorenjski sejem

tel 064 213-830

PETEK, 17. januarja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.20 Video strani
8.30 Program za otroke
8.30 Legende sveta
8.55 Pravljičje iz lutkarjevega vozička
9.20 Euroritem, ponovitev
9.35 Video strani
13.30 TV dnevnik
13.40 Napovednik
13.45 Video strani
13.50 Umetniški večer, ponovitev
13.50 Boris Cavazza
15.00 Primer Feliks Langus ali Kako ujeti svobodo
16.20 EP, Video strani
16.25 Poslovne informacije
16.30 Poročila
16.35 Slovenska kronika
16.45 Program za otroke: Tok, tok, kontaktna oddaja
18.35 EP, Video strani
18.40 Risanka
18.50 Napovednik
18.55 EPP
19.00 Forum
19.15 Novosti založb
19.25 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.57 Šport
20.00 EPP
20.05 Karkoli drugega bi bilo pohlepno, angleška nadaljevan-ka
20.55 EPP
21.00 Oči kritike
21.50 TV dnevnik
22.10 Vreme
22.12 Šport
22.15 Napovednik
22.18 EP, Video strani
22.20 Sova
Pri Huxtablovih, ameriška nanizanka
Pravica iz teme, ameriško katalonska nanizanka
Venerina past, nemški film
1.15 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

12.05 Video strani
12.15 Kitzbuehel: Svetovni pokal v alpskem smučanju, smuk (m), prenos
15.50 Video strani
16.00 Sova, ponovitev
Pravica iz teme, ameriško katalonska nanizanka
Ne za peni več, ne za peni manj, angleška nadaljevan-ka
17.40 Euroritem, ponovitev
18.00 Regionalni programi - Maribor
19.00 Klasika
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik ZDF
20.00 EPP
20.05 Alternativni program: Studio City
21.35 Intervju
22.15 Videonoc
1.15 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.55 Pregled sporeda
8.00 Poročila
8.30 Tuja dokumentarna oddaja
10.00 Poročila
10.00 TV šola
11.05 Edouard in njegove hčerke, francoska nadaljevan-ka
12.00 Poročila
13.00 Tuji dopisniki
14.00 Poročila
14.20 On ni vaš sin, ameriški TV film; Donna Mills, Ken Howard, Ann Dusenbery, Michael C. Gwynne, Film je zgodba o težavah dveh zakonskih parov, ki odkrijeta, da so jima v porodnišnici zamenjali otroka.
16.00 Poročila
16.30 Dokumentarna oddaja
18.00 Poročila
18.15 Santa Barbara, ameriška nadaljevan-ka
19.30 Dnevnik
20.05 V velikem planu, oddaja o kulturi
23.25 Dnevnik
23.50 Poročila v angleščini
23.55 Poročila v nemščini
0.00 TV izbor
1.00 Poročila

KINO

17. januarja

CENTER amer. krim. film SMRTNE MISLI ob 16. in 20. uri
STORŽIČ amer. trda erot. SEKS Z DUHOM ob 18. in 20. uri
ZELEZAR prem. amer. akcij. pust. filma POROČNA OGRICA ob 18. in 20. uri
KOMEN-DA angl. kom. DOLGIN ob 20. uri
LAZE amer. akcij. pust. film NIKOLI NE RECI NIKOLI ob 19. uri
ČEŠNJICA amer. west. PLEŠE Z VOLKOV ob 20. uri
DOVJE amer. akcij. let. film MEMPHIS BELLE ob 19.30 uri
ŠKOFJA LOKA amer. kom. GOLA PIŠTOLA ob 18. in 20. uri
ZELEZNI-KI amer. kom. BRANIM SVOJE ŽIVLJENJE ob 19. uri
RADOVLJICA angl. zab. film PLES V TEMI ob 20. uri
BLED amer. akcij. film LOV NA PRAVICO ob 20. uri

KANAL A

10.00 Ponovitev večernega spore-da
19.00 A Shop
19.15 Glasbena oddaja
20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Ljudje proti, italijanski barvni film
A Shop

TV AVSTRJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sliki
9.05 Družinske vezi
9.30 Ruščina
10.00 Šolska TV
10.30 Življenje je polno sanj, češkoslovaški film
11.50 Ljudje ob meji, dokumentarna oddaja
12.15 Domače reportaže, ponovitev
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Sužnja Isaura
14.00 Waltonovi
14.55 Mojstri jutrišnjega dne
15.00 Jaz in ti
15.05 Rakun, risanka
15.30 Am, dam, des
15.55 Strelvod
16.05 Hovl, serija
16.30 Mini kviz
16.30 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Oddaja
18.30 Naš učitelj dr. Specht
19.21 Znanost danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Derrick
21.25 Pogledi s strani
21.35 Labirint laži, 2. - zadnji del ameriškega TV filma; Clancy Brown, Moira Kelly
23.10 Šport
23.30 Gola dejstva, ameriški film; Tony Curtis, Claudia Cardinale, Sharon Tate, Robert Webber
1.05 Čas v sliki

TV AVSTRJA 2

8.30 Vremenska panorama
15.25 Leksikon umetnikov
15.30 Diamantni biljard, francosko-italijansko-nemški film
17.00 Pojoče opice s Khao Yaja
18.00 Družinske vezi, serija
18.30 Srček
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Vaški zdravnik
21.00 Novo v kinu
21.08 Kuharski mojstri
21.15 Kompas
22.00 Čas v sliki
22.30 Brezbožniki pekla
23.15 Jour Fixe
0.15 Hello Austria, Hello Vienna
0.45 Čas v sliki

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, Domače novice I, Kulturna de-diščina, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II, aktualno, čestitke, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.00 - Zaključek

SLOVENIJA 1 20.05

KARKOLI DRUGEGA BI BILO POHLEPNO

angleška nadaljevan-ka; igrajo: Martin Werner, Robert Brat-hurst, Matthew Marsh, Alison Sterling, Sharon Holm in drugi. Nadaljevan-ka pripoveduje zgodbo treh moških in žensk, ki štirinajst let po diplomu na univerzi odkrijejo, da je v življe-nju marsikaj bolj pomembnega kot to, o čemer so sanjali v mladosti.

Med prazniki

Med prazniki sem bil večinoma doma. Le na večer pred novim letom smo imeli pri sosedu novoletno zabavo. Po zabavi smo šli pod okrašeno smreko na vasi, kjer smo pričakali novo leto ob pokanju petard. Druge dni sem bil doma. Gledal sem televizijo in se igral. Janez Tušek, 2. b r. OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

Ker se k nam povečini vpi-suje učenci s slabšim učnim uspehom, je omembe vredna umetnost v teh učencih zbudi-ti veselje do šolanja. Zato se nam zdi simpatična pe-smica, ki jo je šoli ob novo-letni čestitki napisal naš biv-ši učenec. Nadomešča tisto priznanje širše družbene skupnosti, ki ga sicer pogre-šamo!

Ravnateljica Darinka Rako-vec

Gradbena šola

Ko vedel bi, kaj dala si mi ti, ki šola šol, na Kranjskem zdaj ti para ni.

Da vedel bi, kaj dala boš mi ti, iskal, ne hodil bi po svetu, a našel sem te, šola šol.

Da vedel bi, kaj dala bi mi ti, še enkrat, dvakrat hodil bi, če padel bi, zahvalil bi se ti.

Slavko Juršič



Skrb za ptičke

Začele so padati prve snežinke. Otroci smo se snega zelo razveselili. Z bratcem sva gledala skozi okno in pomislila na lačne in prezeble ptičke. Takoj sva na balkon postavila ptičjo krmilnico. Vanjo sva natrosila semena sončnic. S sosedove ja-blane sta kmalu prileteli sinički. Sprva sta bili zelo plahi. Kaj kmalu sva jih lahko ob blizu opazovala.

Jana Krajnc, 4. d r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Prva ljubezen

Moja prva ljubezen je bila deklica dolgih zlatih las, modrih živahnih oči, s prifrknjenim noskom in čudovitim nasmehom na okroglem obrazu.

Spoznal sem jo letos poleti na Dunaju. Skupaj sva bila v klavirski šoli. Bilo nas je več dobrih prijate-ljev, a oči sem imel že od prvega dne naprej samo za-njo. Z deklico, ki sem jo ob-čudoval, sem delil svoj pro-sti čas. Tekala sva po ulicah velikega mesta, se kar na-prej smejala in počenjala majhne neumnosti. Skupaj sva hodila skozi rdeče luči, skakala po lužah in jedla hamburgerje. Rad sem bil z njo, se pogovarjal in poslušal, kako lepo je igrala kla-vir.

Toda vsaka prelepa pravljica se nekoč konča. Moja se je zaključila z bur-nim aplavzom zaključnega koncerta, ko sem morda ču-til, da igram samo zanj, za slovo.

Tako se je končala mo-ja prva velika ljubezen, ostal pa je lep spomin. Jure Rozman, 7. a r. OŠ he-roja Bračiča Tržič

V projektu deset gorenjskih šol

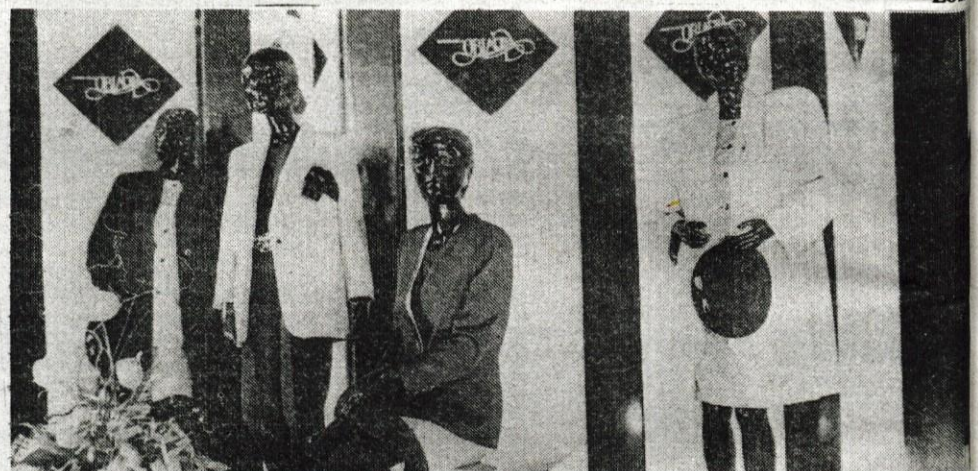
Tri ocenjevalna obdobja

Kranj, 15. januarja - 3. fe-bruarja se bodo začele eno-tedenske zimske počitnice. Te dni je torej v šolah naj-bolj "vroče".

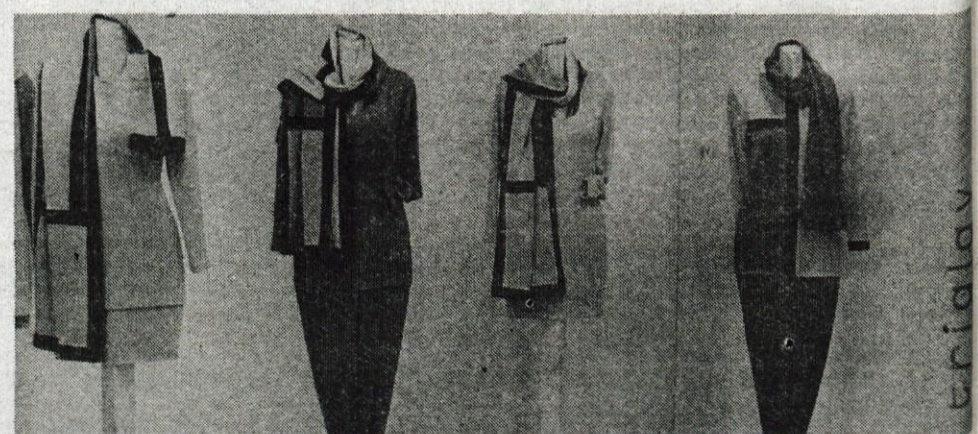
V tem šolskem letu se je deset osnovnih šol z Go-renjskega prostovoljno vključilo v republiški pro-jekt tri ocenjevalna obdobja. Vseh šol, ki so črtala eno konferenco, je v Sloveniji 130. Od gorenjskih šol so to: vse tri iz tržiške občine, iz radovljiske šola bratov Žvan Gorje, F. S. Finžgarja Lesce, dr. Janeza Mencin-gerja Boh. Bistrica in A. T. Linhart Radovljica, iz je-seniške šola Karavanskih kurirjev, iz škofojloške Iva-na Groharja in iz kranjske le šola Staneta Žagarja.

S tremi ocenjevalnimi obdobji, s katerimi so že prejšnja leta poskušale po-samezne šole (med njimi la-ni tudi blejska) so učenci vendarle vsaj nekoliko raz-bremenjeni pritiskov pred spraševanji in pisanji šol-skih nalog, novost pa so po-zdravili tudi učitelji: snov, ki jo morajo predelati v enem šolskem letu, tako la-žje zaokrožajo v posamezne celote, ne da bi pri tem ime-li nenehno pred očmi, kdaj bodo učencem nanizali po-trebno število ocen. ● H. J.

MODA 92



Belo-črno-rdeče kombinacije iz GORENJSKIH OBLAČIL - "Za letošnji sejem mode smo pripravili malo bolj ekskluzivno kolekcijo za začetek pomladi," nam je povedal vodja trženja Franko Zalašček. "Skrbno so zanjo izbrani tako modeli kot tkanine. Posebej pa je kolekcija zanimiva zaradi možno-števili kombinacij; poljubno se sestavlja, nosi. Vse pa je tempirano na višjo raven, za zahtevnejšo ga kupca." Kolekcija Gorenjskih oblačil je tudi ena takšnih, ki bi jo človek rad kar takoj oblekel, se te koj poskusil v kombiniranju. Povedali so nam, da največ izvažajo, domače kapacitete pa veljajo le v Slovenijo. Predstavljene modele bo moč dobiti seveda najprej v njihovi domači prodajalni ob tovarni Kranju in v vseh večjih konfekcijskih hišah po Gorenjskem, kot so Elita, Kokra, Murka, Zarja, Kočna.



Živahne barve tega poletja - TRIGLAV KONFEKCIJA iz Kranja se je na sejmu MODA 92 v Ljubljani predstavila s privlačno, živahno kolekcijo za pomlad in poletje '92. Domači kreatorki Janja Kunaver in Silva Arhar sta močne, žive barve prihajajočega poletja ujeli v večje geometrijske vzorce. Tkanina je mešanica volne in poliakrila. Kakovost je doma v tej znani kranjski in gorenjski konfekcijski hiši, močno je usmerjena v izvoz. Vsak mesec, pravijo, gredo ven z medprogrami, manjšimi količinami najbolj modnega, kajti trg želi vedno nekaj svežega. Permanentno spremljajo modo, navzoči so na sejmih v Parizu, Münchnu, Milanu, hitro se prilagajajo zahtevam trga. Prav medprogrami so tisti, ki dajejo možnost biti aktualen, vreči hitro novo modo v svet. Oboje, aktualnost in kvaliteta sta pri poslovnih ljudeh TRIGLAV KONFEKCIJE No1.



Ko bom velik, bom tudi jaz padalec, se verjetno plete v glava otrok, ki so radovedno obstopili jadralnega padalca, ko je po poltu s Kališča pristal na travniku. - Foto: D. Dolenc

Kaj nam je vseč in kaj nas moti?

S Tanjo sva se naveličali neprestanih pripomb in opazk v našem razredu na račun deklet in obratno, kritik na račun fantov. Da bi volk sit in koza cela, sva se odločili, naj oba spola jasno in glasno povesta, kaj jim je vseč in kaj ne. Prednost sva dali agresivnejšemu spolu. Dobili sva zanimive odgovore.

- Vseč so nam simpatična, nasmejana dekleta (trije frajerji iz prve klopi).
- Dopadejo se mi lepo oblečena in urejena dekleta (redoljubna iz zadnje klopi).
- Le tista, ki imajo svetle in kratke lase pa lepo postavijo (maneken pri vratih).
- Punca je super, če se ukvarja s športom in je družabna (zdrav duh v zdravem telesu).
- Vseč so mi dekleta brez šminke, čimbolj preprosta in po možnosti sramežljiva (ljubitelj starih običajev).
- Motijo me "afne" (sovražnik opic).
- Odpade, če se ne zna lepo pogovarjati (retorik).
- Ne prenesem "važičk" (navaden državljani).
- Motijo me dekleta brez smisla za humor (Pavliha).
- Ne prenesem jezičnih in prostaških punc (ljubitelj cvetlic).

Dekleta so komaj krotile svoje jezičke. Podrobno so dale na reševanje svoje sotrpine v razredu:

- Vseč so mi tisti fantje, ki me znajo ščititi in niso ljubosumni na druge (nežen cvet iz 3. klopi).
- Dopadejo se mi družabni in duhoviti fantje (klepetulja).
- Imeti mora lepe oči, super frizuro in "frajersko" obleko (umetnica).
- Ne maram fantov, ki se pretepajo (borka za mir).
- Lažnivcev, lenob in pretepačev reši nas, o, gospod! (vernica).
- Sita sem fantov, ki "težijo" in so "smotani" (ljubiteljica knjižnega jezika).
- Ne maram frajerjev, ki se norčujejo iz deklet (borka za žensko pravico).

Tanja Prezelj in Urška Orešnik, 7. c r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

TA MESEC V KLETI

Občasno pregledujemo vzmljelo zelenjavo, cvetlične gomolje in čebulice. Vse, kar je nagnitega in poškodovanega, sproti odstranjujemo, da se bolezen ne širi naprej.

Gomolje dalj večkrat narahlo navlažimo, da se povsem ne izsušijo. Korenike kan, gomolje gloksinij in gomoljnih begonij prezimimo v toplejšem prostoru.

Sadne zaloge sproti pregledujemo in odstranjujemo nagnite plodove. Gnilobi in plesni se uspešno upiramo s pogostim zračenjem v suhih in toplih dneh, ob hujšem mrazu pa spet hitro zaprimo okna.

Tako kot sadje prebiramo tudi krompir, nagnite plodove odstranimo. Zelo dobro je, če krompir pokrijemo s temno cunjico; naša mama trdi, da se tako dlje ohrani in tudi spomladi kasneje začne kaliti. Dobro je tudi, da pokrijemo jabolka in da so kompoti kar najbolj v temi.

Radič sorte castelfranco oziroma treviški witloff lahko začnemo siliti že decembra. Korenine vložimo v približno pol metra globok zaboj, med korenine nasujemo mivko, pesek ter prenesemo v prostor s temperaturo 18 stopinj C. Siljenje je končano v treh tednih. Korenine redno zalivamo z vodo, ki smo ji dodali 0,1-odstotni fungicid proti gnitju korenin. Vložimo le toliko korenin, kolikor solate bomo porabili. Ostale korenine pustimo v zasipnici ali kleti za siljenje januarja ali februarja. Pri sorti witloff prekrijemo korenine še z 10 do 15 cm krovne materiala (šote ali kaj podobnega), da se bodo v njem razvile čvrste glave.

Popestrimo si zimo

Lignji tako in drugače

Morje je še tako daleč in vprašljivo. Lignje pa se vedno dobi v ribarnicah. Zamrznjeni so, pa kaj, pravijo, da so taki še bolj mehki, kot pravkar ulovljeni. Najprej jih očistimo. Zamrznjene odtajamo in iz glavo- nožca potegnemo glavo z lov-



kami in zaščitni hrustanec. Pri lovkih odrežemo za grah velik vzolast del. Potem pod tekočo vodo odstranimo tanko kožico s trupa in lov. Še enkrat jih temeljito operemo, potem jih zložimo na krpo, da se osuše.

Ocvrti lignji
V tem primeru narežemo trup na kolobarje, jih pavaljamo v moki, ki jo malo otresemo in

♦♦♦♦♦

Dobra misel in stisk roke za jutri

V soboto, 18. januarja, ob 19. uri bo v Festivalni dvorani na Bledu koncert v dobrodelne namene, ki ga prirejajo mladi kršćanski demokrati iz Rado- vljice.

Nastopili bodo priljubljeni Big Ben Hit Quartet, Romana Krajčan in plesna skupina Nova iz Kranja.

Voditelj koncerta sta Alenka Bole Vrabec in Igor Škrli. Želji, da bi na koncert prišlo čim več mladih, je prilagojena tudi cena vstopnice - 100 slo- venskih tolarjev. Sponzorji koncerta so Kompas Holidays, časopis Slovenec, akademski slikar Zmago Puhar in vsi na- stopajoči.



Prav je, da vemo

Sončna hrana se hitro skuha

Zelenjava je najbolj zdrava, če jo uživamo surovo. K vsakemu obedu sodi solata. Kuhana zelenja- va, naj bo še tako dobra, je šele na drugem mestu. Če nimate veliko denarja, je solata za beljakovi- nami najboljše kosilo. Pri kuhanju zelenjave pomnite: čim manj jo kuhate, tem več je v nji vitamini- nov.

Kitajci so največji mojstri v hitrem kuhanju. Že stoletja kuhajo zelenjavo v težkih železnih po- sodah. Nikoli ne uporabljajo nasičenih maščob, namesto teh imajo sojino ali makovo olje. Vsake- mu prija tako pripravljena zelenjava. Zelenjavo nasekljate na drobne koščke ali zreine in jih stresite v posodo, v kateri ste segreli 2 do 3 žlice juhe ali vode, dobro pokrijte in kuhajte 2 do 3 minute. So- para bo zmehčala zelenjavo. Ko je mehka, dodajte na 10 dkg zelenjave po eno žlico olja ali sončni- čnega masla. Na koncu začinite s soljo, sojino moko ali drugimi zelišči po okusu.

♦♦♦♦♦
jih ocvremo na razgretim olju; prav tako lovke. Ko kolobarji začno spreminjati barvo, so ocvrti. Poberemo jih na krož- nik, solimo, dodamo rezino li- mone in okrasimo s peteršil- jem. Takoj postrežemo, zraven pa ponudimo tatarsko omako. Med cvrenjem bodimo pozor- ni, da se ne opečemo, ker so li- gnji mokri in v vročem olju ra- di škropijo okrog sebe.

Ocvremo pa lahko tudi panirane. Narezane pokapamo z limoninim sokom in posipa- mo s poprom. Tako naj stoji dobrih 10 minut. Potem kolo- barje pavaljamo v moki, sla- nem stepenem jajcu in kruho-

vih drobtinah. Lahko pa drob- tine opustimo in jih naredimo po "pariško".

Brodeto iz lignjev

Na olivnem olju prepražimo žličko moke, sesekljan česen in peteršilj, dodamo narezane li- gnje in prilijemo malo vode. Kuhamo jih do mehkega, med kuhanjem jih popopravimo in dodamo paradižnikovo mezgo. Kuhane posolimo. Ponudimo jih s polento. Tako pripravljene lignje uporabimo tudi za rižoto in sicer jih zamešamo v na pol kuhan začinjen riž, ki ga potem

skupaj z lignji skuhamo do kra- ja. Rižoto postrežemo s solato.

Nadevani lignji

Lovke drobno sesekljamo, jih posolimo, popopravimo, začini- mo s seseklanim česnom in dodam malo kruhovih drobtin. Nadev naložimo v trup do treh četrtin in ga zašpilimo z zob- trebce. V posodo nalijemo olivno olje, ga segrejemo, nanj naložimo lignje in jih pečemo na vsaki strani po 10 minut. Zraven ponudimo razne solate, kruh ali v kosih kuhan krom- pir.



Dekoratивно blago tudi iz TEKSTILINDUSA - Ne dajo in ne dajo se delavci TEKSTILINDUSA, kljub vsem tegobam, ki jih prizadevajo. Lep dokaz za to je silno bogata predstavitev njihovega kvalitetnega blaga za ženska in otroška oblačila na sejmu mode, pa tudi moški svet bo v pisani paleti barv in vzor- cev našel kaj zase. Čisti bombaži, viskoze, velvetoni, mešanice poliestra in bombaža. In tu je tudi no- vost, s katero so se sicer predstavili že lani: dekorativno blago. Letos je dekorativa tudi že tržno pre- skušen del njihove proizvodnje. Barve se ravna po namenu: otroške so nežnejše, poletje iz TEKSTI- LINDUSA pa bo prava eksplozija barv, nabitih z energijo: rdeče, rumene, oranžne. In ne na koncu prelepi deseni, ki spominjajo na žlahtni vitraž; oblačila iz tega blaga bomo izbirali za boljše priložno- sti. Kje? V njihovi prodajalni sredi Kranja, v Pristavi na Bledu in po vseh boljše založenih trgovinah z metriskim blagom pri nas.



ASTRID Kranj d.o.o.

Ostane nam le še TEDI

Kranj, januarja - Tisti, ki smo bili vajeni na Primorskem v Kranju zapeljati na nekdanjo Petrolovo črpalko in pobrskati med perilom in vsemi vrstami oblačil, bomo zdaj za ta po- sebnostni užitek prikrajšani. Lastnik ing. Janez Satler, ki je imel to znamenito prodajalno na prostem, "No 9" imenovano, se je odločil, da jo zapre. Poceni nakup nam torej ostane le še v TEDIJU, v zgornjem nadstropju ASTRE v Prešernovi ulici 10 v Kranju.

Te dni sta se z grosističnim delom svojega podjetja Janez in Zarka Satler predstavila na sejmu MODE v Ljubljani. V glavnem s trenirka-

mi in perilom ter lažjimi, zvečine z Vzhoda uvo- ženimi oblačili. V maloprodaji bosta spodnje perilu, posteljnino, konfekcijo, Cicibanovo obutev in oblačila iz uvoza prodajala le še v ASTRI zgoraj. Posebno zanimiva je drobna konfekcija, kot majice in kratke poletne hlače, ki jih g. Satler dobiva prav s Kitajske, iz Indije in celo iz Amerike. Odlikujejo jih lahki, kvalite- tni materiali in posebni vzorci. In kar je najpo- membnejše: kupci ugotavljajo, da je to ena najcenejših trgovin na Gorenjskem.

Torej, TEDI v Prešernovi ulici v Kranju nam še ostane. Zdjaj bo odprt NON STOP od 8. do 19. ure.

SOBOTA, 18. januarja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.20 Video strani
- 8.30 Izbor
- 8.30 Angleščina - Follow me
- 8.50 Radovedni Taček: Srce
- 9.05 Zlati prah: Čudežno zdravilo
- 9.15 Klub klubuk
- 11.05 Maja vam predstavlja
- 12.05 Tednik
- 13.00 TV dnevnik
- 13.10 Napovednik
- 13.15 Intervju, ponovitev
- 14.20 Video strani
- 14.30 Tok tok, ponovitev
- 16.20 EP, Video strani
- 16.25 Poslovne informacije
- 16.30 Poročila
- 16.35 Simonove sanje, kanadski film
- 17.55 EP, Video strani
- 18.00 Pot na Kitajsko, ponovitev
- 18.45 Risanka
- 18.50 Napovednik
- 18.55 EPP
- 19.00 Utrip
- 19.15 Zrebanje 3 x 3
- 19.25 EPP
- 19.30 TV dnevnik
- 19.55 Vreme
- 19.57 Šport
- 20.00 EPP
- 20.05 Ona + On
- 21.05 EPP
- 21.10 Hlapčič, avstralska nadalje- vanka
- 22.00 TV dnevnik
- 22.20 Vreme
- 21.21 Šport
- 22.30 Napovednik
- 22.33 EP, Video strani
- 22.35 Sova
- Murphy Brown, ameriška na- nizanka
- Pravica iz teme, ameriško ka- talonska nanizanka
- Nenadni udarec, ameriški film
- Ljudje počnejo vse mogoče, ameriški varietejski program
- 2.10 Video strani

- 21.05 Zlata poroka Jožeta Horvata
- 21.50 Leonard Bernstein v Salza- uu, 3. del
- 22.50 Dnevnik II
- 23.20 Glasbena oddaja
- 23.50 Poročila v angleščini
- 23.55 Poročila v nemščini
- 0.00 TV izbor
- 1.00 Poročila

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program: Čas v sliki
- 9.05 Družinske vezi
- 9.30 Angleščina
- 10.00 Francoščina
- 10.30 Ruščina
- 11.00 Smodnik na Casa Grande, ameriško-španski vestern; Alex Nicol, Steve Rowland
- 12.30 Hello Austria, hello Vienna
- 13.00 Čas v sliki
- 13.10 Mi, ponovitev
- 13.35 Cordula, avstrijski film
- 15.15 Comedy Capers
- 15.30 Jaz in ti, otroški program
- 15.35 Bremenski mestni muzikanti, risanka
- 16.00 Otroški Wurlitzer
- 17.00 Mini čas v sliki
- 17.10 Lassie
- 18.00 Čas v sliki
- 18.05 Šport
- 18.30 Naš učitelj dr. Specht
- 19.30 Čas v sliki
- 19.53 Vreme
- 20.00 Šport
- 20.15 Show Rudija Carrella
- 21.50 Zlata dekleta
- 22.15 Lady Beware, ameriški film; Diane Lane, Michael Woods, Cotter Smith
- 0.00 Čas v sliki
- 0.05 Poslednji viking, italijanski film; Cameron Mitchell, Ed- mund Purdom
- 1.45 Poročila/Ex libris

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
- 9.55 Leksikon umetnikov
- 10.00 Toni Sailer predstavlja: Zvezdni trenutki olimpijskih iger, 2. del: 1962 - 1964
- 10.50 Šport
- 15.05 Igre na snegu
- 16.00 Poročila iz parlamenta
- 17.00 Ljuba družina
- 17.45 Kdo me hoče? - Živali iščejo dom
- 18.00 Družinske vezi
- 18.30 Slika Avstrije
- 19.00 Avstrija danes
- 19.30 Čas v sliki, vreme
- 20.00 Kultura
- 20.15 Milagro - vojna za fiziološko polje, ameriški film; Ruben Blades, Richard Bradford, Sonia Braga
- 22.10 Čas v sliki
- 22.20 Šport
- 22.50 X-Ray
- 23.20 Tina Turner - The Girl from Nutbush
- 0.15 Talking-Loud, nova angleška glasbena založba Concert Hall
- 0.40 The Story of Rock'n'roll
- 1.05 Čas v sliki Ex libris

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 10.45 Video strani
- 10.55 Maribor: Svetovni pokal v alpskem smučanju, velesla- lom (2), prenos 1. teka
- 12.15 Kitzbuehel: Svetovni pokal v alpskem smučanju, smuk (m), prenos
- 14.10 Maribor: Svetovni pokal v alpskem smučanju, velesla- lom (2), prenos 2. teka
- 16.05 Video strani
- 16.15 Sova, ponovitev
- Pri Huxtablovih, ameriška nanizanka
- Pravica iz teme, ameriško ka- talonska nanizanka
- 17.30 Prisluhni moji tišini
- 17.45 Angleščina v poslovnih stikih
- 18.00 Garfield in prijatelji
- 18.30 Domači ansambli: Ansambel Krt
- 19.00 Jazz in blues
- 19.25 Napovednik
- 19.30 TV dnevnik, Beograd
- 20.00 EPP
- 20.05 Filmske uspešnice: Planet prekletih, ameriški film
- 21.50 Alternativni program: Trača- rije v živo
- 23.20 Yutel, eksperimentalni pro- grammi

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.40 Pregled programa
- 8.00 Poročila
- 8.05 TV koledar
- 8.15 Veselje do oblikovanja, do- kumentarna serija
- 9.00 Otroci miru, glasbena odda- ja za otroke
- 10.00 Poročila
- 10.05 TV šola
- 11.05 Edouard in njegove hčerke, francoska nadaljevanke
- 12.00 Poročila
- 14.10 Risani film
- 14.15 Priporočeno pismo, ameriški film; Adolphe Menjou, An- drea Leeds
- 16.00 Poročila
- 16.35 Leteči medvedki, risana seri- ja
- 17.05 Poročila v angleščini
- 17.05 Dokumentarna oddaja
- 18.00 Poročila
- 18.10 Očenaškov dnevnik, 1. del nadaljevanke
- 19.05 Najprej je bila beseda
- 19.30 TV dnevnik
- 20.05 Hrvatska ženska za mir in svobodo, posnetek 1. dela koncerta

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Duhovna obzorja, Danes do 13. - Radio Slovenija, Domače no- vice I, kuharsko nasvet, tečaj angle- škega jezika - BBC, Dogodki in od- mevi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II. Zabavno glasbena kontaktna oddaja - izmenoma Ugani številko ali Moja je lepša kot tvoja, čestitke, 19.00 - Zaključek

SLOVENIJA 2 20.05

PLANET PREKLETIH

ameriški barvni film; gl. vloge: Sean Connery, Peter Boyle, Frances Sternhagen, James B. Sikking in drugi. Policist dobi delo na Jupitrovem satelitu, v velikem rudniku titana, kjer se vrstijo nenavadi izpadi posa- meznih rudarjev, nepojasnjeni samomori, trupel umrlih pa iz neznanih razlogov niso obduci- rali...

KINO

18. januarja

CENTER amer. west. film PLEŠE Z VOLKOVI ob 16. uri, amer. krim. SMRTNE MISLI ob 19. in 21. uri STORŽIČ amer. akcij. film TANGO IN CASH ob 16. uri, amer. trda erot. KRATKO SREČANJE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. akcij. pust. film POROČNA OGRlica ob 17., 19. in 21. uri DUPLICA amer. akcij. pust. film NIKOLI NE RECI NIKOLI ob 16.30, 18.45 in 21. uri TRŽIČ prem. angl. kom. DOLGIN ob 18. in 20. uri ŠKOF- JA LOKA amer. kom. BRANIM SVOJE ŽIVLJENJE ob 18. in 20. uri ZE- LEZNIKI amer. krim. film STANJE MILOSTI ob 19. uri RADOVLJICA amer. zab. film DVOJČKA ob 20. uri BLED amer. karate PELENSKI KARATE ob 20. uri BOHINJ amer. zab. film MOŽ IZ CADILLACA ob 20. uri

NEDELJA, 19. januarja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.20 Video strani
8.30 Program za otroke, ponovitev
8.30 Živ žav
9.25 Superbabica, angleška nani-zanka
9.50 Oj, le prebudi se: Logaški ok-tet
10.20 Križkraj, ponovitev
11.25 Obzorja duha
11.55 EP, Video strani
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Domači ansambli: Ansambel Krt, ponovitev
13.00 TV dnevnik
13.10 Otroka hočem obdržati, ameriški film
14.35 Gen Verde: Sporočilo edino-sti
15.05 Video strani
15.25 Napovednik
15.30 Edouard in njegove hčere, francoska nadaljevanka
16.20 EP, Video strani
16.25 Poslovne informacije
16.30 Poročila
16.35 Temne sence vzhoda, ameri-ški film (db)
18.10 Novosti založb: Od obzorja do obzorja
18.25 Risanka
18.35 TV mernik
18.50 Napovednik
18.55 EPP
19.00 Zrcalo tedna
19.15 Slovenski loto
19.20 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.57 Šport
20.00 EPP
20.05 Zdravo
21.05 EPP
21.10 Državno nadzorstvo, poljud-noznanstvena serija
21.55 TV dnevnik
22.15 Vreme
22.17 Šport
22.20 Napovednik
22.23 EP, Video strani
22.25 Sova
Ko se vname star panj, an-gleška humoristična nani-zanka
Pravica iz teme, ameriško ka-talonska nanizanka
23.40 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.15 Video strani
9.25 Maribor: Svetovni pokal v alpskem smučanju, slalom (ž), prenos 1. teka
10.20 Kitzbuehel: Svetovni pokal v alpskem smučanju, slalom (m), prenos 1. teka
11.55 Maribor: Svetovni pokal v alpskem smučanju, slalom (ž), prenos 2. teka
12.50 Kitzbuehel: Svetovni pokal v alpskem smučanju, slalom (m), prenos 2. teka
16.00 Video strani
16.10 Zrebanje za EP v nogometu, posnetek iz Goeteborga
17.10 Smučarski skoki, posnetek iz Engelberga
18.10 Sova, ponovitev
Murphy Brown, ameriška na-nizanka
Pravica iz teme, ameriško ka-talonska nanizanka
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 EPP
20.05 Svet narave, angleška po-ljudnoznanstvena serija
20.55 Majo Dizdar - Duško Anđić: Sarajevske zgodbe, nanizanka TV Sarajevo
21.45 Peer Gynt, balet, posnetek predstave SNG Maribor
23.25 Yutel, eksperimentalni pro-gram

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.55 Pregled sporeda
8.00 Poročila
8.30 Risanka
8.45 Veselje do oblikovanja
9.30 Narodna glasba
10.00 Poročila
10.05 Program za otroke
11.05 Edouard in njegove hčere, francoska nadaljevanka
12.00 Poročila
12.05 Plodovi zemlje
13.05 Tisk, tuji dopisniki o Hrvaški
14.00 Poročila
14.15 Heartbeat, ameriški film; Ginger Rogers, Adolphe Me-njou

- 16.15 Poročila iz hrvaških regional-nih krogov
16.35 Leteči medvedki
17.00 Poročila v angleščini
17.05 Dokumentarna oddaja
18.00 Poročila
18.10 Mozart na turneji
19.30 Dnevnik 1
20.05 Življenjske preizkušnje, an-gleška dokumentarna serija
Hrvaška ženska za mir in svobodo, posnetek 2. dela koncerta
22.10 Dubrovnik - hrvaške Atene
22.45 TV dnevnik
23.50 Poročila v angleščini
23.55 Poročila v nemščini
0.00 TV izbor
1.00 Poročila

KANAL A

- 9.00 Ponovitev programa prejšnje nedelje
20.00 Srebrni plamen, ameriški ak-cijski film
22.00 Njegovo dekle Petek, ameri-ški barvni film; Cary Grant

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki
9.05 Lucky Luke, belgijsko-fran-coska risanka
Raji živali
10.20 Pan optikum
11.00 Tiskovna konferenca
12.00 Tednik
12.30 Orientacija
13.00 Čas v sliki
13.10 Stražarja protiletalske obrambe, ameriški film; Stan Laurel, Oliver Hardy
Zvestoba, ameriški film; Donna Corcan, Ward Bond
Biblija za otroke
15.30 Jaz in ti, otroški program
15.55 Jaz in ti
16.15 Dekle iz mesta
17.00 Mini čas v sliki
17.10 X-large
18.30 Naš učitelj dr. Specht
19.30 Čas v sliki
18.48 Šport
20.15 Regina na stopnicah
21.10 Dvignite zaveso za Paulo Wessely
22.00 Poštenjak, drama
23.55 Vizije
0.00 Le Chambre
1.00 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
9.00 Čas v sliki
9.05 Jag Mandir - Zasebno gleda-lišče Udaipurskega maha-radže
10.30 Šport
14.00 Dober dan, Koroška
14.30 Športno popoldne
16.30 Moje pustolovščine pod morjem
17.15 Klub za seniorje
18.00 Družinske vezi
18.30 Slike Avstrije
18.55 Kristjan v času
19.00 Avstrija danes
19.30 Čas v sliki
19.48 Konflikti
20.15 Kraj dejanja
21.55 Čas v sliki/ Šport
22.05 Twin Peaks
23.00 Brez seksa, prosim, mi smo Britanci, angleški film
0.55 Poročila

RADIO TRIGLAV JESENICE

8.00 - Pričetek, ura za najmlajše, mi-nute z godbami na pihala, Slovenci v svetu, Spikov kot, kuharski nasveti, kupim - prodam, Nedeljsko popold-ne, 19.00 - Zaključek

SLOVENIJA 1 13.10
OTROKA HOČEM
OBDRŽATI

ameriški barvni film; glavna vloga: Mariel Hemingway. Film govori o petnajstletnem dekle-tu, ki jo preseneti prezgodnja nosečnost, a se trdno odloče-na, da otroka obdrži, spoprime s problemom materinstva.

KINO

19. januarja

CENTER amer. krim. film SMRTNE MISLI ob 17. in 19. uri, prem. angl. kom. DOLGIN ob 21. uri STORŽIČ avst. kom. MLADI EINSTEIN ob 16. uri, amer. trda erot. KRATKO SREČANJE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. akcijski pust. film POROČNA OGRICA ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. RAZUZDANE IGRE ob 21. uri DUPLICA amer. akcijski pust. film NI-KOLI NE RECI NIKOLI ob 16.30 in 18.45 uri, amer. erot. drama DEVET TEDNOV IN POL ob 21. uri TRŽIČ amer. akcijski film KRVAVI ŠPORT ob 18. in 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. kom. BRANIM SVOJE ŽIVLJENJE ob 18. in 20. uri ŽELEZNIKI amer. kom. GOLA PIŠTOLA ob 19. uri RA-DOVLJICA amer. zab. film DVOJČKA ob 18. uri, amer. zab. film MLA-DOLETNI VOHUN ob 20. uri BLED amer. zab. film MOŽ IZ CADILLACA ob 18. uri, amer. akcijski film LOV NA PRAVICO ob 20. uri BOHINJ amer. karate film PEKLENSKI KARATE ob 20. uri

TEMA TEDNA

Kje si, sovražnik naš?

Ljubljana ima vedno ene čudne volilne rezultate, provinco pa vedno potegne kakšen lep in fin politik, ki pred volitvami rožice sadi in deteljice seje.

Kdor čaka - dočaka!

Dolgo smo se morali maziliti s potrpljenjem, ki je res ena dobra božja mast, ampak vseeno - nazadnje so nas le priznali. Toliko časa nas je Evropa emarila in nas onegavila po vseh sestankih in konferencah, da na dan X sploh ni moglo biti več kakšnega veličastnega in vznesenega slavlja. Od zgodnjega jutra naprej smo v pričakovanju priznanja sicer res zauživali neizmerne količine bronhijev, po katerih se je lažje dihalo, vrisa in petja pa je bilo bolj malo. Vsaj v tistih revšnih predelih Slovenije, kjer je plačilni dan že leto in več z zamikom - se pravi daleč po petnajstem dnevu v mesecu ali pa naslednji me-sec ali pa - sploh ne!

Proslaviti veni manko bi z juhuu zdravljico lahko zapolnili upoko-jenci, ki imajo dovolj časa, pa kaj, ko so nekam trmasti in prežaloš-čeni in prav ta mesec spet nekaj jamrajo, da so jim »ukradli« poviš-čico. Pred novim letom so v priča-kovanju poročila na debelo ob-darjali svoje vnuke in vnučke in jim kupovali luksuz v pomarančah in krhljih, zdaj pa suhih žepov gle-dajo kot miške iz moke in jadžiku-jejo, kdaj bo pokojnica. In kaj potem, če so povečini svoj penzion zaslužili, ne pa samo dočakali. Naivne naivne! Življenje jih ni-koli ne bo izučilo, da oblasti ni-koli ne sme pretirano verjeti, kaj šele, da bi se na njihove daro-ve tudi zanašali.

Ne verjemi Dahajcem, čeprav ti darove prinašajo - velja za vse

in zares za čisto vse obljube, ki jih boste slišali naslednje pol le-ta. Ali: ne verjemite nikomur in zares čisto nikomur, ki vam bo karkoli sladkega obljubljal! Do vseh, ki se bodo pojavljali v pred-volilnem času, je treba imeti zdravo skepsu in krepko distan-co. Zanimivo bo, kako zanimivo in za ljudstvo nadvse zabavno. Videli in slišali bomo, kaj vse so strankarski prvaki pripravljeni požreti. Samo zato, da bi si pridobi-li vašo cenjeno volilno naklo-njenost, potem pa jim bo, reci-mo, štiri leta eno pasjo figo mar, ali ste še vedno pri vodi in polen-ti ali pa ste že preskočili v višji kakovostni razred, ki že kupuje kakšno boljše »žajfo«.

Zadeve bodo humorne tudi za-to, ker zdaj pod milim nebom ni-kjer ne bo nobenega sovražnika več! Brez poštenega sovražnika

pa ni nič, še najmanj pa ene do-bre predvolilne kampanje! Štiri-deset in več let je bilo sovragov na kupe in tudi v demokraciji smo jih sem in tja tudi producira-li. Zdaj pa bo naenkrat - nula!

Kje ga vzeti, hudička sovražne-ga?

Zunaj ga ni, znotraj ga ni! Ah ja, se da, vse se da, če se hoče! V predvolilni kampanji, kakor se že krepko nakazuje, bodo stran-ke ena drugi prežrle vsako besedo in natrosile toliko odkrite in prikrite sovražnosti, da nam bo-do lasje skakljali pokonci! Zvede-li bomo za afero, ki jih ne bi iz-vohljalo najbolj pronicljivo novi-narsko pero in čitali o korupciji, ki se je izmuznila celo kakšnim plačanim vohunom in detektivi-m. Vse za našo strankarsko čast in bodočo oblast!

Mene se ob tem volilna baza kar smili, saj res ni mačji kašelj, če ti pred očmi dnevno paradira-jo vse pozicijske in opozicijske stranke in še izvenparlamentarne povrh! In to pred samo 2 milijon-skim ljudstvom in na takem majhnem koščku zemeljske oble, da se vsi malodane že poznamo med seboj, v daljni žlahti pa smo si sigurno! V provinci in po vaseh smo si še nekako oddaljeni, da vsak dan res ne moremo treščiti skupaj, v Ljubljani pa se folk ne-nehno srečuje in buta po tistih ulicah, tako da ni rekreativnega ljubljana, ki ne bi vsak dan videl, v kakšni pozi je kakšen se-danji ali potencialni strankar ali poslanec! Se zato prav nič ne ču-dim, da ima Ljubljana zmeraj ene drugačne, čudne volilne re-zultate - provinco pa vedno pote-gne kakšen lep in fin politik, ki pred volitvami rožice sadi in de-teljice seje.

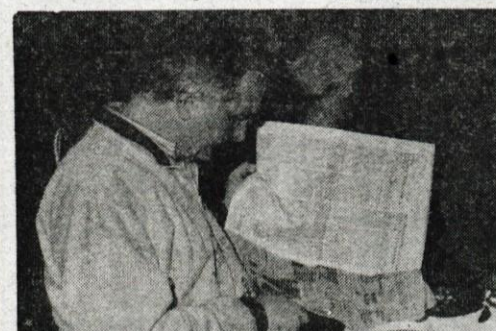
Ne »šuntam« vas k volilni ab-stinenci - bog ne zadeni! Pravim le, da se obetajo štos, ko bo so-vražnikov naroda v v medseboj-nih strankarskih obračunavanjih kar mrgolelo, ko bo kultura dia-loga povsem izumrla. Zdaj bo ne-nadoma izbruhnili neznansko zanimanje za gospodarstvo in so-cialno in neizmerna skrb za naše-ga delavca, upokojenca, za mladi-no! Gorje tistemu, ki ne bo pote-gnil na to vižo! Zvito ali odkrito bo okvalificiran kot sovrag števil-ka! ● D. Sedej

GLASOVA PREJA

Voditelj Glasove preje mag. Viktor Žakelj je tokrat na pri-reditev povabil dva imenitna gosta: dr. Jožeta Mencingerja in dr. Andreja Ocvirka. Občin-stvo od blizu in daleč je do zadnjega stola napolnilo resta-vracijo Creine in ker je bila te-ma resna - gospodarstvo - so bili v skladu z razmerami ven in ven temačni tudi obrazi na-ših gorenjskih politikov in go-spodarstvenikov. Objavljamo jih nekaj in v strahu, da vas ne bi preveč »zamorili«, objavljamo tudi lepši del Glasove preje. Naša Leja in naša Klavdija sta bili pravi počitek za oči, ko sta med gosti zbirali vprašanja za Ocvirka in Mencingerja. Ko sta med mizami poslušalstvo vljudo spraševali: »Ali imate morda kakšno vprašanje za naša go-sta«, je marsikatera moška du-ša, ki ni bila v spremstvu sopro-ge, glasno zavzdihnila: »Za Mencingerja in Ocvirka nimam nič vprašanj! Bi pa tebe potlej po preji jaz nekaj prav rad vpra-šal...«

P.S. Zelo radi bi vam na sliki pri-kazali tudi predsednika vlade v senci Emila Milana Pintarja, pa je bil v bližnjem »diskaču«, se pravi v temni senci! Zdaj jemlje gospod Pintar senco zares že do-besedno! ● D. S.

Naši Leja in Klavdija



Direktor kranjskega Radia se pogloblja v branje Gorenjskega glasa.



Andrej Prislan, Ivanu Torkarju »Razumi Ivan! Kjer nič ni, še hudič ne vzame!«



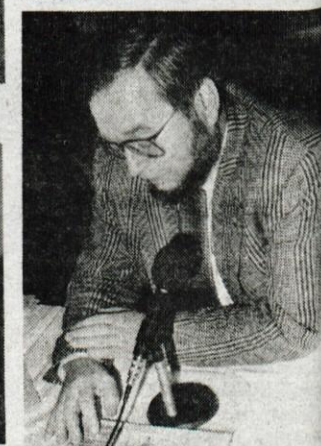
Stečajni upravitelj Elana Perčič V. Grosu: »Čakaj, čakaj Vito! Elan je res zrasel iz partizanske delav-nice, ampak v Elanu ni nobenega partizana več...«



Stečajni upravitelj Elana: »Elan bo leta 2.200 še picika-to!«



Dr. Joža Mencinger: »O bog, zakaj sem le podržav jeseniško železarno!«



Dr. Andrej Ocvirk

Gorenjski politiki: socialistka Darja Lavtižar - Bebler:

Na jeseniški gimnaziji se vas spominjajo po odličnih nastopih v tedaj priznani kvalitetnem dramskem krožku in nikogar ni preseñnilo, da ste zaradi lepega glasu in prijetnega videza postali TV napovedovalka. Večje presenečenje pa je bilo, da ste se odločili za politiko.

»Poleg študija na jeseniški gimnaziji sem zelo veliko sodelovala v dramskem krožku, ki ga je vodila prof. Kodričeva, na glasbeni šoli pa sem se učila solo petja. Pravilo so, da sem v dramskem krožku nekako zapolnila praznino, ki je nastala po odhodu Milene Zupančičeve. Lahko se danes smešno sliši, ampak v dramskem krožku sem imela vedno glavne vloge in tudi veliko sem pela na proslavah, ker sem imela, recimo, lep glas. Razmišljala sem, da bi se vpisala na igralsko akademijo, a sem se na pravno fakulteto in kot nadomestilo sem se za hec prijavila na razpis za TV napovedovalke. Med 150 prijavitelji sem izbrala štiri, tudi mene, tako da sem poleg študija prava študirala tudi solo petje in enkrat na teden napovedovala na TV. Po diplomski sem začela kot novinarka v notranjepolitiki redakciji televizije, zadolžena za dogajanja v skupščini, kjer so prav tedaj obravnavali preobrazbo pravosodnega sistema in reorganizacijo sodstva. Ko sem rodila prvega otroka, mož pa je bil tedaj in je še vedno veliko zdoma, je bilo materinstvo in novinarstvo domala nezdružljivo. Ker sem imela kot novinarka precej vpogleda v politiko, me je Peter Bekeš povabil v SZDL, kjer sem bila zadolžena za politični sistem. Ko se je SZDL preoblikovala v Socialistično stranko, so me na volitvah dali na listo za DPZ, listo, ki je bila za gorenjsko območje.«

Malo je presuha, pa jo bom že poredil!

»Vam je kdaj žal, da ste v politiki?«

»Sploh ne, čeprav včasih razmišljam, da bi lahko počela kaj bolj »normalnega« in bi lahko bolj razporejala svoj čas. Najmlajši sin, ki je star osem let, mi večkrat reče: Mami, ali res nisi mogla dobiti bolj normalne službe?«

Po rodu ste Kranjskogorka. Greste večkrat domov?

»O, seveda. V Kranjski Gori imam starše in šla bi vsak teden, če se ne bi starejši sin, ki je star 14 let, tako intenzivno ukvarjal s plesom. Kar uspešno doma in na tujem tekmuje v standardnih in latinsko-ameriških plesih, nastopi pa so večnoma ob koncu tedna in moram z njim. Pa je treba kar naprej obke za ples tudi prati pa likati frake, tako da imam kar precej dela.«

Govorite lepo slovensko. Ni sleda o kranjskogorskem dialektu. Kako to?

»Nikoli nisem govorila po kranjskogorsko, kajti družina se je zaradi očetovega poklica - bil je lekarnar - selila po vsej Sloveniji, celo v Srbijo. Sicer sodojjo Lavtižarji med najstarejše kranjskogorske družine in izhajajo iz Rožne doline na Koroškem, vendar sem bila sama stara 12 let, ko sem prišla v Kranjsko Goro. Kranjskogorski dialekt mi je nadvse simpatičen in rada bi se ga navzela, vem pa tudi, da so Kranjskogorci zelo občutljivi, če kdo njihovo narečje uporablja ali pači. Bila pa sem tako samokritična, da se nisem hotela vzpostavljati tej kritiki.«

Se imate za dobro gospodinjico?

»Teško bi rekla, da sem dobra gospodinja. Če bi me vprašali, ali sem dobra kuharica, bi lahko rekla ja, saj zelo rada kuham, tudi reči iz kitajske in drugih kuhinj. Pri kuhi se sprotim, a potem je mojega gospodinjstva že približno konec, kajti zelo nerada pospravljam.«

Mož je priznani slovenski strokovnjak na vojaškem področju. Ali ga kdaj povprašate za kakšno mnenje?

»Zelo značilno za moje življenje je, da je mož zelo pogosto in tudi po štirinajst dni zdoma na mednarodnih konferencah ali predava na tujem. Sem že rekla, da tedaj, ko ga najbolj rabim, ga pa ni. Vendar pa se v času, ko je doma, veliko pogovarjava in se njegovo mnenje verjetno tudi odraža v mojih nastopih ali moji argumentaciji.«

Kaj komentira vaše nastope v skupščini?

»Niti ne. Največ, kar reče, je: vsebinsko si v redu. Ali pa: vsebinsko je bilo v redu, sicer pa si malo preokrogla za televizijo. Ko sva se spoznala, sem bila zelo suha in večkrat reče, da si je takrat mislil: No, malo je presuha, pa jo bom že poredil! Zdaj pa zgleda, da je bil v tem kar preveč uspešen!«

pripravili prve osnutke zakonov o političnem združevanju, volitvah...«

...voščili božič...«

»Voščili božič. Imeli smo svet za odnose z verskimi skupnostmi, danes, ko smo v demokraciji, pa naletimo na stališča evangeličanov, da so zapostavljeni, da pri nas dominira rimsko-katoliška vera. Mislim, da ta dimenzija v slovenskem političnem prostoru manjka, vse gre v smer, da tisti, ki niso Slovenci, so manj zaželeni, saj se delamo, kot da jih ni. Daleč od tega, da bi izpadlo, kot da »forsiram« Neslovence, vendar je področje temeljnih človekovih pravic in svoboščin občutljivo področje. Mi Slovenci se včasih malo precenjujemo in imamo o sebi dobro mnenje, ki pa je pogosto neupravičeno in neutemeljeno.«

Prav milo se človeku stori, ko vidi v parlamentu take poslance, ki nimajo pojma po politiki.

Sama sem bila žrtev komunizma,



zdaj me pa žalijo in ponižujejo

Darja Lavtižar - Bebler o zasebnem življenju, o nekdanji SZDL, o Socialistični stranki, o vladah, o poslancih, socialnih vprašanjih...

Pa vas to jezi?

»Moram reči, da sem s tem kar precej obremenjena in vedno razmišljam, kako prav bi bilo, da bi shujšala. Sem verjetno malo gurmana, najbrž pa sodim med tiste ljudi, ki ob psihični obremenjenosti več jedo.«

Nikoli nisem bila v ZK

SZDL je bila zadnja leta pred zadnjimi volitvami demokratična, pluralistična. Danes pa vidimo v strankah in v parlamentu politično nadvse zagrcene ljudi, ki bi se brez strahu ali posledic lahko zavzemali za razvit Slovenije že prej ali vsaj v SZDL.

»Prepričana sem, da marsikdo v javnem življenju dela krivico zlasti nekdanji SZDL v njenem zadnjem obdobju. Saj so posamezniki tudi v SZDL »forsirali« stališča ZK, vendar naj povem svoj osebni primer. Zadnji dve leti sem bila članica predsedstva RK SZDL, članica izvršnega odbora in zadolžena za politični sistem. Nikoli nisem bila v ZK, pa so mi vendarle zaupali pomemben resor. Meni nihče iz CK nikoli ni rekel, tako in tako mora biti. Na zvezni SZDL smo vedno zastopali naše stališče, ki je pomembno odstopalo od zveznega in celo hrvaški kolegi so nas rotili, naj ne gremo tako daleč. SZDL je pomembno vplivala na demokratizacijo prostora, saj smo navsezadnje na SZDL

»Prve demokratične volitve so vrgle na površje ljudi, ki jim ni blizu ne le politika, niso jim blizu tudi kakšne druge norme kulturnega dialoga, izbrane besede, korektnega nastopa. Skupščina je po teh kvalitetah res pisana.«

Kako reagirate na diletantstvo? Vas ježi?

»Zelo. In različno reagiram. Včasih se zadržim, včasih se pa res ne morem. Dejansko so nekateri poslanci zelo grobi in ponižujejo tiste, za katere pravijo, da prihajajo iz prejšnjega režima. In kar naprej ponavljajo »zadnjih 45 let« je bilo to in ono: sama 45 let sploh še nisem na tem svetu in nikoli nisem bila članica ZK. Moj oče je bil politični zapornik zato, ker je kritično govoril o režimu, zato se mi zdi smešno in nedopustno, da meni kakšen poslanec očita krivice prejšnjega režima, meni, ki sem bila kot otrok pravzaprav žrtev. Včasih bi v skupščini šla rada gor in rekla: To ni res, tako zelo se motite!«

Politika, ki je na oblasti, nima volje

Socialistična stranka je majhna stranka. Morda potencialne volilce moti ime »socialistična«?

»Mislim, da res. Kljub temu da stalno poudarjamo, da nismo za socializem realsocialističnega tipa in da smo socialistična v zahodnoevropskem smislu, da smo za posameznika in socialno državo, ljudje kljub temu še ne razumejo.«

Mar ne bi bilo dobro spremeniti ime?

»O tem ne razmišljam. Pri-zadevamo si le, da bi ljudem pojasnili, za kaj se socialisti zavzemamo. Če bi šli proučevati program danes tako popularne Demokratske stranke ali Pučnikovih socialdemokratov, bi videli, kako identični so pravzaprav programi, saj se vsi zavzemamo za enake stvari. Bolj se pri nas razlikuje po sestavi osebnosti kot po strankarskih programih. Imamo dovolj prodornih politikov, zadnje mesece smo bili tako predsednik Žakelj, pa Semolič, Šuklje in jaz veliko med ljudmi in pojasnjevali teme, ki ljudi zanimajo. A kljub temu imamo po anketah spet samo 2 do 3 odstotke, a smo prepričani, da delamo na dolgi rok.«

Očitno smo volilci še vedno za kakšne »vroče« stranke, ki upri-zarjajo hajke...

»Hja! Res si ne znam razlagati, zakaj ne prodremo...«

Gospodarske in socialne razmere v Sloveniji so naravnost obupne. O tem pa se v skupščini govori bore malo ali pa sploh nič.

»Kar zadeva dimenzijo socialno pravične države smo šli zelo nazaj. Res je, da so se objektivno razmere poslabšale, da so se ekonomske vezi pretgale in tako dalje, vendar bi se dalo več narediti. Politika, ki je na oblasti, nima volje in težko rečem, da nima znanja, saj bi na ključna mesta lahko postavila strokovnjake. V zadnjem času smo se samo oboroževali, policija je dobila vsakršno opremo, ki si jo je izmislila, medtem ko je gospodarstvo na tleh. Meni se zdi nedopustno, da v skupščini govorijo, da je treba povečati nataliteto, ne moti pa jih, da otroci v šoli ne morejo naročiti malice ali kosila in da se že dogaja, da otrok izmakne sošolcu kos kruha, ker je lačen. To je navadna hinavščina! Nimam konkretnih podatkov, ampak nekateri pokazatelji kažejo, da se prej odpusti žensko kot moškega - položaj žensk se je bistveno poslabšal.«

Absolutna oblast pokvari absolutno

Oblast očitno lahko tudi tako pokvari človeka, da mu za kaj drugega kot zase sploh ni več mar.

»Neki filozof je dejal: Absolutna oblast pokvari absolutno. Redki so, ki so sposobni ubežati primežu oblasti. Številni pa so bili že prej pokvarjeni in so zdaj samo še bolj. Toliko sem pa tudi že sama pokvarjena, da recimo razmišljam o tem, da je marsikomu kar prav, da se razmere slabšajo, saj bi se potem kot neki odrešeni pojavi z drobtinami, ki bi jih vrgli ljudstvu. Pač ne najdem racionalnega razloga za to, da tisti, ki bi lahko kaj ukrenili, ne ukrenejo čisto nič. Ko smo socialisti postavili vprašanja socialnih razmer, brezposelnosti nasproti oboroževanju in trošenju sredstev za namene, ki niso bili predvideni, smo bili deležni kritik, da smo proti osamosvojitvi, kar sploh ne more biti res, saj smo prav mi prvi predlagali plebiscit.«

Sediva v vašem poslanskem klubu, kjer je oprema prav stara in neugledna. Po televiziji pa vedno vidimo ministre v usnjenih sedezih, z računalniki in televizorji na mizah.

»Se pač vidi, kje je denar. Saj morajo ti gospodje tudi biti tehnično opremljeni, ampak nesorazmerje je pa res zelo evidentno.«

Vam je v dosedanji politični karieri česa žal?

»Ne. Le to si včasih očitam, da bi bila lahko bolj aktivna, da bi recimo lahko vložila več amandmajev, vendar je, verjemite, fizično že nemogoče vedno biti na preži. Ko je spretel kakšen zakon, si malce očitam: No, to bi pa že lahko preprečila.« ● D. Sedej

PONEDELJEK, 20. januarja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.20 Video strani
- 8.30 Program za otroke: Viliček z lune
- 10.05 Trgovina z mamilami, ponovitev angleške nadaljevanke
- 10.55 Video strani
- 13.30 TV dnevnik
- 13.40 Napovednik
- 16.10 Video strani
- 16.20 EP, Video strani
- 16.25 Poslovne informacije
- 16.30 Poročila
- 16.35 Slovenska kronika
- 16.45 Program za otroke
- 16.45 Radovedni Taček: Avto
- 17.05 Pridi moj mili Ariel, 3. del
- 17.30 Obzorja duha, ponovitev
- 18.00 EP, Video strani
- 18.05 Boj za obstanek, angleška poljudnoznanstvena oddaja
- 18.40 Risanka
- 18.50 Napovednik
- 18.55 EPP
- 19.00 Žarišče
- 19.25 EPP
- 19.30 TV dnevnik
- 19.55 Vreme
- 19.57 Šport
- 20.00 EPP
- 20.05 DA, predsednik, angleška nanaizanka
- 20.35 EPP
- 20.40 Svet na zaslonu
- 21.25 Zlatolaska, slovaška drama
- 22.30 TV dnevnik
- 22.50 Vreme
- 22.52 Šport
- 22.55 Napovednik
- 22.58 EP, Video strani
- 23.00 Sova
- Pravica iz teme, ameriško katalonska nanaizanka
- Zvezdne steze, ameriška nanaizanka
- 0.40 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.40 Video strani
- 15.50 Oči kritike, ponovitev
- 16.40 Sova, ponovitev
- Ko se vname star panj, angleška humoristična nanaizanka
- Pravica iz teme, ameriško katalonska nanaizanka
- 17.55 Euroritem
- 18.15 Smučarski skoki, posnetek iz Engelberga
- 19.00 Videošpon
- 19.25 Napovednik
- 19.30 TV dnevnik, Koper-Capodistria
- 20.00 EPP
- 20.05 Znanost in resnica, ameriška znanstvena serija
- 21.00 Marlboro music show
- 21.30 Mostovi
- 22.00 Sedma steza
- 22.20 Ciklus filmov A. Hitchcocka: Spovem sel, ameriški film (db)
- 23.50 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.25 Pregled sporeda
- 8.30 Poročila
- 8.35 TV koledar
- 9.00 Dokumentarna serija
- 10.00 Poročila
- 11.05 Spored za otroke
- 11.35 Taks, ameriška humoristična nanaizanka
- 12.00 Poročila
- 12.05 Eduoard in njegove hčerke, francoska nadaljevanke
- 13.00 Tisk, tuji dopisniki o Hrvaški
- 13.55 Poročila
- 14.10 Med dvema ognjema, ponovitev angleškega barvnega filma
- 16.30 Kristjani, angleška dokumentarna serija

- 18.00 Poročila
- 18.30 Santa Barbara
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Svet športa
- 20.50 Hrvaška v svetu
- 21.55 Dnevnik
- 22.20 Glasba
- 22.50 Poročila v angleščini
- 22.55 Poročila v nemščini
- 0.00 Poročila
- 0.05 Video strani

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
- 10.30 Diamantni biljard, ponovitev
- 12.00 Poročila iz parlamenta
- 13.00 Čas v sliki
- 13.10 Konflikti, ponovitev
- 13.35 Pojoče opice iz Khao Yaia, ponovitev
- 14.05 Waltonovi
- 14.50 Kraljestvo narava
- 15.00 Jaz in ti
- 15.05 Garfield in prijatelji
- 15.30 Am, dam, des
- 16.05 Hovl, angleška serija
- 17.00 Mini čas v sliki
- 17.10 Wurlitzer
- 18.00 Čas v sliki
- 18.05 Mi
- 18.30 Naš učitelj dr. Specht
- 19.22 Znanje danes
- 19.30 Čas v sliki
- 19.53 Vreme
- 20.00 Šport
- 20.15 Šport v ponedeljek
- 21.08 Kuharski mojstri
- 21.15 Pogledi s strani
- 21.25 Miami Vice
- 22.10 Tajne službe na filmu
- 22.35 Quillerjevo poročilo, britanski film
- 0.10 Čas v sliki

KANAL A

- 10.00 Ponovitev sobotnega programa
- 19.00 A shop
- 19.15 Glasbena oddaja
- 19.45 A shop
- 20.00 Dober večer

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
- 16.55 Leksikon umetnikov
- 17.00 Velike ceste sveta
- 17.30 Lipova ulica, družinska serija
- 18.00 Družinske vezi
- 18.30 Srček
- 19.00 Lokalni program
- 19.30 Čas v sliki
- 20.00 Kultura
- 20.15 Vaški zdravnik
- 21.00 Novo v kinu
- 21.08 Kuharski mojstri
- 21.15 Teleskop
- 22.00 Čas v sliki
- 22.30 Pravičnost namesto revščine
- 23.15 Sporna vprašanja
- 0.15 Hello Avstria, hello Vienna
- 0.45 Čas v sliki

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, glasbena rubrika - klasična glasba, pregled nastopov gorenjskih športnikov, Domače novice I, razgovor, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II, aktualna tema, čestitke poslušalcev, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.000 - Zaključek

SLOVENIJA 1 21.25

ZLATOLASKA

slovaška drama: Zlatolaska je Eva, mlado in prikupno vaško deklet, ki sanja o sreči v mestu. Zato zavrne mnogo starejšega snubca in odide iz vasi iskat srečo v »veliki svet«.



LOKA, Škofja Loka, p. j. Kidričeva c. 54

v imenu lastnikov Doma samskih delavcev Škofja Loka, Frankovo naselje 74, razpisuje

oddajo DOMA SAMSKIH DELAVCEV v upravljanje

Ponudbo za upravljanje naj interese pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: LOKA, Škofja Loka, Kidričeva c. 54. Pri tem naj upoštevajo, da je pogoj za upravljanje zaposlitev dosedanjih redno zaposlenih delavcev Doma samskih delavcev.

KINO

20. januarja

CENTER angl. kom. DOLGIN ob 16. in 18. uri, amer. west. film PLEŠE Z VOLKOV ob 20. uri STORŽIČ in ZELEDAR! Danes zaprt! RADOVLJICA angl. zab. film PLES V TEMI ob 20. uri BLED amer. zab. film MLADOLETNI VOHUN ob 20. uri

TOREK, 21. januarja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.20 Video strani
8.30 Program za otroke
8.30 Zgodbe iz šoljke
9.20 Šolska TV
9.20 Nekoč je bilo... življenje: Oko
9.45 Od Newtonove do Einsteina - ve mehanike: Einsteina di- namika fotona
10.20 Angleščina - Follow me
10.40 Euroritem, ponovitev
11.00 Sedma steza, ponovitev
11.20 Priljubljeno tišini, ponovitev
11.35 Angleščina v poslovnih sti- kih, ponovitev
11.50 Video strani
13.30 TV dnevnik
13.40 Napovednik
14.10 Video strani
14.20 Spovem se, ponovitev ame- riškega filma (čb)
15.50 Mostovi, ponovitev
16.20 EP, Video strani
16.25 Poslovne informacije
16.30 Poročila
16.35 Slovenska kronika
16.45 Program za otroke
16.45 Zlati prah: Dva sosed
16.50 Alf, ameriška nanizanka
17.15 Iz stare skrinje
17.55 EP, Video strani
18.00 Svet poroč
18.40 Risanka
18.50 Napovednik
18.55 EPP
19.00 Žarišče
19.25 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.57 Šport
20.00 EPP
20.05 Louisiana, ameriška nadalje- vanka
20.50 EPP
20.55 Novosti založb
21.10 Osmi dan
22.00 TV dnevnik
22.00 Vreme
22.22 Šport
22.25 Poslovna borza
22.35 Oslo v živo, dokumentarna oddaja
23.05 Napovednik
23.08 EP, Video strani
23.10 Sova
V območju somraka, ameri- ška nanizanka
Pravica iz teme, ameriško ka- talonska nanizanka
0.20 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 10.00 Video strani
10.10 Adelboden: Svetovni pokal v alpskem smučanju, velesla- lom (m), prenos 1. teka
12.40 Video strani
12.50 Adelboden: Svetovni pokal v alpskem smučanju, velesla- lom (m), prenos 2. teka
15.30 Video strani
15.40 Svetovni pokal v alpskem smučanju, veleslalom (m), posnetek iz Adelbodna
16.25 Sova, ponovitev
Pravica iz teme, ameriško ka- talonska nanizanka
Zvezde steze, ameriška na- nizanka
18.00 Regionalni programi - Koper
19.00 Orion
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik, Sarajevo
20.00 EPP
20.05 Dokumentarna oddaja
20.55 TV tribuna: Ljubljanske pro- metne zagate - Kako jih reši- ti
22.55 Alternativni program: Krimi- nal
23.25 Yutel, eksperimentalni pro- gram

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.55 Pregled programa
8.00 Poročila
8.35 TV koledar
9.00 Dokumentarna serija
10.00 Poročila
10.05 TV-šola
11.05 Šport za otroke
11.35 Taks, ameriška humoristi- čna nanizanka
12.00 Poročila
12.05 Eduard in njegove hčerke, zadnji del francoske nadalje- vanke
13.00 Tisk, tuji dopisniki o Hrvaški, izbor iz TV izbora
14.00 Poročila
14.15 Sprevedali ste, poglejte
16.00 Poročila
16.30 Malavizija
18.00 Poročila

KINO

21. januarja

CENTER prem. amer. pust. rom. VRNITEV V PLAVO LAGUNO ob 16., 18. in 20. uri
STORŽIČ amer. trda erot. KRATKO SREČANJE ob 18. in 20. uri
ŽELEZAR amer. pust. letal. film MEMPHIS BELLE ob 18. in 20. uri
ŠKOFJA LOKA amer. kom. SCENE IZ ZAKONA ob 20. uri
RADO- VLJICA Ni predstave! BLED angl. zab. film PLES V TEMI ob 20. uri

- 18.30 Santa Barbara, ameriška barvna nadaljevanka
19.30 Dnevnik
20.05 Spekter
21.50 Dokumentarni program
22.25 Dnevnik
22.50 Poročila v angleščini
22.55 Poročila v nemščini
23.00 TV poudarki
0.00 Poročila
0.05 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega spore- da
19.00 A Shop
20.00 Dober večer
20.05 Informativno dokumentarni program
20.30 Plastični Jezus, jugoslovanski film
22.10 Starejši mojstri ameriške za- bave glasbe
A shop
Lahko noč

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
10.30 Tisočletna čebela, češkoslo- vaški film
13.35 Sužnja Isaura
14.00 Waltonovi
14.45 Mojstrstvo jutrišnjega dne
15.00 Jaz in ti
15.05 Oddaja z miško
15.30 Am, dam, des
16.05 Hovl, angleška serija
16.30 Mini atelje
16.55 Kotiček za živali
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Naš učitelj dr. Specht
19.22 Znanje danes
19.30 Čas v sliki, vreme
20.00 Šport
20.15 Univerzum
21.00 Naredi si sam
21.07 Pogledi s strani
21.15 Milijonski dedič
22.05 Peter Strohm
22.55 Prekleti z otokov, britanski film; Trevor Howard, Ralph Richardson, Robert Morley
Magnum
1.15 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.35 Vremenska panorama
10.20 Šport
16.55 Leksikon umetnikov
17.00 Šolska TV
17.30 Orientacija
18.00 Družinske vezi
18.30 Gaudimax
19.00 Avstrija danes
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kultura
20.15 Made in Austria
21.00 Naredi si sam
21.07 Reportaže iz tujine
22.00 Čas v sliki
22.30 Klub 2
Poročila



RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slo- venija, Domače novice I, razgovor, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II, torkovo popoldne z Bracom Korenom, vmes- čestitke in obvestila, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.00 - Zaključek

SLOVENIJA 1

SOVA

PRAVICA IZ TEME

Nicholas in Maria le najmeta čas za izlet na deželo, da se bosta lahko odpočila od zaple- tenih primerov. Vendar pa ju na ulici malega mesta pričaka truplo...

KUPON

Ime in priimek:
Naslov:
Glasujem za:
Novi predlog skladbe:
Mnenje o oddaji:
Za glasbenega gosta predlagam:

NARODNOZABAVNA LESTVICA RADIA ŽIRI

Piše: Drago Papler

V sredo, 22. januarja, bo med 17. in 19. uro na valovih Radia Žiri v okviru Glasbenih sred ted oddaja V ritmu valčka in polke z na- rodnozabavno lestvico Radia Žiri najpriljubljenejših viž ter no- vostmi narodnozabavne produkcije. Glasbeni gost v sredo, 9. februarja, pa bo Toni Iskra, vodja istoimenskega ansambla, ki je pravkar izdal kaseto Naqaiiva harmonika.

UVRSTITVE PETIH NAJ VIŽ:

1. Zvezda, ki se utrne - Ansambel Lojzeta Slaka
2. Prazna vas - Ansambel Obzorje
3. Planinski krst - Ansambel Nagelj
4. Poljubi me v slovo - Fantje izpod Rogla
5. Grešnica - Ansambel Ivana Puglja

PREDLOGI NOVIH PETIH VIŽ:

6. Iz Hotemaž v Tupaliče - Ansambel bratov Avsenik
7. Marjetka - Trio Franca Flereta
8. Ostal bom muzikant - Alfi Nipič in njegovi muzikanje
9. Snopček - Ansambel Modra kronika
10. Karavanke - Ansambel Tonija Iskre

Izmed poslanih kuponov in sporočil na dopisnicah smo izžrebali Mihaelo Benedik, Stara Fužina 209, Bohinjsko jezero 64265, ki bo prejela glasbeno kaseto. Objavljeni kupon nalepite na dopis- nico ali razglednico in pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvobo- ditve 1, Žiri 64226. Sodelujte!



Novice od tu in tam

Lani sem mislil, da bo to leto polno nežnih melodij. Božajo- če, v dno srca segajoče. Vendar glej. V nasprotno smer so me presenetili čistokrvni rokerji ta- ko na Zahodni polobli našega planeta, kot tudi na vzhodni strani.

Extreme, Guns'n Roses, Nir- vana, Metallica, Skid Row, Scorpions in AC/DC (zah. del): Sank Rock, Sokoli, Mila- dojka Youneed (V. DEL); so nekatera imena iz te pisane družine neutrudnih vagabun- dov, ljudi brez strehe nad gla- vo. Ljudje, ki imajo skupno lju- bezen do glasbe in zabave. Delčke tega vzdušja jim uspe prenesti tudi med nas.

Trenutki in ure brezdelja po- stajajo tako manj boleči.

Smisel življenja II. del

NWA, Ice Cube, Ice T., Pu- blic Enemy, Temnopolti fantje. Raperji cestnega življenja in je- zika tudi. Življenje se dogaja zunaj pred našimi očmi. Vpra- šanje je le, ali se bomo pridru- žili. Če ne, skrajšajte si muke. Trda je pot iz Comptona na vr- hove "tako imenovane" bele Amerike. Naj se prebivalci Amerike še tako trudijo in pri tem prepričujejo ostale, da je



Vaše mnenje - pokličite nas

Vsak dan prinaša kaj novega, večkrat se srečujemo s problemi in težavami, nad katerimi se je- zimo in včasih nam življenje pri- nesel tudi kaj dobrega...

Vsi, ki delamo časopis, si od vsega najbolj želimo čimveč novic, dobrih in slabih. In zato, ker povsod res ne moremo biti in ne moremo vsega zvedeti, so nam zelo dobrodošli pozivi in informacije, ki nam jih posre- dujejo bralci.

Zato odpiramo rubriko Vaše mnenje, v kateri se bomo odzvali na vaše pozive. O vsem, kar opa- žate v kraju, kjer živite, kar vas moti ali vznemirja, nam lahko sporočite pismeno ali po telefo- nu na številko 211 - 835 ali 211 - 860 - za rubriko Vaše mnenje.

Predloge, ki ste nam jih že ali boste posredovali in ki jih bomo novinarsko obdelali in objavili v naši novi rubriki, bomo nagradi- li.

Pokličete nas lahko vsak po- nedeljek, sredo, četrtek do- poldne od 10. do 12. ure.

Sončkov kot

Tu du du tu tu...

...tu du tu tu du du, se poje en super komad od Queenov, ki se imenuje Another One Bites The Dust. Ja za prah gre, če ste pa vedeli, da se je Freddy rodil na Zanzibaru pa tudi prav, najbrž ste že slišali, da je Freddy lastnik odlikovanja "Častni otočan Zanzibara", če ne, tudi prav. Žrebalo se je v Sončku, za vse je kriv oči od tistega froca, ki je bil na sliki v prejšnji petkovi prilogi, ki je izvel najuspešnejšega dobi- tnika Janeza Končana iz Gasilske 38, 64208 Šenčur, ki bo po- čakal na dopis in jo potem popihal v Sončka po obljubljeni nagrado.

TOP 3

1. Rdeča mašna - Čuki
2. Greatest Hits II - Queen
3. Historia De Un Amor - Alberto Gregorič

NOVOSTI

Tako, kljub temu da je na trgu mal zatišja, moram omeniti, da obstaja kaseta Tine Turner, ki nosi naslov Simply The Best in smo jo že enkrat omenili, pa kva poj. Čist sveža pa je Lisa Stainsfield z "Real Love" in Ivo Radin s kaseto Pesem Sr- ca, mislim, da fant nima veze z Radensko.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 32:

Koliko kaset je do sedaj posnel Alberto Gregorič (več kot dve ne velja)? Aja, možakar se ima v kratkem pojaviti v pro- dajalni Sonček, kjer bo že kaj ušpičil, ni hudič. Ops, dopisni- ce pričakujemo do srede, 22. januarja, v uredništvo Gorenj- skega glasa za "Sončija", nagrada dobra, kaseta al gramo- fonska plošča, to boste pa vi izbral. Tkole je, mi smo zdej Independentissimo, najbrž bo pa še en caj bol švoh. Je pa čav tak kot je treba.

MODA 92

MODA 92

MODA 92

to res, bela Amerika izginja. Vedno bolj je črna. Polna te- mačnosti v najtrši obliki. Way of life. Že dolgo časa ne več.

Smisel življenja I.

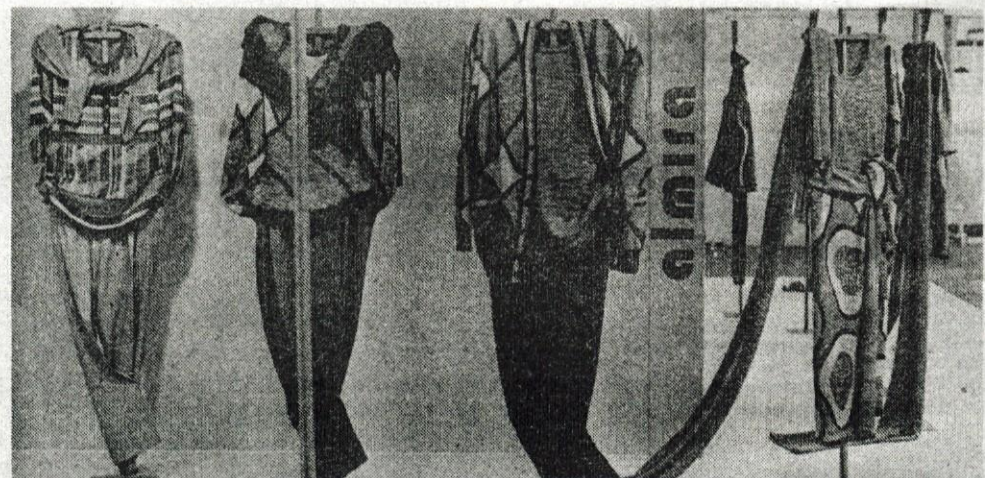
Nisem si mislil, da bo nav- kljub bolečini ob smrti svojega sina Eric Clapton izplaval na površje. Podcenjevanje? Ne. Tolikokrat je bil že na samem robu propada (alkohol, mami- la, brezdušje). Vendar je ob po-

moči prijateljev vedno prišel "nazaj" močnejši, vendar mo- goče še bolj ranljiv.

Sedaj je bila edina rešitev ta, da je prijel za svojo drugo naj- večjo ljubezen in jo pripravil do tega, da sta skupno prišla med nas. Čeprav teže, je delo edino, ki ga lahko odžene od turobnih misli.

Sodelovanje s prijatelji mu je dalo vedeti, da je na pravi poti. Le tako naprej.

Bavdek



ZLATA JANA za Almirino poletno kolekcijo EKSOTIK - Mirno lahko trdimo, da bolj zanimive kolekci- je od Almirine v kreaciji akademske slikarke Vesne Gabrščik - Ilgo na vsem sejmu MODA 92 v Lju- bljani ni moč najti. Barve tropskega sadja, rumeno zelene barve limon in grenivk se prepletajo z bar- vami manga, papaje in granatnega jabolka ter z globokimi temnimi odtoki gingerjevih cvetov in vijoličastih odtokov jajčevca. Enobarvni pletenini ustvarja kontrast nemirna tiskana preja, ki združuje v sebi odtenske tropskih rastlin. Te intenzivne barve narekujejo enostavno modno linijo. Oprijete tuni- ke dopolnjujejo kratka razgibana krila, k široki tuniki v novi trapez liniji pa se bodo podale ozke hlače, lahko pa jo bomo nosili tudi kot samostojno mini obleko.



Rdeče in črno iz MODENE - Modena iz Tržiča se na sejmu MODA '92 predstavlja s futuristično obli- kovano kolekcijo. Kreatorica Zinka Vidmar jo je imenovala "Back to the Future". Uporabljeni materiali - lak in jersey z metalik učinkom dajeta pečat celotni kolekciji. Oblečila so dopolnjena s kovinskimi pa- sovi in gumbi v istem stilu. Medtem ko smo bili pri MODENI zadnji sezoni vajeni nežnih pastelnih barv, je v močno kontrastni kombinaciji rdeče in črne barve pri kolekciji, razstavljeni na sejmu mode, čutiti dobesedno nekakšen izziv. Vse kaže, da si MODENA iz Tržiča s svojo mlado, a ustvarjalno eki- po hitro in pogumno utira pot navzgor. Mimogrede, MODENA ima svojo lastno prodajalno na Deteljici v Tržiču, njene modele pa je dobiti tudi po raznih drugih boljše založenih trgovinah s konfekcijo.

REMOINT p.o. KRANJ

MESEC AVTOPLAŠČEV SAVA V ALPETOUR REMONT KRANJ - LABORE

V sodelovanju Alpetour Remonta, Save Kranj, Zavarovalnice Triglav in Gorenjskega glasa bo v času od 17. 1. do 17. 2. v Servisno prodajnem centru Alpetour Remont potekala prodajna akcija avtoplaščev Sava, kar pomeni:

10 % popust

pri nakupu avtoplaščev za osebna in kombi vozila (v servisu),

15 % popust

- pri montaži,
- pri centriranju,
- pri krpanju,
- pri optični nastavitvi preme.

Vsi uporabniki teh storitev bodo vključeni v nagradno žrebanje:

- elektronska naprava proti rjavenju RUST EVADER z montažo,
- snežne verige PRAKTIS,
- 3 polletne naročnine na Gorenjski glas,
- komplet avtopreprog,
- velika avtomobilska svetilka,
- komplet avtopredpraznikov.

Žrebanje bo 18. februarja 1992.

Vsi, ki bodo zamenjali vse 4 avtoplašče, bodo prejeli praktično darilo.

ZIMSKÉ POČITNICE SO PRED VRATI. ČE ŠE NISTE ODLOČENI, KAKO JIH BOSTE PREŽIVELI, POBRSKAJTE PO NAŠI PONUDBI:

- | | |
|--|--|
| ★ CELOVEC - Mesto ugodnih nakupov 1 - dan | ODHODI: 18. 1. in 1. 2. 1992
CENA: SLT 200 |
| ★ MÜNCHEN - V času velikih razprodaj 1 - dan | ODHODI: 25. 1. 1992
1. in 8. 2. 1992
CENA: SLT 1.500 |
| ★ RADENCI - Senior klub 2 - dni | ODHOD: 8. 2. 1992
CENA: SLT 1.780 |
| ★ STRUNJAN - Paket za upokojence 7 - dni | ODHOD: 15. 2. 1992
CENA: SLT 6.600 |
| ★ ZIMSKÉ POČITNICE OB MORJU 7 - dni
Koper, Simonov zaliv, Strunjan, Portorož, Piran | TERMINI: 25. 1. - 1. 2. 1992
1. 2. - 8. 2. 1992
CENA: od SLT 4.300 dalje |

ZIMSKÉ POČITNICE V TOPLICAH 3, 5, 7 ali 10-dni

Čatež, Laško, Atomske, Ptujске, Moravske in Lendavske Toplice

ODHODI: po želji

- ZIMA NA SNEGU
- 1-dnevni paket KRAVEČ
 - 1-dnevni paket SORIŠKA PLANINA
 - 3, 5 ali 7-dnevni paketi BOHINJ
 - 7-dnevni paketi CERKNO
 - 7-dnevni paketi ROGLA

POSEBNA UGODNOST:

- 5 % popusta za prijavo s kuponom Gorenjskega glasa!
- (Pri vseh aranžmajih označenih z zvezdico)

ZA ZAKLJUČENE ŠOLSKÉ SKUPINE ORGANIZIRAMO 1-DNEVNE ŠPORTNE DNEVE NA KRAVACU, POKLJUKI, SORIŠKI PLANINI IN VOGLU!

NA VOLJO STA TUDI TRADICIONALNA PROGRAMA ŠPANIJA ZA VSAK ŽEP IN ŠPANIJA ZA MLADE Z ODHODI OD 21. 3. 1992 DALJE!

VSE PRIJAVE IN INFORMACIJE:
V POSLOVALNICA ALPETOURA

KRANJ tel. 211-083,
RADOVLJICA tel. 74-621,
ŠKOFJA LOKA tel. 621-755,
TRŽIČ tel. 50-370

ŽELIMO VAM
PRIJETNE POČITNICE

Ime in priimek _____
Naslov _____
Prijave za _____
Datum _____
Podpis _____

**potovalna
agencija**
ALPETOUR

RAČUNOVODSKE IN KNJIGOVODSKE STORITVE

Vsi vemo, da zasebnik ali podjetnik potrebuje dobrega računovodjo - mi ga imamo. Po konkurenčnih cenah Vam nudimo računovodske in knjigovodske storitve ter svetovanja. Prepričajte se o naši kakovosti.
Tel. 064/620-263.

AVTO ŠOLA ŽŠAM ŠKOFJA LOKA

Organiziramo tečaj cestnoprometnih predpisov v GASILSKEM DOMU NA TRATU začetek 20. 1. 1992 praktična vožnja na vozilih OPEL CORSA in GOLF. Posebna ugodnost: prevoz kandidatov na tečaj CPP iz smeri: Reteč, Bitenji, Podlubnika
Informacije: telefon 631-729



OPTIKA

Cesta na klanec 3, KRANJ

- DIOPTRIJSKA OČALA
NA RECEPT IN
BREZ RECEPTA
- ZDRAVNIŠKI PREGLEDI
VSAK PONEDELJEK
od 16. - 18. ure
- VELIKÁ IZBIRA
OKVIRJEV
(tudi UVOŽENIH)
- KVALITETNA
SONČNA OČALA

Informacije ☎ 064/211-202

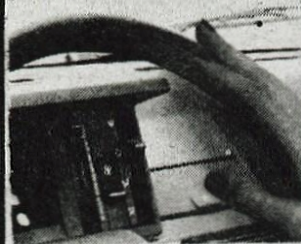
RENT a CAR



KRANJ, Koroška 5
(hotel Creina)
Telefon: 064/213-160
320-602

IZPOSODAJE OSEBNIH IN
KOMBINIRANIH VOZIL PO
KONKURENČNIH CENAH

AVTO ŠOLA ing. HUMAR



ORGANIZIRA TEČAJ
CESTNOPROMETNIH
PREDPISOV v
kranjski gimnaziji
ZAČETEK TEČAJA
BO V PONEDELJEK
20. 1. 1992, ob 18. uri
VOZILI BOSTE NA
SODOBNIH VOZILIH
R 5, GOLF

☎ 311-035

SREDA, 22. januarja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.20 Video strani
- 8.30 Program za otroke
- 8.30 Iz stare skrinje
- 8.50 Ta čudoviti notni svet, oddaja TV Sarajevo
- 9.45 Peer Gynt, balet, ponovitev predstave SNG Maribor
- 11.20 Louisiana, ponovitev ameriške nadaljevanke
- 12.10 Video strani
- 13.30 TV dnevnik
- 13.40 Napovednik
- 14.30 Video strani
- 14.40 Zgodbe iz školjke, ponovitev
- 15.30 Svet narave, ponovitev angleške poljudnoznanstvene oddaje
- 16.20 EP, Video strani
- 16.25 Poslovne informacije
- 16.30 Poročila
- 16.35 Slovenska kronika
- 16.45 Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
- 18.35 EP, Video strani
- 18.40 Risanka
- 18.50 Napovednik
- 18.55 EPP
- 19.00 Žarišče
- 19.25 EPP
- 19.30 TV dnevnik
- 19.55 Vreme
- 19.57 Šport
- 20.00 EPP
- 20.05 Film tedna: Kjer sanjajo zelene mravlje, nemški film
- 21.40 Mali koncert: Cveto Kobal, flavta
- 22.00 EPP
- 22.05 TV dnevnik
- 22.25 Vreme
- 22.27 Šport
- 22.30 Napovednik
- 22.33 EP, Video strani
- 22.35 Sova
Alf, ameriška nanizanka
Pravica iz teme, ameriško katalonska nanizanka
Glasba skozi čas, koprodukcija
- 0.50 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega sporeda
- 19.00 A shop
- 20.00 Dober večer
- 20.30 Oddaja o malih živalih
- 21.00 Oblečena za ubijanje, ameriški akcijski film; dogodivščine Sherlocka Holmesa

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
- 9.05 Družinske vezi
- 9.30 Francoščina
- 10.00 Šolska TV
- 10.30 Prekleti z otokov, ponovitev filma
- 12.05 Popaj, risanka
- 12.10 Reportaže iz tujine
- 13.00 Čas v sliki
- 13.10 Mi
- 13.35 Sužnja Isaura
- 14.00 Waltonovi
- 14.45 Zgodovina stekla
- 15.00 Jaz in ti
- 15.05 Jan Niklaas - Deček iz Flandrije
- 15.30 Kitajski zmaj, lutke
- 16.05 Športna abeceda
- 16.25 Hevrekal
- 17.00 Mini čas v sliki
- 17.10 Wurlitzer
- 18.00 Čas v sliki
- 18.05 Mi
- 18.30 MacGyver
- 19.22 Znanje danes
- 19.30 Čas v sliki
- 19.53 Vreme
- 20.00 Šport
- 20.15 Drombuschevi
- 21.45 Pogledi s strani
- 21.55 Evropski policisti
- 22.45 Mestece Peyton, ameriški film; Lana Turner, Hope Lange, Lea Philips

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
- 16.55 Leksikon umetnikov
- 17.30 Medijski program
- 17.30 Zemlja in ljudje
- 18.00 Čas v sliki
- 18.05 Družinske vezi
- 18.30 Zarjovi, levi
- 19.00 Lokalni program
- 19.30 Čas v sliki
- 19.53 Vreme
- 20.00 Kultura
- 20.15 Odločilna bitka, nemška TV drama
- 21.30 Črna na belem
- 22.00 Čas v sliki
- 22.30 Šport

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, novosti v narodno-zabavni glasbi, Domače novice I, Kupim-prodam, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II, aktualna tema, ura s Simono Vodopivecovo, čestitke, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.00 - Zaključek

SLOVENIJA 1 20.05

KJER SANJAJO ZELENE MRAVLJE

namški barvni film; Bruce Spence, Wandjuk Marika, Roy Marika, Ray Barrett; Po stari legendi avstralskih staroselcev je svet samo sen zelenih mravelj, ki spijo globoko pod avstralsko puščavo in če jih zbudiš, se svet razblini. Zbuditi pa jih poskušajo buldožerji, ki kopijejo uranovo rudo...



RADIO KRANJ v ust.
Slovenski trg 1
64000 Kranj

objavlja prosto delovno mesto

NOVINARJA - KOORDINATORJA DNEVNEGA PROGRAMA

Pogoji:

- višja ali visoka izobrazba družboslovne smeri,
- najmanj 1 leto izkušenj na področju radijskega novinarstva,
- organizacijske sposobnosti

Delo bomo sklenili za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: RADIO KRANJ v ust., Slovenski trg 1, 64000 Kranj, z oznako "Za razpis".

KINO

22. januarja

CENTER amer. pust. rom. VRNITEV V PLAVO LAGUNO ob 16., 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. VROČE SANJE ob 18. in 20. uri ZELENAR avstral. melodrama KRIK V TEMI ob 18. in 20. uri DUPLICA amer. kom. ČEDNO DEKLE ob 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. kom. SCENE IZ ZAKONA ob 18. in 20. uri RADOVLJICA amer. zab. film DVOJČKA ob 20. uri BLEND Ni predstav!

15x15 Crossword Puzzle Clues (Slovenian):

Across (Vodoravno):

- 1. NAČELO KITAJSKE RELIGIJE
- 4. NAJBOLEJ RAZŠIRJENA RASTLINA
- 6. KNJIGA Z ZNAMKAMI
- 8. NADLEŽNA ŽUŽELKA NEKDANJI HOKEJIST (GORAZD)
- 10. PAS PRI KIMONU
- 12. KRALJICA ČEBEL
- 14. BELOCVETNA ZAČIMBA KRAJNICA
- 16. IME PESNICE MAUSER
- 18. ZOGA OB IGRIŠČU
- 20. KRAJŠA OBLIKA GR. IMENA

Down (Navpično):

- 2. ST. PERZ KRALJICA STAR NOVEČ HELEK
- 3. IZUMRLJ PTIČ IZ NOVE ZE-LANDIJE
- 5. IGRA PRI POKRU
- 7. REKA NA ŠKOTSKEM URADEN SPIS
- 9. STOPNJA V JUDU
- 11. AVSTRAL PTIČ UMETNOST
- 13. PLEMIŠKA STOPNJA PRIPADNIK SKUPINE ISLAMA
- 15. TAGORE RABIN-DRANAT
- 17. REALNOST
- 19. OKRASNI PTIČ
- 21. GRŠKOJI POTUJOČI PEVEC
- 23. OŠKAR DAVČO

Additional Clues and Notes:

- 1. 1478 KM DOLG PRITOK REKE VOLGE
- 3. 18. GORENJSKI GLAS
- 5. 26. VEČANJE AVT. OZN. ZA DOBOJ
- 7. 15. IZDEL. SODOV
- 9. 6. PLEMIŠKA STOPNJA PRIPADNIK SKUPINE ISLAMA
- 11. 8. NADLEŽNA ŽUŽELKA NEKDANJI HOKEJIST (GORAZD)
- 13. 2. STOPNJA V JUDU
- 15. 10. PAS PRI KIMONU
- 17. 12. KRALJICA ČEBEL
- 19. 14. BELOCVETNA ZAČIMBA KRAJNICA
- 21. 16. IME PESNICE MAUSER
- 23. 18. ZOGA OB IGRIŠČU
- 25. 20. KRAJŠA OBLIKA GR. IMENA

GLASOVA PREJA

GLASOVA PREJA

GLASOVA PREJA

GLASOVA PREJA

jevanje z zamikom, predvsem infrastrukturnih cen, plač, tudi vlada se obveže, da bo izdatke povečevala počasneje od stopnje inflacije. Kritična je začetna točka, ko si vsi partnerji skušajo zagotoviti dober start, uskladiti stvari navzgor, zato lahko povzroči celo izbruh inflacije.

Žakelj: "Soočeni smo z vladno krizo, Andrej, kako se to odraža v delu vlade?"

"Negotovost ne more dati dobrih rezultatov, zato bi morali čimprej izvesti volitve, če jih bomo hitro, bodo manj stale."

Žakelj: "Koliko časa v tej zasedbi še lahko uspešno delujete?"

Ocvirk: "Vsi trdijo, da nismo uspešni."

Žakelj: "Dr. Mencinger je eden stebrov Bajtvega inštituta, Jože, kaj napovedujete v primeru, da se Peterletova vlada obdrži do aprilskih volitev, kaj v primeru, če se do jesenskih, in kaj v primeru, če takoj dobimo novo vlado?"

Mencinger: "Inštitut se ukvarja s prognozami, vendar se nikoli ni s političnimi, sam pa se ne bi."

Ocvirk: "Za gospodarstvo je ključno mednarodno priznanje Slovenije in nato povezovanje z EGS v smislu dolgoročnega financiranja."

Mencinger: "V trenutku priznanja se za gospodarstvo ne bo veliko spremenilo, zmanjšalo se bo le politično tveganje. Prepričan sem, da bo za Slovenijo tudi v prihodnje zelo pomemben jugoslovanski trg, da bo tam moč boljše zaslužiti kot na drugih trgih. Kar zadeva gospodarske razmere pa mislim, da se bo depresija v najboljšem primeru nadaljevala do polletja, proti koncu leta bi lahko prišlo do oživiljanja. Treba pa

je vedeti, da je slovensko gospodarstvo majhno in že majhna sprememba ima lahko velike učinke. Mislim, da si morala vlada zdaj najbolj prizadevati za gradnjo cest, zlasti Maribor - Koper, zanjo je zdaj najbolj primeren čas, tako bi konkurirali tudi Hrvaški, ker bi prej vzpostavili to zvezo, če ima kje, ima Slovenija komparativno prednost v transportu, ne pa v turizmu, saj je Slovenija turistično izvozna, se pravi, da več porabimo v turizmu, kot pa zaslužimo. Možnost, ki sicer ni lepa, je tudi, da Slovenija postane vojni dobičkar, kar je Hrvaška porušena, zmogljivosti pa imamo. Sicer pa sem prepričan, da bomo v ne tako daljni prihodnosti imeli manj problemov s srbskim kot s hrvaškim gospodarstvom, saj je slovensko s srbskim komplementarno, s hrvaškim pa konkurenčno."

Žakelj: "Konkretizirajte to na dveh gorenjskih problemih, na jeseniški železarni in Rudniku urana Žirovski vrh?"

Ocvirk: "Tovarne naj zapirajo tisti, ki so že kakšno postavili in vedo, da je to zelo težko. Železarni pa morajo zdržati, ker tržišče za njihove izdelke bo, vzhodnoevropske so propadle, ker so veliko bolj zastarele kot

naše, tudi na Zahodu v bazni industriji škriplje. Seveda pa jih moramo postaviti na ekonomske osnove. O RUŽV pa premalo vem, da bi lahko kaj rekel."

Žakelj: "Jože, bi vstopil v vlado, ki bi jo oblikoval g. Bavčar, Andrej, si pripravljen vstopiti v morebitno novo vlado?"

Mencinger: "Zaenkrat me še nihče ni vprašal, odgovora trenutno ne bi vedel."

Ocvirk: "To je odvisno od mandatarja in od drugih članov vlade."



Ocvirk: "Verjetno manjka motivacije."

Mencinger: "Na tem področju je podobno kot pri drugih ministrstvih, potrebno JE vzpostaviti kontrolo finančnega ministrstva nad posameznimi izdatki, tudi drugim vladam to ni uspelo. Parlament bi moral vedeti, za kakšen izdatek gre, ne pa, da gre za posamežno področje toliko in toliko odstotkov denarja."

Pospesevanje izvoza

Žakelj: "Kakšne rešitve pripravlja vlada za pospeševanje izvoza?"

Ocvirk: "Najpomembnejši je pravi tečaj, nato izvozne stimulacije v proračunu, ko bo ta sprejet, pripravljamo zakon o banki za zavarovanje izvoznih poslov, v prehodnem razdobju pa naj bi garancije za dolgoročne izvozne posle dajala država s proračunom."

Mencinger: "Tečaj zdaj kontrolira Slovenija, sem pa proti subvencijam, saj je za vsako potrebno pobrati denar. Posredno lahko k temu prispevamo z zadržanjem carinske zaščite, večino davkov pa je potrebno prenesti na posredne."

Državne železarne

Žakelj: "Mencinger je podpravljal Slovenske železarne, bi jih Ocvirk tudi?"

Ocvirk: "Raje bi banke."

Mencinger: "Slovenske železarne so se hotele same podpravi, država jih je želela podpravi, čim manj, zato je bila osnovana delniška družba, močan je bil pritisk na banke, da bi del dolgov pretvorile v lastniški delež železarn."

Žakelj: "Kdaj bo vlada jeseniško železarno razbremenila starih bremen in ji tako omogočila konkurenčni boj na trgih?"

Ocvirk: "Veliko razpravljamo o sanaciji bank, ki je v bistvu sanacija gospodarstva, program, ki ga pripravljamo v agenciji za sanacijo bank, bo na mizi v letošnjem prvem kvartalu, v tem okviru je tudi sanacija železarn."

Devizni računi

Žakelj: "Zakaj odklanjate devizne račune podjetij?"

Ocvirk: "Devizni računi so rezultat časov velike devizne nelikvidnosti, zato zdaj nimajo več pravega smisla, trditve, da bodo prilivi hitrejši, ne držijo, ker mora biti denarna politika restriktivna."

Mencinger: "Uvedba deviznih računov je korak nazaj, režim je trenutno zelo liberalen, dodatna možnost so vrednostni papirji Banke Slovenije v tuji valuti."

Vrednost tolarja

Žakelj: "Kaj bo s slovensko valuto po končanem odkupu stanovanj?"

Ocvirk: "V tem času bo potrebno sprejeti zakon o lastninjenju in nato tako denar vleči pet let."

Mencinger: "Tečaj je trenutno za večino izvoznikov še soliden, do kritične točke pa bo prišlo januarja, ko bo izvoz postal spet nekonkurenčen. Problematična je prevelika stabilnost tolarja, do katere je prišlo zara-

di odkupa družbenih stanovanj, ko se bo sprostil veliko denarja, ki je vezan tudi iz spekulativnih razlogov v tolarjih, se bo tečaj dvignil, deloma ga bodo tudi blagajniški zapisi, ki jih je uvedla Banka Slovenije."

Finančna komisija

Žakelj: "Danes se je sestala finančna komisija vlade, je politična ali strokovna, kakšen je njen odnos do Banke Slovenije?"

Mencinger: "Ne poznam je."

Ocvirk: "To ni komisija, ki bi bila imenovana, temveč se sestaja pri predsedniku vlade, da sooči finančne probleme, sestanejo se člani vlade, tudi drugi, zlasti predstavniki bank, SDK, Banke Slovenije, zavarovalnic. Danes je obravnaval učinke stanovanjskega zakona, zakon o javnem dolgu, plačevanje nafte z devizami, torej tri stvari, ki vplivajo lahko na tečaj tolarja."

Žakelj: "Torej je ena misterioznih komisij, ki nima pokritja ne v poslovniku ne v drugih dokumentih."

Ocvirk: "Takih sestankov imam po deset na dan."

Zamrznjene devize

Žakelj: "Kaj bo vlada storila glede zaseženih deviz varčevalcev?"

Ocvirk: "Ni jih zasegla vlada, ne strinjam se, da so to naredile banke, ki so v NBI morale direktno deponirati 17 do 20 odstotkov deviz, nad minimalno rezervo - ki je za Ljubljansko banko znašala 200 milijonov dolarjev - pa prodati na deviznem trgu v Beogradu. Devize, ki so ostale doma, so šle v gospodarstvo, ne rečem, da kakšen odstotek tudi za plače v bankah, vendar se je prek gospodarstva z njimi gradil Cankarjev dom in drugo. Zdej milijarde dolarjev ni, da bi ljudem izplačali vse naenkrat, poleg tega je treba imeti kritje v tolarjih, tudi tega ni. Lahko pa jih dobe postopoma in z novimi obveznicami Republike Slove-

skih bankah ne morejo kupiti stanovanja, lahko pa ga tisti, ki so imeli devize v nogavicah ali v tujih bankah."

Mencinger: "Nisem prepričan, da je nezaupanje v banke tako veliko, ljudje bi lahko dvignili marke po 37,3 tolarja, pa jih niso, ko je bila njihova cena na trgu 41,5 tolarja. Tu se skriva zaupanje, tudi odgovor, zakaj tečaja ne prideta skupaj. Zakon je treba sprejeti, rešitev z obveznicami je boljša, mislim, da je zgrešeno govoriti o tem, kdaj bo kdo dobil 500 mark, ker potem ljudje mislijo, da morajo iti po teh 500 mark. Če bi bila cena družbenih stanovanj bolj domišljena, bi lahko brez velikih proklamacij postopoma izplačevali te vloge in tako ponovno vzpostavili zaupanje, navsezadnje ni prijetno imeti deviz doma."

Devize v nogavicah

Žakelj: "Koliko deviz imajo ljudje v nogavicah?"

Mencinger: "Tega ne vem. Pri odkupu stanovanj sodeluje 110 tisoč gospodinjev, kar je približno šestina vseh, če so razporejene enakomerno, jih je pet šestim še ostalo, sklepam torej lahko, da imajo ljudje doma in v tujih bankah še približno 2,5 milijarde mark."

Žakelj: "Bi z ustreznim lastninjenjem podjetij ta denar prišel v sistem?"

Ocvirk: "Bi, del zagotovo."



Južni trgi

Žakelj: "Kaj se bo zgodilo z južnimi trgi?"

Ocvirk: "Skušali se bomo dogovoriti z vsemi republikami, normalno dogovarjanje poteka s Hrvaško, ob tem pa so konkretni rezultati žal najslabši. Največji, obojestranski interes, je z makedonskim gospodarstvom, če bo pomorska pot uspešna, bodo pri nas začele padati cene kmetijskih pridelkov. S srbskim gospodarstvom naše skuša obdržati vezi, ko bodo politične pregrade zrušene, bo zaradi komplementarnosti sodelovanje verjetno spet normalno."

vedati, po izkušnjah v svetu je pri več kot 10-odstotni na mesec spremenljivost zelo velika. Mislim, da bo januarja nižja, kot je bila decembra."

"Rdeči" direktorji

Žakelj: "Kako ocenjujeta razprave o 'rdečih' direktorjih?"

Ocvirk: "Te razprave so neproduktivne, pomembno je le, ima direktor rezultate ali ne. Če pa govorimo o krajah, je treba vedeti, da so po desetih zapovedih prepovedane, tudi v naši zakonodaji so prepovedane, ukrepa naj tisti, ki to nadzoruje."

Mencingerjev in Ribnikarjev zakon

Žakelj: "Kakšna je razlika med Mencingerjevih in Ribnikarjev zakonoma o lastninjenju?"

Mencinger: "Oba temeljita na dokapitalizaciji in na tem, naj managerske in upravljalke pristojnosti dobi tisti, ki prinese nov kapital. Osnovna razlika je v tem, da Ribnikarjev zakon ne ustvari državno lastnino, ki je brez pravice upravljanja, medtem ko je v mojem določen rok, država pa nič ne izvede, temveč le določi pravila in jih kontrolira. Če bi še enkrat pripravil zakon, bi rok do leta 1992 raztegnil na leto 1993, dal bi še več časa za lastninjenje. Mislim, da se v Vzhodni Evropi zdaj v celoti z idejo privatizacije pretirava, sam sem bil vedno proti državnim in družbenim lastninam, toda zdaj ni več



Vprašanja - odgovori

V odmoru se je nabrala kopica pisemenih vprašanj občinstva, ki jih je Viktor Žakelj v drugem delu večera zastavil dr. Jožetu Mencingerju in dr. Andreju Ocvirku.

Tri dobra podjetja

Žakelj: "Naštejta tri dobra gorenjska in slovenska podjetja?"

Ocvirk: "Teško bi jih naštel."

Mencinger: "Med dobra štejem tista, ki se niso pojavila na vratih vlade, vsako, ki je v preteklih dveh letih preživel, je bilo dobro."

Plača 350 mark

Žakelj: "Kje je spodnja meja plač?"

Ocvirk: "Manjša od 70 odstotkov košarice življenjskih stroškov ne bi smela biti."

Žakelj: "Pri procentnem računu poveš vse, če ne poveš količine."

Mencinger: "Spodnja meja je pri 350 markah."

Policijska država

Žakelj: "Ali Slovenija res postaja policijska država?"

Mencinger: "Na to ne morem odgovoriti, mislim, da ti resorji potrošijo preveč denarja."

Ocvirk: "Nimam meril, po katerih bi to bila, eno je morda denar za orožje, v perspektivi ni nobene potrebe za kaj takega."

Žakelj: "Kako bo to uresničeno v vojaškem in policijskem delu proračuna?"

Ocvirk: "Vztrajali bomo na večji udeležbi gospodarstva, predvsem za intervencije v gospodarstvo in rezerve."

Žakelj: "Kaj torej misliš o vojaškem in policijskem delu proračuna?"

Ocvirk: "V njem je meja s preostalim Jugoslavijo in je zato tako visok, v vojaškem delu je tudi potrebno postaviti še nekatere stvari."

Žakelj: "Bodo zato večje davčne obremenitve za gospodarstvo in državljanje?"

Ocvirk: "Predlogi za znižanje so pri prometnem davku in pri dohodnini, ključna stvar je pobrati davke."

Žakelj: "So torej davčne uprave slabe?"



nije, ki bi bile nominirane v markah, z 8-odstotno obrestno mero (na Hrvaškem je 5-odstotna), ki bi bile uporabne za odkup stanovanj, delovne dobe in za poslovanje na borzi. V tem trenutku nikakor ni pošteno, da tisti, ki so varčevali v na-

Inflacija

Žakelj: "Kakšno inflacijo pričakujeta letos?"

Mencinger: "Več kot za dva meseca naprej je ni moč napo-

bi bilo nič narobe, če bi se povečala vloga delavskih svetov, kakor se to čudno sliši, predvsem pa imam raje delavsko kontrolo kot kontrolo države nad podjetji."

MARIJA VOLČJAK

Foto: JURE CIGLER

Sely De Brea - Šubico

Vrednote, ki so sprožile upor

Razgovor o tej temi sem si predstavljal z drugačno vsebino in sicer: Zakaj v tem času negirane bistva, oziroma osnovnih vrednot NOB.

Človek mora imeti v sebi nekaj globlji smisel, ki napolnjuje njegovo življenje. Usmerjen je k ciljem, idealom in ob tem doživlja to kot vrednoto. Taka vrednota je tudi svoboda, ki se jo zavedaš ali pa ne.

Sem otrok dveh revolucij - španske in nato še te »sporne« vojne. Ko mi je mati leta 1945 rekla, »sedaj je pa svoboda, nič več streljanja, nič več preganjanja, mir.« Planila sem v jok »to bo en sam dolgčas!«

Svoboda je splošna vrednota, ki je lahko moja in tudi narodova. Obe pa sta povezani z občutkom odgovornosti in obveznosti. In če mi kdo hoče to vrednoto nasilno odvzeti, se uprem, ker je to smisel. Taka vrednota je tudi ljubezen in v tem primeru ljubezen in navezanost na lastno zemljo. Poljanci so se prav zaradi te ljubezni uprli, ker niso dovolili, da jih kdo izseli.

Poljance sem začela počasi spoznavati. V njih je trd hotavelski kamen, vpliv hladnega germanškega razuma - navzven in topla, nežna čipka - slovita romanska čustvenost. V tej kontrastnosti sem jih vzbujala in jih spoštujem, ker se tudi zavedajo svoje samopodobe, polni so ponosa. Vse to so vgrajevali vase že od nekdaj.

Naselili so se v dolino, kjer so se križale severne in južne kulture, dolino, skozi katero so se valili vsi močiji narodi - Romani, Langobardi in germanski naseljenci. Obdržali so se, ker so bili uporni več kot tisoč let, saj to je čudež. Znali so od vseh pobratih vrednote, ki so se oblikovale v vsakem času, ko so premagovali vse krize v svoji zgodovini. Zato so se bili sposobni upreti le, ker so bile prizadete njihove moralne, humane in kulturne vrednote in ker je šlo za njihov obstanek in preživetje in to vseeno, ali v tej ali oni vojni.

Poslušala sem tukaj Maksa Krmelja, ki je opisoval stisko in strah Poljancev, da jih ne bi izselili, ko niso prenesli rasnih pregledov - meritev glav, grupiranja po barvi kože, oči ali las. Vzeta jim je bila osebnostna čast in samospoštovanje. A ponosa jim niso vzeli. Zato so se organizirali in uprli med prvimi v Evropi. Sedaj bi pa ta poljanski Diogenes mo-

ral v Canosso po odpuščanje, ker je znal v teh ljudeh prebuditi tiesto najboljše!

Prav zaradi takega gledanja na te dogodke imam v poljanski šoli probleme kot v prejšnjem režimu ob obelodanjanju mož, ki so ne glede na ideološko prepričanje dali s svojimi deli temu narodu pomemben prispevek. Tako eni kot drugi pa samo potrjujejo poljansko identiteto.

Ne spuščam se v kritiko strank, ampak v obnašanje tistih ljudi, ki v svojem političnem povzpetništvu uporabljajo metode, ki so do nedavna tudi njih bolele. Podirajo in negirajo vrednote, namesto da bi na njih gradili nove. Da bi bili odprti, nimaščevalni, ampak priznavajoči tudi vrednote, ki so že od nekdaj. Tako ne morejo rasti ne oni, ne ostali krajani v svoji etični vrednosti. S

Jože Dežman

Utrip časa

Albanija, Bolgarija, Ciper, Češkoslovaška, Romunija in Jugoslavija so bile evropske države, ki niso priznavale ugovora vesti pri služenju vojski. Militarizacija duha v nekdanji Jugoslaviji je omrežila marsikatero dušo. Zato upravičeno s kritičnim očesom gledamo na uporabo zgodovinskega spomina v vojaške namene. Tudi boje gorenjskih partizanov je feldkurat / politdelegat teritorialne obrambe Janez Švajncerc vključil med tista dejanja slovenske vojaškosti, ki naj spodbujajo narodno bojevitost nove slovenske vojske.

Omenja dva spopada: »Do največje zmage slovenskih partizanov pa je prišlo med decembrsko vstajo na Gorenjskem. Cankarjev bataljon, ki je imel 72 borcev, je ob cesti Škofja Loka - Blegoš pri vasi Rovte 12. decembra (1941 - op. p.) pričakal v zasedi nemške policiste. Predhodnico so spustili mimo, udarili pa po koloni. Padlo je 46 policistov. Enega ranjenca so partizani ujeli, obvezali in izpustili. Samo pet policistov se je rešilo... Gorenjski partizani so se januarja 1942 spopadli v odprtem boju z Nemci za vas Dražgoše. Umaknili so se šele po trdovratni obrambi. Nemci pa so vas popolnoma razdejali in veliko vaščanov pobili.« Militarizacija duha se torej nadaljuje. Janez Švajncerc išče v vojnih zgodbah laziromantične spodbude za prihodnje spopade. Ugovor proti militarizaciji razuma je naša pravica, zato je dobro, če pristanemo na pomisleke o pojmihi, ki nam določajo miselno polje. Vojna je svi-

tem spodkopavajo in negirajo sami sebe.

In še replika na izjavo Jožeta Dežmana. Strinjam se z njegovimi mirovnimi mislimi. Tudi sama vem, da povzroči vojna krizo vrednot, predvsem etičnih, pri enih in drugih. Mislim pa, da ni potegnil vzporednice tudi na zadnjo, junijsko vojno. Janševa organizirana vojska je rezultat komunističnega projekta teritorialne obrambe. In tega upora ne bi bilo, če ne bi bilo že prej leta 1941 in vseh uporov tega malega naroda. Stejem za žalitev, da so samo partizani militaristi, tega duha pač niso vsi poveljevali.

Ko sem kot lovec v narodni zaščiti v tej zadnji vojni v nočeh v hotovelski grapi z nabito puško stražila, sem imela pred očmi samo strah pred militarizmom. Moj mož doma nikoli ni prenesel pogleda na moje lovske puške. A prav na današnji dan pred 50 leti v Dražgošah je vkpan v snegu streljal, a ne, ker je bil partizan - militant, ampak, ker je bil poln ljubezni do tistega koščka zemlje in ker je želel svobodo, da bi lahko ustvarjal.

narija. V njej se ljudje pobijajo. Zato govorimo o vojni kot tragediji za večino v njej udeleženi. In opozarjamo na njene posledice. Morda se bo ob tem le kdo zamislil in uspeh bo že to, če bo v prihodnje kakšna glava manj razbita.

»Življenje je nevarno. Ko se človek rodi, je pred njim le ena gotovost - smrt. Vmes se mu lahko pripeti vse mogoče. Lahko se mu posreči ali pa žalostno spodleti. Lahko pride na konja ali pa na psa, lahko se povzpne na vrh ali pogrezne na dno.« Tveganje je nenapovedljivo, vendar vsak čas ni enako grozeč. Razumno je, da vrednotimo čas, ki ga preživimo v miru, kot dragocen. Prav vojna pa je gromozanska tatca takega časa. Ali ni neprijetno, da je druga svetovna vojna (ob tem, da je več kot vsakemu dvajsetemu utrnila življenje) 36.000 prebivalcem gornje Gorenjske ukradla kakih štiri tisoč let, ki so jih prebili v partizanih, še več kot štiri tisočletja v izseljeniških taboriščih, kakih tisoč-

Andrej Novak

Nasvidenje 1993

Od Dražgoške bitke je preteklo petdeset let. Danes ugotovljamo, da je prerasla v mit. Res je k temu obilno pripomogla eno-umna oblast, ki ji ne pripisuje mnogo več mnogo lepih lastnosti.

Vendar so miti trajnejši od dnevne politike. Volja, moč in pa želja novih oblastnikov, da bi z Novo zgodovino (kjer pomembno mesto zavzemajo taktične analize, ki v nekaj skopih, a jedrnatih besedah hkrati presežejo Janeza J. Švajncercja in Miroslava Lazanskega) in z družbeno amnezijo (polno morale in krščanske ljubezni) vzpostavili Resnico Dražgoške bitke, so se znašli na samih mejah svojih zmognosti. Morda bi še zmogli posekati nekdanje nesporne lastnike Resnice, ki so skrivaj prekoračili enega od Rubikonov in iz Razrednega boja prešli v Narod. Glasna in neokusna polemika med omenjenima falangama pa je pusti-

la nedotaknjena vsaj tri desetletja. Kot prvo: pohodniki, tekači na smučeh in ostali udeleženci vsakoletnih prireditev smo Dražgoše vzeli za svoje, ne glede na to, ali smo med praslavo sedeli v gostilni, odšli domov ali imeli med poslušanjem govorov solze v očeh, tega lastninjenja pa se ne da ne zaukazati ne prepovedati ga. Drugič: fašizem kot udejanjena totalitarna ideologija je bil tisti, ki je tako boleče skrčil možnost izbire. In nenazadnje: zgodba Dražgošanov, ki jim je takratna nova oblast v zahvalo za medvojno trpljenje ponudila kolhozne hleve, nas vse odvezuje hvaležnosti in zavezanosti mitom, pa naj bodo še tako državotvorni.

Dražgoše se bodo tudi prihodnja leta upirale poskusom prilasčanja in pozabe, in eni izmed udeležencev bomo z veseljem in ne brez ponosa tudi liberalni demokrati. Pa nasvidenje prihodnje leto.

petsto let so tičali v nemški vojski, kakega pol tisočletja so trpeli koncentracijska taborišča, čez tristo let so bili zaprti k begunjski kaznilnici, za več stoletij se nabere še ujetniških in delovnih taborišč. Da ne govorimo o mnogih letih prisilnih premestitev na delo v tujino, pa o tisočih izgubljenih solških letih itd. itd. Te in druge vojne lo-povščine je treba imeti pred očmi tudi tedaj, ko luščimo iz nje tiste prvine, ki so sestavni del našega samozavedanja.

Zato je govoriti samo o decembrski vstaji v letu 1941 varljivo početje. Partizanski tabor je tedaj razvil svojo osnovno osvobodilno-odporniško dejavnost in uspeh partizanskega gibanja na Gorenjskem je bil, da je preživelo leto 1942. Z okrepitevijo partizanske vojske ter razvojem političnih organizacij partizanskega gibanja in partizanske policije v letu 1943 in naprej do konca vojne pa enakovredno z osvobodilno-odporniškim delovanjem revolucionarno-komunistični boj za prevzem oblasti.

Zaradi pomanjkanja orožja in druge vojaške opreme so partizani na Gorenjskem zmogli predvsem preskrbovati svoje enote in mobilizirati večino za boj sposobnih moških. Torej je poudarjanje napadov partizanskih enot na okupatorja le enostransko prikazovanje njihovega delovanja. Tako, kot so na-

cisti strogo prijemali partizanske sodelavce, tako je bil pomemben del partizanskega delovanja uperjen proti domačinom, ki so se vključili v protipartizanski tabor - torej kolaborantom in protikomunistom. Število napadov, v katerih partizani ubijajo svoje rojake, je statistično primerljivo s številom napadov, v katerih padajo sovražni vojaki. Okupatorjevo nasilje na Gorenjskem reže glave partizanskim sodelavcem predvsem v letu 1942, partizansko pa rojakom predvsem v letu 1944. Torej skladno s spremembami razmerij sil. Ubijanje je sestavina vojne, ki se ji ne moremo izogniti. Ni možno biti vojni zmagovalci brez ubijanja. Vendar smrt naj spremlja obžalovanje, ne pa slavljenje. Partijska ideologija, ki je prevečala partizansko gibanje, se je v spopadu med partizani, njihovimi domačimi nasprotniki in okupatorjem izkazala kot tisto spodbujevalno vezivo, ki je odločilno prispevalo k partizanski zmagi. Torej ni nič narobe, če ji ob vseh očitkih na njen rovaš pripišemo še zgodovinske zasluge, ki ji gredo.

Literatura: Kako ravnati s tveganjem, Sobotna priloga Dela, 28. decembra 1991 Janez J. Švajncerc: Vojna in vojaška zgodovina Slovencev, Oris za pouk domovinske vzgoje v enotah Teritorialne obrambe Republike Slovenije, Ljubljana 1991 Youth and Conscripton, Helsinki 1986

Častna straža na poziv

(Odmev na mnenja Dražgošanov: Spomin naj ostane, Gorenjski glas, 10. januarja 1992)

V omenjenem prispevku sem bil eden izmed anketiranih krajanov tudi jaz. Glede na to, da nekatere stvari niso napisane tako, kot sem jih izrekel, se čutim dolžnega, da jih pojasnim.

V Dražgošah je bil vsa leta 6. januarja krajevni praznik. Letos se je svet KS odločil, da ob tej priložnosti ne bo več slavnostne seje z zakusko, ampak le spominska slovesnost ob 50-letnici tragičnih dogodkov. Za organizacijo le-te je zaprosilo kulturno društvo. Menilo je, da se krajani prireditve lažje udeležijo v nedeljo, 5. januarja, to pa je ustrezalo tudi nastopajočim: MePZ Iskra, MPZ Ratitovca, harmonikašem Nika in recitatorkam DPD Svoboda. Udeležba krajanov na prireditvi je bila presenetljivo dobra.

Povsem drugo je prireditev »Po stezah partizanske Jelovice«, ki poveljuje le nekakšno zmago Cankarjevega bataljona v Dražgošah. Organizatorji so vsako leto hoteli rekordno udeležbo. Pri tem so šli tako daleč, da so učenci OŠ Železniki morali obvezno na pohod v Dražgoše, domačini s te šole pa smo pohodnikom na vseh vstopih v vas delili značke, katerih podeljeno število je organizatorjem pomenilo število udeležencev prireditve. Kdor pri tem ni sodeloval, v 7. razredu ni bil sprejet v OO ZSMS.

Spomenika niso stražili otroci, ampak fantje, ki so že odslužili vojaške. Straža se je začela v soboto zvečer in se končala v nedeljo zjutraj. Hkrati sta stražila dva neoborožena, s pozivom določena fanta, ki sta bila v izmeni dve uri. Ko sem se pred dvema letoma trdno odločil, da bo tega konec, sem se pozanimal, čemu vse to. »Častna straža!« sem dobil odgovor. Žalostno, častna straža na poziv! Le razumevanju krajevnih načelnikov narodne zaščite se lahko zahvalimo, da »puntarji« nismo imeli nevsčnosti.

Če bodo »Partizanske steze« še ostale, pa bi predlagal, naj namesto obrabljene fraze PARTIZANSKE DRAŽGOŠE SO PRAZNOVALE novinarji uporabljajo naslov PARTIZANI (KOMUNISTI) SO PRAZNOVALI V DRAŽGOŠAH. Velika medijska pozornost je namreč v svoji enostranskosti šla tako daleč, da so me ob prihodu v Ljubljano kot Dražgošana ožigosali za komunista. Na veliko začudenje so kasneje spoznali, da to nisem. Ne, nisem!

Dražgoše, 11. januarja 1992
Janez Pintar
Dražgoše 7, Železniki

Peter Colnar

52

DREVEŠA V GOZDU

Ko ga je peljal nazaj, je prepeval in Lojze ga je moral vso pot miriti. Pred Bavarskim dvorom sta zašla med dva tramvaja, tako da se je zelo bal, da se policaja ne bi kaj zgodilo. Gotovo bi Lojzeta obtožili, da ga je pahnul pod tramvaj.

Pred kasarno ga je uspel toliko pomiriti, da vsaj pri vhodu ni razgrajal.

Protest pri Rožmanu

Kolegom v sobi je Lojze povedal, da gre naslednji dan praviljati zobe. Predlagal jim je, da se oglasi pri škofu Rožmanu. Kljub temu da se je dr. Kraigher zelo kregal in je odločno protestiral, naj ne hodi »k tej barabi«, se je večina le odločila, naj gre v njihovemu imenu. Sklenil je, da bo šel.

Spremljala sta ga dva policaja, Janez in še eden. Pred zaporkom je čakala žena, ki se je pridružila.

Odšli so v gostilno »Pri sokolu« nasproti škofove palače. Policajke je povedal, da gre k Rožmanu in da se bo čez četrto ure vrnil. Nista nasprotovala. Žena je ostala pri njima kot nekakšna talka.

V veži je bila uta z belogardistično stražo, ki je ob zadnjem obisku še ni bilo.

»Prosim, da me najavite pri prevzvišenem. Recite, da želi z njim govoriti Colnar iz Zagreba.«

Takoj ga je prišel nekdo iskati.

Ko je prišel k Rožmanu, mu je pojasnil položaj.

»Da ne bo nesporazuma: Pri Sokolu me čakata dva policaja.«

»Ste zopet zaprti? Saj lahko posredujem...«

»Hvala, nisem prišel zato...«

Če bi vedel, da ga bodo poslali iz Šentpeterske kasarne v Dachau, ponudbe prav gotovo ne bi odklonil.

»Sem v sobi, kjer so zaprti sami inteligentni ljudje. Vsi so mnenja, da ste vi krivi vsega tega. Vsak ima pravico voditi svojo politiko, vendar ste vi kot vrhovni dušni pastir odgovorni. Morda jaz o tem nisem trdno prepričan, vendar, če ste lahko pomagali meni, bi lahko tudi drugim.«

Škof Rožman je ugovarjal, da se za politiko ne zanima. Nepričakovano so se odprla vrata in v sobo je pogledal policaj Janez. Lojzeta že dolgo ni bilo in začelo ga je skrbeti, ali je res pri škofu.

»Janez, počakaj, takoj bom prišel...«

Škof je bil začuden.

»Kot vidim v zaporu ni tako hudo...«

»Pri nas ne, drugače pa je na policiji...«

Rožman je še enkrat ponudil, da posreduje.

»Ne hvala. Prišel sem v imenu sobe.«

26. novembra 1943 je šel iz Šentpeterske kasarne prvi transport zapornikov v Dachau. Ob tej priložnosti so jim dali v zaporku hrano za na pot: dva krompirja, malo soli in majhen košček kruha. Lojze je uspel dobiti en takšen paket in ga pokazal škofu.

Pred sv. Miklavžem je imel škof Rožman pridigo, v kateri je, ne da bi omenil Lojzeta, pobijal vse trditve, ki mu jih je sporočil v imenu sobe. Izvleček pridige so natisnili v »Slovenskem domu«. Tako je Lojze prišel tudi do pismene vsebine najinega pogovora.

Igralec Levar

Pred vojno so množično hodili v gledališče gledat velikega slovenskega igralca Ivana Levarja. Sedaj je Lojze videl, da je umetnik zaprt v neki manjši celici v Šentpeterski kasarni.

Ko so klicali za transport v Dachau 26. novembra (prej so poslali okoli 50 ljudi v Dachau iz belgijske kasarne), so jih pokli-

cali iz Lojzetove sobe malo, iz Levarjeve pa precej in med njimi tudi slavnega igralca. Tedaj zagotovo še ni vedel, kam bodo šli ljudje, vendar so sumili, da v Dachau.

Tedaj je genialni Ivan Levar zaigral svojo življenjsko vlogo. Iz celice se je privlekel z rokami oprt na zid kot najtežje bolnik. Vsi so mislili, da bo vsak čas umrl. Z rokama se je oprl na zid in se tako, z vidnimi mukami na obrazu, privlekel po zidu do Lojzetove sobe. Vrata so bila odprta in Levar je padel skozi v sredino sobe. Obležal je, kot bi bil mrtev.

Takoj so zahtevali zdravnika. Iz bolnice je prišel slovenski zdravnik. Levarja je natančno preiskal in povedal, da ne more ničesar odkriti, da gre verjetno le za trenutno slabost. Odšel je po svojo torbo.

Moj zobozdravnik dr. De Gleria je dajal Lojzetu injekcije, ki jih je nosil v zapor. Eno od injekcij, ki so povzročale vročino, so dali sozoporniku, zdravniku iz Most. Ta jo je vbrizgnil Levarju, tako da je imel ob vrnitvi uradnega zdravnika čez deset minut že visoko temperaturo.

Zdravnik ga je ponovno pregledal in rekel: »Sedaj lahko zapišem, da ni sposoben za transport.«

Tako so Ivana Levarja vrnili nazaj v celico. Svoj odhod v Dachau je prestavil do 6. januarja 1944, ko je odšel skupaj z nami.

Lojze Colnar je Dachau preživel. To ni bilo prav oblastnikom, ki so se po vojni obračunavali in borili za oblast. Tudi on je bil kriv, ker je ostal živ in je torej sodeloval z gestapom. Tako je menila takratna oblast. Poceni jo je odnesel, ker ni bil nevaren za prevzem oblasti, ker je bil pač človek drugega reda - ni bil član Komunistične partije. Medtem ko je enajst njegovih sojetnikov, članov KPS, končalo na morišču, je Lojze dobil 4 leta zapore.

Umrli je kot občinski revež, v sobici bivšega hotela Evropa v Kranju.

Bil je eno izmed dreves v »gozdu«. Drevesa umirajo, gozd živi.

Mag. Peter Kunstelj, vodja oddelka za selekcijo v ŽVZG Kranj:

Dedne lastnosti krav omogočajo boljše rezultate

Strokovnjaki ugotavljajo, da bohinska cika, ki so jo na hitro domala povsem zamenjali z lisasto pasmo, ni bila tako slaba krava. Nekatere njene dobre lastnosti (dolgoživost, trdi parklji, dobra mlečnost glede na telesno težo) spet postajajo zanimive.

Kranj, 14. januarja - "Pred dvajsetimi leti je bilo na Gorenjskem 60 do 70 odstotkov križank med cikasto in lisasto pasmo, ostalo je bila v glavnem lisasta pasma, na družbenih posestvih pa so začeli uvajati črno-bele krave, ki so se kasneje močno razširile predvsem na kmetijah, ki se ukvarjajo s prirajo mleka. Danes je razmerje med posameznimi pasmami bistveno drugačno: po zadnjih podatkih je bilo z biki lisaste pasme osemenjenih 72 odstotkov krav, s črno-belimi 25 odstotkov, ostale pa z rjavimi in mesnimi," je dejal mag. Peter Kunstelj, ki v Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske vodi oddelk za selekcijo.

Reja črno-belih krav se je razširila, čeprav je republika vedno priporočala rejo kombiniranih mesno-mlečnih pasem goved. Kako to?

"Eno so narodnogospodarski cilji, drugo zasebni, rejski cilji in tržne razmere, ki so majhnim gorenjskim kmetijam narekavale, da so se ob usmeritvi za prirajo mleka odločale v glavnem za rejo črno-belih krav. Po zadnjih podatkih je na Gorenjskem okrog 14 tisoč glav lisastih govedi in okrog pet tisoč črno-belih, govedi rjave pasme pa je le še nekaj sto - največ na meji z Logatcem in v okolici Nakla."

Kakšna je pri mlečnosti razlika med črno-belo in lisasto pasmo?

"Pri kravah lisaste pasme v A kontroli je na Gorenjskem povprečna mlečnost 4.000 litrov na kravo, pri črno-belih pa je 5.000 do 5.500 litrov. Razlika je torej 1.000 do 1.500 litrov in je podobna razliki v Nemčiji in v drugih evropskih državah. Kar zadeva mesne lastnosti obeh pasem, v dnevnem prirastu ni razlike, vendar pa je precejšnja razlika v kakovosti. Meso kombinirane, mesno-mlečne lisaste pasme je bolj mehko in sočno kot meso črno-belih govedi pa tudi klastnost in delež kakovostnega mesa (stegna) sta večja. Kot mi je znano, klastnice pri odkupu govedi ne delajo razlik med pasmami; bikci lisaste pasme pa so na trgu že dražji od črno-belih."

Ali rejci dovolj izrabljajo dedne lastnosti živali ali so te lastnosti zaradi ekonomike, pomanjkanja strokovnega znanja in iz drugih razlogov še vedno slabo izkoriščene?

"Bojazni, da bi kmetje dosegali slabše rejske rezultate samo zaradi slabih dednih lastnosti, pri nas ni. Nasprotno: ocenjujem, da bi na podlagi dednih lastnosti lahko dosegali v povprečju boljše rezultate oz. da so te lastnosti še preslabo izkoriščene."

Podražitev mleka in mlečnih izdelkov

Rejcem 16,90 tolarja za liter

Republika je ukinila nadomestilo in breme zvalila na mlekarne, te pa na kupce.

Kranj, 16. januarja - Republiški odbor za mleko je na torkovi seji brez obsežnejše razprave določil novo odkupno ceno za mleko. Rejci bodo za januarja oddano mleko s 3,6 odstotka tolske prejeli (sredi februarja) povprečno 16,90 tolarja za liter. Zapisali smo povprečno, saj bodo nekateri, odvisno od deleža tolske in beljakovin ter od higienske kakovosti, prejeli več kot 16,90 tolarja, drugi pa lahko tudi precej manj. Nova cena je v povprečju za 2,90 tolarja oz. za nekaj več kot 20 odstotkov višja od prejšnje.

Čeprav je republiško ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano prve januarske dni sporočilo, da bo odkupna cena od 1. do 15. januarja 14 tolarjev za liter, je republiški odbor, ki deluje v okviru ministrstva, odločitev spremenil: rejci bodo za vse januarja oddano mleko prejeli plačilo povprečno 16,90 tolarja za liter, republika pa bo za prvo polovico meseca prispevala k odkupni ceni 3,90 tolarja nadomestila, za drugo polovico pa nič. Ker nadomestila ni več, se je za mlekarne mleko z večeršnjim dnevom dejan-



čene. To dokazujejo tudi razlike med posameznimi rejci: nekateri dosegajo pri lisastih kravah povprečno tri tisoč litrov mleka na kravo, drugi pet tisoč; pri črno-belih kravah so razlike še večje - od štiri do devet tisoč. No, pri rejcih, ki namolzejo od krave povprečno osem oz. devet tisoč litrov mleka, ne gre samo za dedne lastnosti živali, ampak tudi za strokovnost dela, za načrtno selekcijo, za skrbno krmljenje... Tudi rejci, ki dosegajo daleč nad-

Kakšna je povprečna mlečnost krav na Gorenjskem?

"Za lani še ni rezultatov, predlani pa so krave v A kontroli dale povprečno 4509 litrov mleka in v mleku povprečno 3,82 odstotka maščobe. Slovensko povprečje je bilo nižje - 3792 litrov in 3,76 odstotka maščobe. Poporodni premor (čas od telitve do ponovne obrejitve) je bil na Gorenjskem 106, v Sloveniji pa 119 dni. Da so rezultati na Gorenjskem boljši kot sicer v Sloveniji, je razlog tudi v večjem deležu črno-belih krav. Med vsemi kravami v A kontroli je namreč 60 odstotkov lisastih in 40 odstotkov črno-belih. Zanimiv je tudi podatek, da so predlani na Gorenjskem oddali v mlekarne od vsake krave v zasebni reji 2514 litrov, z vsake kmetije 1618 litrov. Koncentracija črede in reje se je v tem času povečala bolj malo, razdrobljenost je še vedno velika: med približno 3100 kmetijami, ki so predlani oddajale mleko, jih je bilo 66 odstotkov z eno do štirimi kravami, 27 odstotkov kmetij je imelo pet do devet krav, pet odstotkov pet do štirinajst krav, samo dva odstotka rejcev pa nad petnajst."

Nekdaj je bila na Gorenjskem močno razširjena tudi bohinska cika. Potem ko je že domala povsem izginila, pa smo lahko pred nedavnim slišali, da se republika prizadeva za njeno ohranitev vsaj na nekaterih območjih. Kako to?

"Cika je bila pred štiridesetimi oz. petdesetimi leti edina pasma na Gorenjskem. Ker pri selekciji niso gledali na posamezne lastnosti, ampak le na to, da je prelahka in da ne daje dovolj mesa, so jo najprej križali z angleško mesno pasmo. To se ni obneslo, ker telice, ki so nastale s križanjem, niso imele mleka. Da bi povečali mlečnost cike, so jo križali s črno-belo pasmo. Tudi ta poskus je padel v vodo: križanke so bile sposobne dati več mleka kot cike, vendar jih rejci, navajeni na nezahtevno ciko, niso primerno krmlili in je prišlo do težav pri plodnosti in brejosti. Ker križanje ni uspelo, so se odločili za zamenjavo cikaste pasme z lisasto."

Kmetijski inštitut Slovenije se od lani prizadeva, da bi krave cikaste pasme, ki so še ostale, obdržali in da bi njihove dobre lastnosti ohranili za morebitno križanje z drugimi pasmami. Cika namreč zelo dolgo živi, ima trde parklje in je primerna za pašo, glede na svojo telesno težo pa da tudi dosti mleka. V republiki načrtujejo, da bi sto do dvesto krav cikaste pasme ohranili predvsem na območju Bohinja in Tolmina."

povprečno mlečnost krav, se doslej niso dosti pritoževali nad tem, da bi bile dedne lastnosti slabe in da zaradi njih ne bi mogli dosegati dobrih rezultatov."

Podatki o mlečnosti krav ter o deležu maščobe in beljakovin v mleku postajajo vse pomembnejši. Koliko krav na Gorenjskem je v A kontroli?

"Okrog pet tisoč oz. približno četrtnina vseh. 4042 jih je na kmetijah, 980 pa na družbenih posestvih. Za normalno selekcijsko delo bi delež krav v A kontroli morali biti še večji (v nekaterih zahodnoevropskih državah je tudi 50- ali celo

70-odstotni), vendar pri nas to ne bi bilo smiselno, ker so črede, ki niso zajete v A kontrolo, zaradi velike razdrobljenosti premajhne pa tudi stroški bi bili preveliki. Podatki o količini mleka ter deležu maščobe in tolske v mleku niso koristni samo za selekcijsko službo, ampak tudi za rejca, ki na podlagi rezultatov lahko sprejemajo različne ukrepe za izboljšanje črede, gospodarnosti priraje, pravilnosti krmljenja in podobno."

Kako do dobre črede krav?

"Selekcijska služba lahko vpliva le z dobrim izborom bi-

kov, rejec pa predvsem z rejo večjega števila telic, izmed katerih slabše izloči, boljše pa re-di naprej."

Ali ima Slovenija dovolj dobrih bikov?

"Za zdaj še ne! Naša rejska politika je bila v preteklosti preveč tradicionalna. Ker so preveč gledali na zunanost, premalo pa na proizvodnost, so izločili tudi bike, ki so bili sicer dobri "prinašalci" lastnosti za prirajo mleka in mesa. Po novem ne gledajo toliko na zunanost, ampak nekaj bikovskega semena, s katerim osemnujejo krave, dajo na zalogo in se šele po znanih rezultatih odločajo o tem, ali bika izločiti ali ne."

Na nedavnem ustanovnem zboru kranjskega govedorejskega društva je bilo med drugim slišati, da je bila dosedanja selekcija slaba in da je to tudi razlog, da je pasemska sestava v številnih gorenjskih hlevih dokaj pisana. Je za to kriva selekcijska služba ali rejci?

"Na Gorenjskem kmetu pasem nismo nikoli vsiljevali. O vrsti priraje (mleko oz. meso) in o pasmi se je vedno odločal sam. Ker je bila v posameznih obdobjih bolj zanimiva priraja mleka, v drugih pa priraja mesa, so se v hlevih tudi začele "mešati" mlečne in mesne pasme govedi. Nekateri pa so se za pasemsko pestrost odločili načrtno." ● C. Zaplotnik

stotkov) in traktorskih priključkov (povprečno za 10 odstotkov) ter tudi višja vrednost živega dela (osebni dohodki v kmetijstvu so se povečali za 20 odstotkov).

Republika je lani in letos do sredine januarja zagotavljala iz proračuna nadomestilo za kritje cenovne razlike pri mleku. Nazadnje, ko je bila odkupna cena mleka 14 tolarjev za liter, je prispevala po en tolar, sicer pa je v najugodnejših mesecih kompenzacija predstavljala tudi več kot petino odkupne cene. Zdaj je republika nadomestilo ukinila, to pa je ob povečanju odkupne cene še dodatni razlog za podražitev

Dražja tudi živina in meso

Ker je odkupna cena mleka po vladnem odloku tudi osnova za odkupno ceno živine, se je danes, v petek, podražila tudi živina, s tem pa tudi meso in mesni izdelki. V škojloških mesozdelkih so nam povedali, da so vse cene "poskočile" za toliko, kot se je povečala odkupna cena mleka - za 20,71 odstotka. Rejci bodo po novem za kilogram mladega pitane goveda extra kakovostnega razreda prejeli 118,30 tolarja za kilogram oz. 211,25 tolarja za kilogram mesa. Povprečna maloprodajna cena mesa pa bo 350 tolarjev.

MEŠETAR

Zavod Republike Slovenije za statistiko je pripravil podrobnejši pregled gibanja decembrskih cen in tudi primerjave o podražitvah med lanskim in predlanskim decembrom. Drobnoprodajne cene so v enem letu porasle za 241 odstotkov, na "lestvici" izdelkov, ki so se na drobno najbolj podražili, pa je tudi precej živil in kmetijskega reprodukcijskega materiala. Maščobe so se podražile za 356 odstotkov, mesni izdelki za 338 odstotkov, meso za 328 odstotkov, kmetijska zaščitna sredstva za 317, jajca za 316, zelenjava za 262, ribe za 260, mleko in mlečni izdelki za 251, sadje za 228, žito in žitni izdelki za 205 odstotkov, kmetijsko orodje za 140...

V Gozdnem gospodarstvu Kranj veljajo od 1. januarja 1992 nove odkupne cene gozdnih sortimentov.

vrsta sortimenta - kakov. razred	cena (v SLT/m3)
smreka, jelka - hlodi I	4.547
smreka, jelka - hlodi II	3.531
smreka, jelka - hlodi III	2.422
celulozni les I	2.129
celulozni les II	1.707
celulozni les III	1.273
bukev - hlodi I	4.352
bukev - hlodi II	3.428
bukev - hlodi III	2.549
hrast - hlodi I (do 49 cm)	6.764
hrast - hlodi II (do 39 cm)	5.270
hrast - hlodi III (do 39 cm)	3.186
les za lesne plošče	1.513

Lupljenje lesa plačajo posebej (175 SLT/m3), prav tako tudi prevoz, nakladanje in razkladanje. Pa še pomembna "malenkost": rok plačila je 30 dni!

Kakšne so cene v trgovini škojloške kmetijske zadruge v Poljanah?

vrsta materiala	cena (v SLT)
telpit I	1/50 19,70
telpit II	1/50 18,90
telstarter	1/10 25,10
KJ (za krave)	1/50 19,10
BEK 2 (za prašiče)	1/50 19,90
KN (za kokoši nesnice)	1/50 22,70
KN (za kokoši nesnice)	1/50 24,50
koruza	1/10 15,50
pšenica	1/50 16,48
otrobi	1/50 7,70
oves	1/30 19,54
ječmen	1/40 15,98
živinska sol	1/50 17,80
prašek za pomivanje molznih strojev	1/50 250,56
blinal (za razkuževanje vimen in seskov)	1/1 350,46
kovinske grablje - nasajene	kos 164,50
delovne obleke - farmer	kos 979,00
delovne obleke - klasični kroj	kos 728,00
žičniki - od 35 do 300 mm	kg 98,85 - 132,00

V naši trgovini na Bledu sprejemamo v komisijsko prodajo starine



Morda imate doma stare likalnice, možnarje, svečnike, jerbaze, vezene, steklene predmete, slike ali pa izdelke iz keramike.

Pričakujemo vas na Bledu, Cesta svobode 15, vsak dan med 9. in 12. uro ter med 15. in 19. uro. Informacije: tel. št. 77-842

GLASBENA ŠOLA AKORDEON

K vpisu vabimo učence za klavir, citre, električne klaviature, kitaro, harmoniko, kljunasto in prečno flavto, predšolsko glasbeno vzgojo in nauk o glasbi - teorijo. Pouk poteka v hotelu EVROPA.

Prijave sprejemamo po tel. 212-007.

Nudimo vam nakup novih in rabljenih instrumentov.

mleka in mlečnih izdelkov. Mlekarne so pri določanju cen konzumnega mleka zavezanih rok, saj jih omejuje lani sprejeta odredba, medtem ko cene izdelkov lahko oblikujejo prosto. Po tej odredbi se drobnoprodajne cene konzumnega pasteriziranega oz. homogeniziranega mleka oblikujejo tako, da znaša razmerje med povprečno odkupno ceno in drobnoprodajno ceno mleka z 28 tolsčobne enote I : največ 1,86 (papirna embalaža) oz. I : največ 1,56 (PVC embalaža), razmerje med odkupno ceno in drobnoprodajno ceno mleka s 3,2 tolsčobne enote pa I : največ 2,10 (papirna embalaža) oz. I : 1,80 (PVC embalaža).

In kako so na nekaj več kot 20-odstotno povečanje odkupne cene "reagirali" v gorenjskih mlekarneh? V gozdarsko-kmetijski zadrugi Srednja vas v Bohinju so povedali, da so z večeršnjim dnevom dvignili za toliko, kot se je podražilo mleko - za 20 odstotkov. Trgovci lahko dobijo pri njih mleko v PVC embalaži po 26,40 tolarja, bohinski sir emen-

talec (odvisno od pakiranja) po 414 oz. 444 tolarjev za kilogram, sladko skuto pa po 180 tolarjev. V mlekarni škojloške kmetijske zadruge so sveže mleko podražili za približno 21 odstotkov, mlečne izdelke (sir, skuto in smetano) pa za 26 do 28 odstotkov. V kranjski mlekarni so sveže mleko in maslo podražili za 20 odstotkov, jogurte za 30, sire pa za 32 odstotkov. Liter mleka v kartonski embalaži bo odslej stal v trgovinah 35,50 tolarja. ● C. Zaplotnik



Košarka

Na Planini Triglav s Postojno

Minulo sredo so košarkarji odigrali tretje kolo drugega kroga slovenskega prvenstva. Triglav je na gostovanju v Rogaški nesrečno izgubil, možnost za zmago pa ima že v soboto, ko ob 20. uri doma, v dvorani na Planini, gosti ekipo Postojne. Obe gorenjski ženski ekipi v I. ligi tokrat gostujeta. Odeja Marmor v Domžalah, Kranj pa v Sežani. V dvorani na Planini pa bo v soboto še tekma II. moške košarske lige - zahod, ko ekipa Kokra Lipje v gorenjskem derbiju gosti ekipo Radovljice. Tekma bo ob 18. uri. Jeseničani tokrat gostujejo v Litiji. ● (vs)

Triglavani sami zapravili zmago

Rogaška Donat Mg : Triglav 68 : 66 (31 : 37)

Rogaška Slatina, 15. januarja 1992, športna dvorana, gledalcev 200. sodnika Fišer (Murska Sobota) in Pukel (Maribor).

Rogaška Donat Mg: Tišma, Cerar 8, Petrovič, Sušin 6 (2-2), Pale - Kosovec, Kidrič 6, Volarič 16 (2-0), Tabak 5, Petovar 3 (2-1), Kaliniger 4, Ritonja 20 (7-4).

Triglav: Lojk, Milič, Prezelj, Prevodnik 2, Tušek, Tadič 7 (10-5), Bošnjak 12 (8-5), Šubic 19 (7-5), Kastigar 3, Jeras 2, Mitič 20 (8-7). Prosti met: Donat Rogaška Mg: 13-7, Triglav: 34-22, število osebnih napak: Rogaška Donat Mg: 26, Triglav: 22; tehnična napaka: Tišma; pet osebnih napak: Cerar 40. minuta, Kastigar 40. minuta, Mitič 40. minuta.

Domačini so začeli srečanje dobro in vodili vse do 14. minute (22 : 23), ko je sodnik Fišer napravil dve katastrofalni napaki, saj je dovolil kar dvakrat, da so domačini zadeli koš s prekrškom. Nato so Triglavani vodstvo povečevali in odšli na odmor s prednostjo 6 točk. V nadaljevanju so Triglavani igrali prehitro in zgrešili mete za tri točke, kar so domačini izkoristili in v 25. minuti je bil rezultat 42 : 42. Zaradi dveh zaporednih napak Triglava in korakov je bil rezultat v 29. minuti 48 : 47. Triglavani so se ponovno nekoliko zbrali in vodili 50 sekund do konca tekme s tremi točkami razlike (63 : 66). Pri rezultatu 65 : 66 in to 20 sekund pred koncem srečanja so namesto počasne igre hoteli, izgubili žogo, napravili osebno napako in tako je igralec Volarič metal 1 za 1. Vse to se je dogajalo 4 sekunde pred koncem tekme. Prvi met je zgrešil, Triglavani so si pridobili žogo, napravili korake (Tadič), kar so domači s trojko izkoristili in osvojili dve pomembni točki.

J. Marinček

Smučarski skoki

Pokal Cockta

Kranj, januarja - V letošnji zimski sezoni je bilo za pokal Cockta že 12 tekmovalcev. Vsa tekmovalca se točkujejo za posameznike in ekipno. Točke je dobilo že 113 tekmovalcev. Po kategorijah je vrstni red naslednji:

Člani: letnik 1973 in starejši: 1. Franci Petek (Stol Žirovnica) 75, 2. Primož Kopač (Alpina Žiri) 59, 3. Janez Debelak (Elektrotehna Ilirija) 43, 4. Andraž Kopač (Alpina Žiri) 39, 7. Dejan Jekovec (Tržič) 28, 8. Tomaž Knafelj 27 in 10. Sašo Komovec (oba Triglav) 24 točk. Ekipno vodi Elektrotehna Ilirija 171, 2. Triglav 103, 3. Alpina Žiri 100, 4. Stol Žirovnica 75, 5. Tržič 48 točk;

Mladinci: do 18 let, letnik 1978 in 1975: 1. Dejan Jekovec (Tržič 62), 2. Rok Polajnar 55, 3. Franc Urban 47, 4. Jure Žagar 43 (vsi Triglav), 5. Robi Meglič (Tržič) 40, 6. Aljoša Dolhar (Planica) 29, 7. Zoran Zupančič (Alpina Žiri) 26, ekipno vodi Triglav 170, 2. Tržič 102, 3. Velenje 51, 4. Planica 29, 5. Alpina Žiri 26;

Mladinci: do 16 let, letnik 1976: 1. Tadej Žvikart (Triglav) 37, 2. Jure Radelj in Rok Omrzel (oba Elektrotehna Ilirija) 35, 7. Erik Vesel (Triglav) 18, 8. Grega Eržen 14 in 10. Igor Teran (oba Triglav) 11; ekipno vodi Triglav 102, 2. Elektrotehna Ilirija 95, 3. Velenje 36, 5. Stol Žirovnica 10;

Pionirji: 15 let, letnik 1977: 1. Jure Radelj (Elektrotehna Ilirija) 27, 2. Jaka Grosar (Tržič) 22, 3. Matija Stegnar (Tržič) 15; 5. Miha Eržen (Triglav), 12, 6. Robert Janežič (Triglav) 8, 9. Uroš Rakovec (Triglav) 5, 10. Roman Perko (Tržič) 4; ekipno vodi Tržič 41, 2. Elektrotehna Ilirija 27, 3. Triglav 25;

Pionirji 14 let, letnik 1978: 1. Jaka Grosar (Tržič) 27, 2. Matija Stegnar (Tržič) 21, 3. Miha Eržen (Triglav) 20; 4. Robert Janežič (Triglav) 16, 6. Jernej Kumer (Alpina Žiri) 6, 7. Gašper Poljanšek (Alpina Žiri) 5, 8. Jaka Eniko (Alpina Žiri) 4

Pionirji 13 let, letnik 1979: 1. Primož Peterka (Moravče) 15, 2. Robert Janežič (Triglav) 12, 3. Boštjan Brzin (Tržič) 9, 6. Miha Eržen (Triglav) 5, 8. Andraž Černilec (Tržič) 3, 9. Jernej Kumer (Alpina Žiri) 2.

Ekipno vodi Triglav 19, 2. Moravče 15, 3. Tržič 14, 7. Alpina Žiri 2. **Pionirji: 12 let, letnik 1980:** 1. Samo Lazar (Elektrotehna Ilirija) 15, 2. Luka Ograjšek 12, 3. Klemen Jerele (oba Velenje) 9, 6. Anže Urevc (Stol Žirovnica) 5, 8. Miha Kešpret (Triglav) 3, 9. Davorin Stanonik (Alpina Žiri) 2; ekipno vodi Velenje 35, 2. Elektrotehna Ilirija 15, 3. Moravče 8, 4. Stol Žirovnica 5, 5. Triglav 3, 6. Alpina Žiri 2.

Skupno za pokal Cockta vodi Triglav 458 točk, 2. Elektrotehna Ilirija 330 točk, 3. Tržič 262 točk, 4. Velenje 149, 5. Alpina Žiri 147 točk, 6. Stol Žirovnica 90, 7. Planica 48, 8. Ljubno 41, 9. Moravče 36, 10. Dolomiti in Fužinar 35, 12. Mislinja 2; Obenem pa se točkujejo tekmovalci za svetovni pokal, evropski pokal, alpski pokal in svetovna prvenstva. Prav tako vodi Triglav s 557 točkami, 2. Elektrotehna Ilirija 336 točk, 3. Tržič 288 točk, 4. Stol Žirovnica 204 točke, 5. Alpina Žiri 165 točk, 7. Planica 49 točk.

Janez Bešter

Končan je prvi del državnega prvenstva v hokeju na ledu

Kar tri gorenjske ekipe med finalisti

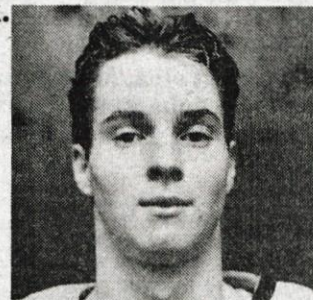
S štirinajstim kolom se je končal uvodni del prvega slovenskega državnega hokejskega prvenstva. Acroni Jesenice, Olimpija Hertz, Bled Promolinea in Jesenice so si priborili nastop v finalni skupini. Nadaljevanje že v torek.

Kranj, Jesenice, Ljubljana, 15. januarja - Štirinajsto kolo ni bilo več odločilno za vrh ligaške lestvice, zato pa je bil toliko bolj zaigran boj za četrto mesto, ki je peljalo v finalno skupino. Možnosti so imele še tri ekipe, celjska Cinkarna, jeseniška mlada ekipa, najmanj pa kranjski Triglav, katerega možnosti so bile zgolj teoretične. Kranjski hokejisti so v zadnji tekmi z Olimpijo Hertzom dokazali, da v elitno skupino še ne sodijo, Cinkarna pa je že prejšnji teden s Bledom dobila tekmo, o kateri hokejski poznavalci še danes dvomijo, ali je bila odigrana s pravo športno zagnanostjo na obeh straneh. Seveda bi težko trdili, da so mladi Jeseničani boljši od izkušenih Acronov, ki so jih premagali v zadnjem kolu, pa vendar mladi Jeseničani med vsemi, po prikazani igri, še najbolj sodijo med elite ekipe.

Torkovo srečanje v Kranju med Triglavom in Olimpijo Hertzom se je začelo z veliko borbenostjo domačinov, ki so šele v 13. minuti prejeli prvi gol izkušenejših gostov. Borbenost in agresivnost se je nadaljevala tudi kasneje, vendar pa domačini zaradi poškodb in bolezni nekaterih igralcev, niso več mogli slediti tempu Olimpije Hertz. Tako so v drugi tretjini prejeli kar tri najst zadetkov. V tretji tretjini sta bili edini izključitvi na tekmi, Triglavani so eno izkoristili in

dosegli gol. Končni rezultat je bil 2:26 (0:2, 0:13, 2:11). Za najboljšega domačega igralca je bil razglašen Košenina, ki je prejel darilo restavracije Podmornica, za najboljšega ljubljanskega igralca pa je bil razglašen Vnuč, ki je dobil darilo akademskega slikarja Zmaga Puharja, srečni obiskovalec pa je bil nagrajen z darilom Dežnikarstva Jenko.

V dvorani Podmežaklja je v lokalnem derbiju uspel veliki met mladim jeseniškim hokejistom. Pred tisoč gledalci so pre-



Mladji jeseniški hokejist Matej Poljanšek je kar trikrat zatresel mrežo Acronov. Foto: J. Cigler

magali ekipo Acroni Jesenice. Mladi so igrali izredno borbeno in učinkovito, starejšim pa ni uspelo nič. Poznala se jim je utrujenost, saj je trener Krikunov v zadnjem času poglavito pozornost na treningih posvetil obnovi moči, ki bo v nadaljeva-

Acroni Jes.	14	12	1	1	161:31	25
Ol. Hertz	14	12	1	1	202:24	25
Bled Prom.	14	9	0	5	156:38	18
Jesenice	14	7	0	7	88:71	14
Cinkarna	14	7	0	7	81:71	14
Triglav	14	6	0	8	70:144	12
Olimpija	14	2	0	12	45:127	4
Sl. Beton Co.	14	0	0	14	9:306	0

nju prvenstva še kako pomembna. Končni rezultat je bil 8:5 (2:1, 4:4, 2:0).

V torek je bilo v Ljubljani srečanje med Olimpijo in Cinkarno, ki je še imela možnosti za finalno skupino (ob porazu Jeseničanov). V enakovrednem boju so Celjani zmagali z rezultatom 4:5 (1:1, 2:1, 1:3).

Zadnje srečanje je bilo v sredo v Zalogu, kjer je gostovala ekipa Bleda Promilinee in visoko premagala Slavijo Beton, ki ji ni uspelo v prvenstvu osvojiti niti ene točke. Rezultat je bil 0:25 (0:8, 0:6, 0:11). ● V. Stanovnik, B. Jeršin, J. Marinček

Mednarodno teniško prvenstvo v Avstraliji

Barbara Mulej v prvem kolu izgubila

Kranj, 16. januarja - Letošnje avstralsko teniško prvenstvo je že v začetku prineslo nekaj presenečenj. Tako je zbolela Steffi Graf, umaknil se je Pete Sampras - neugnano pa še vedno zmagaue Monika Seleš. V ženski konkurenci smo imeli Slovenci svojo predstavnico, Barbaro Mulej, ki je izgubila v prvem kolu proti domačinki Janet Byrne. Naši tekmovalci je ostal še nastop med mladinkami. ● (vs)

Vabila, prireditve

Prvenstvo starejših pionirjev občine Kranj v šahu - Prvenstvo bo v soboto, 18. januarja, z začetkom ob 9. uri na Osnovni šoli Matija Čop v Kranju. Pravico nastopanja imajo občani in občanke kranjske občine, rojeni 1977 in kasneje. Igralo se bo devet kol po švicarskem sistemu z igralnim časom 15 minut na igralca oziroma igralko. Tekmovanje bo predvidoma trajalo do 14. ure.

Prvo vseslovensko rekreativno tekmovalstvo v veleslalomu za cicibane in cicibanke - Zveza vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja pri Smučarski zvezi Slovenije, skupaj z Valom 202, pripravljata v soboto, 25. januarja, s startom ob 11. uri, prvo veslovensko rekreativno tekmovalstvo v veleslalomu za cicibane in cicibanke. Pravico tekmovalstva imajo vsi nekatégorizirani tekmovalci od leta 1983 so vključno 1986. Prijave pošljite na naslov Smučarske zveze Slovenije, Parmova 33, s pripisom "Za tekmovalstvo cicibanov" ali pa na uredništvo Vala 202, Tavčarjeva 17, 61000 Ljubljana z enakim pripisom. Upoštevali bodo vse prijave, ki bodo prispele do vključno 22. januarja zvečer, ko bo žrebanje števil in spominskih majic v prostori soorganizatorja, Amigo Dara iz Ljubljane. Startne številke bodo stariši lahko dvignili dve uri pred startom na Voglu, delili pa jih bodo vse do začetka tekmovalstva. Ker so tekmovalstvo podprli številni sponzorji (Grip d.o.o., Eta Kamnik, Pivovarna Union, Kolinska Ljubljana...), čakajo najmlajše lepa presenečenja.

Odprto člansko šahovsko prvenstvo Gorenjske - s šahovske zveze Gorenjske so sporočili, da se te dni začne odprto člansko prvenstvo. Igralo se bo po švicarskem sistemu, enkrat tedensko (ob sredah) od 17. do 21.30 ure v družbenem centru v Lescah ali Kranju. Zmagovalec postane članski prvak Gorenjske za leto 1992 in dobi v trajno last pokal ŠZS, prvih pet pa denarne nagrade. Obenem so že predvideli datum letošnjega šahovskega festivala, ki naj bi bil od 20. do 30. marca. Do takrat bo končano tudi člansko prvenstvo.

Beštrov memorial na Pokljuki - Smučarska zveza Slovenije je organizator, Tekški klub Kranj pa tehnični organizator tekmovalstva v smučarskih tehnikah za Beštrov memorial, ki bo v soboto, 18. januarja, ob 10. uri na Pokljuki. Teklo se bo v klasični tehniki. Prijave so sprejemali le do minule srede, štart pa bo pred vlečnico Šport tože na Pokljuki.

Skupščina Vaterspolske zveze Slovenije - V nedeljo, 19. januarja, z začetkom ob 15. uri bo v dvorani na Planini redna letna programska skupščina Vaterspolske zveze Slovenije. Na njej bodo pregledali letna poročila in predstavili nov program za letošnje leto, poleg tega pa imajo na dnevnem redu obravnavo vrsto predlogov nove organiziranosti VZS in izvolitev funkcionarjev.

Srečanje članov KK Kokra Lipje - Danes, 17. januarja, ob 18. uri, bo v veliki dvorani Društva računovodskih delavcev v Kranju, srečanje članov KK Kokra - Lipje in predstavnikov TP Kokra.

Kegljanje

TERMO upravičil vlogo favorita

Na občinskem prvenstvu v kegljanju so kegljači zaključili z drugim kolom tekmovalstva v okviru ekipnega prvenstva. Za ekipo tekmuje po šest tekmovalcev. Najbolj izenačene kegljače ima ekipa TERMO, ki trenutno vodi. Podrli so 4.827 kegljev, na drugem mestu je ekipa JELOVICE, ki je podrli 4.771 kegljev, na tretjem mestu je SGP TEHNIK s 4.756 podrtimi keglji, sledijo ISKRA Železniki, na 5. mestu je lankoletni občinski prvak INŠTITUT Z. RANT, šesti so kegljači LTH 1, itd. Na tekmovalstvu sodeluje 17 ekip iz Škofje Loke in Selske doline.

Pri ženskah je v prvem delu v vodstvu OBRTNA ZBORNICA z 2.709 podrtimi keglji. Druga je JELOVICA z 2.664 podrtimi keglji, tretja pa GORENJSKA PREDILNICA z 2.597 podrtimi keglji, četrte so kegljačice ALPLESA, pete TEHNIKA, itd.

V soboto, 18. januarja, in nedeljo, 19. januarja 1992, bomo na kegljišču v Športni dvorani PODEN začeli z občinskim prvenstvom posameznikov v kegljanju. Vsak tekmovalac meče na vseh štirih steh za 25 lučajev, najboljših 24 kegljačev pa bo sodelovalo v finalnem tekmovalstvu. Trenutno je že prijavljenih 121 tekmovalcev, tisti, ki bi radi sodelovali, pa se lahko še prijavijo Športni zvezi občine Škofja Loka.

Tekmovalstvo poteka tudi za ženske, vendar je letos udeležba bolj skromna, prijavilo se je vsega 16 tekmovalcev. Vse, ki bi rade kegljale, se za tekmovalstvo še lahko prijavijo, kljub temu da bo tekmovalstvo že v soboto, 18. januarja 1992.

M. Kalamar

Našim dekletom vendarle gre na bolje

Na Pohorju bo le slalom

Kranj, 16. januarja - Zadnji tekmi v Hinterstoderju sta vendarle pokazali, da naša dekleta prihajajo v formo, zato si že od jutrišnjega tekmovalstva za 29. zlato lisico na Pohorju obetajo še boljše uvrstitve. Tako je minuli torek naša ekipa v slalomu dosegla najboljšo uvrstitev letošnje sezone, saj so se kar štiri uvrstile med trideset najboljših, Nataša Bokal pa je bila najboljša med njimi, sedma. Žal našim ni šlo enako dobro v sredo na veleslalomu, ko je prič-

kovanja izpolnila samo mlada blejska smučarka Špela Pretnar, ki se je v svojem prvem nastopu v tekmi svetovnega pokala uvrstila v finalno skupino in bila na koncu enaintrideseta.

Zadnje dni so imeli veliko težav organizatorji Zlate lisice, saj toplo vreme ni dovolilo pripraviti tudi veleslalomске proge. Tako bo to soboto, z začetkom ob 11. uri, na Pohorju le slalomska tekma, veleslalom pa bo v Piancavallu. ● V. Stanovnik

Snowboarding

Sprejet raspored tekmovalj

Za popestritev v letošnji sezoni bodo prav gotovo poskrbeli snowboarderji s svojimi atraktivnimi tekmovalji v paralelnem slalomu, ki je novost v načinu tekmovalstva pri nas. Začelo se je tudi že prvo državno prvenstvo, pod okriljem novoustanovljene Snowboarding zveze Slovenije. Na zadnjem sestanku zveze so bili tudi potrjeni datumi tekmovalj, ki bodo štele za uvrstitev v prvenstvo. Vzporedno z državnim prvenstvom pa poteka tudi Ski Open (bivši pokal "Zdravo"). Rasporeditev tekem za letošnjo sezono, če ne bo prišlo do odpovedi zaradi pomanjkanja snega, pa je naslednji:

18. januarja (Ulovka - paralelni slalom), 25., 26. januarja (Pohorje - paralelni Sl., Super G), 31. januarja (Kranjska Gora - Super G), 1. februarja (Kranjska Gora - paralelni Sl.), 2. februarja (Bled Open - Super G), 15., 16. februarja (Rogla - paralelni Sl., Super G), 29. februarja (Koper - državno prvenstvo), 1. marca (paralelni Sl., Super G). ● J. Hudovernik

Mali nogomet

V nedeljo za pokal "Poden"

Škofja Loka, 15. januarja - Športna dvorana PODEN v Škofji Loki letos že devetletno organizira turnir v malem nogometu. Prijavilo se je 60 ekip, tekmovalju pa so se odzvale praktično vse najboljše malonogometne ekipe z Jesenic, Bohinja, Radovljice, Kranja, Ljubljane, Vrhnike in seveda domači. Tekmovalstvo se je začelo že 4. januarja, v soboto, 18. januarja, pa bo po sistemu na izpadanje odigranih zadnjih 12 tekem. Najboljše 4 ekipe se bodo v nedeljo, 19. januarja 1992, pomerile v finalu za prvo mesto. Organizator, športna dvorana Poden, je za najboljše ekipe pripravil poleg pokalov tudi denarne nagrade in tako bo prvak turnirja prejel 20.000,00 tolarjev, drugouvrščena ekipa 10.000,00 SLT, tretjeouvrščena ekipa 6.000,00 SLT in četrtoouvrščena ekipa 4.000,00 SLT.

Udeleženci tekmovalstva so z organizacijo tekmovalstva zadovoljni, zadovoljne pa je tudi organizator, saj je po jakosti turnir takoj za DNEVNIKOVIM. V soboto bodo namreč štartale kar 3 ekipe, ki so bile finalisti na Dnevnikovem turnirju v Ljubljani. In kdo so polfinalni pari?

Tekmovalstvo se bo začelo 18. 1. 1992 ob 8. uri: HB 54 iz Ljubljane: PIZZERIJA POLANA, KMN BARAKUDA : DVGALO SERVIS, LAMBADA SIPCA iz Škofje Loke : KMN ČRNA VDOVA, OMNIA iz Kranja : BOCA JUNIORS iz Škofje Loke, KMN LIPA iz Ljubljane : KAVA BAR iz Kranja, STRMEC : MIHOL iz Škofje Loke, KMN KOALA : PIK KLUB iz Sela, KMN STIPIČ : SALAMONOV OGLASNIK ob iz Ljubljane.

Torej, prijatelji malega nogometa, vabljeni na ogled tekem, prav gotovo ne boste razočarani, kajti že v predtekmovaljih se je v dvorani PODEN igral nogomet, ki ga radi gledamo.

M. Kalamar

Rokomet

Zimsko prvenstvo Gorenjske

Kranj, 15. januarja - Minulo nedeljo so rokometarji začeli s prvim zimskim prvenstvom Gorenjske. Na njem nastopa 10 ekip. Odigranih je bilo že prvih trinajst srečanj v dveh skupinah po 5 ekip. Prvenstvo se bo nadaljevalo 26. januarja in končalo 2. februarja. Igralni čas je ob nedeljah od 9. do 21. ure. Rezultati: Britof - Predvor (V) 16:10, Šešir - Sava 22:5, Loške smojke - Jezersko 26:12, Predvor (modri) - Besnica 17:20, Jezersko - Peko 16:16, Predvor(modri) - Loške smojke 8:19, Jezersko - Besnica 14:14, Loške smojke - Peko 20:14, Predvor (beli) - Šešir 10:9, Sava - Britof 14:21, Predvor (beli) - Predvor (V) 24:16, Šešir - Britof 12:12, Predvor (V) - Sava 23:15. Tako v "A" skupini vodijo Loške smojke, v "B" skupini pa Britof. Po prvem delu tekmovalstva so najboljši strelci: B. Čimžar, Britof (19 golov), Mohorič, Loške smojke (13 golov) in Čampa, Sava (13 golov). ● M. D.



MARMOR HOTAVLJE

Gorenja vas tel.: 064/68-210

PRIDITE - PRESENEČENI BOSTE NAD PONUDBO IN KVALITETO!



consulting center 64001 KRANJ, p.p. 39

informacije in prijave - tel.: 221-083 (od 20. - 22. ure)

SVETOVALNI CENTER - Planica 3, soba 68, tel.: 325-733

Informacije in uvodno svetovanje: ponedeljek od 15. - 16. ure,

četrtek od 11. - 12. ure

- **VODENJE** poslovnih knjig za podjetja in obrtnike, davčne napovedi, dohodnina, adm. storitve pri zaposlitvah, obračuni plač in druge storitve...
- **PRAVNE** storitve (odvetnik): registracija podjetij in pravno zastopanje, izterjava dolgov, prepisi, gradb. dokumentacija, denacionalizacija...
- **CC** računalniška šola, šola tujih jezikov (za posameznike in manjše skupine), seminarji, tečaji, predavanja, svetovanja, obravnave (otroci in odrasli), inštrukcije, varstvo otrok...
- Urejanje besedil, računalniški originali, progr. oprema, fotokopiranje, mape, vezave, vizitke, rekl. zloženke...

MODA 92

prvi sejem v novi evropski državi SLOVENIJI

Na letošnjem 37. sejmu konfekcije, modnih tkanin, pletenin, usnjene in krznene konfekcije, obutve, galanterije in modnih dodatkov MODA 92 od 13. do 16. januarja v Ljubljani je sodelovalo skupno 134 firm, od tega 108 slovenskih, 15 hrvaških, 3 srbske, 2 bosanski, 2 italijanski, 1 nemška in 3 avstrijske. Na vsakem koraku je čutili ogromne napore, ki jih naši tekstilci vlagajo v svojo proizvodnjo, da bi se obdržali, da bi s kar najvišjo kvaliteto prodrli čim dlje na zunanji svetovni trg. Kako jim to uspeva, govorijo tudi naši današnji utrinki s posameznih gorenjskih paviljonov, ki smo jih obiskali.



FLAVISTA - modni artikel iz kranjske SAVE - Že lani in ponovno letos se je tovarna umetnega usnja v SAVI Kranj na sejmu mode predstavila s svojim najnovejšim materialom - umetnim usnjem, imenovanim FLAVISTA. FLAVISTA spada v širok izbor umetnega usnja VIST za galanterijo, čevljarstvo, avtomobilsko industrijo, tapetništvo, pohištveno in oblačilno industrijo. FLAVISTA je material, ki je povsem podoben svinjskemu velurju, le da ima kopico boljših lastnosti od naravnega usnja. To je mehak material, prijeten na otip, iz katerega se da sešiti vse, od večerne obleke do športnega jopiča. Mimogrede, letošnja slovenska olimpijska ekipa v nordijskih disciplinah, v kateri je tudi Franci Petek, je oblečena v jopiče iz FLAVISTE. Največja prednost tega materiala pa je izredno lahko čiščenje, saj ga preprosto operemo v pralnem stroju. In večkrat ga peremo, bolj prijetno mehak je. V šestih barvah, svetlo in temno rjavi, drap, črni, sivi, temno modri in vinsko rdeči se trenutno dobi v Savini industrijski prodajalni v Kranju, v Kokri v Globusu, v Gumi shopu na Jesenicah, v vseh NAMAH in drugod. Paleta barv pa še širi.

GORENJSKA PREDILNICA in njen LOKATEKS

Povsem nov program

Lani poleti je Gorenjska predilnica Škofja Loka v svojem okrilju ustanovila hčersko firmo LOKATEKS, ki naj bi skrbelo za široko potrošnjo. Marsikaj novega zdaj prihaja iz te škofjeloške tekstilne tovarne z dolgoletno tradicijo, imajo pa še velike načrte. Napovedujejo nov proizvodni program in ponovno širitev lastne prodajalne.

Ženski svet seveda najbolj pozna volneno prejo za ročno pletenje in jerseyje za vse priložnosti. Kadar se odločamo za nakup tega ali onega, zagotovo zavijemo najprej na Trato, kjer so s svojim blagom vedno dobro založeni in tudi cenejši kot drugod. Le ni tako visoke marže, kot jo nabijejo trgovine. Vendar, kaj vse LOKATEKS izdeluje, zagotovo še ne vemo. Zato so z vsemi novostmi prišli na sejem mode v Ljubljano. Industrijskega programa, to je industrijskih prej, ki še vedno ostaja osnovni program Gorenjske predilnice, sploh niso prikazali, temveč vse ono drugo za široko potrošnjo, kar prihaja iz LOKATEKSA.

In kaj je najnovejše? To so jerseyji za rjuhe za jogije, prevleke za odeje. Mehke in voljne so, kot so lahko voljne le pletenine. Za posteljnino jih izdelujejo iz čistega bombaža, za prevleke čez sedeže, oblaženo pohištvo pa so hvaležna mešanica bombaža in sintetičke. Za-

čeli so pravzaprav z otroškimi rjuhami za jogije, v sodelovanju in po nasvetih loške ODEJE. Za barve in vzorce se skupno dogovarjajo. Letos so tudi njihove pastelne, vendar živahne.

Že nekaj časa pa prihaja iz njihovega proizvodnega programa tudi otroški program pižam, trenirk, kap, rokavic, šalov, trakov za lase in podobnega. Tako je njihova ponudba že dokaj bogata, imajo pa še veliko načrtov, saj so možnosti izredno velike. Veliko si obetajo od klasičnih volneno-akrilnih prej za ročno pletenje in prav takšnih prej za strojno pletenje. Z njimi se jim

Pri odločitvah v proizvodnji jim pomagajo tudi nizozemski strokovnjaki. Ugotovili so, da imajo še vsaj 5 odstotkov rezerv v boljši organizaciji. Vse bodo upoštevali.

Velik poudarek bo LOKATEKS torej imel v izvozu, nič manj pa se ne bo trudil tudi na domačem trgu. Za začetek bodo spomladi razširili industrijsko prodajalno ob tovarni. Enkrat so jo že večali in lepo se danes da izbirati vseh barv in kvalitet volne za ročno pletenja. Premalo prostora pa ostaja za ponudbo jerseyjev in predvsem za nove kolekcije otroškega

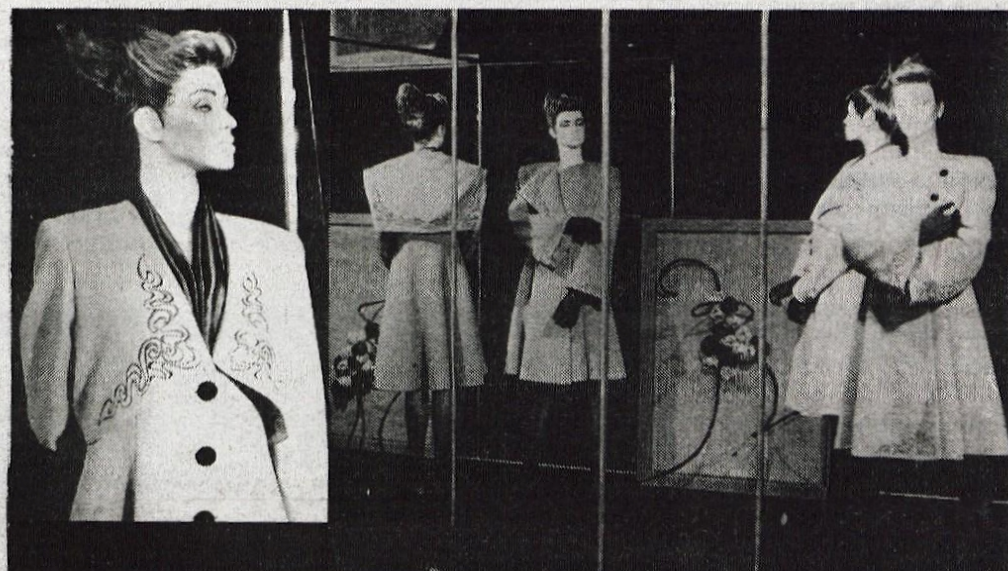


odpira trg na Zahod, pa tudi v Srednjo Evropo, na Madžarsko, Poljsko in celo v Tunizijo. To bo zdaj njihovo udarno prodajno področje. Proizvodnjo akrilno marca povečali od 120 na 200 ton mesečne proizvodnje. Lani jim je izpadel jugoslovanski in sovjetski trg, vendar prepričani so, da je najhujše že za njimi.

programa. Za dve tretjini bodo povečali sedanjo trgovino in jo nanovo opremili. Poleg novih programov za pomlad napovedujejo tudi bogat izbor letnih ročnih prej, kvalitetnih mešanic bombaža in lanu ter garna. Do časa bo torej treba obiskati njihovo prodajalno na Trati, da bo do vročega poletja že vse napleteno...

KROJ Škofja Loka

Oživiljen italijanski barok



Modeli v toplih rdečih, nasičenih barvah, obogateni z vezeno, so kreirani iz mehkega Suknovega velurja v stilu italijanskega baroka, ki je posodobljen in primeren za nežnejši spol, ki se želi modno in ekstravagantno oblačiti. Ta Krojeva kolekcija je namenjena sezoni jesen - zima 1992.

Vselej hočejo biti nekaj posebnega. In tudi so! Morali bi prisluhniti pritajene vzdihne ženskega sveta, ki se je zaustavljaj pred letošnjimi Krojevimi modeli na sejmu MODA '92. Nekako rdeče rjasti so njihovi modeli, prelepe barve, krasi pa jih črna vezena v stilu italijanskega baroka. Posodobljenega, seveda, malce stiliziranega, prirejenega za modne kreacije, vendar tako izrazito žensvenega...

Pri Suknu so jim izdelali blago za kolekcijo, iz čiste runske volne je, kreacijo pa si je zamislila Krojeva domača kreatorka

Maja Zavrnik, ki je to vodečo slovensko konfekcijsko hišo že nemalokrat častno predstavila na sejmi in revijah in požela glasna priznanja.

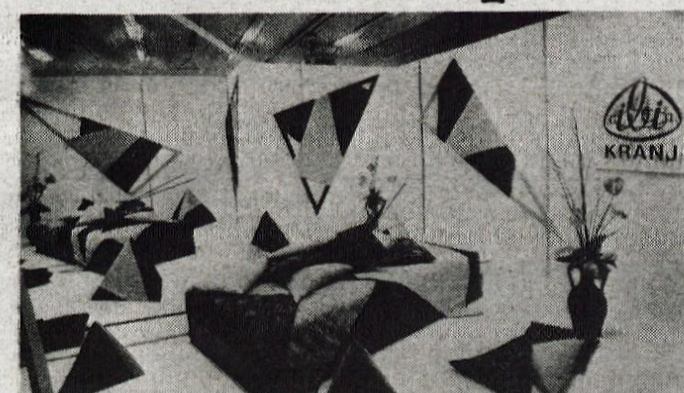
Tokrat je ideje iskala v igri-tem italijanskem baroku. Ni ga vzela veliko, le majhno merico, toliko da ga je čutili v liniji, v vezeni, sicer pa so modeli moderni; kratki plašči, oprijeti, ki zahtevajo idealno postavo... Takšno modo naj bi nosili naslednjo zimo, v sezoni 1992/93. Že sklepajo pogodbe, sprejemajo naročila. V tujino bo šlo največ njihovih izdelkov, plaščev, kostimov, jaken.

No, od nas Gorenjk si bomo verjetno le redke privoščile kaj od prikazanega. Ali pač! Zagotovo pa bomo iskale KROJEVE modele po vseh boljših konfekcijskih hišah po Gorenjski in ne bomo tudi pozabile na njihovo industrijsko prodajalno ob tovarni na Trati v Škofji Loki, kjer se vedno dobi kompletan KROJEV program. Zdajle se že pripravljajo na pomlad z lažjimi plašči, kostimi. Splača se. Tu so zaradi minimalne marže cene vedno ugodnejše. Kvaliteta pa...

O tej ne bi govorili, kajti to ve že vsak: KROJ JE KVALITETA!

IBI Kranj poznan na vseh kontinentih

Močne barve za Ameriko, nežne za Japonsko



Na sejmu MODA '92 v Ljubljani so se pogumno predstavili v modnih rdeče-črno-belih barvah, kakršne zahteva trenutni krik mode tudi pri dekorativnem blagu, in tudi v novi kvaliteti: z vsestransko uporabno votlo bombažno žakardsko tkanino. Svoje mesto bo našla na odprtih dekorativnih ležiščih, na oblažinem pohištvi, iz njih bomo šivali zaves, pregrinjala, dekorativne prete in podobno. Vse je stoddotni bombaž. Kot vsi dosedanjí Ibijski dekorativni deseni, bo tudi ta našel kupca nekje v svetu: več kot 80 odstotkov svoje proizvodnje IBI namreč proda v tujino.

Kako različni so njihovi deseni! Pravkar so na Japonsko odposlali najnovejšo kolekcijo

posebej za daljni Vzhod izdelanih tkanin pastelnih barv, nežnih cvetličnih in geometrijskih vzorcev, s katero se bodo konec januarja predstavili v Tokiu na Japonskem. Medtem ko iz teh vzorcev veje neka posebna prefinjenost, pa so vzorci, ki jih naroča Amerika, proti njim za naše pojme naravnost grobi. Vendar Amerika hoče takšne, močnih barv v kombinaciji s čisto belo barvo. Hoče torej kontraste. Avstralija je spet drugačna. Žakardi, ki so jih v IBI pripravili za avstralskega kupca, spominjajo na indijansko folkloro, tako v barvah kot v vzorcih. Opečnato rdeča, vijolična in modra so v kombinaciji. Tople barve! Spet drugače zahteven je nemški oziroma avstrijski kupec. Ta ostaja pri mirnejših tonih žakardov, ka-

kršnih smo vajeni tudi pri nas, saj se naš okus, tako ocenjujejo tudi v tovarni, zgleduje po severnih sosedih. Angleži imajo rajši rože, Skandinavci spet čisto svoje desene... v IBI skušajo ustreči vsem. S širinami blag, 200, 220 in 230 cm, ki jih na svojih najnovejših strojih dose-gajo, je njihova uporabnost izredno široka in vsestranska.

Svetovni trg je zasičen, vendar če si dober, kvaliteten, prodoren, uspeš. IBI v tej hudi konkurenci kljub vsemu prodira. To dokazuje tudi močan izvoz, saj izvozijo več kot 80 odstotkov vse svoje proizvodnje. Z njihovimi kvalitetnimi žakardi, gradli, klasičnimi damasti so se uveljavili na vseh kontinentih. Pa seveda tudi doma. Pohištvena industrija jih je vzela za svoje. Tudi manjša podjetja se oglašajo. Njihova domača industrijska prodajalna pri tovarni na Prim-skovem je dobro obiskana, posebno še, ker ima v ponudbi vedno tudi kaj takšnega, kar je bilo sicer namenjeno tujim trgov, a so manjše količine ostale doma. Splača se pogledati, kajti ne le, da je tu izbira bogata, temveč se tu tudi kupuje po ugodnejših cenah. Trgovina je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 13. do 17. ure.

Amelija, Elvira, Isabela, Karolina, Konstanza, Elizabeta so imena, ki so veliko pomenila v življenju velikega Wolfganga Amadeusa Mozarta, so pa tudi imena, ki si jih bo zapomnil ves slovenski ženski svet, ki kaj da na lepo posteljino, na satenasti prt s svilnim leskom, če bo le stopil v prodajalno, kjer imajo naprodaj izdelke Bombažne predilnice in tkalnice Tržič. Več kot stoletna tradicija in kvaliteta, mimo katere preprosto ne moremo.

Lahko bi rekli, da je bil ves zgornji del hale B letošnjega sejma mode v znamenju Mozarta. Iz prostora, kjer je svoje najnovejše izdelke predstavil tržiški BPT, je prihajala njegova glasba in skrbela za prijetno razpoloženje vseh, tako razstavljalcev kot obiskovalcev. In ko se ti je oko ustavilo na praznično pogrnjeni mizi z damastnim prtom barve starega zlata pred paviljonom BPT, se je zazdela nadvse svečana.

Sploh so v BPT letos poskrbeli za presenečenja. Dobro, predobro se namreč tako delavci kot vodstvo zavedajo, da bodo le novi deseni in vrhunska kvaliteta tisto, kar jih bo spet postavilo pokonci. Že jim gre bolje, z novim programom pa jim je uspeh v boju za obdržanje nekdanjih in za osvojitve novih trgov tako rekoč zagotovljen. Njihove kolekcije niso lepe le na oko, ampak s kvaliteto segajo v sam evropski vrh tovrstnih izdelkov. Ne gre le za osvajanje tujih tržišč, tudi domačega kupca bodo obdržali in znova zavzeli, kajti danes se še bolj kot kdajkoli zavedamo, da nismo ta-

BPT Tržič je predstavil svoje novosti

AMADEUS - vse Mozartove ljubezni



ko bogati, da bi kupovali poceni. Za naše plitve žepe si bomo privoščili manj, vendar tisto dobro. Tudi posteljina in prelepi satenasti in damastni prt BPT Tržič bodo vmes.

Pa si pogledajmo malce pobliže te Mozartove ljubezni. Nova kolekcija AMADEUS je izdelana v petih kvaliteten razredih, vse pa je delano na prijetnem gladkem satenu. Enobarvni tisk, vezenje

na saten, tkanje s filamentom in tisk ter pestro tkanje. To je pet kvaliteten, pet cenovnih razredov, ki bodo zadovoljili vse okuse in potrebe vseh vrst kupcev.

Nosilni program predstavljajo rjuhe, prevleke za enojne in dvojne odeje, rjuhe zavihanke in prevleke za blazine. Najbolj zgovorne pa so barve: japonsko zelena, marelična, lila, bar-

va starega zlata, mint zelena. Rjuha je vedno za en ton svetlejša od prevleke. Drugo področje pa so prti, vseh oblik in velikosti nadprti in servieti, namenjeni stanovanjski in gostinski opremitvi. Tokrat najbolj padejo v oči prti in nadprti s "feston" robom, izvezenimi zobčki, kakršne so nekoč vezle naše babice. Posebna domačnost in žlahtnost veje iz njih.

V Bombažni predilnici in tkalnici Tržič se tudi dobro zavedajo, da je treba dobro blago prodajati v lepi embalaži. Zato so poskrbeli za lične škatle različnih dimenzij, v katerih ponujajo optimalno barvno usklajene garniture posteljnih prevlek za eno ali dve postelji. Prav tako lična je embalaža za prte, nadprte in serviete. Vse te embalaže so opremljene s prospekti v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku. Pričakujejo dobro prodajo doma, vendar večina njihove najnovejše kolekcije bo zagotovo našla svoje hvaležne uporabnike na tujih trgih.

Ob bogati paleti aktualnih vzorcev in barv pa ostajajo dosledno zvesti naravi - vsi izdelki so iz čistega bombaža. Kolekcija AMADEUS sta oblikovala domači kreator Janko Krmelj in zunanja sodelavka Milojka Bolčina. Za razliko od večine drugih razstavljalcev na sejmu MODA '92, so vsi najnovejši izdelki tržiške predilnice v prelepih barvah že naprodaj v prodajnem centru Slovenijalesa na Dunajski cesti 52 ter v Tekstilnem centru ONA-ON v Plavi laguni na Dunajski cesti 64, pa seveda tudi v domači prodajalni na Deteljici v Tržiču.

70 let tradicije in kvalitete ŠEŠIRJA

V jesen s petrolej zeleno in zlato rumeno

Na sejmu MODA '92 v Ljubljani so prikazali modele kap za poletje, največjo pozornost pa so pritegnili ženski klobuki za jesen 1992 v prelepi petrolejsko modri barvi, v zlato rumeni, pastelno zeleni, umirjeni vinsko rdeči in lila barvi. ŠEŠIR tesno sledi modi in jo tudi narekuje.

tudi ne več rosno mlade dame in gospodje. Moda je pač moda in ljudje v ŠEŠIRJU ji natanko prisluhnejo. Saj veste, klobuk je tisto, ki pri oblačenju da piko na "i". Pokazali pa so nekaj tako lepih ženskih modelov klobukov za prihodnjo jesen, da je marsikateri obiskovalci, ljubiteljci klo-

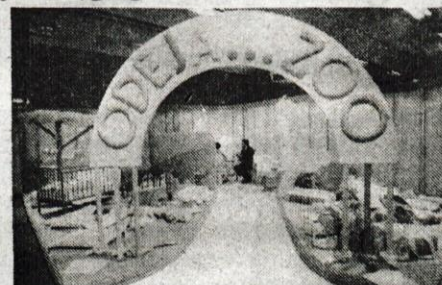


petrolej zelena, to si zapomnite, in zlato rumena. Klobuke bodo poživljali trakovi z drobnimi geometrijskimi vzorci ali pa razpoložensko vzorčasti trakovi iz blaga. Toda, kar smo videli tu, je za delavce ŠEŠIRJA že preteklost. Oni se pripravljajo že na kolekcije za modo leta 1993. 7. februarja bodo svoje modele že predstavili v Kölnu.

ŠEŠIR Škofja Loka je ena redkih tekstilnih firm pri nas, ki ne tarna. Nasprotno, odkrito priznajo, da jim tako dobro še nikoli ni šlo. To pa je posledica pravih odločitev v preteklih letih, ko so se orientirali skoraj povsem na zunanji trg. 95 odstotkov njihovih proizvodov gre v izvoz. Službe domačega trga sploh nimajo. Njihovi najboljši odjemalci so Nemci in Amerikanci. Naročil pa je toliko, da nimajo časa niti praznovati svoje 70-letnice. Skoraj vse lanske sobote so delali. Konec januarja ali v začetku februarja pa si bodo le vzeli toliko časa in v hotelu Transturnist v Škofji Loki pripravili "fešto" za vse delavce. Vsak bo dobil tudi video kaseto o ŠEŠIRJU, na kateri je posneta vsa zgodovina firme in prikazane vse posebnosti njihovega zahtevnega dela. Čestitamo!

Zlati MM za ODEJO iz Škofje Loke

Živalski vrt za vse Tine in Blaže, Katrce in Jurčke...



Tako prijetno mehak in igračkast je bil "štant" škofjeloške ODEJE, da bi se še odrasel kar zakopal vanj, v vse tiste številne odejice, blazine in blazinice, velike in manjše mehke igrače, v slone in kamele, nilske konje in medvede..., kaj šele otrok. Prisrčno, domiselno, lahko in v igro, kot se za otroško domišljijo spodobi. Nič čudnega, da je strokovna žirija revije Media Marketing zlati MM podelila ODEJI za celovit nastop, priznanje pa sta poželi tudi njeni oblikovalki Maja Tomažič in Andreja Cegnar.

Le kako jim uspe pri že toliko lepih izdelkih, ki prihajajo iz ODEJE za otroke, pogruntati spet čisto nekaj novega? Saj se spomnite Odejine pisane džungle na sejmu pred dvema letoma, nežnih kvadratov in trikotnikov na otroški opremitvi še prej, in vseh mogočih medvedkov in drugih živalic, tako za dušo narejenih, da se kar nismo mogli ločiti od njih, ko so jih otroci že prerasli. Pa je spet tu ZOO otroški program, pastelnih barv, a

vendar svežih tonov, v rumeni, roza, lila, marelični, zeleni, rumeni in podobnih barvah. Novi vzorci in tudi novi izdelki.

Tu so povsem nove spalne vreče za otroke z medvedkom ali levom na vzglavju, odejice pa so polne živali iz živalskega vrta ali pa nanje spominja le aplikacija na zunaj enobarvem, znotraj pa črtastem blagu spalne vreče. Tudi dojenčkova zibka, sicer vsa v belem, se poigrava z lila pikastimi žirafami, zeleno rožnatimi zebami in levčki z zeleno grivo. Imenitne so sestavljive igrače iz penaste gume, po katerih otrok lahko pleza, jih zajaha kot pravo kamelo, slona, če mu jih pa mamica zloži, pa na njih sredi igre tudi mirno zaspi...

Novosti smo našli tudi pri opremitvi vozičkov. Ena od vreč je še topleje podložena, kot smo jih bili vajeni doslej, da malčku resnično nič ne pride do živga, druga pa je narejena tako, da ima vsaka nogica svoje mesto v njej in Tineta, Katro ali Špelo očka lahko z vrečo vred posadi na "štuparamo". In tu so še razne ZOO pisane posteljnine, preproge iz penaste gume za

na tla, za v stajico, da bo ritka na mehku in na toplem. In tudi torb si, kaže, niso še vseh izmislili. V ODEJI sta Maja in Andreja sešili še torbo za na roč vozička, kamor bo mamica spravila vse za krajše popotovanje po bližnjem parku, in torbo z ročcem za spravljjanje igračk... Vsi izdelki so izdelani iz naravnih bombažnih vlaken, pralni so, polnjeni pa z antiastmatičnimi poliestrskimi vlakni.

Zagotovo smo v tej množici živalic in barv še kaj spregledali. Zato je najbolje, da ob prvi priložnosti obiščete njihovo industrijsko trgovino na Trati, kjer bo, tako obljubljajo, v začetku februarja že vse naprodaj. ODEJA pa je pripravila še eno novost: naročanje njenih izdelkov po pošti. Ko vam bo prišel v roke njen prospekt z vsem najnovejšim otroškim programom, se boste lahko v miru odločali tudi doma, v družinskem krogu. Izbrano boste na naročilnici označili, odposlali, plačali pa po povzetju. Novost, ki jo bomo zagotovo navdušeno pozdravili.

Za priznanje Zlati MM pa iskrene čestitke!



Morda se je ob ogledu Šeširjevega razstavnega prostora kdo namrdnil, češ tako malo mode so pokazali, le te moške poletne kape in nekaj malega klobukov, moških skorajda ne. Vendar, če ste le malce bolj pozorno pogledali te kape, ste lahko ugotovili, da tu niso bile prikazane le zračne moške kape za poletje, temveč tudi one druge, modne, za katerimi je ponorel ves mladi svet. Gre za tople kape s šildom, barete z oblečnim gumbom na vrhu, po katerih segajo dekleta in fantje pa



bukov, zastal korak. Eleganca za vsako priložnost! Vendar ne v črni barvi. Jeseni bo modna

Modne novosti iz kamniškega SVILANITA

Usklajene barvne kombinacije

Človek kar ne ve, kaj bi si prej ogledal: mehke in voljne frotiraste kopalne plašče in pod njimi v istih barvnih niansah svetle brisače ali one druge, ki so na zunanji strani svetleče satenasti, znotraj frotirasti, ali pa vse bogastvo modnih dodatkov na drugi strani paviljona. Zdi se, da se s tako široko paleto svojih proizvodov in tako usklajenimi barvami na sejmu **MODE** v Ljubljani **SVILANIT** še ni predstavil.

Zakaj vedno le pusto črtasti ali enobarvni frotirasti plašči? Če je v modi pepita za kostime, naj bo še za kopalne plašče, vendar naj bo v toplih rožnatih in mareličnih barvah. Če pa je že črtast - bel plašč s tankimi črnimi črtami je resnično eleganten - vendar naj ga na prednjiku poživi živobarvna satenasta cvetlična aplikacija. Letošnja novost so tako imenovani dvojni plašči: notranja stran plašča je frotir, zunanja pa potiskana



bombažna tkanina v abstraktnih in geometrijskih vzorcih ter v živahnih barvnih kombinacijah, kot so oranž, ciklama, lila, tirkizna in druge. Seveda pa ne manjkajo tudi pastelni toni, kot je umazana roza v grafičnih vzorcih in vzorci marmorja.

Izbor modnih dodatkov je izredno velik, tako barvno kot vzorčno. Zato ne moškemu ne ženskemu svetu ne bo težko popestriti svojih oblačil. Moda, ki prihaja, zahteva izredno ži-

vahne barve: oranž, ciklama, rdeča, zelena, rumena, tirkizna, v cvetličnih ter abstraktnih vzorcih. Ne manjkajo pa tudi zamazani pastelni toni, kot roza, marelica, mlečno zelena barva. Seveda pa v **SVILANIT**TOVI kolekciji modnih dodatkov ne manjka klasične barvne kombinacije: črno-belo-rdeča v drobnih, ab-

straktnih ter kašmirskih vzorcih. Tudi pri modnih dodatkih je **SVILANIT** pripravil marsikaj novega; moški, ki kaj dajo na modo in vse lepo, bodo zagotovo veselili kompleta kot so pas, ki se nosi k smokingu, robček in metuljček v istem vzorčku.

In kje se dobe vsi ti novi artikli **SVILANIT**A? V njihovi industrijski prodajalni v Kamniku, v vseh bolj založenih prodajalnah in blagovnicah ter manjših modnih butikih, kjer prodajajo le izbrane modne dodatke.

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

Prodaj kombiniran **ŠTEDILNIK** (2 + 2), **ŠTEDILNIK** kupperbusch in 30-litrski **BOJLER**. ☎ 45-263 476

Ugodno prodaj **KAMERO** Panasonic S-VHS MS 60, z dodatno opremo. ☎ 79-078, Lokar 477

Prodaj **RAČUNALNIK** ZX Spectrum 48 K, z interfejsom - micro drive in modem za packet radio ter črno-bel TV Minirama. ☎ 325-525 493

Prodaj nov, barvni **TELEVIZOR** Philips, ekran 55 cm. ☎ 79-563, informacije v petek, od 19. do 20. ure 447

Prodaj **PLETILNI STROJ** z delom in inštruiram. ☎ 622-256 506

Prodaj termoakumulacijski **PEČI**, **PEČ** kupperbusch in **BOJLER**. ☎ 74-535, zvečer 515

Električni **ŠTEDILNIK**, ugodno prodaj. Ravnihar, Hafnarjeva pot 12, Kranj, ☎ 311-711 516

Prodaj samonakladalno **PRIKOLICO** Sip 16, ŽAGO Mio Standard s priključki: cirkular, poravnalka, frezar, brus in kompresor. ☎ 79-602 525

Ugodno prodaj obnovljen **PRALNI STROJ**. ☎ 242-728 527

Prodaj nov **ŠIVALNI STROJ** Vigorelli, 60 odstotkov ceneje. ☎ 45-301 ali fax 328-158 528

Prodaj **ŠIVALNI STROJ** Danica, **ŠTEDILNIK** Kupperbusch in oljni **RADIATOR**. ☎ 328-310 539

Prodaj **RAČUNALNIK** Commodore 128, z igracami in ročko. ☎ 328-553 546

Srednja družboslovno jezikovna šola
Boris Zihel Škofja Loka
Podlubnik 1 b

razpisuje prosto delovno mesto

UČITELJA MATEMATIKE

za določen čas (nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom) s polnim delovnim časom. Nastop dela v februarju.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti pošljite v 8 dneh od dneva objave razpisa.

TEKSTILINDUS

KRANJ, p. o. - v stečaju
Gorenjesavska c. 12

ODDAJA V NAJEM

1. Dvosobno stanovanje (62,10 m²)
Trg Rivoli 8, Kranj
2. Enosobno stanovanje (44,20 m²)
Trg Prešernove brigade 5, Kranj
3. Pralnico za pranje perila (80 m²)
z opremo in sušilnico, Delavska c. 19, Kranj.

Informacije lahko dobite na gornjem naslovu oziroma po telefonu 064/222-441, int. 318, g. Bajželj.



Mercator - Preskrba Tržič, d. d.

razpisuje prosto delovno mesto:

PRODAJA MESA

v poslovnem centru Planina Kranj

Pogoji za zasedbo:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe živilske smeri, 2 meseca poskusnega dela

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajte v osmih dneh po objavi razpisa v kadrovske službi podjetja, kjer boste dobili tudi vsa ostala pojasnila.

GLASBILA

YAMAHO DSR 2000, On man band, prodaj. ☎ 46-137 406

Prodaj odlično ohranjene klavirske **HARMONIKE** Hohner 120, 5 registrov; Hohner 96, 9 registrov; **Veltmaister** 60, 5 registrov, **KITARO** z ojačevalnikom, primerna za učenje ter barvni TV Orion, ekran 51 cm. ☎ 620-660 674

Kitarist išče **ORGANISTA** za duo. ☎ 213-341, int. 87 697

GR. MATERIAL

Prodaj smrekov **OPAŽ**. ☎ 311-090 443

Novo **PEČ** za centralno kurjavo, 35 kW, prodaj. ☎ 73-104 548

Prodaj **LES** za ostrešje. ☎ 421-672 586

Prodaj univerzalno **LESTEV**. ☎ 77-887 587

Prodaj smrekovo **HLODOVINO**. ☎ 329-634 656

Prodaj balkonska **VRATA** Termoton, dim. 220 x 80 cm, zasteklena. ☎ 241-687 663

Po ugodni ceni prodaj 2 toni **APNA** in 500 kg **CEMENTA**. ☎ 217-452 670

Prodaj hrastove **HLODE**. Zg. Brnik 16, Cerklje 676

IZOBRAŽEVANJE

Dipl. inž. **POUČUJE** matematiko, fiziko in kemijo. ☎ 217-817, v soboto 173

INŠTRUIRAM matematiko za vse stopnje. ☎ 310-803 481

INŠTRUIRAM matematiko, kemijo in angleščino. ☎ 41-643 553

INŠTRUIRAM matematiko in fiziko. ☎ 311-017 562

Učiteljica **INŠTRUIRA** učence s težavami v nižjih razredih OŠ. ☎ 45-365 605

Prodaj **TRAČNO ŽAGO**. ☎ 68-642 575

KUPIM

Kupim žensko **POROČNO OBLEKO**. ☎ 421-297 409

Kupim bukove **HLODE**. ☎ 64-011

Kupim **REPOREZNICO**. ☎ 311-618

R 4 GTL, star do 7 let, kupim. ☎ 323-798 462

Kupujemo suh smrekov in hrastov žagan **LES**, debeline 25, 50, 70 in 80 mm. Obrtno podjetje Kranj, ☎ 216-061 510

Kupim bukove **PLOHE** in **HLODOVINO**. ☎ 64-316 561

Kupim do 1 teden dni starega **TELETA**. ☎ 631-687 628

Kupim manjšo **GARSONJERO** ali večjo **SOBO**, za preureditev. Relacija: od Radovljice do Rateč. ☎ 061/346-260, popoldan 633

Kupim rabljen **OBRAČALNIK** Favorit 220. Jože Dolhar, Predoslje 21, Kranj 675

Kupim 2 kub. m. suhih bukovih **COLARIC**. ☎ 241-069 696

Kupim **STANOVANJSKO PRAVIČO** za enosobno stanovanje ali garsonjero v Kranju. ☎ 214-762

LOKALI

Na Bledu oddam **LOKAL** tistemu, ki mi nudi 1-sobno ali več sobno **STANOVANJE**, na relaciji Bled - Radovljica. Naslov in oglasnem oddelku. 348

V centru Kranja - Tomšičeva ul. 16, oddam v najem adaptiran **LOKAL**. ☎ 324-181 467

LOKAL, s telefonom, na izredni lokaciji na Bl. Dobravi, oddam v najem za kakršnokoli prodajalno, mirno obrt ali podjetje. Dodatne informacije dobite na ☎ 83-461

IZPISUJEM vse vrste tekstov na računalnik. ☎ 43-461 584

Občanil izdelamo vam **DAVČNO** **NAPOVED** dohodnin. ☎ 43-461

Vpeljano **TRGOVINO** v najetem prostoru, takoj oddam v najem. ☎ 326-286 566

Najemem **POSLOVNE PROSTORE** v Kranju. Šifra: NEVA 569

Kupim oziroma najemem **TRGOVSKI** ali **GOSTINSKI LOKAL** v Škofji Loki ali okolici. ☎ 631-582 576

KOLESA

Prodaj dobro ohranjen **APN 6**. ☎ 45-368 518

Prodaj **APN 6**, letnik 1987. ☎ 41-338 606

OBVESTILA

IZDELUJEM cinkane smetnjake na kolesih in žeblice. ☎ 326-426 247

IZDELUJEMO kovinske mreže - "gavre" za zaščito kletnih oken in vrat. ☎ 82-104 418

Podjetje od A do Ž, vam ustanovim ali samo svetujem ali samo izdelam akte. ☎ 327-585 449

Hitra ter kvalitetna **AVTOKLEPARSKA DELA** in menjava ali popravilo izpušnih sistemov vam nudi: Avtokleparstvo Jože JAKŠA, Orehovalje 15/a, Kranj, ☎ 241-168. Cene konkurenčne! 511

Jezikovno urejam - **LEKTORIRAM** raznovrstne spise, članke, diplomske naloge ... ☎ 241-657 571

Obrtnikil Vršimo računalniško **VOĐENJE** poslovnih knjig. ☎ 43-461

Obrtniki in podjetniki! Nudim vam **POMOČ**, pri sestavi davčne napovedi, oziroma zaključnega računa. ☎ 79-563 596

RAČUNOVODSKE STORITVE za podjetja in obrtne dejavnosti, zupajte izkušenemu računovodji. ☎ 633-374, po 16. uri 620

Obrtnikil Računalniško **VODIM** poslovne knjige, sestavim vam tudi davčno napoved. ☎ 49-367 664

OBLAČILA

Nov **KRZNEEN PLAŠČ**, št. 38 ter več novih in malo rabljenih **ŽENSKIH OBLAČIL**, št. 48 - 42, večinoma uvoženih, zelo poceni prodaj. M. Pijade 17, stan. 9, Kranj 340

OTR. OPREMA

Otroški **AVTOSEDEŽ** Bob, prodaj. ☎ 691-442 501

Prodaj otroški **VOZIČEK**. ☎ 633-080 653

Prodaj kombiniran otroški **VOZIČEK** Roky. ☎ 061/191-311, int. 11-00 666

OSTALO

Prodaj **BUTARE**. Suha 33, Kranj

Prodaj **PLANIRNO DESKO**, tip 360 stopinj. Cena 28.000,00 SLT. ☎ 65-688 471

Prodaj poslikane kmečke **SKRINJE**. ☎ 45-372 494

Prodaj suhe **BUTARE**. ☎ 45-394

Prodaj električni **SVINČNIK** z risanje na les. ☎ 218-929 609

Prodaj **KOTEL** za žganjekuho, 100-litrski, prekucnik. ☎ 217-731

Prodaj 60-litrski **KOTEL** za žganjekuho. Hlebce 32, Lesce 655

Prodaj **KONTEJNER** za bivanje ali prodajo sadja, dolž. 7 m, šir. 2,20 m. ☎ 217-452 669

Svetlobni **DISPLAY**, z lokacijo ali brez, prodaj. ☎ 632-019 693

PRIDELKI

Prodaj **SENO**. ☎ 73-092 441

Konjerejci! Prodaj več ton **OVSA**. ☎ 061/823-078 504

Po 15,00 SLT za kg prodaj semenski **KROMPIR** dezire, prva množitev. Rozman, Poljšica 4, Podnart, ☎ 70-164 588

Prodaj **SENO**. ☎ 45-334 654

POSESTI

V najem oddam **GARAŽO** v Šorlijevem naselju. ☎ 214-934 460

Prodaj **GARAŽO** v Kranju - Zlato polje, nasproti trgovine Živila. ☎ 213-603 466

Prodaj **TRAVNIK**, 2.400 kvad. m., primeren za gradnjo, v Sp. Gorjah. ☎ 725-612 478

V okolici Kranja vzamem v najem obdelovalno **PARCELO**, do 3.000 kvad. m., lahko tudi travnik. ☎ 216-504 485

Prodaj stanovanjsko **HIŠO** z lokali, v centru Kranja. ☎ 217-918 535

Prodaj **GARAŽO** v Šorlijevem naselju. ☎ 215-754 619

Zazidljivo vikend **PARCELO** na Veliki Lašni pri Kamniku, prodaj. ☎ 328-382 622

Prodaj **PARCELO**. ☎ 73-456 639

Prodajamo **GARAŽO** v Radovljici, St. Žagarja 25. ☎ 75-384 671

Prodaj zazidljivo **PARCELO**, z vso dokumentacijo, na sončni legi, v Goričah. ☎ 47-557 681

PRIPREDITVE

Duo **IGRA** na ohceti in manjših zabavah. ☎ 46-137 407

PLESNA ŠOLA v Radovljici - TEČAJI za otroke, osnovnošolce, mladino in odrasle. **AEROBIKA** in **MATURANTSKI TEČAJI**. ☎ 327-949, dopoldan ali zvečer 458

RAZNO PRODAJ

Prodaj suhe smrekove **PLOHE** in **DESKE** ter starejši **ŠIVALNI STROJ** Singer. ☎ 58-236 531

Nov **GAŠPERČEK** in **GOVEJO KOŽO**, prodaj. ☎ 242-421 599

Prodaj Tomos **AVTOMATIK 3**, nov plinski **ŠTEDILNIK** in **ŠTEDILNIK** kupperbusch. ☎ 50-923 613

Prodaj dvobrazdni **PLUG** Batuje, 12 col in **KULTIVATOR** z ježem; nerabljen, 35 odstotkov ceneje ter obnovljeno **KAROSERIJO** za Fiat 850. Potočnik, Železniki, ☎ 67-020 616

Prodaj novo **PEČ** kupperbusch, **PEČ** za sušenje granulata, 25 kg, za 28.000,00 SLT ter 1 x rabljeno: 200 kg rdečega **POLIPROPILENA**, 200 kg črnega **POLIPROPILENA** in 100 kg rdečega **POLIETILENA**. Galičič, Reginčeva 3, Kranj 649

Kovinski **KIOSK**, na C. železarjev 18, Jesenice, prodaj. Cena zelo ugodna in kiosk je v zelo dobrem stanju. Prodaj tudi **GOLF**, letnik 1982, dobro ohranjen, 4 vrata, nemški motor in **JUGO** 60 Koral, star 2 leti, dobro ohranjen. C. železarjev 18, Jesenice ali Kidričeva 20, Jesenice 661

Prodaj **KOMPRESOR**, 2,2 kW, 400 litrov na minuto in rabljena vrtna **KRILA** - lužen hrast. ☎ 73-070 680

Prodaj 10 dni staro **TELIČKO** in semenski **KROMPIR** dezire. Sekne, Krakovska 1, Voglje - Šenčur

STAN. OPREMA

Prodaj kompletno **SPALNICO**. Cena 12.000,00 SLT. ☎ 328-125

Prodaj usnjen **KAVČ** - trosed, nov, 20 % ceneje. ☎ 66-285 665

ŠPORT

BODYBUILDING DOMA! Trening za moč in vitko postavbo, brez dragih naprav, po sodobni metodi, literaturo z navodili za izvedbo vaj in prehranjevanje, prodaj. ☎ 47-110, po 20. uri 472

STORITVE

TV **VIDEO** **AVDIO** **SERVISI** Smedniška 37, Kranj, ☎ 323-159 25

Opravljam vsa **KROVSKA** - **KLEPARSKA** dela; izoliramo tudi cevi centralne kurjave. ☎ 73-345 90

J & J TV, **VIDEO**, **HI-FI** **SERVISI** Smedniška 80, Kranj, ☎ 329-886

POPRAVLJAM lovsko in zračno orožje. ☎ 324-457 500

Vse **REGISTRACIJO** podjetja, izdelam. ☎ 213-031, ob nedeljah in sredah, od 20. do 21. ure 519

VODIM poslovne knjige. ☎ 57-736, ob ponedeljkih in torkih, od 17. do 18. ure 520

RTV **SERVIS** Porenta, Breg ob Savi 75, ☎ 401-347 547

Nudim vsa **SLIKOPLESKARSKA** in **AVTOLIČARSKA DELA**; do 20 % nižja cena od konkurenčne. Kvalitetno! Enako velja tudi za družbeno stanovanja. Naročila sprejemamo na ☎ 59-109 549

Opravljam vsa **KROVSKA** in **KLEPARSKA DELA** ter **IZOLACIJE** kotlovnic in parovodov. ☎ 58-347 600

POLAGAM keramične ploščice. ☎ 65-705 612

Nudimo izdelavo, montažo in popravilo **LAMELNIH ZAVES**, **ŽALUZIJ**, **PLISE ZAVES**, **ROLOJEV** in **ROLET**. Roletarstvo Nograšek, ☎ 064/43-345 ali 061/50-720, fax 061/651-247 23685

STANOVANJA

Zamenjam 2,5-sobno (50 kvad. m.) in 1-sobno (35 kvad. m.) lastniški **STANOVANJE** v stolpnici v Podlubniku za 4-sobno ali več sobno stanovanje oziroma primerno hišo v Škofji Loki ali bližnji okolici. ☎ 621-022 47

V Kranju ali bližnji okolici najamem 3-sobno ali 4-sobno **STANOVANJE** oziroma starejšo **HIŠO**. Možen tudi kasnejši odkup. ☎ 327-536 343

Zamenjam konfortno 3-sobno **STANOVANJE**, 74 kvad. m., za dve manjši. Šifra: **VODOVODNI STOLP** 362

GARSONJERO v Kranju, s telefonom, centralnim ogrevanjem, **SATV**, prodaj. ☎ 325-276 444

Oddam **STANOVANJSKO PRAVIČO** za 1-sobno stanovanje, v Kranju. ☎ 327-315, od 16. ure dalje

Prodaj opremljeno **GARSONJERO**, 31,5 kvad. m., s telefonom, centralnim ogrevanjem in toplo vodo. Vseljiva takoj! Šifra: **PLANINA III**. 470

1-sobno družbeno **STANOVANJE** zamenjam za večje, relacija Bled - Radovljica. ☎ 76-493 508

V Kranju zamenjam lastniško 1-sobno **STANOVANJE**, 54 kvad. m., za manjše, do 33 kvad. m., prav tako v Kranju. ☎ 212-510 521

Na Jesenicah kupim večje, nekonfortno **STANOVANJE**, manjšo hišo ali del hiše, z vrtom. ☎ 74-663

Prodajmo **ODKUPNO PRAVIČO** za stanovanje v Radovljici. Pogoji: dosmrtno bivanje starejše osebe. ☎ 061/443-426 541

Takoj oddamo v najem večje **STANOVANJE**, v bližini Kranja. ☎ 46-030 552

1-sobno **STANOVANJE**, 39 kvad. m., v Kranju - na Planini, s telefonom, prodaj za 29.000 DEM. Informacije na ☎ 74-462, samo od 16. do 18. ure, vsak dan 581

GARSONJERO v Drulovki, pri Kranju, oddam. ☎ 213-098 592

Upokojenka išče skromno **STANOVANJE** ali staro **HIŠO**, za minimalno najemnino. Šifra: **OBUPANA** 626

Zamenjam družbeno **GARSONJERO**, 38 kvad. m., za 1-sobno stanovanje s kabineto, v Kranju. ☎ 329-762 629

Prodaj **STANOVANJSKO PRAVIČO** za 2-sobno stanovanje, v Kranju - na Planini. Šifra: **SONČNO STANOVANJE** 634

2,5-sobno **STANOVANJE**, Kranj - Planina, oddam v najem. ☎ 403-032 637

Prodaj **STANOVANJSKO PRAVIČO** za 2-sobno stanovanje, 65 kvad. m., s centralnim ogrevanjem in telefonom. Informacije na ☎ 328-125 644

Mlada družina odkupi **STANOVANJSKO PRAVIČO** v občini Kranj ali drugje na Gorenjskem. ☎ 311-272 662

1-sobno **STANOVANJE**, 40 kvad. m., v Škofji Loki, prodaj. ☎ 631-295 686

VOZILA DELI

Prodaj 4 skoraj nove zimske **GUME** Sava, s platišči, dim. 165/13. ☎ 75-794 463

Prodaj **WARTBURG**, letnik 1986. ☎ 325-438

Prodaj Z 750 po delih. ☎ 632-265 484

R 4, letnik 1980, prodaj po delih. ☎ 061/823-078 505

Ugodno prodaj dve **GUMI** 170/13, s platišči. ☎ 621-667 560

25 % ceneje prodaj nov **ZAGAJAČ** za Z 101. ☎ 631-739 577

Prodaj zimski **G**

**SATELITSKI TV
INDIVID. SISTEMI**

- ECHOSTAR SR1500 ZDA
- ACTION 300 Anglija

Ugodni aranžmaji za skup.
sisteme do 16 uporabnikov.

ZAHT. DOD. INFORMACIJE
☎ **064 45 381**

JUGO 45, prodam po delih. ☎ 215-459 625
Poceni prodam nov MOTORČEK za zadnji brisalec Škoda Favorit. ☎ 217-631 657
Prodajam BLATNIKE in MASKO za Z 101. ☎ 632-840 689
Prodajam PLATIŠČA za Simco 1307. ☎ 213-341, int. 87 698

VOZILA

Prodajam Z 128, letnik 1989, odlično ohranjena. ☎ 631-364 156
Prodajam ARO 4x4, letnik 1988, registrirana. ☎ 212-716 232
VW Kombi bus, letnik 1987, bencinar, prodam ali menjam. ☎ 321-431, dopoldan 299
Prodajam Z 101, letnik 1984. ☎ 725-631 389
Prodajam R 5 Campus, 5 vrat, še ne-registriran, 15 odstotkov ceneje in TOYOTO Corolla 1300, letnik 1987. ☎ 215-070 398
Prodajam VW Corado V 16, metalne barve, dodatno opremljen, letnik 1990. ☎ 45-316 453
Prodajam ŠKODO 120 LS, s poškodovanim motorjem, registrirana do avgusta 1992. ☎ 68-404 464
Prodajam GOLF, original nemški, letnik 1981, z vso dodatno opremo, črne barve, odlično ohranjen. Cena po dogovoru. ☎ 422-322 468
Za 70.000,00 SLT prodam karambolirano LADO Riva 1300, stara 4 leta, prevoženih 45.000 km. Informacije na ☎ 871-356 474
Ugodno prodam Z 101, letnik 1978, 70.000 km. ☎ 242-244, popoldan
R 4 TL, letnik 1979, ohranjen, prodam. ☎ 41-722, popoldan 482
Prodajam Z 101 Konfort, letnik 1981. Cena ugodna. ☎ 312-364 487
Prodajam FIAT 128 Sport Coupe. ☎ 46-359 488
R 4 GTL, letnik 1986, registriran do decembra 1992, prodam. ☎ 214-905 489
Prodajam FORD Fiesta, registriran do oktobra. ☎ 73-697 495
Prodajam GOLF JGLD, letnik 1985, ohranjen. ☎ 216-944 497
Prodajam JUGO 45, letnik 1989 in HAVBO za Z 750. ☎ 78-823 498
Prodajam AUDI 80, letnik 1974, garaziran. ☎ 70-780 499
Prodajam OPEL Manto GTE, letnik 1976. ☎ 75-202 502
Prodajam Z 750, letnik oktober 1984. Brezje 76. ☎ 79-088 503
Prodajam Z 850, letnik 1985. ☎ 68-750 514
Ugodno prodam Z 101, letnik 1984. ☎ 422-759 517
Prodajam OPEL Corso in DAYHATSU, oba diesel. ☎ 401-143 522
Prodajam R 5 diesel ali zamenjam za R 4 oziroma Jugo 45. ☎ 50-907, Tržič 523
Prodajam Z 101, letnik 1989, prevoženih 20.000 km. Cena 4.500 DEM. ☎ 84-634 526
Prodajam GOLF diesel, letnik 1983. Razgledna 14, Bled 529
Ugodno prodam R 4, letnik 1985. Kavčiči, Oprešnikova 38, Kranj. ☎ 218-035 537
Prodajam Yugo 1.1 GX, letnik 1988. ☎ 218-148 543

Prodajam DIANO, letnik 1978, registrirana do aprila 1992. Cena 600 DEM. ☎ 215-605 544
Ugodno prodam JUGO 45 A, letnik 1987, registriran do julija 1992. Ilija Dimač, C. revolucije 8, Jesenice, ☎ 84-735 545

Prodajam GOLF, letnik 1978, registriran do januarja 1993. ☎ 061/612-936 550

LADO 1200 Kombi, letnik 1982, prevoženih 87.000 km, prodam. ☎ 85-223 551

Prodajam Z 101, letnik 1989, registrirana in obnovljena. ☎ 329-061 554

Prodajam karamboliran R 4, nevozen; lahko po delih. ☎ 802-095

Prodajam CITROEN GS 1.3, letnik 1980. ☎ 41-515 558

Prodajam R 4 GTLJ, letnik oktober 1990, registriran do 1. 10. 1992, rdeč, prevoženih 13.000 km. Cena 8.200 DEM. Informacije po 15. uri. Kunstek, Hotemaže 44, Predvorje

Prodajam R 4 GTL, letnik decemher 1989, registriran do decembra 92, prevoženih 24.000 km, cena 7.500 DEM. Polajnar, Posavec 9, stan. 6, Podnart 565

Prodajam YUGO 45 A, letnik 86, cena 2.200 DEM. Ovsiške 28, Podnart

Z 101 GTL 55, letnik 1984, prodam. Cena po dogovoru. Podbrezje 246, Duplje 570

JUGO 45, rdeč, letnik april 1991, ugodno prodam. ☎ 403-218, po 15. uri 572

Poceni prodam GOLF, starejši letnik. ☎ 327-476 573

Prodajam Z 101, letnik 1981 in CIRKULAR na bencinski motor. Stane Jereb, ☎ 622-631 578

Prodajam KOMBI C 25 D. ☎ 88-288

Prodajam Z 101, letnik 1982. Boštjan Rekar, Bl. Dobrava 112/a 582

Prodajam OPEL KADETT 1.3 S, letnik avgust 1988, 5 vrat. Pogačar, Bl. Dobrava 127, ☎ 81-850, int. 30

Za 900 DEM prodam VW 1200, ohranjen, registr. ☎ 217-842 590

Ugodno prodam Z 101, letnik 1978, registrirana do 14.1.1993. Kondič, Sp. Duplje 24 593

Prodajam Z 101 GTL, letnik 84, registrirana do 8.7.1992, cena 2.200 DEM in novo gorsko KOLO. Kondič, Begunjska 9, Kranj 594

Prodajam DIANO, neregistrirana, letnik 1978. Cena 500 DEM. Mačkova 22, Šenčur 597

Prodajam JUGO 45 A, letnik 1987. ☎ 47-587 598

Prodajam WARTBURG. ☎ 223-320

Prodajam ALFA ROMEO 33, letnik junij 1990. ☎ 324-745 607

Z 750, letnik 1981, prodam za 650 DEM. ☎ 83-343 610

Prodajam Z 750, letnik 1984. ☎ 67-186 614

Prodajam R 11 GTL, karamboliran. ☎ 695-191 615

R 5 Campus, star 18 mesecev, prevoženih 11.000 km, prodam. ☎ 78-784 617

Prodajam R 4, letnik 1981, registriran do konca leta, z dodatno opremo. Cena 75.000,00 SLT. ☎ 061/181-542, int. 311, dopoldan ali 064/633-539, zvečer 624

Prodajam OPEL KADETT, letnik 1987, prevoženih 39.000 km. V račun vzamem manjši avto. ☎ 46-622 627

PODJETNIKI IN OBRTRNIKI!

Da ne bi imeli nikoli več skrbi z vašimi papirji, pokličite tudi vi računovodski servis
EXPLEO G&A, Staneta Žagarja 39, Kranj, tel. 242-594 od 9. - 12. in 16. - 19. ure

Prodajam JUGO 45, letnik decemher 1988, registriran do decembra 1992. ☎ 242-065 630

Prodajam dobro ohranjeno Z 101 Konfort, letnik 1982, registrirana do septembra 1992. Cena po dogovoru. ☎ 51-826 632

Prodajam GOLF diesel, star 2 leti, prevoženih 39.000 km ali zamenjam za cenejši avto. Karmen Fend, Britof 416, Kranj, ☎ 241-729

JUGO 55, letnik 1989, prodam. ☎ 633-633 647

Prodajam FIAT 132 GLS, dobro vzdrževan. ☎ 620-763 650

Prodajam GOLF GTI, letnik 1982. ☎ 312-104 659

Prodajam FIAT Uno 70 SL, 1. registracija 1986. ☎ 327-188 673

BMW 315, letnik 1983, ugodno prodam. ☎ 801-623 677

Prodajam Z 101 GTL, letnik 1986, karambolirana. Ogled v soboto in nedeljo. Bohinc, Dobro polje 10, Brezje 678

VW Jetta, letnik 1987, nemške izdelave, ugodno prodam. Martin Turk, Černivec 25/a, Brezje 682

Prodajam Z 101, letnik 1979. Kogovšek, Cegelnica 35, Naklo, ☎ 48-628 683

Prodajam Z 101, starejši letnik, registracija potekla in Z 750, letnik 1981, registrirana. ☎ 325-862 694

Prodajam JUGO 45, letnik 1985. Novak, Jama 36/a, Mavčiče 699

Prodajam Z 101, letnik 1985. Cena po dogovoru. Informacije na ☎ 73-732 701

UGODNO NAPRODAJ:

- 413 GESTETNER OFFSET
- DTA 3/F17S Ploščni kopirnik
- 10/550E REZALNI STROJ

Posojilo pri 30-% naplačilu možno.

Firma GD - Service
Adolf Tatschl, Celovec,
Rosentalerstr. 54, tel. 9943-463-515495

ZAPOSLOTITVE

Takoj zaposlim PRODAJALCO, z večletno prakso, v prodajalni s splošnim perilom. Informacije: 15. 1. 1992, od 8. do 9. ure in od 15. do 16. ure ter 18. 1. 1992, od 8. do 9. ure in od 12. do 13. ure - "Romana", Reginčeva 6, Kranj (za Delikateso) 382
Sprejem MIZARSKEGA POMOČNIKA. Anton Krevs, Grmčičeva 10, Kranj, ☎ 324-613 451
Zaposlim KUJARJA za peko pizz. ☎ 241-829 452

Če želite z DELOM v prostem času zaslužiti tudi do 50.000,00 SLT na mesec, pokličite na ☎ 242-800

Iščemo dekle ali mlajšo upokojenko, iz okolice Trboja, za POMOČ v kuhinji. Plačilo po dogovoru! Informacije na ☎ 49-037, od 11. ure dalje 483

DELO na vašem domu - plačilo v DEM, delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratek življenjepis in kuverto z vašim naslovom ter znamko, nato boste dobili potrebna navodila. Sprejemam samo pisne odgovore. Viktor Velikonja, Kidričeva 57, 64000 Kranj 480

Mlada ekonomistka išče primerno ZAPOSLOTITVE. Šifra: VESTNA 491

MK vabi k SODELOVANJU tiste, ki bi rabi svoj prosti čas koristno porabili. Izplačilo zaslužka tedensko! Pridite na informativni sestanek, ki bo v petek, 17. 1. 1992, ob 17. uri v gostilni "Pri Viktorju", Partizanska 17, Kranj. 492

Honorarno delo nudim ŠIVILJI. ☎ 622-256 507

Nudim honorarno ZAPOSLOTITVE. ☎ 57-678 532

Nudim občasno DELO, pri varilnem stroju na šiv. Zaželjena okoli 30 letna delavka ali obrtnica. Šifra: OBČASNO DELO 542

Iščem POMOČNIKA v expres popravilnici čevljev. ☎ 214-765 580

Zaposlim delavca, za ličenje kovinskih predmetov. ☎ 48-601 591

Iščem DELO v trgovini ali boutique. ☎ 633-629 603

Honorarno DELO na domu, sprejem. Možnost postavitev stroja. Šifra: ŠKOFJA LOKA II. 621

DELO na vašem domu, delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratek življenjepis in kuverto z vašim naslovom ter znamko; nato boste dobili potrebna navodila. Bojan Žagar, Velesovo 16, 64207 Cerklje

ŽIVALI

Rodovniški nemški OVČARJI na prodaj konec februarja. ☎ 403-286 401

Prodajam KRAVO, ki bo v kratkem telila. Čebašek, Trboje 37, Kranj

Prodajam polovico BIKA. ☎ 725-261 446

Prodajam polovico mlade KRAVE. ☎ 64-011 447

Prodajam TELICO, stara 8 mesecev. ☎ 061/824-375 450

Prodajam PUJSKE, stari 12 tednov in mlado KRAVO simentalke, breja 9 mesecev. Škofjeloška c. 33, Kranj 455

Prodajam polovico TELICE. Okroglo 12, Naklo, ☎ 47-716 456

Prodajam KRAVO simentalke, breja 8 mesecev. Žirovnica 57 457

Prodajam od 120 do 130 kg težkega PRAŠIČA. Visoko 92, Šenčur 461

Prodajam 8 tednov stare, rjave JAR-KICE. Oman, Zminec 12, Škofja Loka, ☎ 621-475 465

Prodajam polovico mlade KRAVE. Na vasi 14, Voglje 473

Prodajam TELICO simentalke. Strahinj 1, Naklo 490

Prodajam OVCE z jagnjeti, za plem. ☎ 83-520 512

Prodajam OVNA. ☎ 65-157 513

Prodajam OVCO, za zakol ali za rejo. Bobovek 22, Kranj 524

Prodajam KRAVO po izbiri - kravo po tetulu ali telico v 9. mesecu brejosti. ☎ 66-308 530

**NAJ PRIDE
SATELITSKA TV
TUDI V VAŠ DOM
STN tel. 78-212**

Prodajam polovico MESA od bika in 1 leto stare KOKOŠI za zakol. C. 26. julija 48, Naklo 533

Prodajam 8 tednov stare, čistokrvne ZLATE PRINAŠALCE, brez rodovnika. ☎ 622-236 536

Prodajam 200 kg težkega PUJSA. Jamnik, Trata 17, Škofja Loka 538

Prodajam 10 dni staro TELIČKO simentalke. Okroglo 5, Naklo 540

Prodajam KRAVO in 100 kg težkega TELETA. Poženik 16, Cerklje 555

KRAVO, breja 8 mesecev, prodam. Zajc, Valburga 15, Smlednik 556

Prodajam 4 dni starega sivega BIK-CA. Antolin, Na dole 1, Vodice 563

Prodajam polovico mlade GOVEDI. Cena ugodna! ☎ 46-735 564

Prodajam 10 mesecev starega BIK-CA. ☎ 061/621-011 574

Prodajam KRAVO po izbiri in Desire KROMPIR. Voklo 16 595

Prodajam PRAŠIČA za zakol. ☎ 241-263 601

Prodajam MESO od mlade krave. ☎ 70-567 618

Prodajam PRAŠIČE, težki od 25 do 160 kg. Bohinc, Zg. Brnik 57/a, Cerklje 623

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
☎ **216-245**

**SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA
IZVRŠNI SVET**

Na podlagi 16. člena Odloka o ustanovitvi javnega podjetja za komunalno dejavnost (Uradni vestnik Gorenjske, št. 9/90 in Uradni list RS, št. 4/91) in 39. člena statuta javnega podjetja Komunala Radovljica Izvršni svet Skupščine občine Radovljica razpisuje dela in naloge

**DIREKTORJA
Javnega podjetja Komunala Radovljica**

Kandidati morajo, razen splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba tehnične, ekonomske ali pravne smeri
- aktivno znanje enega in pasivno znanje drugega svetovnega jezika
- delovne izkušnje v dejavnosti
- da predložijo program dela

Direktor bo imenovan za 4-letni mandat. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in program dela morajo kandidati poslati v 15 dni od dneva objave razpisa na naslov: Izvršni svet Skupščine občine Radovljica, Radovljica, Gorenjska cesta 19. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po odločitvi.

V 85. letu starosti je tiho odšel od nas mož, oče, ded in praded

STANKO GRAŠIČ

kleparski mojster v pokoju

Od njega se bomo poslovili v družinskem krogu. V slovo.

Žena in sinovi z družinami

Kranj, 15. januarja 1992

Auto-Krainer

CELOVEC, ROSENTERSTRASSE 162,
TEL.: 9943-463-21415



**VELIKA IZBIRA
NOVIH AVTOMOBILOV
EKSPORTNE CENE
GOVORIMO SLOVENSKO**

**POSOJILNICA - BANK
CELOVEC**

V CENTRU - BAHNHOFSTRASSE 1
TEL.: 9943-463-57356
ODPRTO OD PON. - PET. 8.00 - 16.00
(neprekinjeno)

PRIPOROČAMO SE ZA:

- VARČEVALNE NALOŽBE
(VISOKO OBRESTI, 100 % BANČNA TAJNOST)
- DEVIZNE NALOŽBE
- UGODNA MENJAVA
- HITRO UREJANJE VSEH BANČNIH POSLOV

... IN SEVEDA **SLOVENSKA** POSTREŽBA

JELOVICA**V SPOMIN**

Pomlad na Tvoj bo vrt prišla,
čakala bo, da prideš Ti,
sedla bo na rodna tla
in jokala; ker te ni,
kajti,
solze, žalost, bolečina
Te zbudila ni.
Tiha - nema je gomila,
kjer počivaš mirno Ti.

MARIJI JARC

p. d. Markovi Mici iz Nakla

19. januarja minevajo tri leta, odkar odšla si tja, kjer ni trpljenja, ne gorja, a doma ostala praznina je globoka. Hvala vsem, ki jo ohranjate v spominu, obiskujete njen grob in ji prižigate svečke!

ŽALUJOČI: nečakinja Tatjana

Naklo, januar 1992



PRIREDITVENI ODBOR DRAŽGOŠE 92
Kolesarska sekcija Jakob Štucin Hrastje se zahvaljuje obrtnikom in podjetjem iz kranjske občine za finančno pomoč pri izvedbi množičnega kolesarjenja v okviru tradicionalne dražgoške prireditve. Vse obrtnike in podjetja, kjer se zastopnik kolesarske sekcije še ni oglasil, pa vabijo, da se pridružijo akciji.

ZA MALE OGLASE "POD ŠIFRO" SPREJEMAMO ZGOLJ PISNE PONUDBE. NA KUVERTO OBVEZNO NAPIŠITE ŠIFRO IZ OGLASA.

Prodajam 5 tednov staro TELIČKO. ☎ 061/824-107 631
Prodajam črno-belo TELICO, breja 6 mesecev ali menjam za visoko brejo telico simentalco. ☎ 70-204 638
Prodajam 1 leto staro TELICO za nadaljno rejo. Glinje 10, Cerklje 645
Prodajam 300 kg težko TELICO in 9 mesecev starega ŽREBETA. Milje 26, Visoko, ☎ 43-296 651
Prodajam 1 teden dni starega BIK-CA frizija. Sp. Duplje 71, ☎ 47-604 652
Prodajam DOBERMANE z rodovnikom, stari 6 tednov. Cena po dogovoru. ☎ 58-336, Krize 660
Prodajam dobro leto staro DOBERMANKO. ☎ 061/841-272 667
Prodajam brejo TELICO in KRAVO, A kontrola. Dolinar, Na vasi 12, Voglje - Senčur 687
Prodajam TELIČKO simentalco, za nadaljno rejo. ☎ 802-224 688

 Club GAULOISES BLONDES

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš upokojeni sodelavec iz strokovnih sektorjev

FRANC CELESTINA
rojen 1908

Od njega smo se poslovili v ponedeljek, 13. januarja 1992, ob 14.30 na pokopališču v Kranju.

DELOVNI KOLEKTIV
SAVA KRANJ

ZAHVALA
Ob smrti očeta, deda in praded

JANEZA KEMPERLA

izrekamo zahvalo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in pomoč. Hvala g. župniku in gasilcem za poslovilne besede. Hvala vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti!

Vsi njegovi



ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše

IVANKE FISTER

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč in darovano cvetje ter za številno spremstvo na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo pevskemu zboru iz Loma, g. župniku Silvu Novaku za lepo opravljen pogrebni obred in govornikom za tolažilne besede.

Vsi njeni

Strahinj, 8. januarja 1992

Nepričakovano nas je za vedno zapustil sodelavec

ZDRAVKO ERZNOŽNIK
vodja računovodske službe v pokoju

Spominjali se ga bomo kot plemenitega človeka in vestnega sodelavca.

Kolektiv Agromehanike Kranj



ZAHVALA
Ob izgubi naše drage

KATARINE JEKOVEC
p. d. Bovavčeve Katke iz Strahinja

se zahvaljujemo vsem, ki ste ji lajšali trpljenje med boleznijo. Posebna zahvala g. dr. Janezu Bajžlju za dolgoletno zdravljenje in g. sosedu Marti za nesebično pomoč. Zahvaljujemo se tudi sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Lepa hvala g. župniku in pevcem iz Strahinja za lep pogrebni obred. Vsem in vsakomur še enkrat hvala!

Vsi njeni
Strahinj, 9. januarja 1992



V SPOMIN
*Povsod te iščejo oči,
zaman te iščejo dlani,
nihče ne ve, kako boli,
ko tebe Martina med nami ni,
saj zlatih src, kot imela si ga
Ti,
malo še živi.*
Mineva žalostno leto, odkar
nas je zapustila naša

MARTINA NOVAK

Vsem, ki postojite pri njenem grobu, darujete za sv. maše, ji prižigate svečke in prinašate cvetje, se iskreno zahvaljujemo!

Vsi njeni
Šmartno, januarja 1992



ZAHVALA
Ob prezgodnji smrti moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ANTONA BERGANTA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem kolektiva Stol in Planike, znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Najiskreneje se zahvaljujemo tudi g. župniku za lepo opravljeni pogrebni obred, pevcem kvinteta Gorenjci in gasilcem. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi
Zalog, 9. januarja 1992

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, hčere, sestre, tete in botre

MARINKE TABAR
roj. Tiringer iz Stražišča

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Najiskreneje se zahvaljujemo tudi g. župniku s Primskovega in Kranja za opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

Kranj, 8. januarja 1992

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame

MILKE ERŽEN
rojene Rozman

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pomoč, darovano cvetje, za svete maše in številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Jerajevi za zdravljenje, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, citrarju Aleksandru Primcu in pevki Branki Bulovec za lepo zaigrane in zapete žalostinke.

Žalujoči: Vsi njeni

Gorenja Sava, Kokrica, 6. januarja 1992

Sporočamo, da nas je v 94. letu starosti zapustila naša draga

FRANČIŠKA REMIC
iz Kranja, Tomšičeva 19

Zahvaljujemo se vsem, ki so jo imeli radi in jo obiskovali med njeno dolgo boleznijo.

Vsi njeni

Kranj, 14. januarja 1992



ZAHVALA
2. januarja 1992 smo se poslovili od

MIHAELA STENOVCA
st.
iz Cerklj

Lepa hvala gasilcem za lep sprevid ter Ivanu Baseju za poslovilne besede ob grobu, prav tako se zahvaljujemo g. župniku za lep obred, pevcem, zdravnici Ravniharjevi ter patronažni sestri Ili Podjed. Hvala sosedom, darovalcem za maše.

Vsi njegovi

Cerklje, Primskovo, Predvdor, Jezersko

ZAHVALA
V 92. letu starosti se je od nas poslovil naš dragi ata, brat in stric

LEOPOLD KURALT
iz Zg. Bitenj

Vsem znancem in sorodnikom se zahvaljujemo za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Še posebej se zahvaljujemo dr. Janezu Bajžlju, dr. Zaletelu in osebjem kard. odd. bolnišnice Jesenice, pevcem ter g. župniku iz Stražišča. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoče družine: Kuralt, Gluhar, Japelj in Jerman

ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega dragega očeta, starega očeta, brata, strica

FRANCA DOLENCA
st.

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, tovarni IBI in Iskri - Terminali, za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje in za spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi bolnišnici Golnik, Domu starejših občanov Predvdor, g. župniku in pevcem za zapete žalostinke. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: Vsi njegovi

Slovenija in svet

Gorenjski predsedniki o priznanju Slovenije

Od hladnosti do navdušenja

Kranj, 16. januarja - Včerajšnje mednarodno priznanje je za Slovenijo nedvomno velik dogodek. Prineslo je sprejem mlade države v družbo že prej samostojnih in suverenih držav z ugledom v svetu. Slovesnost smo doma doživljali vsak po svoje. Taki so tudi odgovori predsednikov gorenjskih občin, ki smo jih danes zaprosili za izjave o tem dogodku.



Vitomir Gros, kranjski župan: »Vedno sem trdil, da smo že mednarodno priznani, ko je to storila prva tuja država. Zato menim, da ni nobenega razloga za tako evforično slavo, kot so si ga včeraj privoščili tisti, ki že leto in pol govorijo o izjemnih gospodarskih težavah. Slovenija bi se morala že po 7. oktobru lani obnašati neprimereno bolj suvereno, kot so to počeli naši politiki v tujini. Svetu bi morali povedati, da je tu nova država; tisti, ki ne želi biti zadnji, naj zato pohiti s priznanjem. Kučanova izjava, da za 25. 6. pride 26. 6. 1991, je bila takrat neprimerna. Tisti datum je bil pomembnejši kot prehod s 14. na 15. januar. Dosedanja priznanja so samo formalnost, veliko pomembnejši pa bosta priznanji Amerike in Kitajske.«



Peter Smuk, trški župan: »Slovenija je že nekaj časa normalno delovala kot država in je sama skrbela za svoje državljane. Glede na to dejstvo je cela Slovenija prispevala k priznanju. Zaradi priznanja se v sedanjem trenutku samo življenje ne bo bistveno spremenilo, bo pa prineslo poznejše določene rešitve v mednarodnih odnosih, zlasti v kreditnih zadevah. Seveda bo potrebno še veliko trdega dela in dokazovanja pri sosedih in dalj. Tržič je imel že doslej poslovne stike s tujino, vendar bo priznanje gotovo stopnička naprej, če bo naša industrija iskala soinvestitorje. Samo priznanje kot dogodek je gotovo razveselilo tudi prebivalce Tržiča.«



Božidar Brudar, jeseniški župan: »Priznanje je izjemno velika stvar za Slovenijo in slovenski narod. Rad bi videl, da bi se ljudje tega zavedali. Nihče izmed nas ne bi smel več reči, da smo Slovenci hlapčevski narod! Občutek podrejenosti bi morala zamenjati samozavestnost. Potrebno bo bomo pri novih nalogah, saj za napake ne bomo mogli več kriviti dunajske ali beograjske gospode. Naše obnašanje, vse od političnega do gospodarskega, bomo morali prilagoditi evropskim razmeram. Jeseničani smo doslej dobro sodelovali predvsem z Beljakom, bolj pa se bomo morali povezati tudi s Trbižem. Še to! Meni je že dan pred priznanjem čestital župan iz nemškega Nagolda, s katerim Jesenice že dolgo sodelujejo.«



Vladimir Černe, radovljiški župan: »Z mednarodnim priznanjem je bil dosežen eden končnih ciljev narodnostnega razvoja. V tem procesu smo lahko spoznavali prijatelje in tiste, ki so nam manj naklonjeni. Osebo mislim, da smo priznanje dosegli relativno hitro, po najoptimalnejši poti. Ko stopamo v krog samostojnih držav, bomo morali uporabiti v nadaljnjem razvoju svojo modrost in spretnost, predvsem pa se izogniti medsebojnim nesporazumom in sporom. Za radovljiško občino pričakujem, da bo priznanje pomenilo nov zagon zlasti v turistični dejavnosti. Upam, da bodo turistični tokovi, ki so zaenkrat pretrgani, ponovno stekli, saj so pomemben del občinskega gospodarstva.«



Peter Hawlina, škofjeloški župan: »Nisem imel sicer možnosti, da bi zaznal občutke širšega kroga prebivalcev ob priznanju, a nekateri so mi čestitali po telefonu. Včeraj zvečer mi je telefoniral tudi prijatelj iz Sel na Koroškem, pobratenege kraja z našo občino. V pogovoru mi je izrazil zadovoljstvo nad končnim razpletom dogodkov, pri katerih je po njegovem Avstrija preveč oklevala. V občini se pridružujemo splošnemu veselju, vendar je dogodek minil ob delu, brez slavlja. Vedeli smo, da je priznanje dejstvo, po njem pa bo marsikaj v nadaljnjem življenju odvisno od nas samih. Zase lahko rečem, da so me najmočnejši občutki zavedanja slovenstva obšli že ob procesu sojenja četverici Slovencev.« ● **Stojan Saje**

Anketa: priznanje smo pričakovali

Zdaj pa h gospodarstvu

Kranj, 16. januarja - Težko pričakovano priznanje slovenske državnosti iz rok evropske dvanajstere smo včeraj le dočakali. Brez bučnih veselje, vzhičenih govorov, trkanja s kozarci. Preveč je vsakdanjih problemov, vprašanj, kako preživeti, kako bo jutri. Od formalnega priznanja se pač ne bo dalo živeti.



Boštjan Pristavec, namestnik komandirja postaje mejne milice Karavanški predor: »Upal sem, da priznanje bo. Naši vodilni morajo se dobro odrežati, čeprav je politika nepredvidljiva in se vnaprej ne da delati zaključkov. Sloveniji se bodo po priznanju odprla vrata za gospodarsko sodelovanje z zahodom, tudi za tuj kapital. Ob tem pa bo treba najti pot tudi do juga, s katerim je slovensko gospodarstvo tesno sodelovalo. Za naše delo ob meji se s priznanjem ni nič spremenilo. Vsa zakonodaja, povezana s prehodi prek meje in s tujci, je bila sprejeta že ob razglasitvi samostojnosti, po njej delamo že pol leta.«



Jure Langus iz Mojstrane: »Priznanja tujine smo veseli, sinoči smo doma proslavili, največ zaradi otrok, da si bodo zapomnili. Obesili smo zastave, prišli skupaj s sosedi, v zrak spustili nekaj raket. Sicer pa mislim, da se po priznanju ne bo veliko spremenilo. Že zdaj smo delali kot bi bili samostojni. Upam, da se bo na gospodarskem področju počasi premaknilo in bomo bolje zaživel.«



Leopold Mrak iz Kranja: »Na priznanje smo predolgo čakali, naši politiki so se trudili. Zdaj bo treba začeti skrbeti za notranje zadeve, za gospodarstvo, da bodo ljudje imeli delo in da se ne bomo vsakomur prodali. Pameti nam ne manjka, lahko si bomo spomagali, če se ne bomo nenehno prepirali. Doslej smo za težave vedno krivili druge, poslej opravičil ne bo več.« ● **H. Jelovečan, foto: J. Cigler**

Škofjeloška vlada o osnutku zakona o zaprtju RUŽV

Le ekološko nesporne dejavnosti

Škofja Loka, 16. januarja - V bojazni, da bi zaprti Rudnik urana Žirovski vrh država izrabila za skladiščenje posebnih ali celo nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, je škofjeloški izvršni svet na torkovi seji (ponovno) zahteval, da se v osnutku zakona o trajnem zapiranju rudnika opredeli programiranje in uvedba tržno uspešnih in EKOLOŠKO primernih nadomestnih dejavnosti - upošteva se že doseženo stopnjo obremenjenosti okolja in oceno sprejemljive obremenitve - s katerimi bo dana zaposlitev čim večjega števila delavcev.

Z iskanjem nadomestnih dejavnosti in pre zaposlitvijo delavcev se je doslej in se še ukvarja več skupin. Prvi je bil Fischerjev program, ki je ponudil reciklažo odpadkov in so ga v Škofji Loki zavrnili. S podobnim delom se ukvarja posebna skupščinska, t.i. Erzarjeva skupina, ki je doslej največ naredila pri izplačilu odpravnin odvečnim delavcem, ta petek pa namerava predstaviti izhodišča za določanje kriterijev ekonomske, tehnološke in ekološke uspešnosti nadomestnih programov RUŽV tudi zasebna firma Gaura iz Ljubljane. Iskanka torej so, zato Ločane toliko bolj čudi, ker osnutek zakona za leti 1993 in 1994 ne predvideva več denarja za prestrukturiranje. Ima torej država že svoje skrite adute (skladišče odpadkov)? Loška vlada zahteva, da se tudi v teh dveh letih denar zagotovi z zakonom, in sicer v višini 150 milijonov tolarjev.

Popravke terja tudi v poglavju, ki govori o spremljanju zdravstvenega stanja delavcev rudnika na izpostavljenih mestih, ki jim pripada beneficirana delovna doba. Občinski izvršni svet pravi, da samo spremljanje ni dovolj, pač pa mora država zagotoviti zdravstveno varstvo teh delavcev. Po njegovem mora biti v zakonu opredeljeno tudi plačilo odškodnine (rente) občini kot delno nadomestilo za škodo, ki je bila doslej in bo še povzročena okolju zaradi obratovanja RUŽV. Zahteva minimalno rento v višini milijon mark na leto.

Ločani prav tako želijo sodelovati pri upravljanju bodočega javnega podjetja Rudnik Žirovski vrh. Od petih članov upravnega odbora naj bi enega imenoval občinski izvršni svet, enega pa naj bi občina dala tudi v nadzorni odbor podjetja.

Program izvedbe trajnega prenehanja izkoriščanja in raziskovanja uranove rude v RUŽV mora sprejeti republiški parlament, ne izvršni svet, menijo v škofjeloški vladi. Takšna rešitev velja tudi v zakonu o zapiranju rudnika svinca in cinka

v Mežici. Z vključitvijo javnosti bi bilo namreč zagotovljeno - po predhodni strokovni oceni programa in projektov v nepristranski instituciji - strokovno sprejemanje in preverjanje programa zapiranja, zlasti še kvalitetno zavarovanje okolja pred posledicami. Prav tako je potrebno uzakoniti ustrezen nadzor nad zavarovanjem okolja tudi v času po redni likvidaciji javnega podjetja in zagotoviti denar za nadzor po letu 1994. V sklopu RUŽV je precej nekdanj kmetijskih zemljišč, ki jih rudnik ne bo rabil, zanje ni predvidena sanacija, namen, uporaba, lastništvo. Škofjeloška vlada meni, naj bi ta zemljišča vrnila za kmetijsko rabo, prav tako pa naj bi zakon predvidel denar za plačilo še ne plačanih odškodnin lastnikom odvzetih zemljišč. ● **H. Jelovečan**

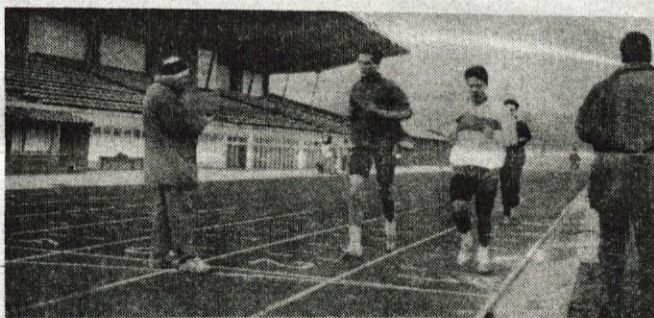
Dogovor SKZ-LS in vlade

Vlada bo spremenila sporni odlok

Ljubljana, 14. januarja - Predstavniki Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke so na novinarski konferenci predstavili vsebino sobotnih pogovorov med predstavniki kmečke zveze, Zdržne zveze Slovenije, skupščinskega odbora za kmetijstvo in gozdarstvo ter nekaterih vladnih ministrov in njihovih namestnikov. Na sestanku so se dogovorili, da bo vlada popravila sporni odlok, ki gozdnim gospodarstvom in drugim daje možnost, da tudi zdaj, ko zakon o denacionalizaciji že velja, sekajo v nacionaliziranih gozdovih. Vlada naj bi odlok spremenila tako, da bo posek v teh gozdovih mogoč le ob soglasju razlaščenih lastnikov oz. denacionalizacijskih upravičencev.

Kmetje so vladnim ministrom in njihovim sodelavcem predstavili tudi problem visokih obrestnih mer. Če bodo rejci obrestni za vložen kapital pri reji živine vračunali v ceno, bo meso tako zelo drago, da za povprečen občanov žep ne bo sprejemljivo. Ker pa ni verjetno, da bi rejcem priznali obresti, kakršne sicer veljajo zadnjih nekaj mesecev, bodo delali v svojo škodo ali se bodo odločili za zmanjšanje črede. Na sestanku so se dogovorili, da bodo problem reševali s proračunskimi sredstvi. Možnosti sta dve: ali bodo regresirali obrestno mero pri posojilih za kmetijsko pridelavo ali izplačevali premije za odane tržne presežke.

Kar zadeva zaščitne cene kmetijskih pridelkov, so se dogovorili, da bo zaščitno ceno za mleko predstavljalo 80 odstotkov lastne cene mleka, ki jo vsak mesec izračuna Kmetijski inštitut Slovenije. Med ceno mladega pitanega goveda in mlekom naj bi bilo razmerje 6,2:1, med mladim pitanim govedom in prašiči 1,0:86, zaščitna cena pšenice pa naj bi bila 11 tolarjev za kilogram in naj bi jo sproti valorizirali. ● **C. Z.**



Nogometaši Živil Nakla začeli s pripravami na pomladanski del lige - V sredo popoldne so se, po dobrem mesecu dni od zaključka napore jesenske sezone, na prvem testnem treningu zbrali uspešni gorenjski nogometni prvotilgaši iz Nakla. Kot je po koncu prvega preizkusa povedal trener Andrejašič, je bila udeležba prvi dan praktično popolna (manjkali so le bolni), s pripravami pa bodo sedaj nadaljevali vsak dan. "Treninge bomo kombinirali tako s pripravami na prostem kot v telovadnici. Prostor smo uspeli dobiti v Stražišču, kjer bomo v telovadnici dvakrat tedensko. Če se bo nadaljevalo takšno vreme, kot je sedaj, bomo v drugem delu priprav imeli tudi nekaj kontrolnih tekem doma, če pa bo vreme slabo, bomo igali na Primorskem. Novih mladih igralcev še ne poznam dobro, upam pa, če ne bo poškod, da bomo dobro pripravljeni," pravi trener Andrejašič. V. Stanovnik

Marka poskočila

Kranj, 16. januarja - Naša napoved, da bo marka poskočila že sredi januarja, se je uresničila, danes so jih na ljubljanski tržnici prodajali po 50 tolarjev. Se bo torej uresničila tudi naša napoved, da bo marka konec marca vredna 80 tolarjev?

V bančnih menjalnicah se je promet v glavnem ustavil, saj ljudje mark ne prodajajo več, zato jih tudi kupiti ni moč. To bo seveda trajalo, dokler se tedaj ne ustavi, saj bodo ljudje dolge čakali, da bi izšli več. Kdaj in kje se bo ustavil, se seveda težko napovedati, saj je vmes veliko spekuliranja. Za merilo nemara lahko vzamemo preprodajalce na ljubljanski tržnici, ki so danes marke ponujali po 50 tolarjev. V Gorenjski banki je nakupni tedaj znašal 44,50 tolarja, prodajni 47,50 tolarja, podobno v drugih menjalnicah, seveda pa prometa ni bilo.

Poskočili so tudi tedaj na ljubljanski borzi, na današnjem borznem sestanku je tedaj za obveznico R Slovenije 1 zrasel s 110,7 na 113,4, za obveznico R Slovenije 2 s 77,2 na 84, za obveznico mesta Ljubljana pa s 82 na 86,5 odstotka.

Včerajšnji dan je bil v znamenju mednarodnega priznanja Slovenije, današnji pa mineva v znamenju podražitev, saj ni poskočila le marka, temveč tudi nekatere cene. Tiste, ki danes še niso, bodo jutri zanesljivo po jutranjem. ● **M. V.**

JANUAR

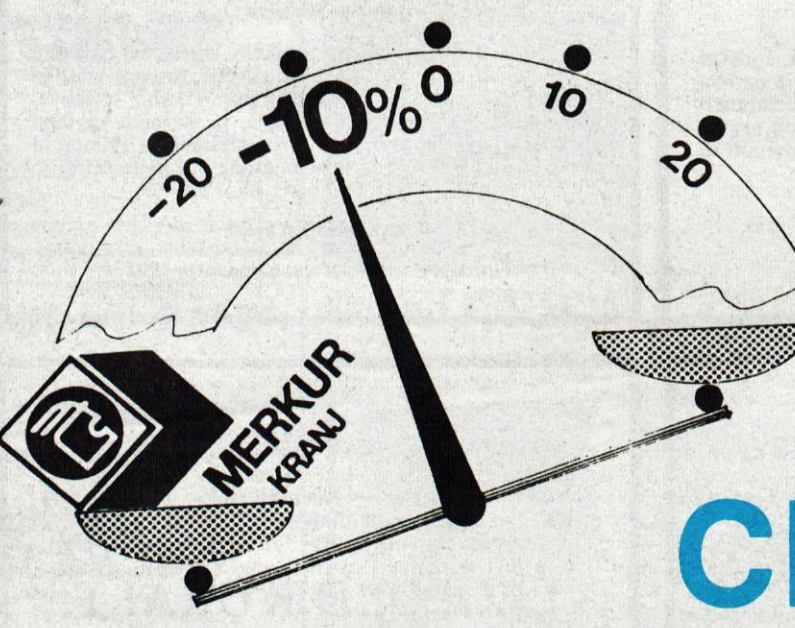
V

MERKURJEVIH

PRODAJALNAH

10 %

CENEJŠI



Popust velja pri takojšnjem plačilu nad 2.000 SLT za vse izdelke, razen premoga, črne in barvne metalurgije.

Podrobnejše informacije dobite v Merkurjevih prodajalnah!